Архинова ДООЕЛ
Кузман Јосифовски бр.88
7000 Битола
e-mail: arhinova@yahoo.com
тел./факс: +389 47 257 744
Жиро с-ка: 290200000056398
дб: 4002002149173
Тетекс-Кредитна Банка

УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ ВОН ОПФАТ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН

за

Инфраструктурна градба – фекална канализациона мрежа и пречистелна станица во с. Добромири,

Општина Новаци

Makedonski Telekom CA, Gordana Blashkoska
Digitally signed by Makedonski Telekom CA, Gordana Blashkoska
DN: c=MK, o=Makedonski Telekom, cn=Makedonski Telekom CA, ou=GENIKO DOO Prilep :4021994117809, serialNumber=CRT3586255, cn=Gordana Blashkoska
Date: 2022.10.04 09:30:11 +02'00'

Бр. 01/09/2022

Makedonski Telekom CA, Julijana Stojkoska
Digitally signed by Makedonski Telekom CA, Julijana Stojkoska
Date: 2022.10.04 09:33:15 +02'00'

0

БЛАГОЈЧЕ ЦВЕТКОВСКИ
дипл. инж. арх.
ОВЛАСТЕН ПЛАНЕР 0463

Digitally signed by Blagojche Cvetkovski

Marijana Stefanovski
Digitally signed by Marijana Stefanovski
DN: cn=Marijana Stefanovski c=MK o=Makedonski Telekom ou=DOOEL ARHINOVA:4002002149173
Reason: I am the author of this document
Location:
Date: 2022-09-15 09:33+02:00

Битола, Септември, 2022

Makedonski Telekom CA, Mile Stojkoski
Digitally signed by Makedonski Telekom CA, Mile Stojkoski
Date: 2022.10.04 09:33:42 +02'00'

1 ОПШТ ДЕЛ
1.1 Општи податоци
1.2 Програмски дел
2 ДОКУМЕНТАЦИОНА ОСНОВА
2.1 Податоци, информации и мислења од државните органи, институции, установи и правни лица кои вршат јавни надлежности
2.2 Текстуален дел
2.2.1 Вовед
2.2.2 Историјат на планирањето и уредувањето на подрачјето во близина на проектниот опфат и неговата непосредна околина (во радиус од 100 м)
2.2.3 Податоци за природните чинители кои можат да влијаат на развојот на подрачјето во рамки на проектниот опфат, на проектни решенија и на нивното спроведување: географски, геолошки, геомеханички, сеизмички, климатолошки, хидрографски, хидролошки податоци, природни ресурси, заштитени екосистеми и друго
2.2.3.1 Географска положба
2.2.3.2 Сеизмика на поросторот
2.2.3.3 Клима
2.2.4 Податоци за создадените вредности и чинители кои ја синтетизираат состојбата на начинот на човековата употреба на земјиштето во рамките на планскиот опфат: културно, историски, демографски, економски, стопански, сообраќајни, социјални и други чинители
2.2.4.1 Културни чинители
2.2.4.2 Историски чинители
2.2.4.3 Демографски чинители
2.2.4.4 Економски чинители
2.2.4.5 Стопански чинители
2.2.4.6 Сообраќајни чинители
2.2.4.7 Социјални чинители
2.2.4.8 Образовни чинители
2.2.5 Инвентаризација на: земјиштето во проектниот опфат, изградениот градежен фонд, вкупната физичка супраструктура и инсталации во рамки на проектниот опфат
2.2.6 Инвентаризација на градби со режим на заштита на културно наследство, постојни споменички целини, културни предели и друго
2.2.7 Инвентаризација на изградената комунална инфраструктура: сообраќајните, електричните, канализациските, водоводните, поштенските, гасоводните, топловодните, телефонските и другите водови и објекти
2.3 Графички дел
2.3.1 Топографска карта
2.3.2 Макролокација
2.3.3 Услови за планирање на просторот
2.3.4 Ажурирана геодетска подлога
2.3.5 Карта на изградениот градежен фонд
2.3.6 Карта на изградената комунална инфраструктура
3 ПЛАНСКИ ДЕЛ
3.1 Текстуален дел
3.1.1 Проектна програма

3.1.2 Инвентаризација на снимен изграден градежен фонд, вкупна физичка супраструктура и инфраструктура во рамки на проектниот опфат
3.1.3 Опис и образложение на проектниот концепт на урбанистичкото решение
3.1.4 Детални услови за проектирање и градење
3.1.5 Мерки за заштита
3.1.5.1 Мерки за заштита на животната средина
3.1.5.1.1 Мерки за управување со отпадот
3.1.5.1.2 Мерки за заштита на воздухот
3.1.5.1.3 Мерки за заштита на водите
3.1.5.1.4 Мерки за заштита од бучава во животната средина
3.1.5.1.5 Заштита на биолошката разновидност и други природни богатства (Мерки за заштита на природата)
3.1.5.2 Мерки за заштита и спасување
3.1.5.2.1 Заштита и спасување од пожари, експлозии и опасни материи
3.1.5.2.2 Заштита и спасување од урнатини
3.1.5.2.3 Заштита и спасување од поплави, уривање на брани и други атмосферски непогоди
3.1.5.2.4 Заштита и спасување од свлекување на земјиштето
3.1.5.2.5 Радиолошка, хемиска и биолошка заштита
3.1.5.3 Мерки за обезбедување на пристапност за лица со инвалидност
3.1.5.4 Мерки за заштита на природното и културното наследство
3.2 Графички дел
3.2.1 Услови за планирање на просторот
3.2.2 Ажурирана геодетска подлога
3.2.3 Табели со нумерички показатели
3.2.4 Урбанистичко решение

1 ОПШТ ДЕЛ

1.1 Општи податоци

Назив и адреса на градбата:	Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план за инфраструктурна градба – фекална канализациона мрежа и пречистелна станица во с. Добромири, Општина Новаци
Назив на проектот:	Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план
Назив на инвеститорот:	Општина Новаци
Назив, седиште и адреса на правното лице кое го изработува проектот:	Архинова Битола ДООЕЛ,
Место на изработка на проектот:	Битола
Датум на завршување на проектот:	Септември, 2022

ЦЕНТРАЛЕН РЕГИСТАР НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Трговски регистар и регистар на други правни лица

www.crm.com.mk

Број: 0809-50/150420220001444

Датум и време: 7.3.2022 г. 13:55:17

П О Т В Р Д А

за регистрирана дејност

ТЕКОВНИ ПОДАТОЦИ ЗА СУБЈЕКТОТ	
ЕМБС:	5611199
Назив:	Друштво за проектирање, инженеринг и трговија А Р Х И Н О В А увоз-извоз Битола ДООЕЛ
Седиште:	КУЗМАН ЈОСИФОВСКИ бр.88 БИТОЛА, БИТОЛА

ПОДАТОЦИ ЗА РЕГИСТРИРАНА ДЕЈНОСТ	
Предмет на работење:	Регистрирана е општа клаузула за бизнис
Приоритетна дејност/ главна приходна шифра:	43.99 - Останати специјализирани градежни работи, неспомнати на друго место
Други дејности во внатрешниот промет:	Нема
Евидентирани дејности во надворешниот промет:	Има
Одобренија, дозволи, лиценци, согласности:	Нема

Правна поука: Против овој реален акт може да се изјави приговор до Централниот регистар на Република Северна Македонија во рок од 8 дена од денот на приемот.

Изготвил:

Овластено лице:

ЦЕНТРАЛЕН РЕГИСТАР НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА • РЕГИОНАЛНА РЕГИСТРАЦИОНА КАНЦЕЛАРИЈА БИТОЛА • СКОПЈЕ

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ТРАНСПОРТ И ВРСКИ
СКОПЈЕ

ВРЗ ОСНОВА НА ЧЛЕН 18 СТАВ 1 ОД ЗАКОНОТ ЗА ПРОСТОРНО И УРБАНИСТИЧКО ПЛАНИРАЊЕ („СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА“ БР.51/05, 137/07, 91/09, 124/10, 18/11, 53/11, 144/12 И 55/13)
МИНИСТЕРСТВОТО ЗА ТРАНСПОРТ И ВРСКИ
ИЗДАВА

Л И Ц Е Н Ц А

ЗА ИЗРАБОТУВАЊЕ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАНОВИ

БРОЈ 0085

НА

Друштво за проектирање, инженеринг и трговија
АРХИНОВА увоз-извоз Битола ДООЕЛ

СО ДОБИВАЊЕ НА ОВАА ЛИЦЕНЦА ПРАВНОТО ЛИЦЕ СЕ ЗДОБИВА СО ПРАВО ЗА ИЗРАБОТУВАЊЕ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАНОВИ СОГЛАСНО ЗАКОН

ЛИЦЕНЦАТА ВАЖИ ДО: 05.12.2024 год.
ИЗДАДЕНО НА: 05.12.2014 год.
СКОПЈЕ

МИНИСТЕР

Миле Јанакиески

ДООЕЛ АРХИНОВА БИТОЛА го издава следното

РЕШЕНИЕ

ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ НА ПЛАНЕРИ

За изработка на УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ ВОН ОПФАТ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН за инфраструктурна градба – фекална канализациона мрежа и пречистелна станица во с. Добромири, Општина Новаци, како извршители се назначуваат:

Благојче Цветковски, дипл. инж. арх. овластување 0.0463, Планер-потписник на планска документација
Маријана Стефановски, дипл. инж. арх. овластување 0.0140, Планер
д-р Анастасија Трајковска дипл. инж. арх. овластување 0.0457, Планер
м-р Даниела Стефановски дипл. инж. арх., Соработник Планер

Планерите се должни УРБАНИСТИЧКИОТ ПРОЕКТ да го изработат согласно Законот за урбанистичко планирање (Службен весник на Република Северна Македонија, бр. 32/2020), како и другите важечки прописи и нормативи.

УПРАВИТЕЛ:
Маријана Стефановски д.и.а.

Marijana Stefanovski

Digitally signed by Marijana Stefanovski
DN: cn=Marijana Stefanovski c=MK o=Makedonski Telekom ou=DOOEL ARHINOVA:4002002149173
Reason: I am the author of this document
Location:
Date: 2022-09-15 09:33+02:00

Република Северна Македонија
КОМОРА НА ОВЛАСТЕНИ АРХИТЕКТИ
И ОВЛАСТЕНИ ИНЖЕНЕРИ

Врз основа на член 67, став (10) од Законот за урбанистичко планирање, („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 32 од 10 февруари 2020 г.) Комората на овластени архитекти и овластени инженери издава

ОВЛАСТУВАЊЕ

ЗА ИЗРАБОТУВАЊЕ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАНОВИ

на

БЛАГОЈЧЕ ЦВЕТКОВСКИ

дипломиран инженер архитект (NQF VII/1)

Овластувањето се издава на НЕОПРЕДЕЛЕНО ВРЕМЕ и важи се додека лицето носител на овластувањето ги исполнува условите пропишани во овој закон и во статутот на комората

Број: **0.0463**

Издадено на: 09.11.2021 год.

Претседател на
Комората на овластени архитекти
и овластени инженери

М-р Кристинка Радевски
дипл. инж. арх.

Република Северна Македонија
КОМОРА НА ОВЛАСТЕНИ АРХИТЕКТИ
И ОВЛАСТЕНИ ИНЖЕНЕРИ

Врз основа на член 16 од Законот за просторно и урбанистичко планирање („Службен весник на Република Македонија" бр. 199 од 30.12.2014, 44/15, 193/15, 31/16, 163/16, 64/18, 168/18) Комората на овластени архитекти и овластени инженери издава

ОВЛАСТУВАЊЕ

ЗА ИЗРАБОТУВАЊЕ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАНОВИ ОДНОСНО
ПЛАНЕР-ПОТПИСНИК НА ПЛАНСКА ДОКУМЕНТАЦИЈА

на

МАРИЈАНА СТЕФАНОВСКИ

дипломиран инженер архитект (VII/1 степен)

со подмирување на членаринатa за секоја тековна година
овластувањето важи до 15.06.2025 год.

Број: 0.0140

Издадено 16.06.2020 год.

Претседател на
Комората на овластени архитекти
и овластени инженери

Проф. д-р Миле Димитровски
дипл.маш.инж.

Република Северна Македонија
КОМОРА НА ОВЛАСТЕНИ АРХИТЕКТИ
И ОВЛАСТЕНИ ИНЖЕНЕРИ

Врз основа на член 16 од Законот за просторно и урбанистичко планирање („Службен весник на Република Македонија“ бр. 199 од 30.12.2014, 44/15, 193/15, 31/16, 163/16, 64/18, 168/18) Комората на овластени архитекти и овластени инженери издава

ОВЛАСТУВАЊЕ

ЗА ИЗРАБОТУВАЊЕ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАНОВИ ОДНОСНО
ПЛАНЕР-ПОТПИСНИК НА ПЛАНСКА ДОКУМЕНТАЦИЈА

на

АНАСТАСИЈА ТРАЈКОВСКА

дипломиран инженер архитект (VII/1 степен)

со подмирување на членаринатa за секоја тековна година
овластувањето важи до 15.06.2025 год.

Број: 0.0457

Издадено 16.06.2020 год.

Претседател на
Комората на овластени архитекти
и овластени инженери

Проф. д-р Миле Димитровски
дипл.маш.инж.

1.2 Програмски дел

Архинова ДООЕЛ
Кузман Јосифовски бр.88
7000 Битола
e-mail: arhinova@yahoo.com
тел./факс: +389 47 257 744
Жиро с-ка: 290200000056398
дб: 4002002149173
Тетекс-Кредитна Банка

ПРЕДЛОГ ПРОЕКТНА ПРОГРАМА

за

УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ ВОН ОПФАТ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН за Инфраструктурна градба – фекална канализациона мрежа и пречистелна станица во с. Добромири,

Општина Новаци

Бр. 01/05/22

0 БЛАГОЈЧЕ ЦВЕТКОВСКИ дипл. инж. арх. ОВЛАСТЕН ПЛАНЕР 0463

Digitally signed by Blagojche Cvetkovski

Marijana Stefanovski

Digitally signed by Marijana Stefanovski
DN: cn=Marijana Stefanovski c=MK o=Makedonski Telekom ou=DOOEL ARHINOVA:4002002149173
Reason: I am the author of this document
Location:
Date: 2022-04-18 13:38+02:00

Битола, Април, 2022

1 ОПШТ ДЕЛ
2 ВОВЕД
3 ОПФАТ
4 ЦЕЛИ
5 НАМЕНА
6 ИНФРАСТРУКТУРА
7 МЕТОДОЛОГИЈА
8 СОДРЖИНА НА УРБАНИСТИЧКИОТ ПРОЕКТ ВОН ОПФАТ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН
9 ПРИЛОГ

1 ОПШТ ДЕЛ

Назив и адреса на градбата:	Предлог Проектна програма за Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план за инфраструктурна градба – фекална канализациона мрежа и пречистелна станица во с. Добромири, Општина Новаци
Назив на проектот:	Предлог Проектна програма за Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план
Назив на инвеститорот:	Општина Новаци
Назив, седиште и адреса на правното лице кое го изработува проектот:	Архинова Битола ДООЕЛ, ул. Кузман Јосифовски бр.88 - Битола Marijana Stefanovski Digitally signed by Marijana Stefanovski DN: cn=Marijana Stefanovski c=MK o=Makedonski Telekom ou=DOOEL ARHINOVA-4002002149173 Reason: I am the author of this document Location: Date: 2022-04-18 13:40+02:00
Место на изработка на проектот:	Битола
Датум на завршување на проектот:	Април, 2022

ЦЕНТРАЛЕН РЕГИСТАР НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
Трговски регистар и регистар на други правни лица

www.crm.com.mk

Број: 0809-50/150420150007021
Датум и време: 3.7.2015 г. 10:20:54

ПОТВРДА

за регистрирана дејност

ТЕКОВНИ ПОДАТОЦИ ЗА СУБЈЕКТОТ	
ЕМБС:	5611199
Назив:	Друштво за проектирање, инженеринг и трговија А Р Х И Н О В А увоз-извоз Битола ДООЕЛ
Седиште:	СОТИР БРБЕВСКИ бр.53 БИТОЛА, БИТОЛА

ПОДАТОЦИ ЗА РЕГИСТРИРАНА ДЕЈНОСТ	
Предмет на работење:	Регистрирана е општа клаузула за бизнис
Приоритетна дејност/ главна приходна шифра:	43.99 - Останати специјализирани градежни работи, неспомнати на друго место
Други дејности во внатрешниот промет:	Нема
Евидентирани дејности во надворешниот промет:	Има
Одобренија, дозволи, лиценци, согласности:	Нема

Изготвил: Лилјана Галевска

Овластено лице: Ленка Рашајковска

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ТРАНСПОРТ И ВРСКИ
СКОПЈЕ

ВРЗ ОСНОВА НА ЧЛЕН 18 СТАВ 1 ОД ЗАКОНОТ ЗА ПРОСТОРНО И УРБАНИСТИЧКО ПЛАНИРАЊЕ („СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА" БР.51/05, 137/07, 91/09, 124/10, 18/11, 53/11, 144/12 И 55/13)
МИНИСТЕРСТВОТО ЗА ТРАНСПОРТ И ВРСКИ
ИЗДАВА

Л И Ц Е Н Ц А

ЗА ИЗРАБОТУВАЊЕ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАНОВИ

БРОЈ 0085

НА

Друштво за проектирање, инженеринг и трговија
АРХИНОВА увоз-извоз Битола ДООЕЛ

СО ДОБИВАЊЕ НА ОВАА ЛИЦЕНЦА ПРАВНОТО ЛИЦЕ СЕ ЗДОБИВА СО ПРАВО ЗА ИЗРАБОТУВАЊЕ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАНОВИ СОГЛАСНО ЗАКОН

ЛИЦЕНЦАТА ВАЖИ ДО: 05.12.2024 год.
ИЗДАДЕНО НА: 05.12.2014 год.
СКОПЈЕ

МИНИСТЕР

Миле Јанакиески

ДООЕЛ АРХИНОВА БИТОЛА го издава следното

РЕШЕНИЕ

ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ НА ПЛАНЕРИ

За изработка на ПРЕДЛОГ ПРОЕКТНА ПРОГРАМА за УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ ВОН ОПФАТ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН за инфраструктурна градба – фекална канализациона мрежа и пречистелна станица во с. Добромири, Општина Новаци, како извршители се назначуваат:

Благојче Цветковски, дипл. инж. арх. овластување 0.0463, Планер-потписник на планска документација
Маријана Стефановски, дипл. инж. арх. овластување 0.0140, Планер
д-р Анастасија Трајковска дипл. инж. арх. овластување 0.0457, Планер
м-р Даниела Стефановски дипл. инж. арх., Соработник Планер

Планерите се должни ПРЕДЛОГ ПРОЕКТНАТА ПРОГРАМА за Урбанистички проект да го изработат согласно Законот за урбанистичко планирање (Службен весник на Република Северна Македонија, бр. 32/2020), како и другите важечки прописи и нормативи.

УПРАВИТЕЛ:
Маријана Стефановски д.и.а.

Marijana Stefanovski

Digitally signed by Marijana Stefanovski
DN: cn=Marijana Stefanovski c=MK o=Makedonski Telekom ou=DOOEL ARHINOVA:4002002149173
Reason: I am the author of this document
Location:
Date: 2022-04-18 13:40+02:00

Република Северна Македонија
КОМОРА НА ОВЛАСТЕНИ АРХИТЕКТИ
И ОВЛАСТЕНИ ИНЖЕНЕРИ

Врз основа на член 67, став (10) од Законот за урбанистичко планирање,
(„Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 32 од 10 февруари 2020 г.)
Комората на овластени архитекти и овластени инженери издава

ОВЛАСТУВАЊЕ

ЗА ИЗРАБОТУВАЊЕ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАНОВИ

на

БЛАГОЈЧЕ ЦВЕТКОВСКИ

дипломиран инженер архитект (NQF VII/1)

Овластувањето се издава на НЕОПРЕДЕЛЕНО ВРЕМЕ и важи се додека лицето носител на овластувањето ги исполнува условите пропишани во овој закон и во статутот на комората

Број: **0.0463**

Издадено на: 09.11.2021 год.

Претседател на
Комората на овластени архитекти
и овластени инженери

М-р Кристинка Радевски
дипл. инж. арх.

Република Северна Македонија
КОМОРА НА ОВЛАСТЕНИ АРХИТЕКТИ
И ОВЛАСТЕНИ ИНЖЕНЕРИ

Врз основа на член 16 од Законот за просторно и урбанистичко планирање („Службен весник на Република Македонија“ бр. 199 од 30.12.2014, 44/15, 193/15, 31/16, 163/16, 64/18, 168/18) Комората на овластени архитекти и овластени инженери издава

ОВЛАСТУВАЊЕ

ЗА ИЗРАБОТУВАЊЕ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАНОВИ ОДНОСНО
ПЛАНЕР-ПОТПИСНИК НА ПЛАНСКА ДОКУМЕНТАЦИЈА

на

МАРИЈАНА СТЕФАНОВСКИ

дипломиран инженер архитект (VII/1 степен)

со подмирување на членаринатa за секоја тековна година
овластувањето важи до 15.06.2025 год.

Број: 0.0140

Издадено 16.06.2020 год.

Претседател на
Комората на овластени архитекти
и овластени инженери

Проф. д-р Миле Димитровски
дипл.маш.инж.

Република Северна Македонија
КОМОРА НА ОВЛАСТЕНИ АРХИТЕКТИ
И ОВЛАСТЕНИ ИНЖЕНЕРИ

Врз основа на член 16 од Законот за просторно и урбанистичко планирање („Службен весник на Република Македонија“ бр. 199 од 30.12.2014, 44/15, 193/15, 31/16, 163/16, 64/18, 168/18) Комората на овластени архитекти и овластени инженери издава

ОВЛАСТУВАЊЕ

ЗА ИЗРАБОТУВАЊЕ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАНОВИ ОДНОСНО
ПЛАНЕР-ПОТПИСНИК НА ПЛАНСКА ДОКУМЕНТАЦИЈА

на

АНАСТАСИЈА ТРАЈКОВСКА

дипломиран инженер архитект (VII/1 степен)

со подмирување на членаринатa за секоја тековна година
овластувањето важи до 15.06.2025 год.

Број: 0.0457

Издадено 16.06.2020 год.

Претседател на
Комората на овластени архитекти
и овластени инженери

Проф. д-р Миле Димитровски
дипл.маш.инж.

2 ВОВЕД

Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план е планско-проектна документација која се изработува за поединечни градби, комплекси на градби и инфраструктури од државно и локално значење вон населени места и вон опфат на урбанистички планови, и тоа на земјоделско, шумско и друго земјиште, крајбрежни појаси и други простори за коишто не постојат услови и/или економска оправданост за донесување на урбанистички план согласно Законот за урбанистичко планирање. Изработката и одобрувањето на Урбанистичкиот проект се регулирани во Член 58, Член 59, Член 60, Член 61, Член 62 и Член 63 од Законот за урбанистичко планирање (Службен весник на Република С. Македонија број 32/2020). Со оваа Проектна програма се дефинираат условите за изработка на Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план за инфраструктурна градба – фекална канализациона мрежа и пречистелна станица во с. Добромири, Општина Новаци. Со планско-проектната документација да се предвиди комунална инфраструктура (фекална канализациона мрежа и пречистителна станица).

3 ОПФАТ

Границата на проектниот опфат на Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план за инфраструктурна градба – фекална канализациона мрежа и пречистелна станица во с. Добромири, Општина Новаци ги има следните координати на прекршните точки:

X=538647.4187 Y=547095.0180
X=538642.4220 Y=547095.1994
X=538643.6549 Y=547129.1620
X=538644.7189 Y=547179.1241
X=538644.9989 Y=547207.9270
X=538578.0502 Y=547202.6779
X=538592.1427 Y=547113.0243
X=538588.1912 Y=547112.4032
X=538574.0504 Y=547202.3643
X=538545.4885 Y=547200.1249
X=538545.1758 Y=547204.1127
X=538575.5825 Y=547206.4967
X=538645.0654 Y=547211.9445
X=538647.2297 Y=547299.1555
X=538650.2457 Y=547344.4837
X=538659.5555 Y=547363.8277
X=538631.4833 Y=547358.7625
X=538641.7042 Y=547309.7697
X=538568.0634 Y=547297.8831
X=538567.4260 Y=547301.8320
X=538635.9452 Y=547312.8919
X=538626.1726 Y=547359.7358
X=538618.1819 Y=547393.7610
X=538566.8386 Y=547381.3146
X=538543.8168 Y=547353.9705
X=538541.3173 Y=547332.7167
X=538537.3447 Y=547333.1839
X=538539.9843 Y=547355.6290

X=538564.6227 Y=547384.8933
X=538582.3320 Y=547389.1863
X=538535.4140 Y=547439.1877
X=538538.3310 Y=547441.9247
X=538586.8007 Y=547390.2696
X=538617.7756 Y=547397.7783
X=538620.2629 Y=547425.9108
X=538599.6693 Y=547492.4247
X=538596.3400 Y=547508.5374
X=538556.6640 Y=547506.0008
X=538556.4088 Y=547509.9926
X=538595.6079 Y=547512.4987
X=538590.1913 Y=547544.5982
X=538543.5893 Y=547571.5131
X=538534.1625 Y=547602.9809
X=538510.7831 Y=547657.4345
X=538473.0292 Y=547689.0336
X=538439.3587 Y=547710.1621
X=538405.9965 Y=547728.2859
X=538407.6113 Y=547717.9663
X=538384.5422 Y=547714.4216
X=538380.8458 Y=547737.6240
X=538386.8718 Y=547738.5858
X=538369.8816 Y=547744.9150
X=538371.6270 Y=547749.6004
X=538396.8990 Y=547740.1862
X=538399.7650 Y=547740.6436
X=538404.9725 Y=547734.8307
X=538405.0235 Y=547734.5047
X=538441.8834 Y=547714.4807
X=538475.9763 Y=547693.0871
X=538514.9069 Y=547660.5031
X=538538.4057 Y=547605.7716
X=538599.8536 Y=547603.6523
X=538615.9741 Y=547629.8981
X=538619.3825 Y=547627.8046
X=538597.6581 Y=547592.4350
X=538594.6194 Y=547548.4061
X=538600.5872 Y=547513.0406
X=538617.5299 Y=547515.7304
X=538638.2412 Y=547516.1883
X=538673.3639 Y=547514.1262
X=538701.5714 Y=547509.5463
X=538751.1941 Y=547502.7813
X=538798.9374 Y=547490.9709
X=538815.6036 Y=547502.9605
X=538826.5404 Y=547527.7479
X=538829.1932 Y=547574.3098
X=538833.1867 Y=547574.0823
X=538830.4927 Y=547526.7965
X=538818.8236 Y=547500.3494
X=538803.4495 Y=547489.2893
X=538809.0597 Y=547486.9878
X=538821.4304 Y=547499.3440
X=538829.6492 Y=547511.3153
X=538832.8512 Y=547521.3243
X=538836.2024 Y=547550.8288
X=538836.3392 Y=547580.7425
X=538837.0771 Y=547607.8439
X=538841.7391 Y=547647.8665

X=538850.2890 Y=547673.6925
X=538855.0357 Y=547672.1211
X=538846.6464 Y=547646.7803
X=538842.2710 Y=547609.2183
X=538880.8683 Y=547603.0929
X=538880.2413 Y=547599.1424
X=538842.0072 Y=547605.2101
X=538841.3389 Y=547580.6630
X=538841.2011 Y=547550.5343
X=538837.7637 Y=547520.2702
X=538835.1159 Y=547511.9937
X=538871.3555 Y=547507.5573
X=538911.3034 Y=547504.9266
X=538933.8522 Y=547501.3757
X=538936.2400 Y=547508.8600
X=538946.6400 Y=547529.4500
X=538964.2200 Y=547561.6100
X=538976.7200 Y=547585.6700
X=538976.9513 Y=547586.2053
X=538982.5730 Y=547599.6395
X=538990.9781 Y=547621.8266
X=538995.5611 Y=547619.9088
X=538994.5600 Y=547617.1600
X=538985.6500 Y=547594.1500
X=538971.1072 Y=547562.1256
X=539066.0987 Y=547554.9275
X=539076.2061 Y=547554.6287
X=539102.3649 Y=547549.6767
X=539124.2692 Y=547595.1406
X=539130.3389 Y=547592.2163
X=539119.5100 Y=547573.5400
X=539110.7877 Y=547547.9900
X=539154.8617 Y=547539.0576
X=539153.5210 Y=547532.4421
X=539145.3500 Y=547533.8700
X=539117.3000 Y=547538.2400
X=539104.7900 Y=547542.4200
X=539072.3200 Y=547548.8900
X=539067.2600 Y=547537.8600
X=539060.2230 Y=547522.5430
X=539056.3900 Y=547514.2000
X=539051.4900 Y=547503.4900
X=539051.3900 Y=547502.9600
X=539047.0000 Y=547491.2700
X=539045.8000 Y=547486.4600
X=539040.3200 Y=547471.1500
X=539033.0702 Y=547454.2973
X=539070.8233 Y=547440.9393
X=539122.3808 Y=547443.2656
X=539122.5611 Y=547439.2696
X=539070.2243 Y=547436.9082
X=539027.3825 Y=547452.0668
X=539004.1413 Y=547461.7446
X=538973.6332 Y=547479.0332
X=538938.1266 Y=547496.6533
X=538910.8599 Y=547500.9472
X=538870.9807 Y=547503.5733
X=538833.5452 Y=547508.1561
X=538825.2908 Y=547496.1330
X=538811.5319 Y=547482.3901

X=538797.3684 Y=547471.1236
X=538826.2618 Y=547465.0096
X=538846.3888 Y=547459.1304
X=538876.8017 Y=547453.7022
X=538908.2979 Y=547448.0392
X=538907.5901 Y=547444.1023
X=538876.0964 Y=547449.7649
X=538845.4739 Y=547455.2305
X=538825.2856 Y=547461.1276
X=538793.3056 Y=547467.8947
X=538771.6106 Y=547451.8416
X=538740.6811 Y=547429.0130
X=538700.9945 Y=547398.9256
X=538665.5273 Y=547364.7062
X=538655.1705 Y=547343.1868
X=538652.2897 Y=547299.8917
X=538677.3253 Y=547288.7601
X=538705.8534 Y=547280.5931
X=538735.2081 Y=547277.8479
X=538751.5000 Y=547281.7470
X=538765.7056 Y=547292.4544
X=538788.3994 Y=547291.7129
X=538788.2687 Y=547287.7150
X=538766.9859 Y=547288.4104
X=538753.2419 Y=547278.0509
X=538735.4950 Y=547273.8036
X=538705.1104 Y=547276.6451
X=538675.9557 Y=547284.9915
X=538652.1425 Y=547295.5796
X=538650.0197 Y=547210.0398
X=538649.7340 Y=547180.6502
X=538718.9508 Y=547169.9371
X=538739.3413 Y=547144.2676
X=538736.2093 Y=547141.7797
X=538716.7922 Y=547166.2236
X=538649.6666 Y=547176.6130
X=538648.6529 Y=547129.0181

X=538547.8092 Y=547574.8499
X=538590.7243 Y=547550.0643
X=538593.7353 Y=547593.6910
X=538597.4463 Y=547599.7329
X=538539.7590 Y=547601.7225

X=538601.3277 Y=547509.1081
X=538604.5170 Y=547493.6729
X=538625.3301 Y=547426.4501
X=538622.6801 Y=547396.4773
X=538630.1614 Y=547364.6209
X=538664.6961 Y=547370.8521
X=538697.7369 Y=547402.7304
X=538737.6860 Y=547433.0168
X=538768.6390 Y=547455.8627
X=538790.3142 Y=547471.9012
X=538805.6191 Y=547484.0757
X=538798.7317 Y=547486.9012
X=538750.4415 Y=547498.8469
X=538703.1183 Y=547505.2984
X=538698.1189 Y=547435.6095
X=538694.1291 Y=547435.8957

X=538699.1503 Y=547505.8870
X=538672.9250 Y=547510.1451
X=538638.1680 Y=547512.1857
X=538617.8893 Y=547511.7374

X=539025.2652 Y=547457.2814
X=539038.9300 Y=547488.6500
X=539042.2230 Y=547496.4231
X=539062.4228 Y=547549.1957
X=539012.1500 Y=547552.0400
X=538995.1800 Y=547551.9500
X=538990.3500 Y=547552.4700
X=538988.3200 Y=547552.3000
X=538980.1000 Y=547552.7200
X=538966.6100 Y=547553.9200
X=538962.2400 Y=547544.7900
X=538953.5300 Y=547526.7900
X=538945.4775 Y=547509.8095
X=538941.2942 Y=547499.5468
X=538975.5098 Y=547482.5674
X=539005.9027 Y=547465.3441

Вака дефинираниот опфат има површина од 1.68 ha.

4 ЦЕЛИ

Урбанистичкиот проект вон опфат на урбанистички план за инфраструктурна градба – фекална канализациона мрежа и пречистелна станица во с. Добромири, Општина Новаци, потребно е да претставува основен развоен документ за проектниот опфат, преку:

- Рационална употреба на земјиштето
- Максимално вградување на супраструктурата и инфраструктурата со теренот
- Формирање амбиентална целина
- Почитување и заштита на правото на човекот на работа
- Почитување и унапредување на пејзажните вредности
- Формирање културен пејзаж
- Вградување на мерки за заштита и унапредување на природата и животната средина
- Вградување мерки за заштита и спасување
- Почитување на јавниот интерес
- Почитување на соседското право
- Почитување на позитивните законски прописи, стандарди и нормативи од областа на урбанистичкото планирање
- Почитување на позитивните закоснки прописи за дадената намена

5 НАМЕНА

Опфатот кој се елаборира со Урбанистичкиот проект вон опфат на урбанистички план, потребно е да претставува функционално издржана целина. Во поглед на намената, согласно потребите, потребна е Група на класи на намени Е (Инфраструктура) и истата е обврзувачка. Начелото на одржливо планирање наложува согледување на намената на повисоко ниво, кое ќе го вклучи и соседното земјиште и неговата доминантна намена, како и взаемното надополнување.

6 ИНФРАСТРУКТУРА

Потребно е самиот Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план да претставува документ за инфраструктурно опремување на опфатот за кој се однесува. Инфраструктурните водови потребно е да се водат во јасно дефинирани инфраструктурни коридори и да се надополнуваат со елементите на постојната сообраќајна и комунална инфраструктура. Инфраструктурните градби потребно е да се вградат во општиот амбиент и да не му кокурираат на просторниот идентитет.

Поради специфичноста на конфигурацијата на теренот, како и намената на околниот простор, планирањето на инфраструктурата да биде во согласност со Правилникот за урбанистичко планирање (Службен весник на Република С. Македонија број 225/2020, 219/2021), Правилникот за стандарди и нормативи за проектирање (Службен весник на Република Македонија број 60/2012, 114/2016).

7 МЕТОДОЛОГИЈА

Основа за изработка на Урбанистичкиот проект вон опфат на урбанистички план за инфраструктурна градба – фекална канализациона мрежа и пречистелна станица во с. Добромири, Општина Новаци, ќе биде позитивната регулатива. Истиот ќе биде изработен врз ажурирани геодетски подлоги, насоките од одобрената Проектна програма, просторни анализи на постојната состојба и можностите за развој.

Урбанистичкиот проект вон опфат на урбанистички план за инфраструктурна градба – фекална канализациона мрежа и пречистелна станица во с. Добромири, Општина Новаци да се изработи врз основа на методологијата, која произлегува од одредбите утврдени со Законот за урбанистичко планирање (Службен весник на Република С. Македонија број 32/2020) и Правилникот за урбанистичко планирање (Службен весник на Република С. Македонија број 225/2020, 219/2021).

8 СОДРЖИНА НА УРБАНИСТИЧКИОТ ПРОЕКТ ВОН ОПФАТ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН

Содржината на Урбанистичкиот проект вон опфат на урбанистички план за инфраструктурна градба – фекална канализациона мрежа и пречистелна станица во с. Добромири, Општина Новаци, пропишана е со Правилникот за урбанистичко

планирање (Службен весник на Република С. Македонија број 225/2020, 219/2021) и истата потребно е доследно да се почитува.

9 ПРИЛОГ

- Графички прилог – Местоположба на локацијата
- Графички прилог – Плански опфат со пошироко опкружување
- Услови за планирање на просторот за изработка на Урбанистички план за село Добромири, Општина Новаци, кои произлегуваат од Просторниот план на Р. Македонија (Тех. бр. Y08113, Скопје, мај 2013)
- Известување од Министерство за животна средина и просторно планирање (архивски број: УП1-15 318/2017, од 16.03.2017)

Изработил, планер, потписник:	Благојче Цветковски, дипл. инж. арх.	0 БЛАГОЈЧЕ ЦВЕТКОВСКИ дипл. инж. арх. ОВЛАСТЕН ПЛАНЕР 0463

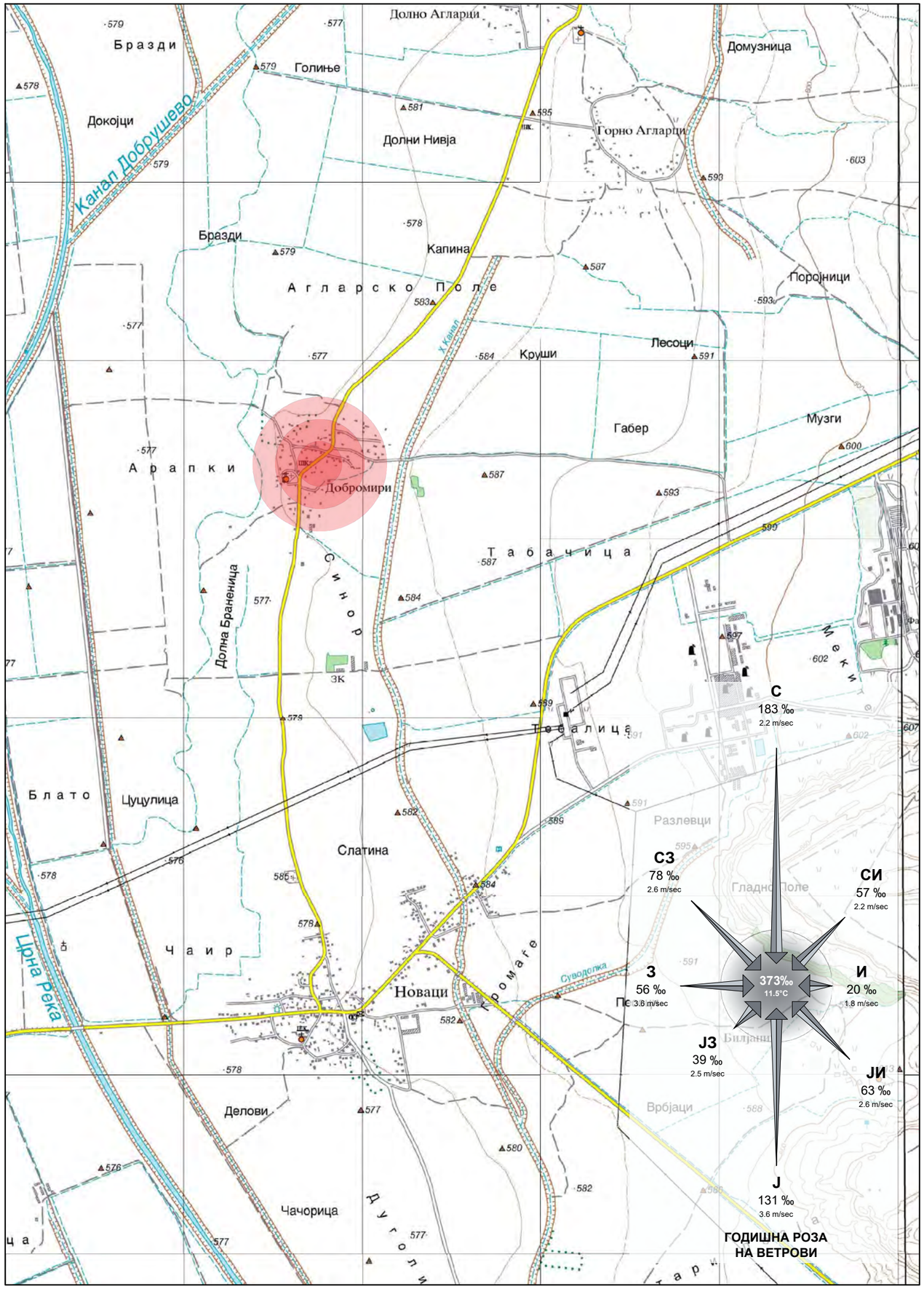

ЛЕГЕНДА:

МЕСТОПОЛЖБА НА ЛОКАЦИЈАТА

АРХИНОВА
дооел Битола

проект:

УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ вон опфат на урбанистички план за Инфраструктурна градба - фекална канализациона мрежа и пречистена станица во с. Добромири, Општина Новаци

фаза:

УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ	**УП**

технички број:	___

инвеститор:

ОПШТИНА НОВАЦИ

Местоположба на локацијата

М=1:25.000	**Лист бр. 01**

Директор:

Маријана Стефановски, дипл. инж. арх.

Планер-потписник на планска документација:

Благојче Цветковски, дипл. инж. арх.

0 — БЛАГОЈЧЕ ЦВЕТКОВСКИ дипл. инж. арх. — ОВЛАСТЕН ПЛАНЕР 0463

Планери:

Маријана Стефновски, дипл. инж. арх.

0 — МАРИЈАНА СТЕФАНОВСКИ дипл. инж. арх. — ОВЛАСТЕН ПЛАНЕР 0140

Д-р Анастасија Трајковска, дипл. инж. арх.

0 — Д-Р АНАСТАСИЈА ТРАЈКОВСКА дипл. инж. арх. — ОВЛАСТЕН ПЛАНЕР 0457

Планери-соработници:

М-р Даниела Стефановски, дипл. инж. арх.

датум:

Април, 2022

ЛЕГЕНДА:

ГРАНИЦА НА ПРОЕКТЕН ОПФАТ

ГОДИШНА РОЗА НА ВЕТРОВИ

С	183 ‰	2.2 m/sec
СИ	57 ‰	2.2 m/sec
И	20 ‰	1.8 m/sec
ЈИ	63 ‰	2.6 m/sec
Ј	131 ‰	3.6 m/sec
ЈЗ	39 ‰	2.5 m/sec
З	56 ‰	3.6 m/sec
СЗ	78 ‰	2.6 m/sec
	373 ‰	11.6 °C

АРХИНОВА
дооел Битола

проект:
УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ вон опфат на урбанистички план за Инфраструктурна градба - фекална канализациона мрежа и пречистителна станица во с. Добромирп, Општина Новаци

фаза:
УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ — УП

технички број:

инвеститор:
ОПШТИНА НОВАЦИ

Плански опфат со пошироко опкружување

M=1:1.000 | Лист бр. 02

Директор:
Маријана Стефановски, дипл. инж. арх.

Планер-потписник на планска документација:
Благоју Цветковски, дипл. инж. арх.
0 БЛАГОЈЧЕ ЦВЕТКОВСКИ дипл. инж. арх. ОВЛАСТЕН ПЛАНЕР 0463

Планери:
Маријана Стефановски, дипл. инж. арх.
0 МАРИЈАНА СТЕФАНОВСКИ дипл. инж. арх. ОВЛАСТЕН ПЛАНЕР 0140

Д-р Анастасија Трајковска, дипл. инж. арх.
0 Д-Р АНАСТАСИЈА ТРАЈКОВСКА дипл. инж. арх. ОВЛАСТЕН ПЛАНЕР 0457

Планери-соработници:
М-р Даниела Стефановски, дипл. инж. арх.

датум:
Април, 2022

АГЕНЦИЈА ЗА ПЛАНИРАЊЕ НА ПРОСТОРОТ

SPATIAL PLANNING AGENCY

УСЛОВИ ЗА ПЛАНИРАЊЕ НА ПРОСТОРОТ

ЗА ИЗРАБОТКА НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ЗА СЕЛО ДОБРОМИРИ

-ОПШТИНА НОВАЦИ-

КОИ ПРОИЗЛЕГУВААТ ОД ПРОСТОРНИОТ ПЛАН НА Р. МАКЕДОНИЈА

Тех. бр. Y08113

Скопје, мај 2013

УСЛОВИ ЗА ПЛАНИРАЊЕ НА ПРОСТОРОТ

ЗА ИЗРАБОТКА НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ЗА СЕЛО ДОБРОМИРИ -ОПШТИНА НОВАЦИ-

КОИ ПРОИЗЛЕГУВААТ ОД ПРОСТОРНИОТ ПЛАН НА Р. МАКЕДОНИЈА

Барател:
Општина Новаци

Тех. бр. Y08113
Е.бр. 08113

Раководител на задачата:
Лидија Петковска дипл.инж.арх.

Агенција за планирање на просторот

Директор:
Огнен Апостолски дипл.инг.арх.

Скопје,мај 2013

УСЛОВИ ЗА ПЛАНИРАЊЕ НА ПРОСТОРОТ ЗА ИЗРАБОТКА НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ЗА СЕЛО ДОБРОМИРИ -ОПШТИНА НОВАЦИ-

На седницата одржана на 11.06.2004 година, Собранието на Република Македонија, го донесе Просторниот план на Р. Македонија како највисок, стратешки, долгорочен, интегрален и развоен документ, заради утврдување на рамномерен и одржлив просторен развој на државата, определување на намената, како и уредувањето и користењето на просторот.

Со Просторниот План се утврдуваат условите за хумано живеење и работа на граѓаните, рационалното управување со просторот и се обезбедуваат услови за спроведување на мерки и активности за заштита и унапредување на животната средина и природата, заштита од воени дејствија, природни и технолошки катастрофи.

Имајќи ја предвид важноста на Просторниот план, со донесувањето на Планот се донесе и Закон за спроведување на Просторниот план на Република Македонија ("Службен весник на Република Македонија" број 39/04).

Со Законот се уредуваат условите, начините и динамиката на спроведувањето на Просторниот план, како и правата и одговорностите на субјектите во спроведувањето на Планот.

Законот за спроведување на Просторниот план на Република Македонија, се заснова врз следните основни начела:

- јавен интерес на Просторниот план на Република Македонија;
- единствен систем во планирањето на просторот;
- јавност во спроведувањето на Просторниот план;
- стратешкиот карактер на просторниот развој на државата;
- следење на состојбите во просторот;
- усогласување на стратешките документи на државата и сите зафати и интервенции во просторот;
- **координација на Просторниот план на Република Македонија, со другите просторни и урбанистички планови и другата документација за планирање и уредување на просторот,** како и со субјектите за вршење на стручни работи во спроведувањето на Планот.

Во функција на спроведувањето на планот, обврзно се усогласуваат соодветните стратегии, основи како и другите развојни програми и сите видови на планови, со Просторниот план.

Според член 4 од овој Закон, Просторниот план се спроведува со изготвување и донесување на просторни планови на региони, просторни планови на подрачја од посебен интерес, како и со **урбанистички планови за села** и друга документација за планирање и уредување на просторот, предвидена со закон.

За изготвување и донесување на плановите од став 2 на овој член, Министерството надлежно за работите на просторното планирање, издава **Решение за Услови за планирање на просторот.**

Условите за планирање на просторот, според овој Закон, содржат општи и посебни одредби, насоки и решенија од планската документација од повисоко ниво и графички прилог, или прилози кои ги прикажуваат решенијата на Планот.

Во конкретниот случај Услови за планирање на просторот се наменети за за изработка на УП за село Добромири, општина Новаци. Границата на планскиот опфат изнесува 54,8ха. Низ површината дефинирана со планскиот опфат минува траса на фекална канализација со пречистителна станица на м.в. Огради на дел од КП425, за која се издадени Услови за планирање на просторот под тех. бр.Y00812.

Условите за планирање треба да претставуваат влезни параметри и смерници при планирањето на просторот и поставување на планските концепции и решенија по сите области релевантни за планирањето во соодветниот плански документ, обработени во **Просторниот план на Р. Македонија.**

Основни определби на Просторниот план на Р.Македонија

Основната **стратешка определба** на Просторниот план на Републиката е остварување на **повисок степен на вкупната функционална интегрираност на просторот на државата**, како и обезбедување услови за значително поголема инфраструктурна и економска интеграција со соседните и останатите европски земји.

Остварувањето на повисок степен на интегрираност на просторот на Републиката подразбира **намалување на регионалните диспропорции**, односно квалитативни промени во просторната, економската и социјалната структура.

Основни претпоставки на кои се базира на стратегијата на **рамномерен развој** се следните:

1. Уважување на реалните фактори на развој;
2. Превземање стимулативни мерки од страна на државните и други фондови и други видови поддршка за програми на локалните заедници и стопанските актери.

Дел од оваа стратегија е поттикнување на соодветни програми за подобрување на квалитетот на живеење во населбите, како и стимулирање на развојот во помалите градови. **Деметрополизацијата** (селективното пренесување на одделни функции и активности, управно-административни, економски, културни и други, од републичкиот центар во други градови) зацртана во Просторниот план, не значи запирање на неговиот развој, туку неопходност за квалитативната трансформација на просторните и социо-економските структури.

Развојот на недоволно развиените, ридски, планински и погранични подрачја базира врз интегрален развој кој подразбира комбинација на фактори, како што се: природните, демографските процеси, сообраќајните и другата инфра и супраструктурна опременост.

Во инвестиционите одлуки за материјалното производство, стриктно се почитуваат локационите, техно-економските и критериумите за заштита на животната средина, кои се усвоени на национално ниво.

- Една од основните цели на Просторниот план се однесува на рационално користење и заштита на природните ресурси, особено дефицитарните и стратешки значајните за развојот и квалитетот на живеењето во Републиката.
- Основните стратешки определби во Просторниот план на Република Македонија е приоритетот во **заштита на водите од Прва и Втора класа**, од кои е предвидено да се врши водоснабдување на населените места

- Меѓу приоритетните определби на Просторниот план е **заштитата на земјоделското земјиште,** а особено стриктното ограничување на трансформацијата на земјиштето од I-II бонитетна класа за неземјоделско користење, како и зачувување на квалитетот и природната плодност на земјиштето. Исто значење му се придава на пошумувањето, обновувањето и подобрувањето на квалитетот на шумите.
- Неопходно е воспоставување на ефикасна контрола на користењето и уредувањето на земјиштето и утврдување на норми и стандарди за градба.
- Во заштитата на природните и културните вредности и напорите за унапредување на квалитетот на живеењето во Републиката, посебно тежиште се става на унапредувањето и заштитата на животната средина. Состојбата на животната средина и еколошките барања се битен фактор на ограничување во планирањето на стопанските активности, заради што е неопходна процена на влијанијата врз животната средина. Посебно значење имаат заштитата и промоцијата на вредните природни богатства и поголемите подрачја со посебна намена и со природни вредности, важни за биодиверзитетот и квалитетот на животната средина, како и заштитата и промоцијата, или соодветниот третман на културното богатство согласно со неговата културолошка и цивилизациска важност и значење.

Местоположба на локацијата и ружа на ветрови

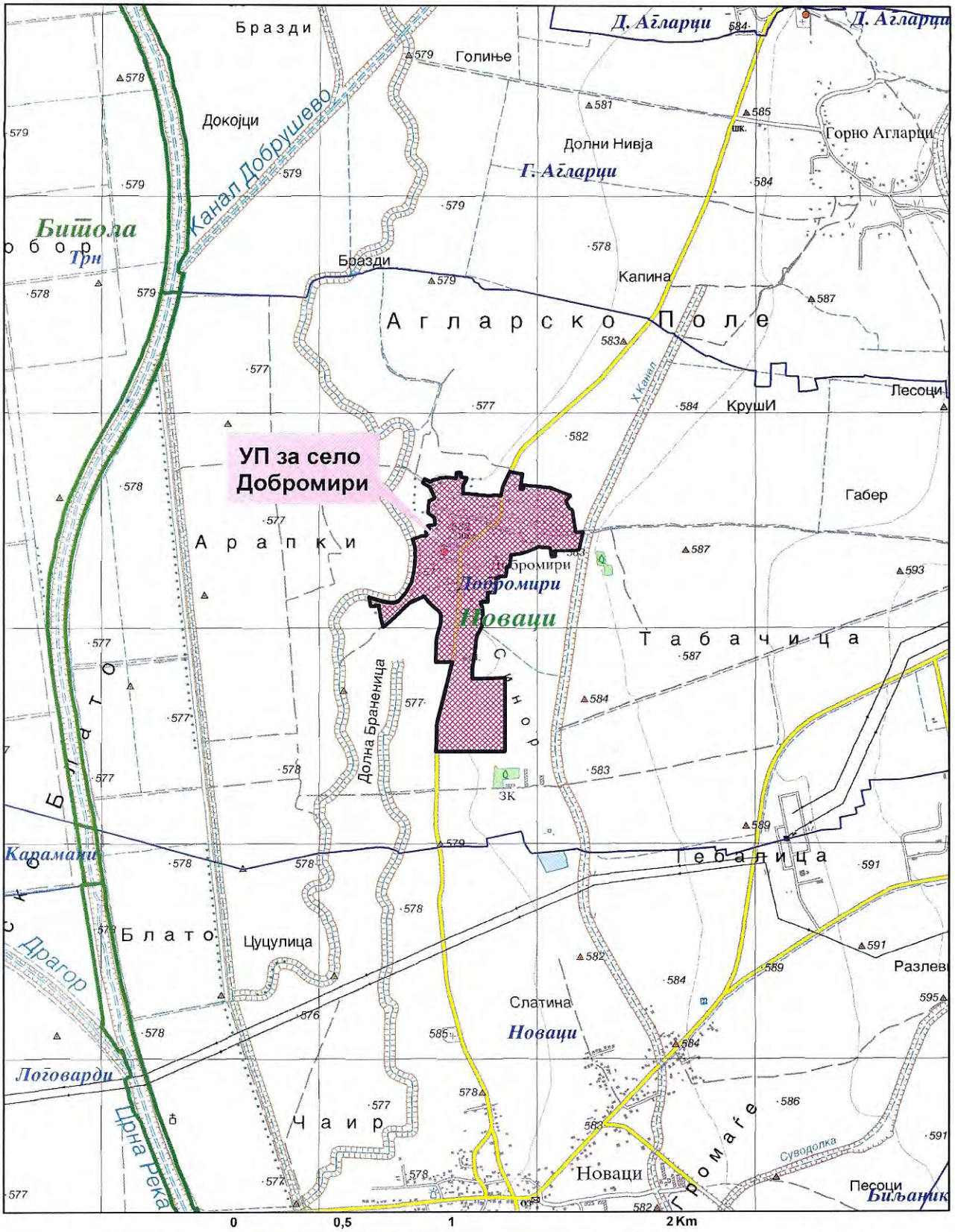

Природни и климатски карактеристики

Природните карактеристики на едно подрачје представуваат збир на вредности и обележја создадени од природата, а без учеството и влијанието на човекот во нив спаѓаат географската и геопрометнаа положба на подрачјето, рељефните карактеристики, геолошки, сеизмички, педолошки и климатски карактеристики.

Во Пелагонија владее модифициран тип на **умерено континентална клима** со чисто изразени годишни сезони, а на планините се чувствува планинската клима која во зависност од надморската височина е различно изразена. Зимата е влажна и студена, а летото топло и суво. Есента е значително потопла од пролетта. Преминот од зима кон лето е побрз отколку обратно, пролетта е кратка и променлива.

Режимот на осончувањето е поволен и овој крај има доста ведри и сончеви денови како и доволен број на часови со сонце. Просечната годишна сума на сончевиот сјај во Пелагонија изнесува 2.332 часа.

Просечната годишна температура изнесува 11,5°C. Средно годишно максимална температура е 17,4°C, а средно годишна минимална 5,3°C.

Врнежите се одраз на медитеранско климатско влијание на овој елемент. Летните месеци се со малку врнежи, а доцните есенски се најврнежливи. Максимумот е во ноември 73мм и во декември 68 мм воден талог, а минимумот е во јули 32мм и август 34мм. Просечно годишно на ова подрачје паѓаат 610мм врнежи. Врнежите се најчесто од дожд, просечно 70–80%, а снегот е ограничен во зимските месеци. Просечно годишно има 30 денови со снежен покривач чија максимална дебелина е забележана од 63см. Мразниот период е долготраен, во просек започнува во октомври, а завршува во мај, но стварниот број на мразни денови е значително помал од деновите на просечниот мразен период. Првиот есенски ден со мраз е 25 октомври, а последниот пролетен ден со мраз е 8 април.

Просечната релативна влажност на воздухот изнесува 75%.

Ветровите се воглавно од север и југ, а поретко од останатите правци. Северниот ветер е со најголема честина и ја снижува температурата на воздухот. Неговата честина просечно годишно изнесува 183‰ со средна брзина од 2,2м/сек. Дува во текот на цела година особено во јули, март и февруари. Јужниот ветер се јавува со просечна честина од 131‰ и со средна годишна брзина од 3,6м/сек. Најчесто дува во март, април и ноември и ја зголемува температурата на воздухот. Западниот ветер е со мала честина од 56‰ и со средна годишна брзина од 3,6м/сек.

Пелагонија се одликува и со појави на локални струења кои во летните месеци делуваат освежително.

Според сеизмичката карта на Р. Македонија и соодветната секторска студија, поширокото подрачје на Битола во кое спаѓа и предметната локација, се наоѓаат во зона на 7-ми степен сеизмичност. Значи просторот претставува геолошки предиспониран терен за сеизмичка активност.

Економски основи на просторниот развој

Концептот на планиран развој и просторна разместеност на економските дејности во Просторниот план на Република Македонија базира на дефинираните цели на економскиот развој во "Националната стратегија на економскиот развој", определбите за рационално користење на потенцијалите и погодностите на развојот и поставеноста на системот на населби, како и политиката за порамномерна и порационална просторна организација на стопанството.

Реализацијата на концептот претпоставува изработка на просторни и урбанистички планови на регионално и локално ниво кои ќе се темелат на основните услови и претпоставки за остварување на целите и определбите поставени во областа на развојот и разместеноста на економските дејности.

Една од фундаменталните поставки на Просторниот план на Р. Македонија е остварување повисок степен на интегрираност на просторот на Државата што подразбира намалување на регионалните диспропорции во просторот, а со тоа и квалитативни промени во економската структура на целиот простор на Републиката. Реализацијата на оваа темелна одредница за уредување и организација на државниот простор е условена меѓу другото и со претпоставките за уважување на реалните фактори на развој и воспоставување на пазарни принципи со формирање соодветна институционална рамка за ефикасно функционирање на пазарните институции.

Економијата на Републиката, а следователно и економијата на поодделните општини, со оглед на ограничената сопствена акумулација и потребата за динамизирање на економскиот развој и менување на неповолната стопанска структура и натаму ќе биде упатена на користење на дополнителна акумулација од странство.

Во инвестиционите одлуки за материјалното производство, стриктно треба да се почитуваат локационите, техно-економските и критериумите за заштита на животната средина, кои се усвоени на национално ниво.

Концепцијата на просторната организација на економските дејности се темели на објективните фактори според кои врз основа на одлуките на одделните сопственици и менаџери и планските предвидувања и одлуки на општодржавните органи или органите во локалната самопуправа, разместувањето се остварува како дисперзија во просторот и како концентрација на стопанството на одделни места. При доминација на пазарот и приватната сопственост во економскиот систем, вистинското решение се наоѓа во комбинација на концентрацијата и дисперзијата, како комплементарни приоди во развојот и просторната разместеност на стопанството.

Со разместувањето на стопанските капацитети и со агломерирањето на населението во просторот, се формираат центри-полови на развојот како што е градот Битола со гравитационо влијание врз просторот каде се предвидува изработката на Урбанистичкиот план за село Добромири во општина Новаци со површина на планскиот опфат од 54,8 ха.

При спроведувањето на стратегијата за организација и користење на просторот за економските дејности, решенијата во просторот треба да овозможат поголема атрактивност на просторот, заштита на природните и создадени ресурси и богатства, сообраќајно и информатичко поврзување, локациона флексибилност и почитување на објективните фактори на развојот.

Согласно определбите на Просторниот план на Р. Македонија, идниот развој и разместеноста на економските дејности во планскиот опфат на просторот на село Добромири во општина Новаци на површина од 54,8 ха, треба да базира на примена на принципите и стандардите за заштита на животната средина, особено нивна превентивна примена и спречување на негативните влијанија врз животната средина.

Користење и заштита на земјоделското земјиште

Зачувувањето, **заштитата и рационалното користење на земјоделското земјиште** е основна планска определба и главен предуслов за ефикасно остварување на производните и другите функции на земјоделството, а конфликтните ситуации кои ќе произлегуваат од развојот на другите стопански и општествени активности ќе се решаваат врз основа на критериуми за глобална општествено-економска рационалност и оправданост со што ќе се постигнат следните зацртани цели:

- Запирање на тенденциите на прекумерна и стихијна пренамена на плодните површини во непродуктивни цели
- Зголемување на продуктивната способност на земјоделското земјиште и подобрување на структурата на оработливите површини во функција на поголемо производство на храна;
- Привремено или трајно исклучување од процесот на производство на храна на терените каде концентрацијата на токсични материи од сообраќајни коридори во земјиштето, воздухот и водата се над дозволените норми;
- Рекултивирање и враќање на деградираното земјиште во земјоделска намена со мелиоративни и агротехнички зафати;
- Искористување на компаративните предности и погодности на одделни подрачја и стопанства за повисок степен на финализација и задоволување на потребите на преработувачките капацитети и нивна ориентација кон извоз;
- Обезбедување на материјални и други услови за дефинирање и реализација на програмата за реонизација на земјоделското производство поради рационално искористување на сите природни ресурси, човечки потенцијали и индустрископреработувачки капацитети;
- Примена на мерки за одржлив развој, кои подразбираат: поголема употреба на природни ѓубрива, контролирана употребува на вештачки ѓубрива во склад со потребата на растенијата односно врз основа на стручни анализи, употреба на т.н еколошки ѓубрива, примената на т.н. систем капка.

За оптимално искористување на еколошките и други услови, се предлага да се користи реонизацијата според која **Република Македонија е поделена во 6 земјоделско-стопански реони и 54 микрореони. Предметниот простор припаѓа на Пелагониски реон со 10 микрореони.**

При изработка на **планската документација**, неопходно е воспоставување и почитување на ефикасна контрола на користењето и уредувањето на земјиштето и утврдување на нормите и стандарди за градба.

При изработка на планската документација локациите за сите содржини треба да се бараат исклучиво на површини од послаба катастарска класа (над II категорија). Приоритет е заштитата на земјоделското земјиште и ограничување на трансформација на земјиштето од I-II класа во неземјоделско земјиште.

Врз основа на Законот за земјоделско земјиште (Сл. весник на РМ, бр. 135/07, 18/11, 42/11, 148/11 и 95/12), пренамена на земјоделско земјиште се регулира со членовите 48, 49, 51, 51-а, 51-б, 51-в, 51-г и 52.

При зафаќање на нови земјоделски површини предвидени со програмата за изработка на урбанистички планови или друг плански документ предвиден согласно Законот за просторно и урбанистичко планирање, потребно е да се прибави согласност за трајна пренамена од Владата на Република Македонија, на предлог на Министерството.

Согласно Член 49, Доколку при изработка на урбанистичко планската документација, односно проект за инфраструктура предвидени согласно со Законот за просторно и урба-нистичко планирање се зафаќаат нови земјоделски по-вршини, надлежниот орган за одобрување на планската програма за урбанистички план, државна и локална урбанистичко планска документација, односно за одобрување на проектот за инфраструктура, пред одобрување на истите, до Министерството поднесува барање за согласност за трајна пренамена на земјоделско земјиште во градежно.

Водни ресурси и водостопанска инфраструктура

Согласно Просторниот план на Р. Македонија планирањето и реализирањето на активностите за подобрување на условите за живот треба да се во корелација со концептот за одржлив развој, кој подразбира рационално користење на природните и создадените добра. Одржливиот развој подразбира користење на добрата во мерка која дозволува нивна репродукција, усогласување на развојните стратегии и спречување на конфликти во сите области на живеење.

Стратегијата за користење и развој на водостопанството е условена од фактот дека Р. Македонија е земја сиромашна со вода поради што треба рационално да се користи и троши. Во развојот на водостопанството и водостопанската инфраструктура мора да се запази концептот на одржлив развој кој е насочен кон рационално користење на водата како природното богатство на земјата. Колку водите во одреден простор може да се сметаат за "воден ресурс" зависи од можноста за нивно искористување, односно од можноста за реализирање на водостопански решенија со кои водите ќе се искористат за покривање на потребите од вода за населението, земјоделството, индустријата и заштитата на живиот свет. Водата како "ресурс" ја има многу помалку од "присутните води" што треба да се има секогаш во предвид при планирањето за нејзино искористување.

Со цел точно да се согледаат расположивите и потребните количини на вода во Републиката согласно Просторниот план на Р. Македонија во трите основни сливови на реките Вардар, Струмица и Црн Дрим дефинирани се 15 водостопански подрачја (ВП): ВП "Полог", "Скопје", "Треска", "Пчиња", "Среден Вардар", "Горна Брегалница", "Средна и Долна Брегалница",

"Пелагонија", "Средна и Долна Црна", "Долен Вардар", "Дојран", "Струмичко - Радовишко", "Преспа", "Охридско - Струшко"и "Дебар".

Селото Добромири, општина Новаци, припаѓа на водостопанското подрачје ВП "Пелагонија". Ова ВП го опфаќа горниот слив на Црна Река од нејзиниот изворишен дел до водомерниот профил Скочивир. Ова ВП е богато со вода.

За целосно искористување на постојниот хидролошки потенцијал на водотеците во ВП "Пелагонија" изградени се акумулациите "Стрежево" на реката Шемница и "Прилепско Езеро" на Стара Река. Водата од овие акумулаци е наменета за наводнување на обработливите површини во Пелагонија.

Во планскиот период во ВП "Пелагонија" се предвидува изградба на акумулациите "Бучин" и "Скочивир" на Црна Река и акумулацијата "Цер" на Церска Река. Водите од овие акумулации се предвидуваат за наводнување на обработливите површини, производство на електрична енергија, водоснабдување на населението и индустријата. Исто така овие акумулации ќе обезбедат и заштита од големи води-поплави и заштита од наноси.

Согласно Просторниот план на Република Македонија основна цел во развојот на водостопанството е обезбедување на квалитетна вода за водоснабдување на населението и целосно покривање на населените места со водоснабдителна инфраструктура. Селото Добромири се водоснабдува од регионалниот водоснабдителен систем РВС Драгор од кој се водоснабдува градот Битола и околните селски населби.

Функционирањето на РВС Драгор преку кој се водоснабдуваат повеќе населени места претставува реализација на една од базичните цели во Просторниот план на Р. Македонија во областа на водостопанството - синхронизирана изградба на водостопански објекти со кои ќе се овозможи повеќе корисници да се снабдуваат со квалитетна вода.

Во границите на планскиот опфат на селото изградбата на водоснабдителната мрежа да биде усогласена со планското ширење на селото. Водата треба да се третира како производ кој има своја економска цена како и сите други производи. Поради тоа при изградбата на водоснабдителната мрежа да се применуваат современи материјали и техники, да се модернизира следењето на функционирањето на водоснабдителната мрежа, со цел да се постигне рационално и штедливо користење на водата.

Еден од основните приоритети во заштитата на животната средина е **заштита на површинските и подземните води.** За таа цел потребна е изградба на канализациски системи за прифаќање и третман на отпадните води.

Проектирањето и изведувањето на канализациониот систем ќе се врши по важечките прописи и стандарди за изградба. За одредување на капацитетот на мрежата усвоен е норма од 80% од водоснабдителната норма.

За да се заштитат површинските и подземните води од загадување со отпадни води потребно е стриктно спроведување на принципот на заштита на квалитетот на водите на самите извориште на загадување преку:

- Изградба на сепарациски канализациски систем во границите на планскиот опфат;
- Иградба на канализациската мрежа согласно со ширење на селото;

- Изградба на пречистителна станица и испуштање на отпадните води во најблискиот реципиент од како нивниот квалитет ќе биде доведен во согласност со "Уредбата за категоризација на водотеците, езерата, акумулациите и подземните води".
- Доколку во границите на планскиот опфат постојат стопански капацитети кои од технолошкиот процес испуштаат отпадни води кои поради својот квалитет може да го оневозможат функционирањето на пречистителната станица за отпадни води или да предизвикаат проблеми во функционирањето на канализацискатa мрежа во селото, стопанскиот субјект мора да изврши предтретман на отпадните води пред да ги испушти во канализациска мрежа.

За **наводнување** на обработливите површини во В.П "Пелагонија" изградени се системи за наводнување кои покриваат површина од 24.743 ха. во Прилепско Поле и Битолско Поле, а за планскиот период до 2020 год. се предвидува проширување за нови 85.223 ха.

Сегашни изворници за наводнување се Црна Река, река Шемница, Стара Река и акумулаците "Стрежево" на р. Шемница и "Прилеп" на Стара Река. Сегашните изворници за наводнување се предвидува да се прошират со изградба на акумулациите "Чебрен", "Бучин" и "Скочивир на Црна Река.

Селото Добромири се наоѓа во Пелагониската Котлина каде се наоѓаат најголемите обработливи површини во Државата. Во близина на селото се наоѓаат водостопански објекти, канали за наводнување и одводнување, кои се дел од системите за наводнување на земјоделското земјиште. При изработката на планската документација за селото да се почитуваат заштитните зони од на каналите согласно позитивната законска регулатива.

При изработка на планската документација за селото, површините за сите содржини треба да се бараат исклучиво на површини од послаби бонитетни класи. Приоритет е заштитата на земјоделското земјиште и ограничување на неговата трансформација во неземјоделско земјиште.

Енергетски извори и енергетска инфраструктура

Од аспект на **енергетиката и енергетската инфраструктура** со Просторниот план на Р.Македонија се дефинираат состојбите, потребите и начините на задоволување на потрошувачката на разните видови на енергија во Македонија. При тоа приоритет се дава на намалување на увозната зависност на енергенти и енергија, односно задоволување на потрошувачката со домашно производство. За урамнотежување на потрошувачката и преносот на електричната енергија во сите делови на Македонија се планира подобрување на квалитетот и доверливоста на работата на ел.преносната мрежа.

Размената на електрична енергија помеѓу балканските електроенергетски системи (чии земји најчесто се увозници) е многу значаен фактор за натамошниот развој. Ел.енергетските системи на овие земји треба да бидат поврзани со интерконективните водови со доволен капацитет за да водовите не преставуваат тесно грло во трансмисијата на потребните количини на електрична моќност. Македонија досега има 400kV водови со Р.Грција (два вода) и Косово, во изградба е водот кон Р. Бугарија а во план е градбата на водови кон

Србија и Р. Албанија. Трасите на постојните 400kV водови приклучени во ТС Битола-2 минуваат на 1км источно од с.Добромири и немаат конфликт.

Постојните и планирани 110kV водови кои завршуваат во ТС Битола-2 минуваат на 1км источно од с.Добромири и немаат конфликт со планскиот опфат.

Гасовод-нафтовод

Природниот гас, со сегашната потрошувачка, малку е застапен во енергетскиот сектор во Македонија. Со негова зголемена употреба се воведува еколошки поприфатливо гориво кое со својот хемиски состав и висока калорична моќ, представува одлична замена за нафтата, нејзините деривати, јагленот и другите цврсти горива. Во однос на другите енергенти природниот гас при согорување испушта помалку штетни материи.

Изградениот крак Жидилово-Скопје е дел од меѓународниот транзитен гасоводен систем Русија-Романија-Бугарија-Македонија. Се планира во идниот период доизградба на гасоводната мрежа во Македонија и поврзување со мрежите на соседните држави што ќе овозможи зголемување на сигурноста во снабдувањето на сите региони во Македонија но и урамнотежување на потрошувачката во текот на целата година.

При проширувањето и натамошната доизградба на гасоводниот систем се планира да се изгради магистрален вод-крак Неготино-Битола со што ќе се овозможат поволни услови за развој на гасоводната мрежа во овој регион. Трасата на овој гасовод ќе минува на 0,4км јужно од с.Добромири.

Население

Утврдувањето на концептот на просторната организација, уредувањето и користењето на територијата на Републиката, а во контекст на тоа и стопанската структура, зависи од развојот, структурните промени и просторната дистрибуција на **населението**.

Врз основа на прогноза за бројот, структурата, темпото на растежот, критериумите за разместување и подвижноста, треба да се покаже просторно-временската компонента на остварување на идната организација и уредување преку демографскиот аспект.

Демографските проекции, кои на планирањето му даваат нова димензија, покажуваат или треба да покажат, како во иднина ќе се формира населението, неговиот работен контингент (работна сила) и домаќинствата и како треба да придонесат кон сестрано согледување на идната состојба на населението како производен дел, потрошувач и управувач - креатор.

Тргнувајќи од определбата дека **популацискатa политика преку систем на мерки и активности** треба да влијае врз природниот прираст, се оценува дека за обезбедување на плански развој и излез од состојбата на неразвиеност се наметнува водењето активна популациска политика во согласност со можностите на социо-економски развој на Републиката. Во овие рамки треба да се води единствена популациска политика со диференциран пристап и мерки по одделни подрачја, со цел да се постигне **оптимализација во користењето на просторот и ресурсите,** хуманизација на условите за семејниот и општествениот живот на

населението, намалување на миграциите, како и создавање на услови за порамномерен регионален развој на Републиката.

Според податоците од Пописот на населението, домаќинствата и становите спроведен во 2002 година, во општината Новаци на која што припаѓа селото Добромири регистрирани се вкупно 3549 жители, додека само во селото Добромири живеат вкупно 345 жители.

Како демографска рамка, населението е значајна категорија која треба да се има во предвид при апроксимацијата на потенцијалните работни ресурси и потенцијалните потрошувачи и корисници на сите видови услуги.

Урбанизација и систем на населби

Урбанизацијата како сложен, динамичен процес треба да претставува основна рамка и влијателен фактор во насочувањето на долгорочниот просторен развој на Република Македонија.

Планскиот концепт на **развојот и уредувањето на селските подрачја** претставува значајно, стратешко прашање и интегрален дел на глобалниот концепт на долгорочниот просторен развој на државата. Негова основна определба претставува унапредување на квалитетот на животните услови во руралната средина и намалување на постојната разлика во однос на условите во урбаните средини, преку интегрален-сеопфатен развој на селото.

Концептот на развојот и уредувањето на селските подрачја за основа ги има целите со кои е предвидено:

- Сеопфатен, рамномерно територијално распределен развој на целата територија;
- Интензивирање на функционалните врски во доменот на стопанството и услугите помеѓу соседните центри со координирано, заедничко организирање на активностите;
- Создавање услови за непречено вршење на основните човекови активности (функции), обезбедување висок степен на заштита на животната средина и запазување на принципите на одржлив развој;
- Стимулирање на развојот на основните дејности преку активирање на локалните потенцијали, оптимално искористување на природните погодности и осовременување на производството;
- Подобрување на животните услови преку плански насочено уредување на населбите и целосно опремување со елементи на комунална инфраструктура;
- Интегрално планирање на развојот на населените места и организација, уредување и користење на севкупната површина во границите на атарот и
- Обезбедување на целосна интеграција на руралните населби во системот на населбите во функционалните единици.

Просторниот развој на руралните населби, базиран на соодветна планска документација наметнува усогласување на истиот со планските решенија и насоки на Просторниот план на Република Македонија во сите сегменти на развојот, со особен акцент на она што значи стратешки решенија и насоки. Во таа смисла, одредени иницијативи за просторен развој кои се манифестираат со зафаќање на нови простори, проширување на урбаните опфати и регулирање на

постојните градежни подрачја треба да се преиспитуваат согласно решенијата од повисок, стратешки интерес за државата. Неопходно е почитување на определбите на Просторниот план во однос на дестимулација на проширување на градежното земјиште од една и поефикасно и порационално искористување на постојната ангажирана површина од друга страна; односно:

- При изработка на урбанистичките планови на населбите, површините за сите урбани содржини треба да се бараат исклучиво во рамките на постојните урбани опфати, а надвор од овие рамки за исклучително оправдани цели и потреби, на површини од послаби бонитетни класи (над II категорија);
- Изградбата на викенд населби, стопански зони, земјоделски и други објекти со специфични намени да се насочува кон подрачја кои со планови и програми на општините ќе бидат определени за тие цели;
- Рационално користење на просторот за изградба на инфраструктурните мрежи и системи во единствени коридори дефинирани во плановите и програмите на општините;
- Усогласување на густините на населеност, изграденост и спратност, со принципите на хумано живеење и рационално искористување на просторот и урбаните содржини согласно со сите видови на заштита.

Во рамките на насоките за изработка на планови од пониско ниво, кои ги дава просторниот план, за комплекси од ваков тип треба да се почитува:

- избор и распоред на активности согласно со природните услови, расположивата работна сила и постојните стопански капацитети;
- создавање можности за отворање нови работни места во населби и подрачја каде треба да се задржи постојното население и да се насочат миграциите;
- обезбедување на спроведување на постојните закони и прописи со кои се заштитува просторот, ресурсите и националното богатство и се организира и уредува просторот со цел за вкупен развој, а особено во однос на:
    - бесправната градба;
    - стопанисувањето со шумите, земјоделското земјиште, водите и друго;
    - заштита на создаденото и природното богатство;
    - насоките и критериумите за уредување на просторот надвор од градежните подрачја треба да се утврдат со помош на стручни основи и упатствата од ресорите на земјоделството, водостопанството, шумарството и заштитата на животната средина.

Домување

Во планските определби и насоки на Просторниот план од аспект на организација на **домувањето** како една од основните функции на населбите, е применета концепцијата на полицентричен развој која го третира домувањето *како посебен тип на развоен ресурс*, што е особено битно за неразвиените

подрачја , каде треба да се тежи кон надминување на негативните стопански и демографски трендови по пат на формирање на нови жаришта на развојот.

Основните цели на домувањето се во функција на оптимална проекција на станбениот простор, а се однесуваат на:

- обезбедување стан за секое домаќинство;
- подобрување на станбениот стандард во поглед на површина, број на соби, градежни карактеристики и комунална опременост на становите;
- изградба на адекватна инфраструктура во функција на поквалитетен стандард на домување;
- обнова, реконструкција и ревитализација на стариот станбен фонд, заради подобрување на условите за домување и подигање на квалитетот на станбениот фонд;
- асеизмичност во градбата,
- замена на субстандардниот станбен фонд
- организирање на становите како хумано уредени простори со соодветни придружни објекти за деца и возрасни;
- постигнување порамномерна станбена изградба;
- изградба на социјални станови;
- обезбедување поволни финансиски услови за решавање на станбениот проблем, преку одобрување поволни кредитни услови за станбена изградба;
- изнаоѓање модуси и дефинирање на критериуми за надминување на појавата на бесправна изградба

При проекција на потребниот станбен фонд за потребите на село Добромири- -општина Новаци треба да се обрне внимание особено на:

- од потребата за нов станбен фонд по основ на порастот на бројот на жителите и намалување на просечниот број членови на домаќинства,
- од потребата за замена на субстандардниот станбен фонд,
- од потребите за корегирање, односно подигнување на стандардот и културата на домувањето.

Како орјентациона рамка за одредување на проекцијата на станбените потреби во селото Добромири може да се користи проекција на станбени потреби на ниво на општина Новаци а согласно податоците од Просторниот План на РМ.

	Општина Новаци
станбен суфицит	127
станови кои се задржуваат	813
субстандардни станови	110
домаќинства во 2020г	1000
нови станови по основ пораст на население	204
нови станови по основ отклонување на дефицит	0
вкупно нови станови во 2020г	314
вкупно станови во 2020г	1127

пазарните услови на стопанисување, ќе може да се формираат и како приватни институции согласно потребите на населението;

- за заштита на здравјето на старите лица да се организираат специфични видови на заштита (сместување, исхрана, домашна нега и други лекувања, патронажни посети и сл.).

Култура:

- барање поголеми можности и повисоки форми на културно живеење, во склад со очекуваниот развој и социо-економските трансформации во услови на пазарно стопанисување.

Физичка култура:

- обезбедување на простори, капацитети и објекти од областа на физичката култура и нивна рамномерна и рационална просторна разместеност;

Во рамките на планирана мрежа на јавните служби во покрај економските показатели, неопходно е да се вклучат и соодветни показатели на достапноста на услугите за граѓаните, како што се:

- сообраќајна достапност, информатичка достапност (телефон, телефакс и сл.) ;
- задржување на традиционалните функционални специфичности на одделни населби во однос на одделни јавни дејности;
- утврдување на обврзувачки стандарди и норми за одделни јавни дејности, со цел да се обезбедат обврзувачки, минимални услови за задоволување на потребите.

Препораката за организација на јавните функции за с. Добромири-општина Новаци, поаѓа од постојната мрежа на јавните функции под претпоставка дека идниот развој на овие функции ќе се развива во согласност со економските, институционални и други промени кои се во тек.

Образование:

- задолжително е основно образование(деветолетка) кое е задолжително за сите населби

Здравствена заштита:

- од примарна задолжително е здравствена станица; мобилна здравствена служба ,и аптеки како комплементарни служби;

Култура:

- библиотеки,
- дом на културата, сценско музички дејности (пожелно е доколку постои интерес и економска основа за организирање на содржината);

Физичка култура:

- отворени, уредени простори, погодни за организирање на разни спортски активности, опремени со минимални барања за одржување;

- покриени објекти за физичка култура со соодветни санитарни и останати пропратни простории.

Основни нормативи и стандарди кои треба да се почитуваат при предвидување на јавните функции во село Добромири-општина Новаци се :

За образование:

- за одредување на површината на училишниот објект потребно е мин. 7 м^2 по ученик и мин. 20 м^2 по ученик за комплексот на училиштето;

За здравство:

- гравитациско подрачје на здравствените станици и мобилна здравствена служба да е до 1000м. Во однос на бројот на лекари потребно е да се обезбедат на 1000жители просечно 2лекари;

За култура:

- потребен простор за библиотеките е со мин. 100 м^2 на 1000 жители;

За физичка култура:

- за задоволување на просторните потреби на објектите од физичка култура потребни се 2 м^2/жител.

Индустрија

Развојот и просторната разместеност на индустријата имаат значајно влијание во поттикнување на развојот на вкупната економија и придонес за модернизација на другите области од економскиот и општествениот живот. Ефикасното и успешно спроведување на насоките и определбите за развој на индустриските гранки и нивно рационално разместување во просторот ги детерминираат позитивните промени и во другите сегменти на економијата: пораст на вработеноста, зголемување на бруто домашниот производ, подобрување на животниот стандард и др.

Врз основа на сознанијата и определбите на националната стратегија за економски развој на Република Македонија (МАНУ, 1997), како и врз основа на досегашниот развој, а особено концептот на одржлив развој, основните насоки и стратешки определби на долгорочниот развој на индустријата се: технолошко преструктурирање; извозна ориентација на водечките сектори и гранки; пошироко воведување и развој на еколошки-просторно прифатливо индустриско производство со развој на штедливи технологии (во однос на природните ресурси, енергијата и горивото и работната сила) и (или) малкуотпадни (безотпадни) технологии; зголемување на ефикасноста на производството, врз база на зголемување на продуктивноста на трудот, ефикасно користење на материјалните ресурси, подобрување на квалитетот на производот, подобрување на организацијата на работењето и др.; почитување на инвестиционите критериуми врз база на континуирано планирање и прифаќање на пазарните критериуми на стопанисување; стратегија на разместеност на индустриските капацитети која ја респектира просторната структура на факторите на разместеноста, рационалниот распоред на материјалните производствени

фондови, од аспект на вкупниот простор на Републиката и потребите од комплексен развој на одделни територијални единици; развој на малите претпријатија, заради остварување на концептот на децентрализираниот развој и разместеност на индустријата.

Развојот на индустријата по одделните општини, особено помалите, се очекува да се остварува со градба на мали, флексибилни капацитети и поголема застапеност меѓу другото и на агро-индустрискиот сектор.

Врз овие основи, во наредниот период, индустриското производство се очекува да биде застапено во сите општини и да остварува растеж кој ќе придонесе за зголемување на вработувањето, подобрување на условите за живеење на граѓаните на поширокиот простор на земјата.

Со Урбанистичкиот план за селото Добромири во општина Новаци со плански опфат од 54,8 ха, доколку се предвидат површини со производна намена потребно е да бидат применети стандардите за заштита на животната средина и одржлив економски развој согласно планските определби утврдени со Просторниот план на Република Македонија во областа на развојот и разместеноста на индустриските дејности. Индустријата која е значајна дејност во придвижувањето на вкупната економија, има истотака значајно влијание врз квалитетот на животната средина. Во услови на усвоената развојна парадигма на "одржлив" развој, напорите треба да се насочат кон суштествени промени во стратегијата и политиката за развој и просторна алокација на индустриски гранки засновани на принципите на заштита на животната средина. Одржливиот развој претставува алтернатива за загрозените природни и создадени вредности и за создавање на хумано општество и окружување. Разрешувањето на конфликтите во овој систем треба да базира на интеракција на релацијата простор и социо-економската компонента на развојот.

Сообраќај и врски

Основата за планирање и развој на патната мрежа на Република Македонија се базира на одредбите за категоризација на патиштата, на стратешки дефинираните меѓународни коридори за патен сообраќај, на досега изградената европска патна мрежа-ТЕМ со "Е" ознака на патиштата, на досега изградената магистрална и регионална патна мрежа, како и на определбите од долгорочната стратегија за развој. Мрежата на патишта "Е" ознака што ги дефинира меѓународните коридори за патен сообраќај низ Републиката се: **Е-65, Е,-75, Е-850, Е-871.**

Според Просторниот план на Република Македонија (2002 - 2020 г.) автопатската и магистрална патна мрежа релевантна за предметниот простор е:

- **Е-65** што се поклопува со делови од магистралните патишта М-3, М-4 и М-5 - (СР-Блаце-Скопје-Тетово-Кичево-Требеништа-Охрид-Битола-Мецитлија-ГР) - коридор за патен сообраќај во насока север-југ
- **М-5** - (Крстосница Подмоље-Охрид-Ресен-Битола-Прилеп-Велес-Бабуна-крстосница Отовица-Штип-Кочани-Делчево-БГ-Звегор), со (Крак Битола-крстосница Кукуречани-ГР-**Мецитлија**)

Врз основа на **Одлуката за категоризација на државните патишта (Сл. Весник број 133/11, 150/11 и 20/12)** овој магистрален патен правец се преименува со ознаката:

- **А3** - (Крстосница Требениште-врска со А-2-крстосница Подмоље-Охрид-Косел-Ресен-Битола-Прилеп-Велес-Штип-Кочани-Делчево-граница со Бугарија-граничен премин Рамна Нива), делница Битола-крстосница Кукуречани-граница со Грција-**граничен премин Меџитлија**-делница Косел-врска со А-3-Охрид-граница со Албанија-ГП Љубаништа)

На автопатската и магистралната патна мрежа се надоврзуваат ***регионалните патишта***, што заедно со локалните категоризирани патишта ќе ја сочинуваат патната мрежа на Република Македонија. Релевантен регионален патен правец за предметната локација Според Просторниот план на Република Македонија (2002 - 2020 г.) е:

- **Р-120** - (Врска со Р-106-Добрушево-Новаци-Бач-врска со Р-510)

Врз основа на **Одлуката за категоризација на државните патишта (Сл. Весник број 133/11, 150/11 и 20/12)** овој регионален патен правец влегува во групата на **регионални патишта "Р2"** и се преименува со ознаката:

- **Р2340 (Р-120)** - (Врска со Р1101-Добрушево-Новаци-Бач-врска со Р2238)

При планирање да се почитува заштитна зона на патот, согласно Законот за јавни патишта (Сл.в. на РМ, бр. 84/08, бр. 52/09, бр. 114/09, бр.124/10, бр.23/11, бр.53/11 и бр.44/12).

Примарната ***аеродромска мрежа*** во Република Македонија треба да ја сочинуваат вкупно 4 аеродроми за јавен воздушен сообраќај, и тоа во Скопје, Охрид, Струмица и Битола. Аеродромот во Скопје треба да се оспособи за прием и отпрема на интерконтинентални авиони (со продолжување на постојната полетнослетна патека, или со изградба на нов аеродром на друга локација), аеродромот во Охрид да се реконструира во повисока-II категорија, а новите аеродроми што се предвидуваат во Струмица и Битола да бидат со доминантна намена за карго транспорт на стоки. Планираниот аеродром во Струмица е во близина на с.Босилово.

Телефонска мрежа

АД "Македонски Телекомуникации" за своите корисници обезбедува широк опсег на услуги како што се: говорни услуги (вклучувајќи услуги со додадена вредност), услуги за пренос на податоци, пристап до Интернет, мобилни телекомуникациони услуги, јавни говорници. Телекомуникационите услуги се обезбедуваат врз основа на добро воспоставената комуникациска мрежа со примена на најсовремени технологии.

Корисници во ова подрачје во телекомуникацискиот сообраќај се приклучени преку телефонската централа во Битола.

Мобилна телефонија

Кориснички компании за мобилна телефонија во Македонија се Т-Мобиле, ВИП и Оне. Тие во своите секојдневни развојни активности вршат:

- Квалитетно мрежно покривање со мобилен сигнал на:
  - региони, општини, населени места,
  - подрачја од јавен интерес (културно-историски, спортски, стопански, индустриски, погранични зони и др.)
  - сообраќајна и транспортна инфраструктура

- Изготвување на проекти за развој на ГСМ мрежата согласно постоечката инфраструктура на теренот
- Усогласување на развојните планови со одделни институции на државата (министерства, управи и сл.).

Целиот овој регион, покриен е со сигнал на трите компании за мобилна телефонија во РМ.

Заштита на животната средина

Анализата на влијанијата врз животната средина, како превентива, има за цел да ги идентификува можните проблеми, да ги рационализира трошоците и да направи оптимален избор на мерките за заштита на животната средина. За разлика од "пасивниот" пристап, со кој се применуваат заштитни мерки по настанатиот проблем, што претставува финансиско оптоварување на производителите, давачите на услуги и општеството во целост, превентивната заштита на животната средина се трансформира во елемент на развој и појдовна основа за глобалното управување со животната средина засновано на принципите на **одржливиот развој**. Одржувањето на континуитет во следењето на состојбите во медиумите и областите на животната средина, дава претстава за трендот на промени кои настанале во текот на подолг временски период на анализираното подрачје, како основа за планирање и предвидување на промените кои би можело да се очекуваат во животната средина во временската рамка на која се однесува планскиот документ.

Мерките и активностите кои се превземаат во насока на рационално искористување на просторот и заштитата на животната средина, при што се земени во предвид и посебните интереси на просторното уредување и развој се:

- Спроведување на постојните закони и прописи со кои се заштитува просторот, ресурсите и националното богатство,
- Организирање и уредување на просторот со цел да се постигне севкупен развој, посебно во однос на:
  - стопанисувањето на земјоделското земјиште, шумите, водите и др.
  - заштитата на природното и создаденото богатство.
- Утврдување на насоката и критериумите за уредување на просторот надвор од градежните подрачја со помош на стручни упатства од ресорите на земјоделството, водостопанството, шумарството и заштитата на животната средина. Неопходно е да се посвети поголемо внимание на планирањето на инфраструктурните коридори и објекти со приоритетно користење на постојните траси и помалку вредни простори.

Преку изработка на **Урбанистичкиот план за село Добромири, општина Новаци** и имплементација на параметрите за уредување на просторот ќе се обезбеди:

- Рационално и ефикасно користење на градежното земјиште и поефикасно искористување на постојната ангажирана површина, како и површината на предвиденото проширување;
- Ефикасно сообраќајно поврзување, планско уредување и екипирање на населбата со комунална инфраструктура и неопходните функционални содржини;

- Стимулација на населението за траен опстанок во матичната средина преку целосна афирмација на најбитните аспекти на живеењето и стопанисувањето и се создава неопходна социјална и економска сигурност;
- Се запазуваат и афирмираат културните и природните посебности и вредности и се запазува квалитетот на животната средина во селските подрачја.

Законската регулатива, врз основа на која се уредува областа, од аспект на заштита на животната средина и која е потребно да се примени при изработка на Урбанистичкиот план за село Добромири, општина Новаци е следната:

- Закон за животна средина (Службен весник на РМ, број.53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11 и 123/12)
- Закон за квалитет на амбиентниот воздух (Сл.в.на РМ, бр.100/12)
- Закон за управување со отпадот (Службен весник на РМ, број.09/11-пречистен текст и број.51/11);
- Закон за заштита од бучава во животната средина (Службен весник на РМ, број.79/07, 124/10 и 47/11)
- Закон за водите (Службен весник на РМ, број.87/08, 06/09, 161/09, 83/10, 51/11, 44/12)
- Уредба за класификација на водите (Службен весник на РМ, број.18/99)
- Уредба за категоризација на водотеците, езерата, акумулациите и подземните води (Службен весник на РМ, број.18/99 и 77/99)
- Правилник за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање (Службен весник на РМ, број. 63/12, 126/12 и 19/13) и други законски и подзаконски акти.

Концептот за заштита на животната средина се базира на општите и посебни цели и насоки за заштита на посебните природни вредности, меѓу кои амбиенталните, естетските и рекреативните потенцијали на просторот. Токму затоа, при изработката на **Урбанистичкиот план за село Добромири, општина Новаци,** потребно е да се има во предвид следното:

- **Да се внимава да не дојде до искористување на земјиштето на начин и обем со кој би се загрозиле неговите природни вредности, квалитетот, количината и режимот на површинските и подземните води;**
- Одржување на крајбрежната вегетација на водотеците во близина, за заштита од ерозивен нанос;
- Да се предвидат соодветни технички зафати за **пречистување на отпадните води** и имплементација на технологии кои ќе овозможат нивно повторно искористување за истата или друга намена;
- Задолжително **испитување на пречистените отпадни води** пред испуштање во најблискиот реципиент, со цел да се усогласат вредностите на концентрацијата на материите присутни во пречистената отпадна вода со граничните вредности на максимално дозволените концентрации на материите присутни во реципиентот, согласно Уредбата за класификација на водите и Уредбата за категоризација на водотеците, езерата, акумулациите и подземните води;
- Да се превземат мерки и активности за **избегнување или намалување на бучавата**, особено во близина на населените места, со цел да се избегнат негативните ефекти од бучавата врз здравјето на населението во

непосредната околина и да се почитуваат пропишаните гранични вредности за дозволено ниво на бучава во животната средина;
- Согласно со член 7 од Законот за управување со отпадот (Сл.в. на РМ, бр.09/11- пречистен текст и бр.51/11), создавачите на отпад се должни во најголема можна мера, да го избегнат создавањето на отпад и да ги намалат штетните влијанија на отпадот врз животната средина, животот и здравјето на луѓето. При **управување со отпадот** по претходно извршената селекција, отпадот треба да биде преработен по пат на рециклирање, повторно употребен или во истиот или во друг процес за екстракција на секундарни суровини или пак да се искористи како извор на енергија;
- После соодветниот третман, **отпадните материи** да се одложат на депонија;
- Потребно е да се потенцира дека создавачот и/или поседувачот на отпадни материи и емисии ги сноси сите трошоци за санација на евентуално предизвиканите нарушувања во животната средина.
- Да се избегне губење, модификација и фрагментација на живеалиштата и прекумерно искористување на биолошките ресурси, со цел да се намалат или целосно елиминираат негативните последици врз стабилноста на екосистемите и деградација на биодиверзитетот;
- При изработка на Урбанистичкиот план за село да се имплементираат плански мерки за заштита на биодиверзитетот;
- Планирање на **современа инфраструктура**.

Природно наследство

Од областа на **заштита на природата** *(природното наследство, природните реткости и биолошката и пределската разновидност)*, урбанистичкиот план за село треба да се усогласи со Просторниот план на Република Македонија на тој начин што, врз основа на режимот за заштита, ќе се организира распоред на активности и изградба на објекти кои ќе се усогласат со барањата кои ги поставува одржливото користење на природата и современиот третман на заштита.

Особено внимание при заштита на природата, треба да се посвети на начинот, видот и обемот на изградбата што се предвидува во заштитените простори за да се одбегнат или да се надминат судирите и колизиите со инкомпатабилните функции. За таа цел е неопходно почитување на следните принципи:
- Оптимална заштита на просторите со исклучителна вредност;
- Зачувување и обновување на постојната биолошка и пределска разновидност во состојба на природна рамнотежа;
- Обезбедување на одржливо користење на природното наследство во интерес на сегашниот и идниот развој, без значително оштетување на деловите на природата и со што помали нарушувања на природната рамнотежа;
- Спречување на штетните активности на физички и правни лица и нарушувања во природата како последица на технолошкиот развој и извршување на дејности, односно обезбедување на што поповолни услови за заштита и развој на природата;
- Рационална изградба на инфраструктурата;

- Концентрација и ограничување на изградбата;
- Правилен избор на соодветна локација.

Според Законот за заштита на природата (Службен весник на РМ, број.67/04, 14/06, 84/07, 35/10, 47/11, 148/11, 59/12 и 13/13) и Законот за животната средина (Службен весник на РМ, број.53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11 и 123/12) потребно е внесување на мерки за заштита на природата при планирањето и уредувањето на просторот кои треба строго да се почитуваат.

На просторот за кој се планира изработка на Урбанистички план за село Добромири, општина Новаци, нема регистрирано ниту евидентирано природно наследство.

Доколку при изработка на урбанистичкиот план за село или при уредувањето на просторот се дојде до одредени нови сознанија за природно наследство кое би можело да биде загрозено со урбанизацијата на овој простор, потребно е да се предвидат мерки за заштита на природното наследство:

- Утврдување на границите и означување на сите објекти кои би можеле да бидат предложени и прогласени како природно наследство;
- Забрана за вршење на какви било стопански активности кои не се во согласност со целите и мерките за заштита утврдени со правниот акт за прогласување природното добро или Просторниот план за подрачје со специјална намена;
- Магистралната и останатата инфраструктура (надземна и подземна) да се води надвор од објектите со природни вредности, а при помали зафати потребно е нејзино естетско вклопување во природниот пејзаж;
- Воспоставување на мониторинг, перманентна контрола и надзор на објектите со природни вредности и преземање на стручни и управни постапки за санирање на негативните појави;
- Воспоставување на стручна соработка со соодветни институции во окружувањето;
- Почитување на начелата за заштита на природата согласно Законот за заштита на природата (Службен весник на РМ, број.67/04, 14/06, 84/07, 35/10, 47/11, 148/11, 59/12 и 13/13).

Заштита на културно-историско наследство

Во своето милениумско постоење, човековата цивилизација од праисторијата до денес, на територија на Р. Македонија, оставила значајни траги од вонредни културни, историски и уметнички вредности, кои го потврдуваат постоењето, континуитетот и идентитетот на македонскиот народ на овие простори.

Просторниот аспект на недвижното културно наследство е предмет на анализа во корелација со долгорочната стратегија за економски, општествен и просторен развој, односно стратегијата за зачувување и заштита на тоа наследство во услови на пазарно стопанство.

Републичкиот завод за заштита на спомениците на културата, за потребите на Просторниот план на Републиката, изготви **Експертен елаборат за заштита на**

недвижното културно наследство во кој е даден Инвентар на недвижно културно наследство од посебно значење.

Инвентарот содржи список на регистрирани и евидентирани недвижни културни добра, што подразбира список на недвижните предмети со утврдено својство споменик на културата, односно на недвижните предмети за кои основано се претпоставува дека имаат споменично својство. Тоа се: археолошки локалитети, цркви, манастири, џамии, бањи, безистени, кули, саат кули, турбиња, мавзолеи, конаци, мостови, згради, куќи, стари чаршии, стари градски јадра и други споменици со нивните имиња, локации, блиските населени места, период на настанување и општините во кои се наоѓаат спомениците.

Согласно Законот за заштита културното наследство (Сл.весник на РМ бр. 20/04, бр.115/07, бр.18/11, бр.148/11 и бр.23/13), видови на недвижно културно наследство се: споменици, споменички целини и културни предели.

Значаен дел од недвижното културно наследство (околу 45%), се наоѓа во **руралните населби** и ридско-планинските подрачја, кои се целосно или делумно напуштени, што значително ја усложнува нивната заштита и користење.

На подрачјето кое е предмет на анализа **нема** регистрирани недвижни споменици на културата (Екпертен елаборат).

Во **Археолошката карта на Република Македонија**, која ги проучува предисториските и историските слоеви на човечката егзистенција, од најстарите времиња до доцниот среден век, на анализираното подрачје, евидентирани се локалитети:

- **КО Добромири** - *Арапски Гробишта,* населба од неолитско време, се наоѓа на 1 км северно од селото и на околу 400 м источно од Црна Река; *Голема Тумба,* населба од неолитско време, се наоѓа на 1.5 км северно од селото, во непосредна близина на старото корито на Црна Река; *Горна Тумба,* населба од неолитско време, се наоѓа на 1 км северно од селото и на околу 300 м западно од патот за селото Аглеарци;

Според Просторниот план на Р.Македонија, најголем број на цели се однесуваат на третманот и заштитата на културното наследство во плановите од пониско ниво.

При изработка на планска документација од пониско ниво, да се утврди точната позиција на утврдениот *локалитет со културно наследство* и во таа смисла да се применат плански мерки за заштита на недвижно културно наследство:

- задолжителен третман на недвижното културно наследство во процесот на изработката на просторните и на урбанистичките планови од пониско ниво заради обезбедување на плански услови за нивната заштита, остварување на нивната културна функција, просторна интеграција и активно користење на спомениците на културата за соодветна намена, во туристичкото стопанство, во малото стопанство и услугите и во вкупниот развој на државата;
- -планирање на реконструкција, ревитализација и конзервација на најзначајните споменички целини и објекти и организација и уредување на контактниот, околниот споменичен простор заради зачувување на нивната културно-историска димензија и соодветна презентација;

- измена и дополнување на просторните и урбанистичките планови заради усогласување од аспект на заштита на недвижното културно наследство;

Согласно Закон за просторно и урбанистичко планирање (Сл. весник на РМ бр.60/11 - пречистен текст и 53/11 - измена и дополна), во просторните и урбанистички планови, врз основа на документацијата за недвижното културно наследство, задолжително се утврдуваат: плански мерки за заштита на спомениците на културата, како и насоки за определување на режимот на нивната заштита.

Вградувањето соответен режим за заштита на недвижното културно наследство во просторен и урбанистички план се врши според заштитно-конзерваторски основи за културно наследство (Согласно чл. 71 од Законот за заштита на културно наследство).

Недвижното културно наследство, без оглед дали е во прашање градителска целина или поединечен објект, како заедничко културно богатство на светот, во просторните и урбанистичките планови треба да се третира на начин кој ќе обезбеди негово успешно вклопување во просторното и организационото ткиво на градовите и населените места или пошироките подрачја и потенцирање на неговите градежни обликовни и естетски вредности.

Туризам и организација на туристички простори

Туризмот и угостителството со својата основна функција-прифаќање, сместување и истовремено задоволување на голем број разновидни барања и желби на туристите, влијае како врз вкупната економија и развојот на одредена средина, а исто така има изразено влијание и врз просторот во кој ја обавува дејноста. Туризмот со своето мултиплицирано влијание во процесот на стопанисување, посредно и непосредно, ги вклучува и другите гранки и дејности во вкупната понуда на туристичкиот пазар. Ова, пред сé, се однесува на угостителството, трговијата, сообраќајот, занаетчиството, здравството и на разни други видови услуги. Исто така, преку туризмот се нудат и се продаваат и нематеријални вредности, како што се: разни информации, обичаи, фолклор, забава, спортско-рекреативни активности и слично.

Врз основа на комплексно согледаните природни и создадени услови и ресурси по обем, квалитет, распространетост или уникатност, функционалност, атрактивност и степен на активираност, на територијата на Р. Македонија како посебни целини може да се издвојат следните видови на туристички потенцијали: водените површини, планините, бањите, целините и добрата со природно и културно наследство, транзитните туристички правци, градските населби, ловните подрачја и селата.

Согласно со основните долгорочни цели, концептот и критериумите за развој и организација на туристичката понуда, во Републиката се дефинирани вкупно 10 туристички региони со 54 туристички зони.

Предметниот простор за кој се наменети Условите за планирање на просторот, припаѓа на Пелагониски туристички регион со 9 туристички зони и 25 туристички локалитети.

Заштита од воени разурнувања, природни и техничко-технолошки катастрофи

Согласно Просторниот план на Република Македонија и согласно Законот за одбрана (Службен весник на РМ, број.185/11 - пречистен текст), Законот заштита и спасување (Службен весник на РМ, број.93/12 - пречистен текст) и Законот за управување со кризи (Службен весник на РМ, број.29/05 и 36/11), селото за кое се работи Урбанистички план се наоѓа во **простори погодни за слободни територии-подрачја**, односно простори кои поради своие природни својства се тешко пристапни за оклопни механизирани единици надвор од урбаните агломерации и комуникациите и од главните насоки на напаѓање. Овие подрачја поради слабата населеност и недоволната изграденост имаат низок степен на повредливост заради што се погодни за формирање на слободни територии.

Поволноста на просторите погодни за слободни територии , овозможуваат сместување на евакуираното население. Во плановите за евакуација треба да завземаат најзначајно место како простори од регионално и републичко значење во кои во услови на војна евакуираното население ќе биде носител на производство пред се на храна како и за други најнеопходни производи за одбрана и преживување. На овие простори треба да се предвидуваат туристички и рекреативни капацитети, викенд населби, развој на сточарство и земјоделие, лоцирање на помали индустриски и стопански капацитети и изградба на наеопходна инфраструктура како трајна развојна и одбрамбена стратегија.

Според тоа во согласност со член 53 од Законот заштита и спасување (Службен весник на РМ, број.93/12 - пречистен текст) **задолжително треба да се применуваат мерките за заштита и спасување.** Тоа опфаќа пред се изградба на објекти отпорни на сеизмички дејствија, регулирање на водотеците и изградба на систем на одбранбени насипи, обезбедување на противпожарни пречки, изградба на објекти и заштита и изградба на потребната инфраструктура. За ефикасна заштита на населението и материјалните добра, задолжително треба да се обезбедат средства за лична и колективна заштита, материјално-технички средства потребни за спроведување на мерките за заштита и спасување, обука за примена на средствата за заштита и спасување во за тоа предвидените центри.

Обврската за изградба на засолништа се однесува на загрозените зони. Загрозените зони ги утврдува Владата и истите се составен дел на просторните и урбанистичките планови.

Начинот на изградба, одржувањето и користењето на засолништата и другите заштитни објекти и определувањето на потребниот број на засолнишни места со уредба ги уредува Владата.

Обврската на планирање и изградба на засолништа заради заштита на населението од воени разурнувања во станбените, стопанските, деловните, јавните и другите видови на градежни објекти е уредено со повеќе закони и подзаконски акти, и тоа:

- Законот за одбрана (Службен весник на РМ, број.185/11 - пречистен текст);
- Законот за заштита и спасување (Службен весник на РМ, број.93/12 - пречистен текст);
- Законот за управување со кризи (Службен весник на РМ, број.29/05 и 36/11);

- Законот за просторно и урбанистичко планирање (Службен весник на РМ, број.60/11 - пречистен текст и број.53/11) ;
- Уредба за начинот на изградбата на јавните засолништа и одржувањето и користењето на веќе изградените засолништа и другите заштитни објекти и определување на потребниот број засолнишни места (Службен весник на РМ, број.153/10);
- Уредба за спроведување на засолнувањето (Службен весник на РМ, број.93/05);
- Уредба за спроведување на мерката заштита и спасувањето од пожари, експлозии и опасни материи (Службен весник на РМ, број. 100/10);
- Уредба за начинот на применувањето на мерките за заштита и спасување, при планирањето и уредувањето на просторот и населбите, во проектите и при изградба на објектите, како и учество во техничкиот преглед (Службен весник на РМ, број.105/05);
- Правилник за поблиска содржина, размер и начин на графичка обработка на урбанистички планови (Службен весник на РМ, број.78/06);

Сеизмичките појави-земјотресите се доминантни природни непогоди во Република Македонија, кои можат да имаат катастрофални последици врз човекот и природата.

Присутни се низ вековите, на десет сеизмички жаришта во земјата или во нејзината поблиска и поширока околина. Земјотресите со умерени магнитуди (M<6,0) можат да предизвикаат сериозни разурнувања, бидејќи традиционално градените објекти, особено во руралните средини, не можат да ги издржат овие земјотреси без значителни оштетувања.

Историските податоци покажуваат дека силните земјотреси генерирани на територијата на државата се проследени и со појава на колатерални хазарди (ликвифакција, одрони, свлечишта, пукнатини, раседници, померувања), со доминантни одрони и свлечишта, што уште повеќе ги зголемува негативните последици на земјотресите.

Во досегашниот просторен развој на Републиката, природните богатства, географските, морфолошките и другите погодности имале доминантно влијание врз изградбата и уредувањето на нејзината територија, без оглед на присутните сеизмички ризици. Тоа создава конфликтна ситуација во која најголемите градови, најголем број на населението, индустриските капацитети и најзначајните комуникации, како што се коридорите север-југ и исток-запад, се лоцирани во зоните со најголема сеизмичност (интензитет од VIII-X степени на МСК- 64).

Просторот на селото според очекуваните сеизмички интензитети се наоѓа во зоната изложена на потреси од 7^0 по МКС.

Намалување на сеизмичкиот ризик може да се изврши со задолжителна примена на нормативно-правна регулатива, со која се уредени постапките, условите и барањата за постигнување на технички конзистентен и економски одржив степен на сеизмичка заштита, кај изградбата на новите објекти.

Во инвестиционите проекти треба да се разработат мерките за заштита на човекот, материјалните добра и животната средина од природните катастрофи.

Неопходно е перманентно ажурирање на плановите за заштита од елементарни непогоди, кои согласно законските обврски постојат за целата

територија на државата, поради присутниот сеизмички хазард, како и изложеноста на други природни катастрофи.

Со реализација на наведените приоритети се создаваат реални услови за успешна инженерска превенција и намалување на сеизмичкиот ризик на територијата на Република Македонија, односно за ефикасен менаџмент на ефектите и вонредните состојби предизвикани од силните сеизмички сили.

За успешно функционирање на **заштитата од природни и елементарни катастрофи** во процесот на урбанистичко планирање потребно е да се превземат соодветни мерки за **заштита од пожари**, односно евентуалните човечки и материјални загуби да бидат што помали во случаи на пожарите.

Во однос на диспозицијата на противпожарната заштита, населеното место во случај на пожар ќе го опслужува противпожарните единица од **соседните населени места.** Во процесот на планирање потребно е да се води сметка за конфигурација на теренот, степен на загрозеност од пожари и услови кои им погодуваат на пожарите: климатско-хидролошките услови, ружата на ветрови и слично кои имаат влијание врз загрозеност и заштита од пожари.

Заради поуспешна заштита од ваквите појави во урбанистички планови се превземаат низа мерки за отстранување на причините за предизвикување на пожари, спречување на нивното ширење, гаснење и укажување помош при отстранување на последиците предизвикани со пожари, кои се однесуваат на:

- изворите за снабдување со вода, капацитетите на градската водоводна мрежа и водоводните објекти кои обезбедуваат доволно количество вода за гаснење на пожари;
- оддалеченоста меѓу зоните предвидени за станбени и јавни објекти и зоните предвидени за индустриски објекти и објекти за специјална намена за сместување лесно запаливи течности, гасови и експлозивни материи;
- оддалеченоста меѓу објектите со различна намена и отпорност на пожари на конструкциите внатре во индустриската зона;
- широчината, носивоста и проточноста на патиштата со кои ќе се овозможи пристап на противпожарни возила до секој објект и нивно маневрирање за време на гаснење на пожарите;

Заштитата од пожари опфаќа мерки и дејности од нормативен, оперативен, организационен, технички, образовно-воспитен и пропаганден карактер, кои се уредени со Законот за заштита и спасување Законот за заштита и спасување (Службен весник на РМ, број.93/12 - пречистен текст) кој е во согласност со директивите на Европска Унија, како и Уредбата за спроведување на заштитата и спасувањето од пожари.

Во идниот развој за **заштита на просторот од поплави и големи води** треба да се почитуваат насоките и мерките дефинирани во делот на водостопанство.Од метеоролошки појави со карактеристики на елементарни непогоди се манифестираат појавата на **град, луњени ветрови и магли.**

Со цел за поефикасна заштита обавезно е предвидување на современа громобранска инсталација и нејзино континуирано одржување.

Како посебна мерка за заштита од силните ветрови, покрај комуникациите, претставува изборот на вегетација.

Едно од можните и неопходно потребни превентивни мерки за заштита од **техничко - технолошки катастрофи** е планирањето, кое преку осознавање и анализа на состојбите и опасностите од можните инциденти, во одржувањето на

инсталациите и опремата, треба да создаде прифатлив однос кон животната средина. Притоа основните методолошки постапки за планирање и уредување на просторот се:

- оценка на состојбите на природните компоненти на животната средина и степенот на загрозеност од појава на технички катастрофи;
- оценка на оптовареноста на просторот со технолошки системи со одредено ниво на ризик;
- анализа на меѓусебната зависност на природните услови и постојните технолошки системи;
- дефинирање на нивото на постојниот ризик при редовна секојдневна работа на технолошките системи и при појавата на инцидентни случаи;
- процена на загрозеноста на луѓето и материјалните добра;
- утврдување на критериумите за избор на оптимална варијанта на заштита врз основа на проценетиот степен на загрозеност.
- сопримена на оваа методолошка постапка може де се очекува остварување на следните основни цели за заштита од техничко-технолошки катастрофи:
- максимално усогласување и користење на просторот од аспект на заштита во рамките на просторните можности;
- вградување на мерките на кои се засновува организацијата на заштита и спасување на човечките животи и материјалните добра од техничко-технолошки катастрофи во определувањето на намената на просторот;
- интегрирање на елементите на загрозеноста во рамките на комплексот на прашањата врзани со заштитата на животната средина.

Заради постигнување на целосна заштита на луѓето, материјалните добра и потесната и поширокаата животна средина постојат три нивоа на преземање на сигурносни, превентивни мерки:

Прво ниво: ги вклучува сите мерки кои се преземаат во одржувањето на опремата и инсталациите, заради сигурно користење на опасни материјали во технолошките процеси и одбегнување на технолошки катастрофи.

Второ ниво: се однесува на сите мерки кои треба да обезбедат ограничување на емисијата како последица од пожар, експлозија или ослободување на хемикалии, што може да се случи во околности на поголеми индустриски акциденти.

Трето ниво: вклучува мерки кои се преземаат за заштита на животната средина во смисол на ограничување на ефектите од емисија на опасни материи, или последици од пожар и експлозии.

При изработката на плановите од пониско ниво треба да се има предвид следното:

- потребата од оформување на системот на евиденција и анализа на технолошките акциденти, компактибилен на системот MAPC на Европската унија, како база за евиденција на опасни материјали, присутни во технолошките постројки и можни причини на катастрофи.
- потребата од предвидување на превентивни мерки од страна на стопанските субјекти за спречување на технолошки катастрофи, базирани врз анализата на однесувањето на исти или слични постројки.

- потребата од замена на халогенираните јагленоводороди како разладни средства и пропеланти; редукција на сегашната емисија на голем број на опасни супстанци до 50% и редукција на емисија на бензен, хлорметан, дихлоретан, бакар и кадмиум од 60-70%; намалување на емисијата на јагленороден-диоксид и сулфур-диоксид и дефосфатизирање и денитрифицирање на отпадниот материјал.
- изработка на соодветни планови и програми за заштита на населението и едукација и тренинг на персоналот во случај на евентуална техничка катастрофа.

Усогласување на планската документација со Просторниот план

Сите активности во просторот треба **да се усогласат со насоките на Просторниот план на државата**, особено значителните и оние кои се однесуваат на планирањето и изградбата на:

- државните инфраструктурни системи (патишта, железници, воздушен сообраќај, телекомуникации);
- енергетските системи, енерговоди и поголеми водостопански системи;
- градежните објекти важни за државата;
- капацитетите на туристичката понуда;
- стопанските комплекси и оние кои се однесуваат на поголеми концентрации (слободни економски зони);
- капацитетите за користење на природните ресурси;
- Просторните планови на регионите, општините и подрачјата од посебен интерес и урбанистичките планови се усогласуваат со Просторниот план на Републиката, особено во однос на следните елементи:
- намената и користењето на површините;
- мрежата на инфраструктура;
- мрежата на населби;
- заштитата на животната средина;

Насоките на Просторниот план на Републиката во однос на намената и користењето на површините се однесуваат на заложбата при изработката на урбанистичките планови, **површините за сите урбани содржини треба да се бараат исклучиво на површини од послаби бонитетни класи (над II категорија);**

Посебни мерки и активности за остварување на рационалното користење и заштита на просторот, како и посебни интереси на просторниот развој се:

1. Обезбедување на спроведување на постојните закони и прописи со кои се заштитува просторот, ресурсите и националното богатство и се организира и уредува просторот со цел за вкупен развој.
2. Рационално користење на подрачјата за градба и нивно проширување или формирањето на нови врз база на критериумите за изготвување на соодветна планска документација.
3. Насоките и критериумите за уредување на просторот надвор од градежните подрачја треба да се утврдат со помош на стручни основи и упатствата од ресорите на земјоделството, водостопанството, шумарството и заштитата на животната средина.
4. Утврдување на можностите за користење на стопанските зони преку внатрешна трансформација, модернизација и подобро користење на просторот и опремата.
5. Постапно дислоцирање на загадувачките дејности од населбите;
6. Создавање на услови за лоцирање на мали стопански единици.

ЗАКЛУЧНИ СОГЛЕДУВАЊА

Економски основи на просторниот развој:

- **Согласно определбите на Просторниот план на Р. Македонија, идниот развој и разместеноста на економските дејности во планскиот опфат на просторот на село Добромири во општина Новаци на површина од 54,8 ха, треба да базира на примена на принципите и стандардите за заштита на животната средина, особено нивна превентивна примена и спречување на негативните влијанија врз животната средина.**

Заштита на земјоделско земјиште:

- Врз основа на Законот за земјоделско земјиште (Сл. весник на РМ, бр. 135/07, 18/11, 42/11, 148/11 и 95/12), пренамена на земјоделско земјиште се регулира со членовите 48, 49, 51, 51-а, 51-б, 51-в, 51-г и 52.
- При зафаќање на нови земјоделски површини предвидени со програмата за изработка на урбанистички планови или друг плански документ предвиден согласно Законот за просторно и урбанистичко планирање, потребно е да се прибави согласност за трајна пренамена од Владата на Република Македонија, на предлог на Министерството.
- Согласно Член 49, Доколку при изработка на урбанистичко планската документација, односно проект за инфраструктура предвидени согласно со Законот за просторно и урба-нистичко планирање се зафаќаат нови земјоделски по-вршини, надлежниот орган за одобрување на планската програма за урбанистички план, државна и локална урбанистичко планска документација, односно за одобрување на проектот за инфраструктура, пред одобрување на истите, до Министерството поднесува барање за согласност за трајна пренамена на земјоделско земјиште во градежно.

Водостопанска инфраструктура:

- Изградбата на водоснабдителната мрежа во границите на планскиот опфат на селото Добромири да биде усогласена со планското ширење на селото.
- Водата треба да се третира како производ кој има своја економска цена како и сите други производи. Поради тоа при изградбата на водоснабдителната мрежа во селото Добромири да се применуваат современи материјали и техники, да се модернизира следењето на функционирањето на водоснабдителната мрежа, со цел да се постигне рационално и штедливо користење на водата.
- Изградбата на сепарациската канализациска мрежа во границите на планскиот опфат на селото да биде усогласена со планското ширење на селото.
- Отпадните води пред да се испуштат во реципиентот мора да бидат подложени на третман на пречистување, односно да бидат доведени до

квалитет према "Уредбата за категоризација на водотеците, езерата, акумулациите и подземните води".

- Доколку во границите на планскиот опфат на селото постојат стопански капацитети кои од технолошкиот процес испуштаат отпадни води кои поради својот квалитет може да го оневозможат функционирањето на пречистителна станица за отпадни води или да предизвикаат проблеми во функционирањето на канализацискатa мрежа во селото, стопанскиот субјект мора да изврши предтретман на отпадните води пред да ги испушти во градската канализациска мрежа.
- Селото Добромири се наоѓа во Пелагониската Котлина каде се наоѓаат најголемите обработливи површини во Државата. Во близина на селото се наоѓаат водостопански објекти, канали за наводнување и одводнување, кои се дел од системите за наводнување на земјоделското земјиште. При изработката на планската документација за селото да се почитуваат заштитните зони од на каналите согласно позитивната законска регулатива.

Енергетика:

- Планскиот опфат на с.Добромири нема конфликт со постојните и планирани енергетски водови.

Домување:

- Основна определба на станбената изградба во областа на домувањето за УП за с. Добромири- општина Новаци, во планираниот период треба да биде реализација на зацртаните цели на концепцијата на домувањето во зависност од потребите и економските можности;
- Проекцијата на потребниот станбен простор за селото во планскиот период треба да се заснова на нормативите зацртани во ППРМ и тоа: 20-25 $м^2$/жител станбена површина, 40-80 $м^2$/стан (оптимална големина), 100% опременост на станот со инсталации и потполно елиминирање, односно замена на субстандардниот станбен фонд;

Јавни функции:

- Организација на јавните функции, согласно планираната мрежа на населби, да поаѓа од постојната мрежа на јавните функции со запазување на пропишаните стандарди и нормативи согласно Просторниот план на Р. Македонија и под претпоставка дека идниот развој на овие функции ќе се развива во согласност со економските, институционални и други промени кои се во тек;

Индустрија

- Во наредниот период, индустриското производство се очекува да биде застапено во сите општини и да остварува растеж кој ќе придонесе за зголемување на вработувањето, подобрување на условите за живеење на граѓаните на поширокиот простор на земјата.
- **Со Урбанистичкиот план за селото Добромири во општина Новаци со плански опфат од 54,8 ха, доколку се предвидат површини со производна**

намена потребно е да бидат применети стандардите за заштита на животната средина и одржлив економски развој согласно планските определби утврдени со Просторниот план на Република Македонија во областа на развојот и разместеноста на индустриските дејности. Индустријата која е значајна дејност во придвижувањето на вкупната економија, има истотака значајно влијание врз квалитетот на животната средина. Во услови на усвоената развојна парадигма на "одржлив" развој, напорите треба да се насочат кон суштествени промени во стратегијата и политиката за развој и просторна алокација на индустриски гранки засновани на принципите на заштита на животната средина.

Сообраќајна инфраструктура:

- **Наведените показатели ја потврдуваат добрата поставеност на локацијата во однос на сообраќајните правци и текови во Р. Македонија.**
- **При планирање да се почитува заштитна зона на патот, согласно Законот за јавни патишта (Сл.в. на РМ, бр. 84/08, бр. 52/09, бр. 114/09, бр.124/10, бр.23/11, бр.53/11 и бр.44/12).**

Комуникациска инфраструктура:

- Планскиот опфат на с.Добромири нема конфликт со постојните и планирани комуникациски водови.

Заштита на животната средина:

- **Со цел да се обезбеди заштита и унапредување на животната средина при изработката на Урбанистичкиот план за село Добромири, општина Новаци потребно е да се почитуваат одредбите пропишани во Законот за животната средина (Службен весник на РМ, број.53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11 и 123/12) и подзаконските акти донесени врз основа на овој закон.**
- **Да се внимава да не дојде до искористување на земјиштето на начин и обем со кој би се загрозиле неговите природни вредности, квалитетот, количината и режимот на површинските и подземните води.**
- Одржување на крајбрежната вегетација на водотеците во близина, за заштита од ерозивен нанос.
- Да се предвидат соодветни технички зафати за **пречистување на отпадните води** и имплементација на технологии кои ќе овозможат нивно повторно искористување за истата или друга намена.
- Задолжително **испитување на пречистените отпадни води** пред испуштање во најблискиот реципиент, со цел да се усогласат вредностите на концентрацијата на материите присутни во пречистената отпадна вода со граничните вредности на максимално дозволените концентрации на материите присутни во реципиентот, согласно Уредбата за класификација на водите и Уредбата за категоризација на водотеците, езерата, акумулациите и подземните води.
- Да се превземат мерки и активности за **избегнување или намалување на бучавата**, особено во близина на населените места, со цел да се избегнат негативните ефекти од бучавата врз здравјето на населението во

непосредната околина и да се почитуваат пропишаните гранични вредности за дозволено ниво на бучава во животната средина.

- Согласно со член 7 од Законот за управување со отпадот (Сл.в. на РМ, бр.09/11- пречистен текст и бр.51/11), создавачите на отпад се должни во најголема можна мера, да го избегнат создавањето на отпад и да ги намалат штетните влијанија на отпадот врз животната средина, животот и здравјето на луѓето. При **управување со отпадот** по претходно извршената селекција, отпадот треба да биде преработен по пат на рециклирање, повторно употребен или во истиот или во друг процес за екстракција на секундарни суровини или пак да се искористи како извор на енергија.
- После соодветниот третман задолжително одложување **на отпадните материи** на депонија.
- Потребно е да се потенцира дека создавачот и/или поседувачот на отпадни материи и емисии ги сноси сите трошоци за санација на евентуално предизвиканите нарушувања во животната средина.
- Да се избегне губење, модификација и фрагментација на живеалиштата и прекумерно искористување на биолошките ресурси, со цел да се намалат или целосно елиминираат негативните последици врз стабилноста на екосистемите и деградација на биодиверзитетот.
- При изработка на Урбанистичкиот план за село да се имплементираат плански мерки за заштита на биодиверзитетот.
- Планирање на **современа инфраструктура**.

Природно наследство:

- **На просторот за кој се планира изработка на Урбанистички план за село Добромири, општина Новаци, нема регистрирано ниту евидентирано природно наследство.**
- Доколку при изработка на урбанистичкиот план за село или при уредувањето на просторот се дојде до одредени нови сознанија за природно наследство кое би можело да биде загрозено со урбанизацијата на овој простор, потребно е да се предвидат мерки за заштита на природното наследство, согласно Законот за заштита на природата (Службен весник на РМ, број.67/04, 14/06, 84/07, 35/10, 47/11, 148/11, 59/12 и 13/13).

Културно наследство

- Доколку при изведувањето на земјаните работи се наиде на археолошки артефакти, односно дојде до откривање на материјални остатоци со културно-историска вредност, потребно е да се постапи во согласност со чл.65 од Законот за заштита на културно наследство (Сл.весник на РМ бр. 20/04, бр.115/07, бр.18/11, бр.148/11 и бр.23/13), односно веднаш да се запре со отпочнатите градежни активности и да се извести надлежната институција за заштита на културното наследство во смисла на чл.129 од Законот.

Развој на туризам:

- Предметниот простор за кој што се наменети Условите за планирање, припаѓа на **Пелагониски туристички регион во кој се утврдени 9 туристички зони со 25 туристички локалитети.**

- **Согласно поставките на Концептот и критериумите за развој и организација на туристичката дејност, за непречен развој на вкупната туристичка понуда на ова подрачје, се препорачува, при идната организација на стопанските дејности да се почитуваат критериумите за заштита и одржлив економски развој.**

Заштита од воени разурнувања, природни и техничкио-технолошки катастрофи:

- Просторот за кој се наменети Условите за планирање на просторот за изработка на **УП за село Добромири-општина Новаци,** се наоѓа во **простори погодни за слободни територии-подрачја,** што наметнува задолжителна примена на мерките за заштита и спасување, во согласност со член 53 од Законот заштита и спасување(Службен весник на РМ, број.93/12 - пречистен текст);
- Задолжителна е примена на мерки за заштита од пожар.
- Предметниот простор според очекуваните сеизмички интензитети се наоѓа во зоната изложена на потреси од 7^0 **по МКС,** поради што се сугерира задоволување на условите и барањата за постигнување на технички конзистентен и економски одржив степен на сеизмичка заштита, при изградбата на новите објекти;

ИЗВОД ОД ПРОСТОРЕН ПЛАН НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
2002 - 2020

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

АГЕНЦИЈА ЗА ПЛАНИРАЊЕ НА ПРОСТОРОТ

Сектор:
Синтезни карти

Тема:
Биланс на намена на површините

Користење на земјиштето

Карта бр. 20

Легенда:

- шуми и шумско земјиште
- земјоделско земјиште
- наводнувани површини
- високопланински пасишта
- акумулации
- зони за експлоат. на минерали
- туристички простори
- транзитни коридори
- туристички центри
- автопат
- магистрален пат
- регионален пат
- железничка мрежа
- воздухопловно пристаниште

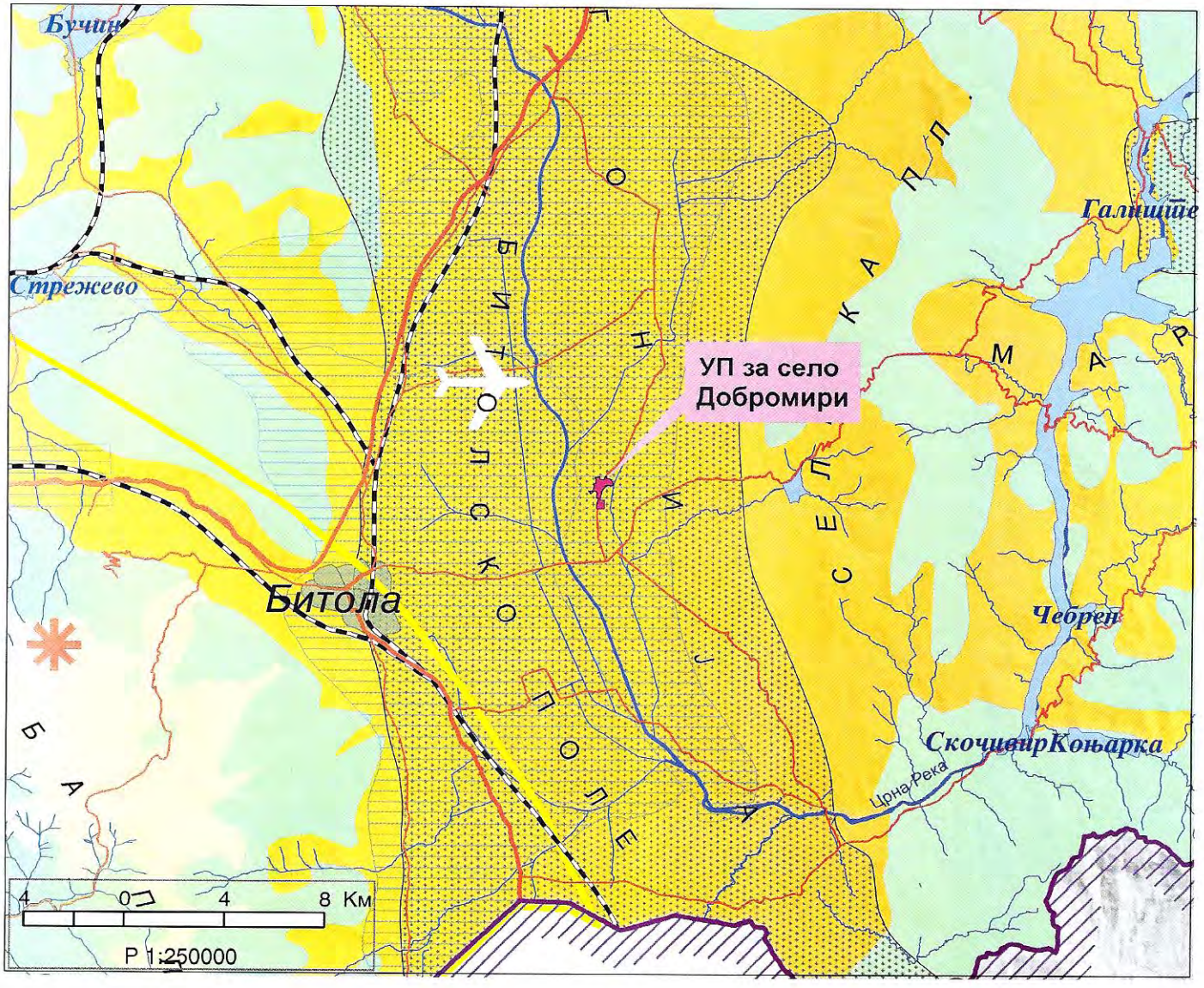

ИЗВОД ОД ПРОСТОРЕН ПЛАН НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
2002 - 2020

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

АГЕНЦИЈА ЗА ПЛАНИРАЊЕ НА ПРОСТОРОТ

Сектор:
Синтезни карти

Тема:
Просторно-функционална организација

Систем на населби и сообраќајна мрежа

Карта бр. 22

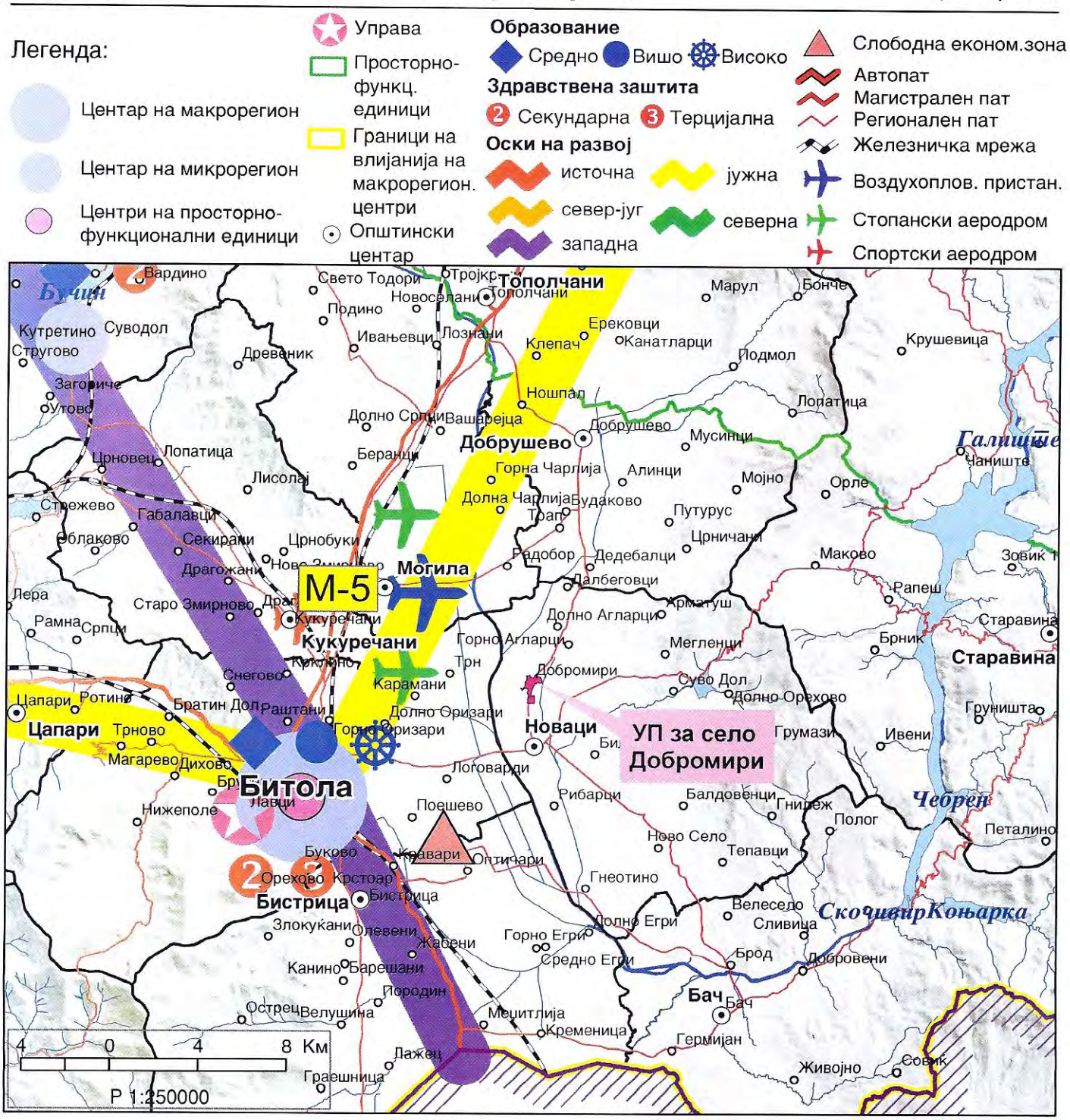

ИЗВОД ОД ПРОСТОРЕН ПЛАН НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
2002 - 2020

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

АГЕНЦИЈА ЗА ПЛАНИРАЊЕ НА ПРОСТОРОТ

Сектор:
Синтезни карти

Тема:
Техничка инфраструктура

Водостопанска и енергетска инфраструктура

Карта бр. 23

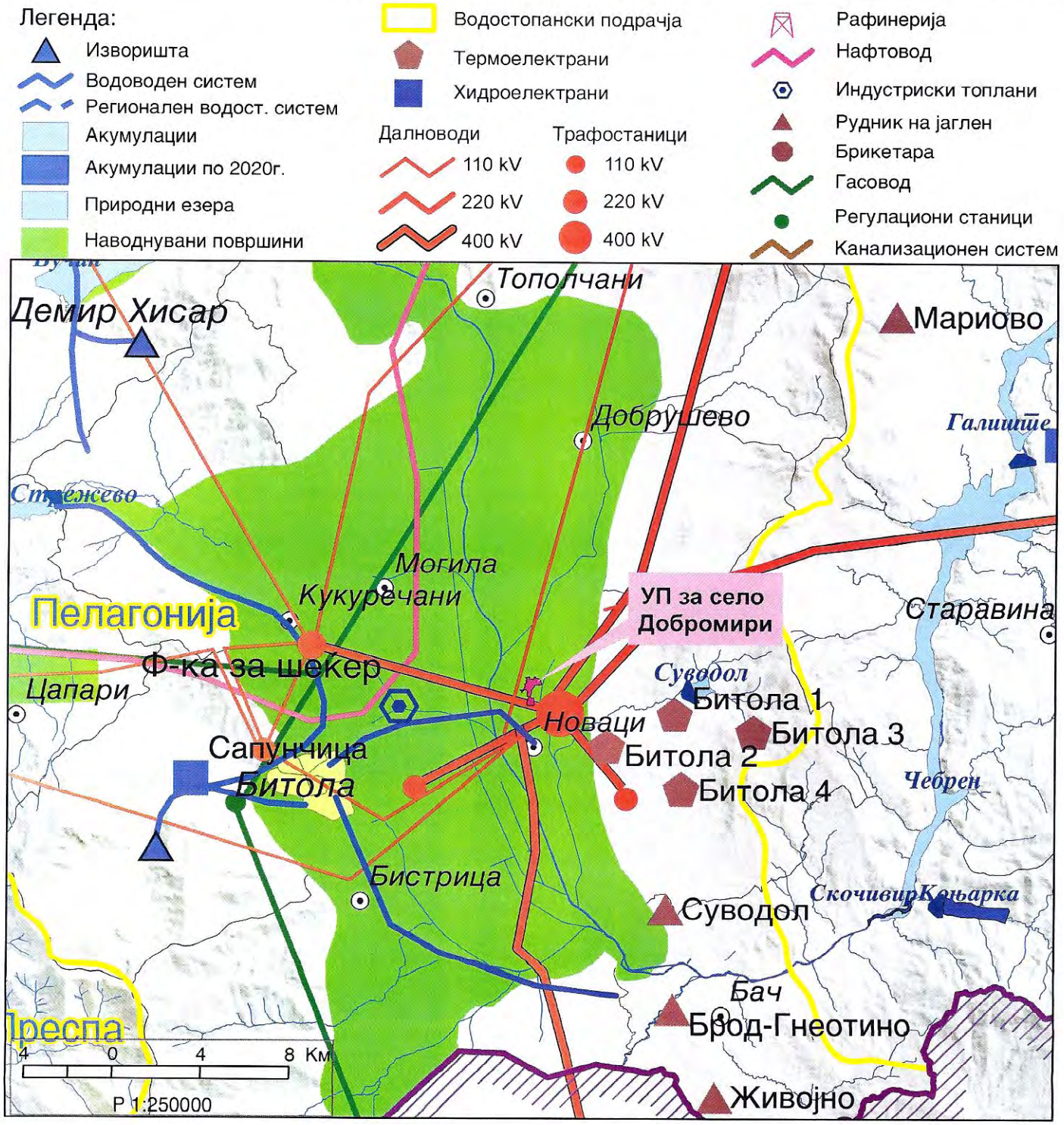

ИЗВОД ОД ПРОСТОРЕН ПЛАН НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
2002 - 2020

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

АГЕНЦИЈА ЗА ПЛАНИРАЊЕ НА ПРОСТОРОТ

Сектор:
Синтезни карти

Тема:
Заштита на животната средина

Реонизација и категоризација на просторот за заштита

Карта бр. 24

Легенда:

- Граници на региони за управување со животната средина
- Заштита на простори со природни вредности
- Рекултивација на деград. простори
- Управување со загад. на воздух и вода
- Заштита на реки со нарушен квалитет
- Заштита на акумулации и реки за водозафати
- Рекултивација на деградирани простори
- Заштита на земјоделско земјиште
- Заштита на шуми
- Поволни подрачја за лоцирање регионални санитарни депонии
- Поволни хидрогеолошки средини за лоцирање на депонии
- Споменичко подрачје
- Археолошки локалитети
- Споменички целини

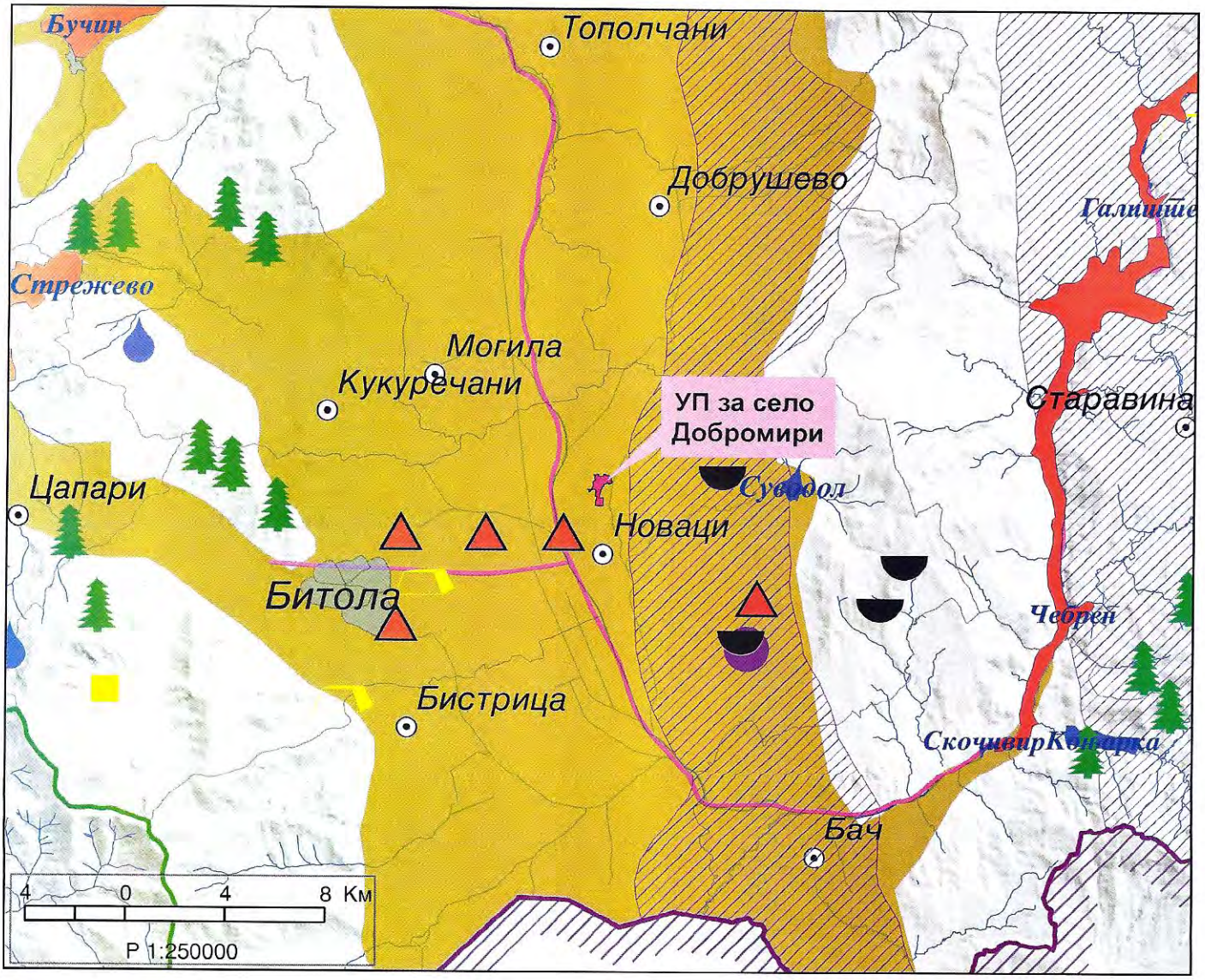

Република Македонија
Министерство за животна средина
и просторно планирање

МКД
СЕРТИФИКАТ
МКС EN ISO 9001:2009

Република Македонија
Министерство за
животна средина
и просторно
планирање

Бул."Гоце Делчев" бр.18,
1000 Скопје,
Република Македонија
Тел. (02) 3251 400
Факс. (02) 3220 165
Е-пошта:
infoeko@moepp.gov.mk
Сајт: www. moepp.gov.mk

Архивски број: УП1-15 318/2017

Дата: 16. 03. 2017

ДО: ОПШТИНА НОВАЦИ

ПРЕДМЕТ: Известување

Почитувани,

Во врска Вашето барање бр. 09-222/3 од 03.03.2017 год., доставено преку електронскиот систем е-урбанизам со постапка бр. 9387 од 06.03.2017 год. до Министерството за животна средина и просторно планирање – Сектор за просторно планирање, архивирано под бр. УП1-15 318/2017 од 06.03.2017 год., а се однесува за потврдување на издадено Решение за Услови за планирање на просторот под бр. 15-1745/5 од 28.05.2013 год., Ве известуваме за следното:

Согласно член 25 став 2 од Законот за просторно и урбанистичко планирање ("Службен весник на РМ" бр. 199/14, 44/15, 193/15, 31/16 и 163/16), Услови за планирање на просторот не се бараат при изработување на урбанистички планови и измени и дополнувања на урбанистички планови доколку тие се прават во периодот кога е на сила истиот Просторен план на Република Македонија според кој претходно се издадени Условите за планирање на просторот, а се однесуваат за ист плански опфат.

Во контекст на предходно кажаното издаденото Решение за Услови за планирање на просторот под бр. 15-1745/5 од 28.05.2013 год. е во важност додека е на сила Просторниот план на Република Македонија, според кој е издадено истото.

Со почит,

МИНИСТЕР
Bashkim Ameti

Изработил: Дајана Марковска Ристеска

Одобрил: Неби Реџепи

Република Северна Македонија
Општина Новаци
Бр. 09 467/3
29. 04. 2022 год
Новаци

ОПШТИНА НОВАЦИ, 7211 Новаци, Република Македонија
Тел./факс: 047-203-060; тел:. 047-282-900; e-mail- novacio@t-home.mk
Одделение за комунални дејности, урбанизам, сообраќај и заштита на животна средина и ЛЕР

Градоначалникот на општина Новаци, решавајќи по барањето на Стевче Ангелевски во својство на Секретар на Општина Новаци ембс 6020925, с. Новаци, поднесено под бр. 09-467/1 од 15,04,2022, за одобрување на планска програма за изработка на УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ ВОН ОПФАТ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН за инфраструктурна градба – фекална канализациона мрежа и пречистелна станица во с. Добромири, Општина Новаци, врз основа на член 44 став 7 од Законот за урбанистичко планирање (Сл. весник на РСМ бр. 32/20) , го издава следното :

Р Е Ш Е Н И Е

Се одобрува Планска програма за изработка на **УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ ВОН ОПФАТ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН за инфраструктурна градба – фекална канализациона мрежа и пречистелна станица во с. Добромири, Општина Новаци** со тех. Бр. 01/05/22 од 04/2022 година, изработена од страна на ДООЕЛ Архинова Битола.

О Б Р А З Л О Ж Е Н И Е

Инвеститорот Општина Новаци ембс 6020925, с. Новаци, поднесе барање бр. 09-467/1 од 15,04,2022година за одобрување на Планска програма за изработка на **УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ ВОН ОПФАТ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН за инфраструктурна градба – фекална канализациона мрежа и пречистелна станица во с. Добромири, Општина Новаци** со тех. бр. 01/05/22 од 04/2022 година.

Со барањето ја приложи следната документација :

- Барање за одобрување Предлог планска програма
- Предлог Планска програма со тех. бр. 01/05/22 од 04/2022 годинаизработена од ,,Архинова,, Дооел Битола
- Графички прилог со исцртан плански опфат на ажурирана геодетска подлога
- Геодетски елаборат за ажурирана геодетска подлога Дел. бр. 07-168/3 од 13,04,2022
- Услови за планирање на просторот издадени од Агенцијата за планирање на просторот Y 08113 од мај 2013 година ,
- Решение за услови за планирање на просторот УП1 15 1745/5 од 28,05,2013 година
- Известување, УП1 бр. 15-318/2017 од 16,03,2017, издадено од страна на Министерството за животна средина и просторно планирање со кое се потврдува дека

издадените Услови за планирање се во важност се до донесување на нов Просторен план на РМ

- Записник за прифаќање на Планската програма со бр. 09-467/2 од 28,04.2022 година

Градоначалникот на општина Новаци, по извршениот увид на доставената документација и предлогот на Комисијата за урбанизам за прифаќање на понудената планска програма , констатира дека барањето е основано и се исполнети условите за одобрување на Планска програма за УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ ВОН ОПФАТ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН за инфраструктурна градба – фекална канализациона мрежа и пречистелна станица во с. Добромири, Општина Новаци со тех. бр.01/05/22 од 04/2022 година, согласно Законот за урбанистичко планирање (Сл. Весник на РМ бр. 32/2020) и член 21 од Правилникот за урбанистичко планирање(Сл. Весник на РМ бр. 225/2020).

Врз основа на гореизнесеното се донесе решение како во диспозитивот.

Упатство за правно средство:

Против ова Решение, барателот може да изјави жалба во рок од 15 дена од денот на приемот на одобрението до министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот.

Жалбата се таксира со 250,00 денари административна такса.

Изработил:
Лиљана Најдовска, диа
Раководител:
Летка Јовановска, дипл.правник

Градоначалник на Општина Новаци:

Стевче Стевановски

Република Северна Македонија • Општина Новаци •

2 ДОКУМЕНТАЦИОНА ОСНОВА

2.1 Податоци, информации и мислења од државните органи, институции, установи и правни лица кои вршат јавни надлежности

За потребите на постапката за изработување и одобрување на Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план за инфраструктурна градба – фекална канализациона мрежа и пречистелна станица во с. Добромири, Општина Новаци согласно Законот урбанистичко планирање (Службен весник на Република С. Македонија број 32/2020), член 47, од државните органи, единиците на локалната самоуправа, институции, установи и правни лица кои вршат јавни овластувања односно работи од областа на: водоводни, електроенергетски, гасоводни и други инфраструктури, сообраќајот и транспортот, воздухопловството, телекомуникациите, одбраната, културата, здравството, образованието, стопанството, земјоделството, шумарството, спортот, финансиите, статистиката, заштита на животната средина, заштита на културното наследство, заштитата и спасувањето, здравствената заштита, социјалната заштита, географијата, геологијата, геофизиката, сеизмиката и хидрометеорологијата, како и други дејности релевантни за програмирање на развојот и урбанистичкото планирање, беше побарано да ги достават сите податоци и информации што им се на располагање, заедно со своите развојни проекции, предлози и мислења што се неопходни за изработување на урбанистичкиот проект. Барањето за податоци и информации беше доставено преку системот Е-урбанизам. Субјектите кои не доставија податоци и информации во предвидениот рок, односно не одговорија на барањето, се смета дека не располагаат со истите, при што евентуалните идни штети настанати поради недостасувањето на податоците и информациите ќе бидат на нивни товар.

Во прилог дадени се:

- Барање за податоци и информации
- Листа на Субјекти (државните органи, институции, установи и правни лица кои вршат јавни надлежности) до кои е испратено Барање за податоци и информации со детален преглед на датумот кога е испратено и кога е одговорено
- Одговори на Барањето за податоци и информации

Д.О.О.Е.Л. ПРОИНГ - Битола
Ул. "Влатко Миленкоски" бр. 117 тел/факс: 047 238 319
proing@proing.mk www.proing.mk

ДО:

Субјектите кои ги вршат работите од областа на заштита на животната средина, заштита на културното наследство, заштитата и спасувањето, здравствената заштита, образованието, земјоделието, водостопанството, транспортот и врските, воздухопловството, безбедноста, јавните патишта, како и субјектите надлежни за изградба и одржување на сообраќајна, водоводна, канализациона, електроенергетска, телекомуникациска, топловодна и гасоводна инфраструктура

ПРЕДМЕТ: БАРАЊЕ ЗА ПОДАТОЦИ И ИНФОРМАЦИИ

Почитувани,
За потребите на постапката за изработување и одобрување на **Урбанистички проект за инфраструктура за фекална канализациона мрежа и пречистелна станица во с. Добромири, Општина Новаци**, согласно Законот за урбанистичко планирање (Службен весник на Република Македонија број 32/2020), член 47, став (1), бараме да ги доставите податоците и информациите со кои располагате за овој опфат.

Опфат: Графички прилог

Согласно Законот за урбанистичко планирање (Службен весник на Република Македонија број 32/2020), член 47:

*Должни сте да ги доставите сите податоци и информации до нас, како Изработувач на урбанистичкиот план, во рок од 15 работни дена од денот на приемот на ова барање, во електронска форма преку информацискиот систем е-урбанизам.
**Доколку не ги доставите истите во предвидениот рок, односно не одговорите на ова барање, ќе се смета дека не располагате со бараните податоци и информации, при што евентуралните идни штети настанати поради недоставувањето на податоците и информациите ќе бидат на Ваш товар.
***Податоците и информациите со кои располагате должни сте да ги доставите бесплатно.

Со почит,
Друштво за производство, трговија и услуги ПРОИНГ ДООЕЛ увоз-извоз Битола

ИНФОРМАЦИИ () ИСТОРИЈА НА ДВИЖЕЊЕ () ИСТОРИЈА НА ПРОМЕНИ () РЕЛЕВАНТНИ ПОСТАПКИ () МИСЛЕЊА ОД ОПШТИНИ / ИНСТИТУЦИИ ()

Детали за постапка за податоци, информации и мислења

(BaseRequest/PrintRequest?requestId=41838&objectTypeId=1041)

Број на постапката:
41838

Статус:
Кај општини/институции

Наслов

Урбанистички проект за инфраструктура за фекална канализациона мрежа и пречистелна станица во с. Добромири, Општина Новаци

Датум на креирање

17.03.2022

Иницијатор

ДООЕЛ „ ПРОИНГ “ - Битола

Надлежен орган

/

ДОКУМЕНТИ () ДИСКУСИЈА ()

Пребарај

Документи за барањето

Име на документот	Тип на документ	Креирано од	Креирано на	Опис	Дигитален Потпис	
2022.03.30 15-1000-2 PROING-ODGOVOR 1565	Податоци и информации	contact@mer.com.mk	31.03.2022 10:35:55	НЕР АД Скопје	Не	(https://www.e-urbanizam.mk/adm
dobromiri	Податоци и информации	lsterjova@yahoo.com	29.03.2022 14:53:25	vodovod	Да	(https://www.e-urbanizam.mk/adm
Vodovod Proing selo Dobromiri	Податоци и информации	lsterjova@yahoo.com	29.03.2022 14:53:39	vodovod	Да	(https://www.e-urbanizam.mk/adm
evn_instalacii	Податоци и информации	martin.jankovski@evn.mk	28.03.2022 12:58:59	ED	Да	(https://www.e-urbanizam.mk/adm
EVN_izdavanje_podatoci_e_urbanizam	Податоци и информации	martin.jankovski@evn.mk	28.03.2022 12:59:03	ED	Да	(https://www.e-urbanizam.mk/adm
Scan Mar 25 - 2022 (9)	Податоци и информации	dragicag@roads.org.mk	25.03.2022 12:45:51	Одговор од ЈП ДП	Да	(https://www.e-urbanizam.mk/adm
Урбанистички проект за инфраструктура за фекална канализациона мрежа и пречистелна станица во с. Добромири, Општина Новаци	Мислење	bi_georgievska@yahoo.com	25.03.2022 09:30:32	ЈП „Стрежево“	Да	(https://www.e-urbanizam.mk/adm
197. АЕК 1404-980-2	Податоци и информации	sofka.jovevska@aec.mk	25.03.2022 09:18:07		Да	(https://www.e-urbanizam.mk/adm
197. АЕК Ажурирана геодетска подлога - Векторски модел	Податоци и информации	sofka.jovevska@aec.mk	25.03.2022 09:18:16		Да	(https://www.e-urbanizam.mk/adm
АД МЕПСО	Податоци и информации	aleksandark@mepso.com.mk	24.03.2022 12:33:04	податоци. АД МЕПСО	Не	(https://www.e-urbanizam.mk/adm

Помош

Детали за постапка за податоци, информации и мислења

(BaseRequest/PrintRequest?requestId=41838&objectTypeId=1041)

Број на постапката:
41838

Статус:
Кај општини/институции

Наслов

Урбанистички проект за инфраструктура за фекална канализациона мрежа и пречистелна станица во с. Добромири, Општина Новаци

Датум на креирање

17.03.2022

Иницијатор

ДООЕЛ „ ПРОИНГ “ - Битола

Надлежен орган

/

Документи за барањето

Име на документот	Тип на документ	Креирано од	Креирано на	Опис	Дигитален Потпис	
Odgovor-Telekom	Податоци и информации	Nikolce.Tasevski@telekom.mk	22.03.2022 19:04:30	Допис Македонски Телеком АД Скопје	Да	(https://www.e-urbanizam.mk/adm
Ажурирана геодетска подлога - Векотрски модел-TelekomPostojni	Податоци и информации	Nikolce.Tasevski@telekom.mk	22.03.2022 19:01:59	Податоци Македонски Телеком АД Скопје	Да	(https://www.e-urbanizam.mk/adm
246 - ПИ 41838 - УПр за фекална канализ. во с. Добромири, о.Новаци - ПРОИНГ	Податоци и информации	dpopcevaliev@caa.gov.mk	18.03.2022 10:37:49	АЦВ	Да	(https://www.e-urbanizam.mk/adm
Ажурирана геодетска подлога - Векотрски модел	Ажурирани геодетски подлоги	proing.cvetkovski@gmail.com	17.03.2022 13:16:18		Да	(https://www.e-urbanizam.mk/adm
Ажурирана геодетска подлога	Ажурирани геодетски подлоги	proing.cvetkovski@gmail.com	17.03.2022 13:16:01		Да	(https://www.e-urbanizam.mk/adm
Ажурирана геодетска подлога - Векотрски модел	Ажурирани геодетски подлоги	proing.cvetkovski@gmail.com	17.03.2022 13:15:52		Да	(https://www.e-urbanizam.mk/adm
Барање	Друг тип на документ	proing.cvetkovski@gmail.com	17.03.2022 13:15:15		Да	(https://www.e-urbanizam.mk/adm

Институции

Додади институција

Пребарај

Надворешна институција	Датум на испраќање	Датум на одговор	Мислење	Испратено
ЈП Водовод, Новаци	17.03.2022	/		☑
Управа за заштита на културно наследство	17.03.2022	/		☑
МИНИСТЕРСТВО ЗА КУЛТУРА	17.03.2022	/		☑
Министерство за земјоделие, шумарство и водостопанство	17.03.2022	/		☑
МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА	17.03.2022	/		☑
МЖСПП - Сектор за природа	17.03.2022	/		☑
МЖСПП - Сектор за води	17.03.2022	/		☑
МЕПСО АД Скопје	17.03.2022	/		☑
Македонски Телеком АД-Скопје	17.03.2022	22.03.2022		☑
Македонски енергетски ресурси	17.03.2022	/		☑

← Претходни 1 2 3 Следни →

Прикажани 1 - 10 од 23 ставки

Општини

Додади општина

Пребарај

Општина	Датум на испраќање	Датум на одговор	Мислење	Испратено
НОВАЦИ	17.03.2022	/		☑

← Претходни 1 Следни →

Прикажани 1 - 1 од 1 ставки

Институции

Додади институција

Пребарај

Надворешна институција	Датум на испраќање	Датум на одговор	Мислење	Испратено
ЈП Стрежево	17.03.2022	25.03.2022	ЈП „Стрежево“	☑
ЈП Македонски Железници Инфраструктура	17.03.2022	/		☑
ЈП комунална хигиена - Новаци	17.03.2022	/		☑
ЈКП Водовод, Битола	17.03.2022	29.03.2022		☑
Јавно претпријатие за државни патишта	17.03.2022	25.03.2022		☑
ЕЛЕМ	17.03.2022	/		☑
ЕВН_издавање_податоци_и_мислења_планови	17.03.2022	28.03.2022		☑
ДЗС Битола	17.03.2022	/		☑
АД ГАМА	17.03.2022	/		☑
Агенцијата за храна и ветеринарство	17.03.2022	/		☑

← Претходни 1 2 3 Следни →

Прикажани 11 - 20 од 23 ставки

Општини

Додади општина

Пребарај

Општина	Датум на испраќање	Датум на одговор	Мислење	Испратено
НОВАЦИ	17.03.2022	/		☑

← Претходни 1 Следни →

Прикажани 1 - 1 од 1 ставки

Помош

ИНФОРМАЦИИ () ИСТОРИЈА НА ДВИЖЕЊЕ () ИСТОРИЈА НА ПРОМЕНИ () РЕЛЕВАНТНИ ПОСТАПКИ () МИСЛЕЊА ОД ОПШТИНИ / ИНСТИТУЦИИ ()

Институции

Додади институција

Пребарај

Надворешна институција	Датум на испраќање	Датум на одговор	Мислење	Испратено
АГЕНЦИЈА ЗА ЦИВИЛНО ВОЗДУХОПЛОВСТВО	17.03.2022	18.03.2022		☑
Агенција за електронски комуникации	17.03.2022	25.03.2022		☑
А1 Македонија ДООЕЛ Скопје	17.03.2022	/		☑

← Претходни 1 2 3 Следни →

Прикажани 21 - 23 од 23 ставки

Општини

Додади општина

Пребарај

Општина	Датум на испраќање	Датум на одговор	Мислење	Испратено
НОВАЦИ	17.03.2022	/		☑

← Претходни 1 Следни →

Прикажани 1 - 1 од 1 ставки

Наш број: 1404-980/2
Скопје: 14.03.2022г.

ДО:
ПРОИНГ Д.О.О.Е.Л - Битола
ул.„ Влатко Миленкоски "бр. 117
Битола

Предмет: Одговор за барање за податоци за ТК инсталации
Врска: Ваше барање преку е-урбанизам

Почитувани,

Во врска Вашето барање за доставување на податоци за изградени електронски комуникациски мрежи потребни за изработка на Урбанистички проект за инфраструктура за фекална канализациона мрежа и пречистелна станица во с. Добромири, Општина Новаци, према доставената ситуација, во прилог ви доставуваме податоци со кои во моментов располага Агенцијата за електронски комуникации.

Прилог:
Податоци на изградени јавни
електронски комуникациски мрежи -во електронска форма.

Со почит,
Сектор за телекомуникации

Изработил: С. Јовевска 21.03.2022
Раководител на сектор
Д-р Борис Арсов
Советник на Директорот
Игор Бојаџиев

ДИРЕКТОР:
Jeton Akiku

АЕК-401.03

www.aek.mk
ул.Кеј Димитар Влахов 21
1000 Скопје
тел.: 02 32 89 200
факс: 02 32 24 611
е-пошта: contact@aec.mk

АГЕНЦИЈА ЗА ЦИВИЛНО ВОЗДУХОПЛОВСТВО

До: **ПРОИНГ ДООЕЛ БИТОЛА**

Предмет: Доставување на податоци и информации

Врска: Ваш бр. / од март 2022година
(e-urbanizam, постапка бр. 41838*)*

бр. 12-8/246

Скопје, 18.03.2022 година

Почитувани,

Врз основа на вашето барање, а согласно Законот за урбанистичко планирање, Ве известуваме дека стручните служби во Агенцијата за цивилно воздухопловство ја разгледаа приложената документација за изработка на

Урбанистички проект за инфраструктура за фекална канализациона мрежа и пречистелна станица во с. Добромири, Општина Новаци

при што утврдија дека во предметниот опфат нема објекти, инсталации, уреди или било какви структури од областа на цивилното воздухопловство, а градбите во опфатот не претставуваат препрека и нема да влијаат на безбедноста на цивилниот воздушен сообраќај, поради што истиот **може да се планира без посебни услови и ограничувања** од аспект на безбедноста на воздушниот сообраќај.

За дополнителни информации може да не контактирате на телефон 02/3181-609, секој работен ден од 7.30-15.30 часот.

Ви благодариме на соработката.

Со почит,

Dushan Popchevaliev

Digitally signed by Dushan Popchevaliev
Date: 2022.03.18 10:39:48 +01'00'

Душан Попчевалиев
(по овластување од Директорот
бр.02-86/1 од 25.01.2022 година)

ул. „Даме Груев" број 1, 1000 Скопје, Република Северна Македонија
т.: + 389 2 3114 – 046 ф.: + 389 2 3115 – 708 ЕМБС: 6648649
info@caa.gov.mk www.caa.gov.mk

EVN Group

ЕЛЕКТРОДИСТРИБУЦИЈА ДООЕЛ Скопје
Друштво за дистрибуција на електрична енергија
10-26/3-95 од 28.03.2022
Скопје

Одговорно лице: Мартин Јанковски

Контакт телефон: 072 933 420

e-mail: martin.jankovski@evn.mk

Предмет: Издавање на податоци за електроенергетски објекти и инфраструктура од ЕЛЕКТРОДИСТРИБУЦИЈА ДООЕЛ, Скопје

Почитувани,

Во врска со Вашиот допис број 10-23/3-95 од 17.03.2022 година, со кој барате да Ви издадеме податоци за електроенергетски објекти и инфраструктура од ЕЛЕКТРОДИСТРИБУЦИЈА ДООЕЛ, Скопје за изработка на Урбанистички проект за инфраструктура за фекална канализациона мрежа и пречистителна станица во с. Добромири, Општина Новаци, Ве известуваме дека во согласност со податоците од службената евиденција, располагаме со следните податоци:

☐ 110(35)kV Трафостаница
☐ 110kV Подземна мрежа
☐ 110kV Надземна мрежа
☐ 35kV Подземна мрежа
☐ 35kV Надземна мрежа

☒ 10(20)/0.4kV Трафостаница
☐ 10(20)kV Подземна мрежа
☒ 10(20)kV Надземна мрежа

☐ 0.4kV Подземна мрежа
☒ 0.4kV Надземна мрежа

☒ Друго 10(20) kV Планирана подземна мрежа

Составен дел на овој одговор е и прилог – графички приказ (подлога во pdf и dwg формат со соодветно обележани леери) со вцртани електроенергетски објекти и инфраструктура според податоците од службената евиденција.

НАПОМЕНА: Податоците кои ви ги даваме се од наша службена евиденција и постои можност да има отстапување во точноста на координатите на електроенергетските објекти на терен. Задолжително да се изготви ажурирана геодетска подлога која треба точно да ги претставува положбените и висинските податоци за сите видливи природни и изградени објекти под и над површината на земјата во рамки на опфатот.

Препорачуваме при изработката на планската документација, а соодветно на типот на документација за која се бараат податоци, да се планираат (вцртаат) траси во тротоарите од двете страни, во кои би се положувале електроенергетски објекти од различни напонски нивоа и маркици за трансформаторски станици (согласно потребната потрошувачка). Премините преку пат да се предвидат да бидат согласно стандардите за премин на електроенергетска инфраструктура.

Задолжително да се предвиди заштитен појас на електроенергетските објекти согласно Мрежните правила за дистрибуција на електрична енергија

При постоење на подземна инфраструктура во дадениот опфат, потребно е да се обратите до најблискиот Корисничко Енерго Центар, за проценка дали е потребно присуство на стручен вработен на лице место при реализирањето на активностите во предметниот опфат.

Потврдата е од ограничено времетраење во рок од 3 месеци од датумот на нејзиното издавање.

Со почит,
Електродистрибуција ДООЕЛ Скопје
Оддел Мрежен Инженеринг

Martin Jankovski
Digitally signed by Martin Jankovski
Date: 2022.03.28 09:45:10 +02'00'

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ
водовод БИТОЛА

Датум: 29/03/22

Врз основа на член 21 од Статутот на ЈКП ”Водовод”- Битола, а во врска со член 32од Законот за просторно и урбанистичко планирање (Сл. весник на РМ 199/14 и 44/15), постапувајќи по барањето поднесено по иницијатива на ДООЕЛ Проинг Битола во електронскиот систем e-urbanizam постапка број 41838 заради барање на претходни податоци и информации, ЈКП Водовод Битола се произнесува како што следува

бр. 08-5/28
од 29/03/2022

ПРЕДМЕТ: податоци и информации за водоводна мрежа

заради изработка на: Урбанистички проект за инфраструктура за фекална канализациона мрежа и пречистелна станица во с. Добромири, Општина Новаци

Почитувани,

Во врска со наведеното барање за вцртување на водоводни инсталации на приложената ажурирана геодетска подлога, Ви испраќаме податоци за местоположбата на постоечките водоводни инсталации со кои стопанисува ЈКП Водовод Битола.

Поздрав,

ЈКП ВОДОВОД

PRODUCED BY AN AUTODESK EDUCATIONAL PRODUCT

PRODUCED BY AN AUTODESK EDUCATIONAL PRODUCT

PRODUCED BY AN AUTODESK EDUCATIONAL PRODUCT

PRODUCED BY AN AUTODESK EDUCATIONAL PRODUCT

ЈП „Стрежево“ - Битола
Булевар 1 Мај бр.77,7000 Битола /тел (047 207 800, 207 816 / Факс (047) 207 836
e-mail: strezevo@t.mk / web:www.strezevo.com.mk
жиро ск-а: 200-0034729814-93 Стопанска Банка А.Д. Скопје
жиро с-ка 205-0110004957-95 Шпаркасе банка А.Д. Битола
жиро-ска 500-0000000172-93 Стопанска банка А.Д Битола
мат. број: **5562538**, дан.бр. **МК 4002978113467**

стрежево

До
ДООЕЛ ПРОИНГ
ул.Влатко Миленкоски бр.117
Битола

Наш знак 09-42/39 Ваш знак

Битола, 22.03.22

Предмет:

Вцртување на подземни инсталации

Во врска со Вашето Барање, заведено од наша страна под број 09-42/37 на 18.03.2022 година, за вцртување на подземни инсталации, заради изработување и одобрување на Урбанистички проект за инфраструктура за фекална канализациона мрежа и пречистителна станица во с.Добромири, Општина Новаци, Ве информираме дека според ажурираната геодетска подлога нема подземни инсталации во сопственост на ЈП „Стрежево“.

Со почит,

Подготвил:
Марга Петковска, д.м.и
Контролирал:
Павле Кондински, д.г.и
Одобрил:
Јован Дојчиновски, д.г.и

Pavle Kondinski
Digitally signed by Pavle Kondinski
Date: 2022.03.25 09:29:43 +01'00'

Директор
Методија Граматковски, д.е.и

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ "СТРЕЖЕВО" Битола

Бр/Nr. 10-2895/2

Скопје/Shkup 25-03-2022 година/viti

ДО ПРОИНГ дооел
ул.„Влатко Миленковски“ бр. 117
7000 Битола

Предмет:Податоци и информаци

Почитувани,

Врз основа на Вашето Барање број (нема) од 17.03.2022 год. за добивање податоци и информации за постојни и планирани инфраструктурни водови и градби потребни за изработка на Урбанистички проект за инфраструктура за фекална канализациона мрежа и пречистителна станица во с.Добромири, општинаНоваци, Ве известуваме:

Стручната служба при Јавното претпријатие за државни патишта, го разгледа пристигнатиот прилог, заверен со евиденциски број на Јавното претпријатие 10-2895/1 од 21.03.2022 година:

- Ажурирана геодетска подлога.

Од доставениот и разгледан прилог констатирано е дека покрај предметниот проектен опфат поминува и истиот се вкрстува со регионалниот пат Р2340 (Р-120), за кој во плановите на Јавното претпријатие за државни патишта не е предвидено проширување ниту менување на сегашната траса

Бидејќи дел од трасата на горенаведената инсталација се вкрстува и доколку се води подолжно во коловозот на државниот пат, потребно е до Јавното претпријатие за државни патишта Инвеститорот да достави барање за добивање Одобрување за подземни премини и подолжно водење на инсталација. Во секој случај условите за подземниот премин и подолжното водење на инсталациите ќе зависат од конкретните услови на терен и истите ќе бидат дефинирани во Одобрувањето. Доколку подолжното водење на фекалната канализација се води надвор од коловозот, надлежна за издавање на Одобрување за подолжно водење е општина Новаци.

Со почит,

Директор
Ejup Rustemi

Изработил: Драгица Гашпарова
Контролирал: Зоран Велков
Одобрил: d-r Ejup Latifi

Максим Горки бр.4, 1.000 Скопје
Т: Кабинет на генерален директор
+ 389 (0) 2 3 149 811
Подружница ОЕПС
+ 389 (0) 2 3 149 814
Подружница ОПМ
+ 389 (0) 2 3 149 813
Ф: + 389 (0) 2 3 111 160
www.mepso.com.mk

До

ПРОИНГ

ул. Влатко Миленкоски бр. 117

Битола

Бр.11-1669/1

22.03.2022

Предмет: Податоци за постојни и планирани електроенергетски објекти

Врз основа на Вашето барање од 17.03.2022 год., предмет креиран на Е-урбанизам на 17.03.2022 година со број на постапка 41838 (наш број 11-1669 од 18.03.2022 година) за податоци и информации потребни за изработување и одобрување на Урбанистички проект за инфраструктура за фекална канализациона мрежа и пречистителна станица во с.Добромири во Општина Новаци, Ве известуваме дека предметниот плански опфат **НЕ СЕ ПРЕСЕКУВА** со ЕЕ објекти во сопственост на АД МЕПСО.

Изработил: Александар Костевски

Проверил: Јасмина Ставрова

Makedonski Telekom CA, ELI POPOVSKA

Digitally signed by Makedonski Telekom CA, ELI POPOVSKA
Date: 2022.03.22 13:44:46 +01'00'

по овластување од Генерален директор
бр.02-10/112 од 06.03.2019 год.
Раководител на Служба за ГИС
и геодетски работи

СПОДЕЛИ ДОЖИВУВАЊА

Македонски Телеком АД - Скопје
Кеј 13 Ноември бр.6, 1000 Скопје

Бр: 41838
Дата: 22.03.2022

До
ПРОИНГ ДООЕЛ БИТОЛА
ул.Влатко Миленкоски бр.117, 7000 Битола

Ваше упатување	Барање на податоци и информации
Наше контакт лице	Перо Ѓорѓески, Елизабета Манева
Телефон	+389 70 200 736; +389 70 200 571
Во врска со	Известување за планирани и постојни тк инсталации

Почитувани,

Во врска со Вашето Барање, добиено преку системот е-урбанизам, со кое што барате податоци за изработка на Урбанистички проект за инфраструктура за фекална канализациона мрежа и пречистена станица во с. Добромири, Општина Новаци, Ве известуваме дека во границите на планскиот опфат има постојна МКТ инфраструктура аплицирана на графичкиот прилог.

Напомена: Информациите содржани во овој документ се доверливи и тие се наменети за користење само од страна на примателот. Примателот е обврзан да превземе разумно ниво на грижа заради заштита на доверливите информации содржани во документот. Воедно, примателот е обврзан документот или било кој дел од неговата содржина да не го открива или дистрибуира на трети лица кои не се засегнати со актуелниот предмет, а заради спречување на можни злоупотреби.

Со почит,

Македонски Телеком АД Скопје

По овластување на

Директор на сектор за пристапни мрежи

Васко Најков

NIKOLChE TASEVSKI
Digitally signed by NIKOLChE TASEVSKI
Date: 2022.03.22 19:04:58 +01'00'

Акционерско друштво за вршење на енергетски дејности
НАЦИОНАЛНИ ЕНЕРГЕТСКИ РЕСУРСИ Скопје во државна сопственост

бул. Климент Охридски бр.58 б, Скопје
тел. 02 6090-137
факс 02 6090-437
contact@mer.com.mk
www.mer.com.mk
ЕМБС: 6664903

Акционерско друштво за вршење на енергетски дејности
НАЦИОНАЛНИ ЕНЕРГЕТСКИ РЕСУРСИ Скопје
во државна сопственост
Shoqëria Aksionare për shërbimet e veprimtarive energjetike
RESURSET ENERGJETIKE NACIONALE Shkup
në pronësi shtetërore

Бр.-Nr. 15-1000/2
30.03.2022 год.viti
Скопје-Shkup

До:
ДООЕЛ „ ПРОИНГ “ - Битола

Предмет: Одговор на барање

Врска: Барање на податоци и информации од 17.03.2022

Согласно вашето Барање на податоци и информации, потребни за изработка на Урбанистички проект за инфраструктура за фекална канализациона мрежа и пречистелна станица во с. Добромири, Општина Новаци, од 17.03.2022 година,

НЕР АД Скопје, Ве известува дека на наведениот плански опфат, нема изградено и не е планирано изградба на гасоводна мрежа.

НЕР АД Скопје дава позитивно мислење.

Со почит,

Изработил:1565
Иво Шрбановски

НЕР АД Скопје
По овластување на директорот,
Раководител на Сектор
за изградба на гасоводен систем

Оливера Костанчева

2.2 Текстуален дел

2.2.1Вовед

Проектниот опфат кој е предмет на изработка на урбанистичкиот проект не претставува дел од планска документација и истиот се изработува врз основа на Услови за планирање на просторот[1]. Урбанистичкиот проект е изработен согласно Законот за урбанистичко планирање (Службен весник на Република С. Македонија број 32/2020) и Правилникот за урбанистичко планирање (Службен весник на Република С. Македонија број 225/2020, 219/2021), врз основа на Проектна програма за изработка на Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план за инфраструктурна градба – фекална канализациона мрежа и пречистелна станица во с. Добромири, Општина Новаци (изработена од Општина Новаци).

2.2.2Историјат на планирањето и уредувањето на подрачјето во близина на проектниот опфат и неговата непосредна околина (во радиус од 100 м)

Проектниот опфат кој е предмет на изработка на Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план за инфраструктурна градба – фекална канализациона мрежа и пречистелна станица во с. Добромири, Општина Новаци не претставува дел од планска документација и истиот се изработува врз основа на Услови за планирање на просторот за изработка на Урбанистички план за село Добромири, Општина Новаци.

2.2.3Податоци за природните чинители кои можат да влијаат на развојот на подрачјето во рамки на проектниот опфат, на проектни решенија и на нивното спроведување: географски, геолошки, геомеханички, сеизмички, климатолошки, хидрографски, хидролошки податоци, природни ресурси, заштитени екосистеми и друго

Природните карактеристики на едно подрачје претставуваат збир на вредности и обележја создадени од природата, без учество и влијание на човекот. Тие ги опфаќаат: географската и геопрометната положба на подрачјето, релјефните карактеристики, геолошки, педолошки, хидрографски, сеизмички, климатски и др.

2.2.3.1Географска положба

Проектниот опфат се наоѓа во интервал од приближно 577-583 метри надморска височина, во Општина Новаци, конкретно – во населеното место село Добромири.

Според податоците од ажурираната геодетска подлога, планскиот опфат се наоѓа во македонскиот референтен геодетски систем со приближни координати на тежиштето од X=7538762 и Y=4547422.

[1] Услови за планирање на просторот за изработка на Урбанистички план за село Добромири, Општина Новаци, кои произлегуваат од Просторниот план на Р. Македонија; Тех. бр. Y08113, од Мај, 2013

2.2.3.2Сеизмика на поросторот

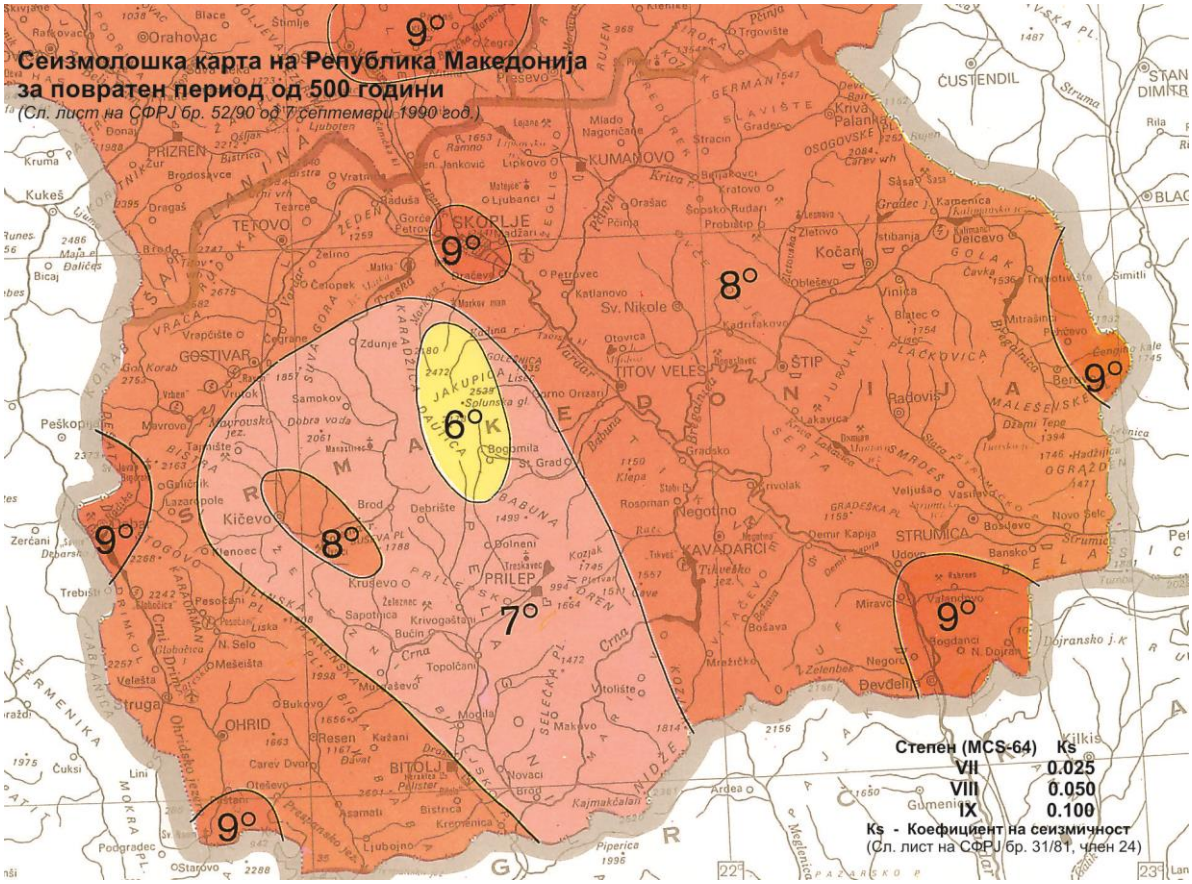

Според Сеизмолошката карта на Република Македонија за повратен период од 500 години и соодветната секторска студија, поширокото подрачје на Општина Новаци во кое спаѓа и предметната локација, се наоѓа во зона на седми степен сеизмичност. Аналогно на тоа просторот претставува геолошки предиспониран терен за сеизмичка активност.

2.2.3.3Клима

Проектниот опфат и неговата околона претставува рамен терен со незначителен пад од исток кон запад. Со оглед на надморската височина и затвореноста на котлината од влијанијата на топли морски струења, владее умерено континентална клима, а се карактеризира со свежи зими и топли лета. Просечната температура на воздухот на опфатот во лето изнесува 18.4°C, а во зима -1.1°C. Во пролет, просечната температура измерена на локацијата изнесува 8.1°C, додека во есен 10.9°C. Просечната годишна температура изнесува 11.5°C, средно годишно максималната температура е 17.4°C, а средно годишна минимална 5.3°C. Локацијата претставува дел од урбана средина, со доминантно неуредени зелени површини и диверзитет од вегетација.

Режимот на осончување е поволен и овој крај има доста ведри и сончеви денови како и доволен број на часови со сонце. Просечната годишна сума на сончевиот сјај во Пелагонија изнесува 2332 часа.

Врнежите се одраз на медитеранско климатско влијание на овој елемент. Летните месеци се со малку врнежи, а доцните есенски се најврнежливи. Максимумот е во месец ноември со 73 mm и во декември со 68 mm воден талог, додека минимумот е во јули со 32 mm и август со 34 mm воден талог. Просечно

годишно на ова подрачје паѓаат 610 mm врнежи. Врнежите се најчесто од дожд, а снегот е ограничен во зимските месеци. Просечно годишно има 35 денови со снежен покривач чија максимална дебелина е забележана од 63 cm. Мразниот период е релативно краток, во просек започнува во декември, а завршува во февруари, но стварниот број на мразни денови е значително помал од деновите на просечниот мразен период.

Просечната релативна влажност на воздухот изнесува 75%.

Ветровите се воглавно од север и југ, а поретко од останатите правци. Северниот ветер е со најголема честина и ја снижува температурата на воздухот. Неговата честина просечно годишно изнесува 183‰, со средна брзина од 2.2 m/sec. Дува во текот на цела година особено во јули, март и февруари. Јужниот ветер се јавува со просечна честина од 131‰ и со средна годишна брзина од 3.6 m/sec. Најчесто дува во март, април и ноември и ја зголемува температурата на воздухот. Западниот ветер е со мала честина од 56‰ и со средна годишна брзина од 3.6 m/sec. Источниот ветер има најмала честина од 20‰ и најмала средна годишна брзина од 1.8 m/sec.

Карактеристично за пелагониската котлина е појавата на локални струења кои во летните месеци делуваат освежително.

2.2.4Податоци за создадените вредности и чинители кои ја синтетизираат состојбата на начинот на човековата употреба на земјиштето во рамките на планскиот опфат: културно, историски, демографски, економски, стопански, сообраќајни, социјални и други чинители

Дадените природни фактори го детерминираат просторно-физичкиот развој на опфатот, како составен дел на истиот во неговото опкружување. Од тука произлегува развојот на основните функции и инфраструктурата. Самиот проектен опфат, во најголем дел претставува инфраструктура со релативна развиеност, на која се надоврзуваат повеќе рурални функции, надвор од опфатот.

2.2.4.1Културни чинители

Управата за заштита на културното наследство и Министерството за култура преку системот Е-Урбанизам не одговорија на Барањето за податоци и информации, во законски предвидениот рок. Со оглед на тоа, Изработувачот не располага со податоци и информации за евентуални заштитени добра и добра за кои основано се претпоставува дека претставуваат културно наследство. И покрај тоа, со оваа документација се предвидуваат мерки за заштита на културното наследство.

Доколку при изведувањето на земјаните работи се наиде на археолошки артефакти, односно дојде до откривање на материјални остатоци со културно историска вредност, потребно е да се постапи согласно член 65 од Законот за заштита на културно наследство (Службен весник на Република Македонија број 20/2004, 71/2004, 115/2007, 18/2011, 148/2011, 23/2013, 137/2013, 164/2013, 38/2014, 44/2014, 199/2014, 104/2015, 154/2015, 192/2015, 39/2016, 11/2018), односно веднаш, а најдоцна до три дена:

1. Да се пријави откритието во смисла на Член 129, став (2) од Законот

2. Да се запре со работите и да се обезбеди наоѓалиштето од евентуално оштетување и уништување, како и од неовластен пристап и
3. Да се зачуваат откриените предмети на местото и во состојба во која се најдени

По исклучок, ако предметите се ископани, односно извадени заради нивната подобра заштита или со оглед на околностите, потребно е:

1. Да се предадат откриените предмети при нивното пријавување или тоа да се направи при идентификација во смисла на Член 66 од Законот, а до предавањето да се превземат мерки кои се нужни да не пропаднат и да не се оштетат или да се отуѓат и
2. Да се дадат сите релевантни податоци во врска со местото и положбата на предметите во времето на откривањето и за околностите под кои тоа е направено.

2.2.4.2Историски чинители

Непосредната околина на проектниот опфат ја сочинува населеното место Добромири, за чие постоење сведочат одредени документи од втората половина на XVII век и првата половина на XVIII век. Селото во временски континуитет до денес, егзистира на територијата каде се наоѓа денес и непосредно до тоа, на не повеќе од два километри.

2.2.4.3Демографски чинители

Во поглед на демографијата, насленото место Добромири го населуваат околу 300 жители.

2.2.4.4Економски чинители

Економските чинители во голема мера го детерминираат стандардот на корисниците на просторот во кој живеат и работат жителите. Ресурсите со кои располага населеното место, како и општината, условуваат развој на земјоделството (полјоделство и сточарство). Непосредната близина на РЕК „Битола“ прави силно влијание врз економската слика на селото Добромири, поради што значителен дел од населението се занимава во секторот енергетика.

2.2.4.5Стопански чинители

Атарот на населеното место Добромири зафаќа простор од приближно 11 km². На него преовладува обработливото земјиште на површина од приближно 1000 ha. Пасиштата зафаќаат површина од приближно 30 ha. Аналогно на ресурсите со кои располага, во селото најзастапено е полјоделството и сточарството. Во функција на задоволување на потребите на жителите, во селото постојат и неколку мали комерцијални и угостителски капацитети.

2.2.4.6Сообраќајни чинители

Во поглед на сообраќајните системи, низ селото поминува регионалниот пат P2340. Според потребите за развој, низ населеното место постои сообраќајна мрежа, развиена на различни нивоа.

2.2.4.7Социјални чинители

Во населеното место Добромири се наоѓа месна заедница. Соседните населени места располагаат со социјални капацитети од повисок ранг, кои одговараат на потребите и на населеното место Добромири.

2.2.4.8Образовни чинители

Образовните капацитети во селото се сведуваат на основно училиште, за потребите на населението, додека потребите за повисоко образование ги сервисираат соседните поголеми населени места и/или соседните општини.

Од согледувањата, добиени преку темелни анализи, може да се дојде до заклучок дека проектниот опфат, во голем дел претставува урбанизирана средина, без развојни плански документации.

Преку имплементација на позитивната законска и подзаконска регулатива што ја допира областа на просторниот развој, постои потенцијал за дополнителен развој на предметниот опфат.

2.2.5Инвентаризација на: земјиштето во проектниот опфат, изградениот градежен фонд, вкупната физичка супраструктура и инсталации во рамки на проектниот опфат

Проектниот опфат зафаќа дел од градежно и дел од земјоделско земјиште. На одредени делови од опфатот до самиот опфат постои изграден градежен фонд, доминантно во форма на комплекси од селско-стопански градби до кои се пристапува преку делумно развиена сообраќајна мрежа. Опфатот има релативно ниско развиена комунална инфраструктура. Со инфраструктурата стопанисуваат субјекти. Во однос на зеленилото, околината изобилува со диверзитет од вегетација, како и полјоделски култури.

Во рамки на опфатот евидентирано е градежно земјиште со основна класа на намена Е-Инфраструктура.

2.2.6Инвентаризација на градби со режим на заштита на културно наследство, постојни споменички целини, културни предели и друго

Согласно податоците и информациите што се на располагање, на подрачјето на планскиот опфат нема заштитени добра и добра за кои основано се претпоставува дека претставуваат културно наследство.

2.2.7Инвентаризација на изградената комунална инфраструктура: сообраќајните, електричните, канализациските, водоводните, поштенските, гасоводните, топловодните, телефонските и другите водови и објекти

Согласно податоците и информациите добиени од ЈКП Водовод Битола во проектниот опфат постои водоводна инфраструктура и истата соодветно е

графички нанесена во графичкиот прилог Инвентаризација на изградената комунална инфраструктура.

Согласно податоците и информациите добиени од ЕВН во проектниот опфат постои електроенергетска инфраструктура и истата соодветно е графички нанесена во графичкиот прилог Инвентаризација на изградената комунална инфраструктура.

Согласно податоците и информациите добиени од Агенција за електронски комуникации во проектниот опфат постои телекомуникациска инфраструктура и истата соодветно е графички нанесена во графичкиот прилог Инвентаризација на изградената комунална инфраструктура.

Согласно податоците и информациите добиени од Македонски Телеком АД во проектниот опфат постои телекомуникациска инфраструктура и истата соодветно е графички нанесена во графичкиот прилог Инвентаризација на изградената комунална инфраструктура.

Изработил, одговорен планер:	Благојче Цветковски, дипл. инж. арх.	0 БЛАГОЈЧЕ ЦВЕТКОВСКИ дипл. инж. арх. ОВЛАСТЕН ПЛАНЕР 0463

2.3 Графички дел

2.3.1Топографска карта

2.3.2Макролокација

2.3.3Услови за планирање на просторот

2.3.4Ажурирана геодетска подлога

2.3.5Карта на изграденият градежен фонд

2.3.6Карта на изградената комунална инфраструктура

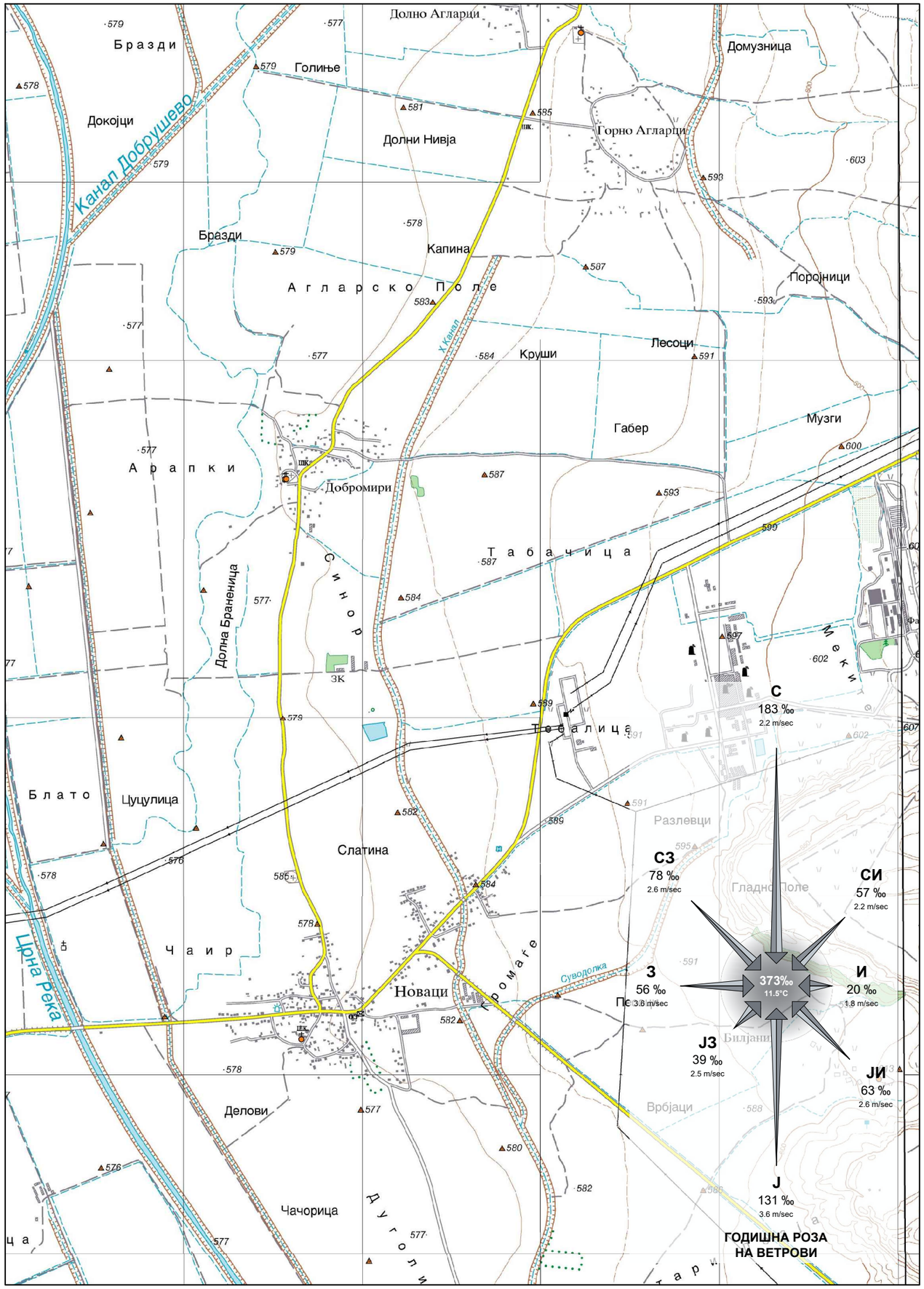

ЛЕГЕНДА:

АРХИНОВА
дооел Битола

проект:

УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ вон опфат на урбанистички план за Инфраструктурна градба - фекална канализациона мрежа и пречистена станица во с. Добромири, Општина Новаци

фаза:

УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ	**УП**

технички број:	01/09/2022

инвеститор:

ОПШТИНА НОВАЦИ

Топографска карта

М=1:25.000	**Лист бр. 2.3.1.**

Директор:

Маријана Стефановски, дипл. инж. арх.

АРХИНОВА дооел Битола

Планер-потписник на планска документација:

Благојче Цветковски, дипл. инж. арх.

0 — БЛАГОЈЧЕ ЦВЕТКОВСКИ дипл. инж. арх. — ОВЛАСТЕН ПЛАНЕР 0463

Планери:

Маријана Стефновски, дипл. инж. арх.

0 — МАРИЈАНА СТЕФАНОВСКИ дипл. инж. арх. — ОВЛАСТЕН ПЛАНЕР 0140

Д-р Анастасија Трајковска, дипл. инж. арх.

0 — Д-Р АНАСТАСИЈА ТРАЈКОВСКА дипл. инж. арх. — ОВЛАСТЕН ПЛАНЕР 0457

Планери-соработници:

М-р Даниела Стефановски, дипл. инж. арх.

датум:

Септември, 2022

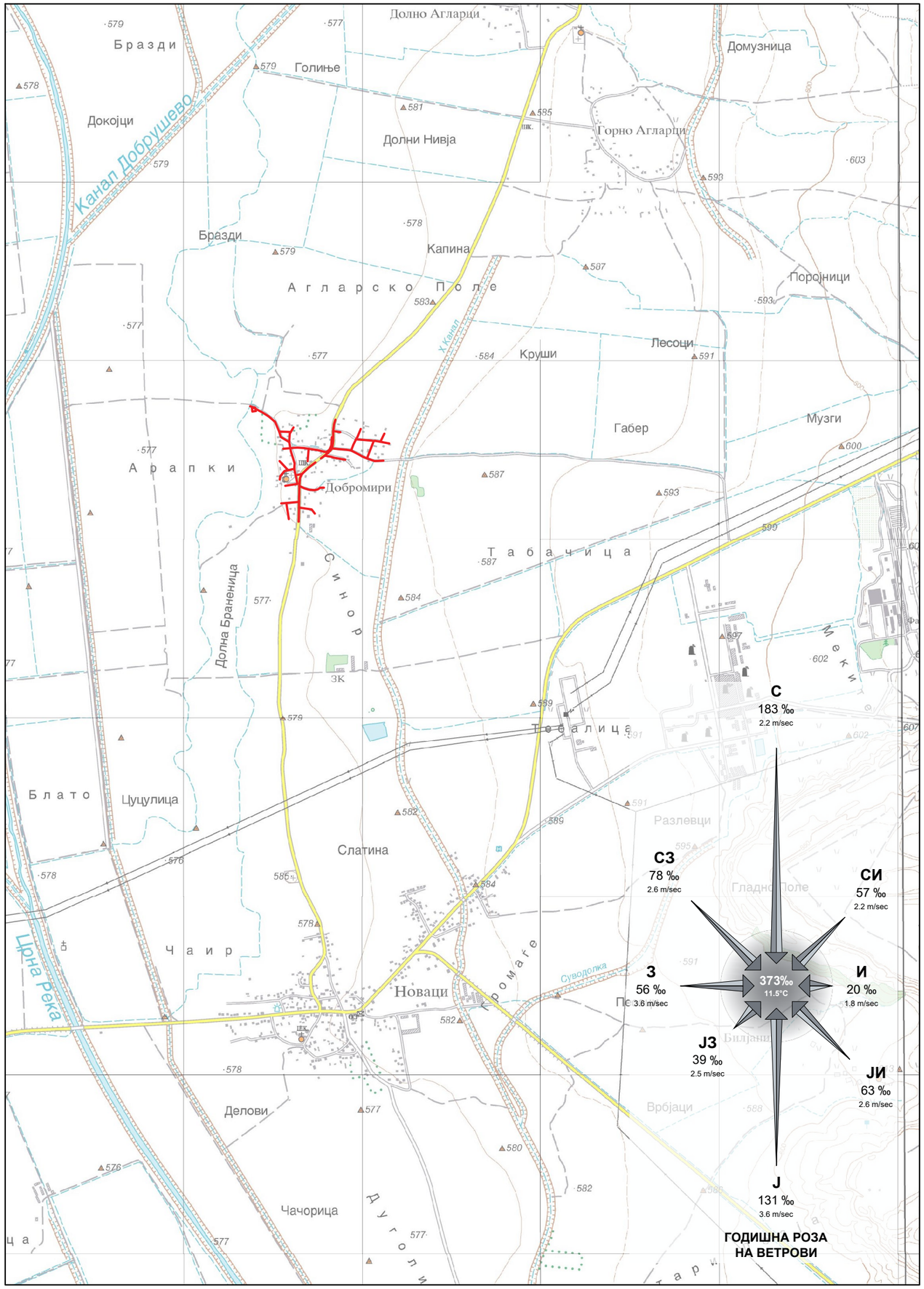

ЛЕГЕНДА:

КОМУНАЛНА ИНФРАСТРУКТУРА (ФЕКАЛНА КАНАЛИЗАЦИЈА)
ВО НАСЕЛЕНО МЕСТО СЕЛО ДОБРОМИРИ, ОПШТИНА НОВАЦИ

АРХИНОВА
дооел Битола

проект:

УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ вон опфат на урбанистички план за Инфраструктурна градба - фекална канализациона мрежа и пречистена станица во с. Добромири, Општина Новаци

фаза:

УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ	УП

технички број:	01/09/2022

инвеститор:

ОПШТИНА НОВАЦИ

Макролокација

М=1:25.000	**Лист бр. 2.3.2.**

Директор:

Маријана Стефановски, дипл. инж. арх.

Планер-потписник на планска документација:

Благојче Цветковски, дипл. инж. арх.

0 — БЛАГОЈЧЕ ЦВЕТКОВСКИ дипл. инж. арх. — ОВЛАСТЕН ПЛАНЕР 0463

Планери:

Маријана Стефновски, дипл. инж. арх.

0 — МАРИЈАНА СТЕФАНОВСКИ дипл. инж. арх. — ОВЛАСТЕН ПЛАНЕР 0140

Д-р Анастасија Трајковска, дипл. инж. арх.

0 — Д-Р АНАСТАСИЈА ТРАЈКОВСКА дипл. инж. арх. — ОВЛАСТЕН ПЛАНЕР 0457

Планери-соработници:

М-р Даниела Стефановски, дипл. инж. арх.

датум:

Септември, 2022

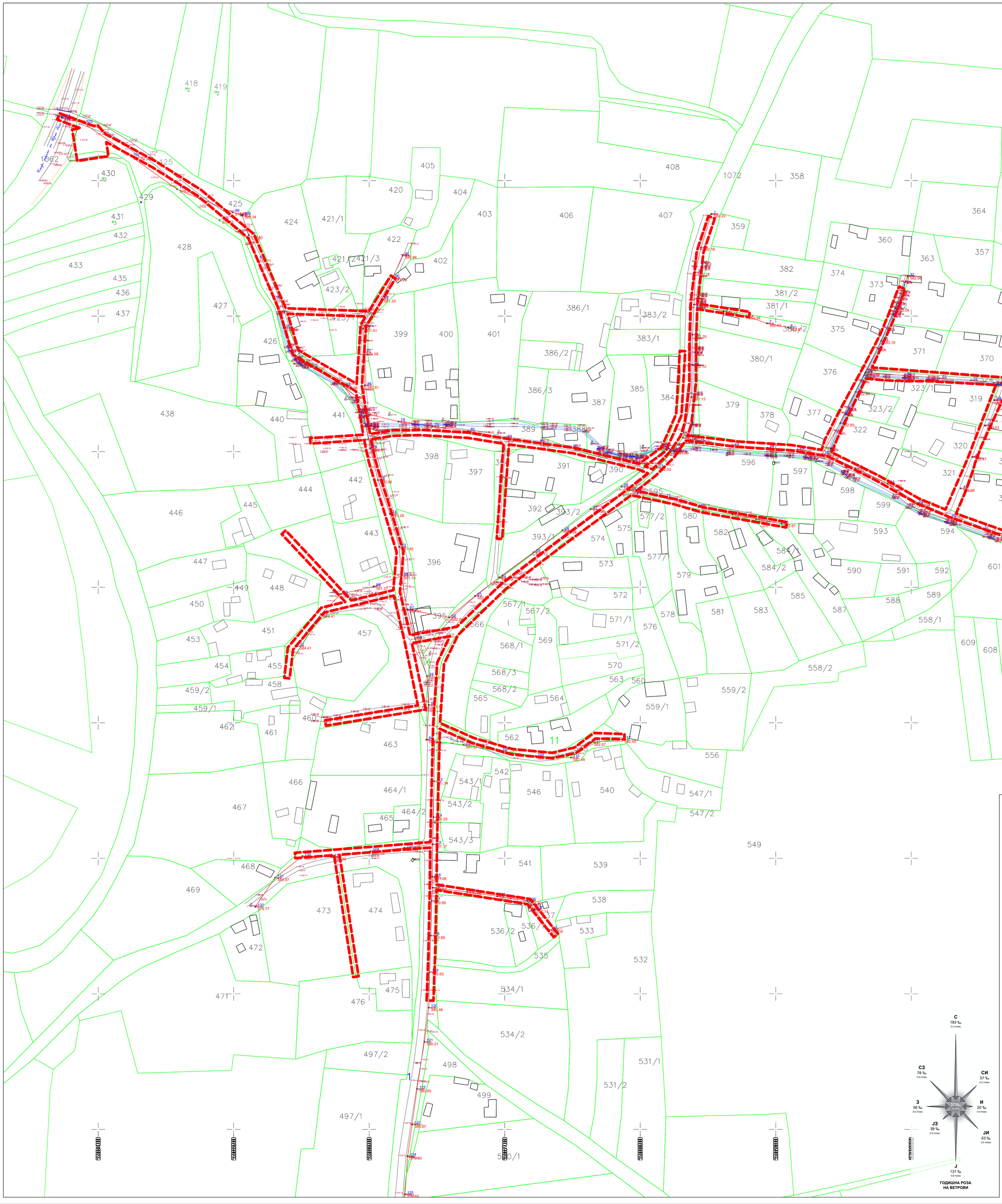
5477000
5474000
5473000
ЛЕГЕНДА:
ГРАНИЦА НА ПЛАНСКИПРОЕКТЕН ОПФАТ /1.68ha/
КАТАСТАРСКИ ПАРЦЕЛИ
КАТАСТАРСКИ ОБЈЕКТИ
АСФАЛТИРАНИ УЛИЦИ
КАНАЛ
ПРОПУСТ
ТРОТОАР
ОГРАДА
КОТИ НА ТЕРЕН
ТРАНСФОРМАТОР
ОБЈЕКТ
БАНДЕРА
ШАХТА
ЕЛЕКТРИЧЕН УРЕД
С 183 ‰ 2.2 m/sec
СИ 57 ‰ 2.2 m/sec
И 20 ‰ 1.8 m/sec
ЈИ 63 ‰ 2.6 m/sec
Ј 131 ‰ 3.6 m/sec
ЈЗ 39 ‰ 2.5 m/sec
З 56 ‰ 3.6 m/sec
СЗ 78 ‰ 2.6 m/sec
373‰ 11.6°C
ГОДИШНА РОЗА НА ВЕТРОВИ
АРХИНОВА
дооел Битола
проект:
УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ вон сопат на урбанистички план за Инфраструктурна градба - фекална канализациона мрежа и пречистителна станица во с. Добромирп, Општина Новаци
фаза:
УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ
УП
технички број:
01/09/2022
инвеститор:
ОПШТИНА НОВАЦИ
Ажурирана геодетска подлога
М=1:1.000
Лист бр. 2.3.4.
Директор:
Маријана Стефановски, дипл. инж. арх.
Планер-потписник на планска документација:
Благоџе Цветковски, дипл. инж. арх.
БЛАГОЏЕ ЦВЕТКОВСКИ
дипл. инж. арх.
ОВЛАСТЕН ПЛАНЕР
0463
Планер:
Маријана Стефановски, дипл. инж. арх.
МАРИЈАНА СТЕФАНОВСКИ
дипл. инж. арх.
ОВЛАСТЕН ПЛАНЕР
0140
Д-р Анастасија Трајковска, дипл. инж. арх.
Д-Р АНАСТАСИЈА ТРАЈКОВСКА
дипл. инж. арх.
ОВЛАСТЕН ПЛАНЕР
0457
Планер-соработници:
М-р Даниела Стефановски, дипл. инж. арх.
датум:
Септември, 2022

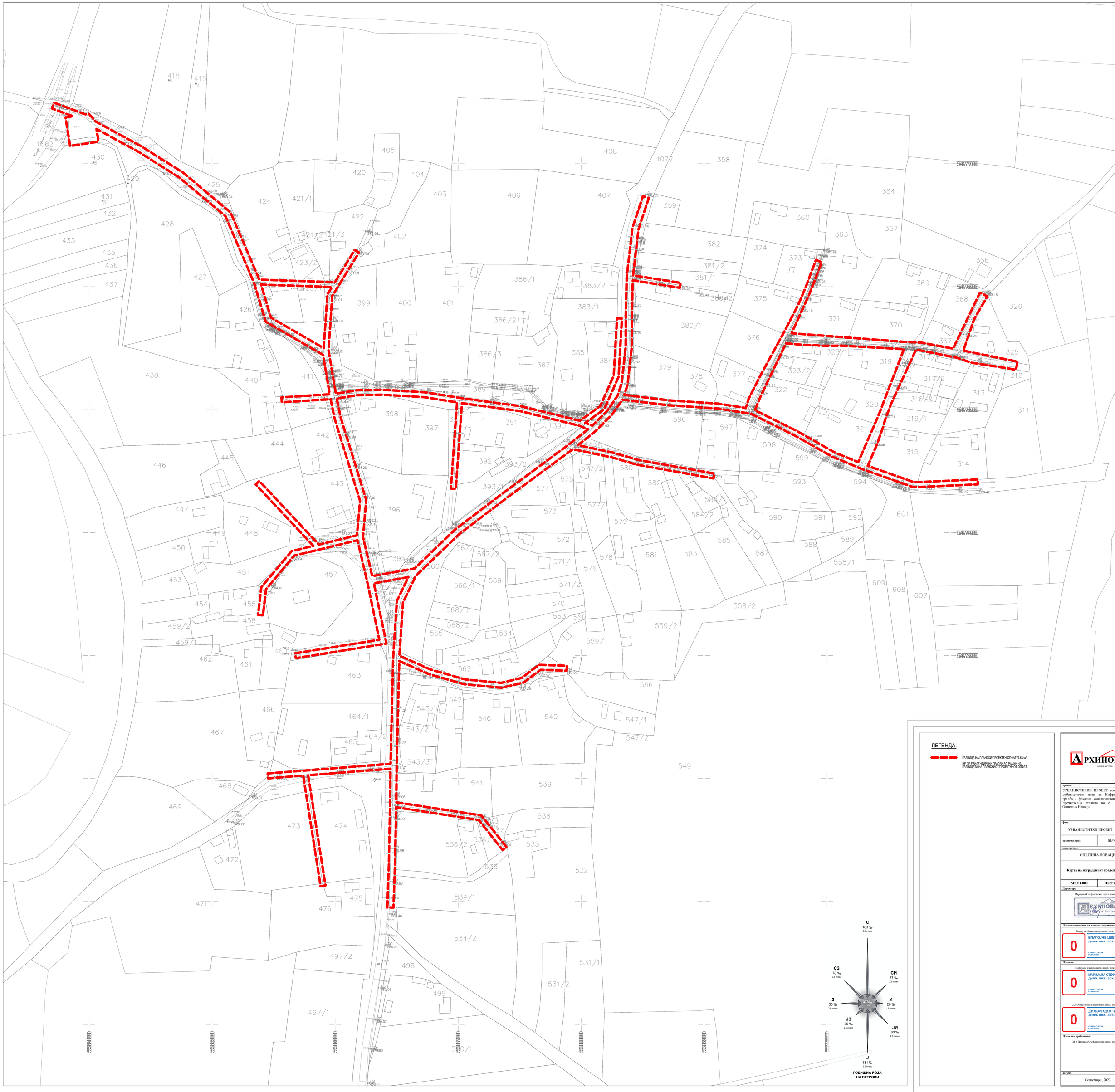

ЛЕГЕНДА:

ГРАНИЦА НА ПЛАНСКИПРОЕКТЕН ОПФАТ /1.68ha/

НЕ СЕ ЕВИДЕНТИРАНИ ГРАДБИ ВО РАМКИ НА ГРАНИЦАТА НА ПЛАНСКИОТ ПРОЕКТНИОТ ОПФАТ

АРХИНОВА
дооел Битола

проект:
УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ вон опфат на урбанистички план за Инфраструктурна градба - фекална канализациона мрежа и пречистителна станица во с. Добромирци, Општина Новаци

фаза:
УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ — УП

технички број: 01/09/2022

инвеститор:
ОПШТИНА НОВАЦИ

Карта на изграденост градежен фонд

М=1:1.000 | **Лист бр. 2.3.5.**

Директор:
Маријана Стефановски, дипл. инж. арх.

Планер-потписник на планска документација:
Благоџе Цветковски, дипл. инж. арх.
БЛАГОЃЧЕ ЦВЕТКОВСКИ дипл. инж. арх.
ОВЛАСТЕН ПЛАНЕР 0463

Планер:
Маријана Стефановски, дипл. инж. арх.
МАРИЈАНА СТЕФАНОВСКИ дипл. инж. арх.
ОВЛАСТЕН ПЛАНЕР 0140

Д-р Анастасија Трајковска, дипл. инж. арх.
Д-Р АНАСТАСИЈА ТРАЈКОВСКА дипл. инж. арх.
ОВЛАСТЕН ПЛАНЕР 0457

Планери-соработници:
М-р Даниела Стефановски, дипл. инж. арх.

датум:
Септември, 2022

PE100 da 160

PVC KM 90

PVC KM 90

PVC KM 90

3 ПЛАНСКИ ДЕЛ

3.1 Текстуален дел

3.1.1Проектна програма

Архинова ДООЕЛ
Кузман Јосифовски бр.88
7000 Битола
e-mail: arhinova@yahoo.com
тел./факс: +389 47 257 744
Жиро с-ка: 290200000056398
дб: 4002002149173
Тетекс-Кредитна Банка

ПРЕДЛОГ ПРОЕКТНА ПРОГРАМА

за

УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ ВОН ОПФАТ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН за Инфраструктурна градба – фекална канализациона мрежа и пречистелна станица во с. Добромири,

Општина Новаци

Бр. 01/05/22

0 БЛАГОЈЧЕ ЦВЕТКОВСКИ дипл. инж. арх. ОВЛАСТЕН ПЛАНЕР 0463

Digitally signed by Blagojche Cvetkovski

Marijana Stefanovski

Digitally signed by Marijana Stefanovski
DN: cn=Marijana Stefanovski c=MK o=Makedonski Telekom ou=DOOEL ARHINOVA:4002002149173
Reason: I am the author of this document
Location:
Date: 2022-04-18 13:38+02:00

Битола, Април, 2022

1 ОПШТ ДЕЛ
2 ВОВЕД
3 ОПФАТ
4 ЦЕЛИ
5 НАМЕНА
6 ИНФРАСТРУКТУРА
7 МЕТОДОЛОГИЈА
8 СОДРЖИНА НА УРБАНИСТИЧКИОТ ПРОЕКТ ВОН ОПФАТ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН
9 ПРИЛОГ

1 ОПШТ ДЕЛ

Назив и адреса на градбата:	Предлог Проектна програма за Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план за инфраструктурна градба – фекална канализациона мрежа и пречистелна станица во с. Добромири, Општина Новаци
Назив на проектот:	Предлог Проектна програма за Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план
Назив на инвеститорот:	Општина Новаци
Назив, седиште и адреса на правното лице кое го изработува проектот:	Архинова Битола ДООЕЛ, ул. Кузман Јосифовски бр.88 - Битола Marijana Stefanovski Digitally signed by Marijana Stefanovski DN: cn=Marijana Stefanovski c=MK o=Makedonski Telekom ou=DOOEL ARHINOVA-4002002149173 Reason: I am the author of this document Location: Date: 2022-04-18 13:40+02:00
Место на изработка на проектот:	Битола
Датум на завршување на проектот:	Април, 2022

ЦЕНТРАЛЕН РЕГИСТАР НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
Трговски регистар и регистар на други правни лица

www.crm.com.mk

Број: 0809-50/150420150007021
Датум и време: 3.7.2015 г. 10:20:54

ПОТВРДА

за регистрирана дејност

ТЕКОВНИ ПОДАТОЦИ ЗА СУБЈЕКТОТ	
ЕМБС:	5611199
Назив:	Друштво за проектирање, инженеринг и трговија А Р Х И Н О В А увоз-извоз Битола ДООЕЛ
Седиште:	СОТИР БРБЕВСКИ бр.53 БИТОЛА, БИТОЛА

ПОДАТОЦИ ЗА РЕГИСТРИРАНА ДЕЈНОСТ	
Предмет на работење:	Регистрирана е општа клаузула за бизнис
Приоритетна дејност/ главна приходна шифра:	43.99 - Останати специјализирани градежни работи, неспомнати на друго место
Други дејности во внатрешниот промет:	Нема
Евидентирани дејности во надворешниот промет:	Има
Одобренија, дозволи, лиценци, согласности:	Нема

Изготвил: Лилјана Галевска

Овластено лице: Ленка Рашајковска

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ТРАНСПОРТ И ВРСКИ
СКОПЈЕ

ВРЗ ОСНОВА НА ЧЛЕН 18 СТАВ 1 ОД ЗАКОНОТ ЗА ПРОСТОРНО И УРБАНИСТИЧКО ПЛАНИРАЊЕ („СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА" БР.51/05, 137/07, 91/09, 124/10, 18/11, 53/11, 144/12 И 55/13)
МИНИСТЕРСТВОТО ЗА ТРАНСПОРТ И ВРСКИ
ИЗДАВА

Л И Ц Е Н Ц А

ЗА ИЗРАБОТУВАЊЕ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАНОВИ

БРОЈ 0085

НА

Друштво за проектирање, инженеринг и трговија
АРХИНОВА увоз-извоз Битола ДООЕЛ

СО ДОБИВАЊЕ НА ОВАА ЛИЦЕНЦА ПРАВНОТО ЛИЦЕ СЕ ЗДОБИВА СО ПРАВО ЗА ИЗРАБОТУВАЊЕ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАНОВИ СОГЛАСНО ЗАКОН

ЛИЦЕНЦАТА ВАЖИ ДО: 05.12.2024 год.
ИЗДАДЕНО НА: 05.12.2014 год.
СКОПЈЕ

МИНИСТЕР

Миле Јанакиески

ДООЕЛ АРХИНОВА БИТОЛА го издава следното

РЕШЕНИЕ

ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ НА ПЛАНЕРИ

За изработка на ПРЕДЛОГ ПРОЕКТНА ПРОГРАМА за УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ ВОН ОПФАТ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН за инфраструктурна градба – фекална канализациона мрежа и пречистелна станица во с. Добромири, Општина Новаци, како извршители се назначуваат:

Благојче Цветковски, дипл. инж. арх. овластување 0.0463, Планер-потписник на планска документација
Маријана Стефановски, дипл. инж. арх. овластување 0.0140, Планер
д-р Анастасија Трајковска дипл. инж. арх. овластување 0.0457, Планер
м-р Даниела Стефановски дипл. инж. арх., Соработник Планер

Планерите се должни ПРЕДЛОГ ПРОЕКТНАТА ПРОГРАМА за Урбанистички проект да го изработат согласно Законот за урбанистичко планирање (Службен весник на Република Северна Македонија, бр. 32/2020), како и другите важечки прописи и нормативи.

УПРАВИТЕЛ:
Маријана Стефановски д.и.а.

Marijana Stefanovski

Digitally signed by Marijana Stefanovski
DN: cn=Marijana Stefanovski c=MK o=Makedonski Telekom ou=DOOEL ARHINOVA:4002002149173
Reason: I am the author of this document
Location:
Date: 2022-04-18 13:40+02:00

Република Северна Македонија
КОМОРА НА ОВЛАСТЕНИ АРХИТЕКТИ
И ОВЛАСТЕНИ ИНЖЕНЕРИ

Врз основа на член 67, став (10) од Законот за урбанистичко планирање,
(„Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 32 од 10 февруари 2020 г.)
Комората на овластени архитекти и овластени инженери издава

ОВЛАСТУВАЊЕ

ЗА ИЗРАБОТУВАЊЕ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАНОВИ

на

БЛАГОЈЧЕ ЦВЕТКОВСКИ

дипломиран инженер архитект (NQF VII/1)

Овластувањето се издава на НЕОПРЕДЕЛЕНО ВРЕМЕ и важи се додека лицето носител на овластувањето ги исполнува условите пропишани во овој закон и во статутот на комората

Број: **0.0463**

Издадено на: 09.11.2021 год.

Претседател на
Комората на овластени архитекти
и овластени инженери

М-р Кристинка Радевски
дипл. инж. арх.

Република Северна Македонија
КОМОРА НА ОВЛАСТЕНИ АРХИТЕКТИ
И ОВЛАСТЕНИ ИНЖЕНЕРИ

Врз основа на член 16 од Законот за просторно и урбанистичко планирање („Службен весник на Република Македонија“ бр. 199 од 30.12.2014, 44/15, 193/15, 31/16, 163/16, 64/18, 168/18) Комората на овластени архитекти и овластени инженери издава

ОВЛАСТУВАЊЕ

ЗА ИЗРАБОТУВАЊЕ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАНОВИ ОДНОСНО
ПЛАНЕР-ПОТПИСНИК НА ПЛАНСКА ДОКУМЕНТАЦИЈА

на

МАРИЈАНА СТЕФАНОВСКИ

дипломиран инженер архитект (VII/1 степен)

со подмирување на членаринатa за секоја тековна година
овластувањето важи до 15.06.2025 год.

Број: 0.0140

Издадено 16.06.2020 год.

Претседател на
Комората на овластени архитекти
и овластени инженери

Проф. д-р Миле Димитровски
дипл.маш.инж.

Република Северна Македонија
КОМОРА НА ОВЛАСТЕНИ АРХИТЕКТИ
И ОВЛАСТЕНИ ИНЖЕНЕРИ

Врз основа на член 16 од Законот за просторно и урбанистичко планирање („Службен весник на Република Македонија“ бр. 199 од 30.12.2014, 44/15, 193/15, 31/16, 163/16, 64/18, 168/18) Комората на овластени архитекти и овластени инженери издава

ОВЛАСТУВАЊЕ

ЗА ИЗРАБОТУВАЊЕ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАНОВИ ОДНОСНО
ПЛАНЕР-ПОТПИСНИК НА ПЛАНСКА ДОКУМЕНТАЦИЈА

на

АНАСТАСИЈА ТРАЈКОВСКА

дипломиран инженер архитект (VII/1 степен)

со подмирување на членаринатa за секоја тековна година
овластувањето важи до 15.06.2025 год.

Број: 0.0457

Издадено 16.06.2020 год.

Претседател на
Комората на овластени архитекти
и овластени инженери

Проф. д-р Миле Димитровски
дипл.маш.инж.

2 ВОВЕД

Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план е планско-проектна документација која се изработува за поединечни градби, комплекси на градби и инфраструктури од државно и локално значење вон населени места и вон опфат на урбанистички планови, и тоа на земјоделско, шумско и друго земјиште, крајбрежни појаси и други простори за коишто не постојат услови и/или економска оправданост за донесување на урбанистички план согласно Законот за урбанистичко планирање. Изработката и одобрувањето на Урбанистичкиот проект се регулирани во Член 58, Член 59, Член 60, Член 61, Член 62 и Член 63 од Законот за урбанистичко планирање (Службен весник на Република С. Македонија број 32/2020). Со оваа Проектна програма се дефинираат условите за изработка на Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план за инфраструктурна градба – фекална канализациона мрежа и пречистелна станица во с. Добромири, Општина Новаци. Со планско-проектната документација да се предвиди комунална инфраструктура (фекална канализациона мрежа и пречистителна станица).

3 ОПФАТ

Границата на проектниот опфат на Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план за инфраструктурна градба – фекална канализациона мрежа и пречистелна станица во с. Добромири, Општина Новаци ги има следните координати на прекршните точки:

X=538647.4187 Y=547095.0180
X=538642.4220 Y=547095.1994
X=538643.6549 Y=547129.1620
X=538644.7189 Y=547179.1241
X=538644.9989 Y=547207.9270
X=538578.0502 Y=547202.6779
X=538592.1427 Y=547113.0243
X=538588.1912 Y=547112.4032
X=538574.0504 Y=547202.3643
X=538545.4885 Y=547200.1249
X=538545.1758 Y=547204.1127
X=538575.5825 Y=547206.4967
X=538645.0654 Y=547211.9445
X=538647.2297 Y=547299.1555
X=538650.2457 Y=547344.4837
X=538659.5555 Y=547363.8277
X=538631.4833 Y=547358.7625
X=538641.7042 Y=547309.7697
X=538568.0634 Y=547297.8831
X=538567.4260 Y=547301.8320
X=538635.9452 Y=547312.8919
X=538626.1726 Y=547359.7358
X=538618.1819 Y=547393.7610
X=538566.8386 Y=547381.3146
X=538543.8168 Y=547353.9705
X=538541.3173 Y=547332.7167
X=538537.3447 Y=547333.1839
X=538539.9843 Y=547355.6290

X=538564.6227 Y=547384.8933
X=538582.3320 Y=547389.1863
X=538535.4140 Y=547439.1877
X=538538.3310 Y=547441.9247
X=538586.8007 Y=547390.2696
X=538617.7756 Y=547397.7783
X=538620.2629 Y=547425.9108
X=538599.6693 Y=547492.4247
X=538596.3400 Y=547508.5374
X=538556.6640 Y=547506.0008
X=538556.4088 Y=547509.9926
X=538595.6079 Y=547512.4987
X=538590.1913 Y=547544.5982
X=538543.5893 Y=547571.5131
X=538534.1625 Y=547602.9809
X=538510.7831 Y=547657.4345
X=538473.0292 Y=547689.0336
X=538439.3587 Y=547710.1621
X=538405.9965 Y=547728.2859
X=538407.6113 Y=547717.9663
X=538384.5422 Y=547714.4216
X=538380.8458 Y=547737.6240
X=538386.8718 Y=547738.5858
X=538369.8816 Y=547744.9150
X=538371.6270 Y=547749.6004
X=538396.8990 Y=547740.1862
X=538399.7650 Y=547740.6436
X=538404.9725 Y=547734.8307
X=538405.0235 Y=547734.5047
X=538441.8834 Y=547714.4807
X=538475.9763 Y=547693.0871
X=538514.9069 Y=547660.5031
X=538538.4057 Y=547605.7716
X=538599.8536 Y=547603.6523
X=538615.9741 Y=547629.8981
X=538619.3825 Y=547627.8046
X=538597.6581 Y=547592.4350
X=538594.6194 Y=547548.4061
X=538600.5872 Y=547513.0406
X=538617.5299 Y=547515.7304
X=538638.2412 Y=547516.1883
X=538673.3639 Y=547514.1262
X=538701.5714 Y=547509.5463
X=538751.1941 Y=547502.7813
X=538798.9374 Y=547490.9709
X=538815.6036 Y=547502.9605
X=538826.5404 Y=547527.7479
X=538829.1932 Y=547574.3098
X=538833.1867 Y=547574.0823
X=538830.4927 Y=547526.7965
X=538818.8236 Y=547500.3494
X=538803.4495 Y=547489.2893
X=538809.0597 Y=547486.9878
X=538821.4304 Y=547499.3440
X=538829.6492 Y=547511.3153
X=538832.8512 Y=547521.3243
X=538836.2024 Y=547550.8288
X=538836.3392 Y=547580.7425
X=538837.0771 Y=547607.8439
X=538841.7391 Y=547647.8665

X=538850.2890 Y=547673.6925
X=538855.0357 Y=547672.1211
X=538846.6464 Y=547646.7803
X=538842.2710 Y=547609.2183
X=538880.8683 Y=547603.0929
X=538880.2413 Y=547599.1424
X=538842.0072 Y=547605.2101
X=538841.3389 Y=547580.6630
X=538841.2011 Y=547550.5343
X=538837.7637 Y=547520.2702
X=538835.1159 Y=547511.9937
X=538871.3555 Y=547507.5573
X=538911.3034 Y=547504.9266
X=538933.8522 Y=547501.3757
X=538936.2400 Y=547508.8600
X=538946.6400 Y=547529.4500
X=538964.2200 Y=547561.6100
X=538976.7200 Y=547585.6700
X=538976.9513 Y=547586.2053
X=538982.5730 Y=547599.6395
X=538990.9781 Y=547621.8266
X=538995.5611 Y=547619.9088
X=538994.5600 Y=547617.1600
X=538985.6500 Y=547594.1500
X=538971.1072 Y=547562.1256
X=539066.0987 Y=547554.9275
X=539076.2061 Y=547554.6287
X=539102.3649 Y=547549.6767
X=539124.2692 Y=547595.1406
X=539130.3389 Y=547592.2163
X=539119.5100 Y=547573.5400
X=539110.7877 Y=547547.9900
X=539154.8617 Y=547539.0576
X=539153.5210 Y=547532.4421
X=539145.3500 Y=547533.8700
X=539117.3000 Y=547538.2400
X=539104.7900 Y=547542.4200
X=539072.3200 Y=547548.8900
X=539067.2600 Y=547537.8600
X=539060.2230 Y=547522.5430
X=539056.3900 Y=547514.2000
X=539051.4900 Y=547503.4900
X=539051.3900 Y=547502.9600
X=539047.0000 Y=547491.2700
X=539045.8000 Y=547486.4600
X=539040.3200 Y=547471.1500
X=539033.0702 Y=547454.2973
X=539070.8233 Y=547440.9393
X=539122.3808 Y=547443.2656
X=539122.5611 Y=547439.2696
X=539070.2243 Y=547436.9082
X=539027.3825 Y=547452.0668
X=539004.1413 Y=547461.7446
X=538973.6332 Y=547479.0332
X=538938.1266 Y=547496.6533
X=538910.8599 Y=547500.9472
X=538870.9807 Y=547503.5733
X=538833.5452 Y=547508.1561
X=538825.2908 Y=547496.1330
X=538811.5319 Y=547482.3901

X=538797.3684 Y=547471.1236
X=538826.2618 Y=547465.0096
X=538846.3888 Y=547459.1304
X=538876.8017 Y=547453.7022
X=538908.2979 Y=547448.0392
X=538907.5901 Y=547444.1023
X=538876.0964 Y=547449.7649
X=538845.4739 Y=547455.2305
X=538825.2856 Y=547461.1276
X=538793.3056 Y=547467.8947
X=538771.6106 Y=547451.8416
X=538740.6811 Y=547429.0130
X=538700.9945 Y=547398.9256
X=538665.5273 Y=547364.7062
X=538655.1705 Y=547343.1868
X=538652.2897 Y=547299.8917
X=538677.3253 Y=547288.7601
X=538705.8534 Y=547280.5931
X=538735.2081 Y=547277.8479
X=538751.5000 Y=547281.7470
X=538765.7056 Y=547292.4544
X=538788.3994 Y=547291.7129
X=538788.2687 Y=547287.7150
X=538766.9859 Y=547288.4104
X=538753.2419 Y=547278.0509
X=538735.4950 Y=547273.8036
X=538705.1104 Y=547276.6451
X=538675.9557 Y=547284.9915
X=538652.1425 Y=547295.5796
X=538650.0197 Y=547210.0398
X=538649.7340 Y=547180.6502
X=538718.9508 Y=547169.9371
X=538739.3413 Y=547144.2676
X=538736.2093 Y=547141.7797
X=538716.7922 Y=547166.2236
X=538649.6666 Y=547176.6130
X=538648.6529 Y=547129.0181

X=538547.8092 Y=547574.8499
X=538590.7243 Y=547550.0643
X=538593.7353 Y=547593.6910
X=538597.4463 Y=547599.7329
X=538539.7590 Y=547601.7225

X=538601.3277 Y=547509.1081
X=538604.5170 Y=547493.6729
X=538625.3301 Y=547426.4501
X=538622.6801 Y=547396.4773
X=538630.1614 Y=547364.6209
X=538664.6961 Y=547370.8521
X=538697.7369 Y=547402.7304
X=538737.6860 Y=547433.0168
X=538768.6390 Y=547455.8627
X=538790.3142 Y=547471.9012
X=538805.6191 Y=547484.0757
X=538798.7317 Y=547486.9012
X=538750.4415 Y=547498.8469
X=538703.1183 Y=547505.2984
X=538698.1189 Y=547435.6095
X=538694.1291 Y=547435.8957

X=538699.1503 Y=547505.8870
X=538672.9250 Y=547510.1451
X=538638.1680 Y=547512.1857
X=538617.8893 Y=547511.7374

X=539025.2652 Y=547457.2814
X=539038.9300 Y=547488.6500
X=539042.2230 Y=547496.4231
X=539062.4228 Y=547549.1957
X=539012.1500 Y=547552.0400
X=538995.1800 Y=547551.9500
X=538990.3500 Y=547552.4700
X=538988.3200 Y=547552.3000
X=538980.1000 Y=547552.7200
X=538966.6100 Y=547553.9200
X=538962.2400 Y=547544.7900
X=538953.5300 Y=547526.7900
X=538945.4775 Y=547509.8095
X=538941.2942 Y=547499.5468
X=538975.5098 Y=547482.5674
X=539005.9027 Y=547465.3441

Вака дефинираниот опфат има површина од 1.68 ha.

4 ЦЕЛИ

Урбанистичкиот проект вон опфат на урбанистички план за инфраструктурна градба – фекална канализациона мрежа и пречистелна станица во с. Добромири, Општина Новаци, потребно е да претставува основен развоен документ за проектниот опфат, преку:

- Рационална употреба на земјиштето
- Максимално вградување на супраструктурата и инфраструктурата со теренот
- Формирање амбиентална целина
- Почитување и заштита на правото на човекот на работа
- Почитување и унапредување на пејзажните вредности
- Формирање културен пејзаж
- Вградување на мерки за заштита и унапредување на природата и животната средина
- Вградување мерки за заштита и спасување
- Почитување на јавниот интерес
- Почитување на соседското право
- Почитување на позитивните законски прописи, стандарди и нормативи од областа на урбанистичкото планирање
- Почитување на позитивните закоснки прописи за дадената намена

5 НАМЕНА

Опфатот кој се елаборира со Урбанистичкиот проект вон опфат на урбанистички план, потребно е да претставува функционално издржана целина. Во поглед на намената, согласно потребите, потребна е Група на класи на намени Е (Инфраструктура) и истата е обврзувачка. Начелото на одржливо планирање наложува согледување на намената на повисоко ниво, кое ќе го вклучи и соседното земјиште и неговата доминантна намена, како и взаемното надополнување.

6 ИНФРАСТРУКТУРА

Потребно е самиот Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план да претставува документ за инфраструктурно опремување на опфатот за кој се однесува. Инфраструктурните водови потребно е да се водат во јасно дефинирани инфраструктурни коридори и да се надополнуваат со елементите на постојната сообраќајна и комунална инфраструктура. Инфраструктурните градби потребно е да се вградат во општиот амбиент и да не му кокурираат на просторниот идентитет.

Поради специфичноста на конфигурацијата на теренот, како и намената на околниот простор, планирањето на инфраструктурата да биде во согласност со Правилникот за урбанистичко планирање (Службен весник на Република С. Македонија број 225/2020, 219/2021), Правилникот за стандарди и нормативи за проектирање (Службен весник на Република Македонија број 60/2012, 114/2016).

7 МЕТОДОЛОГИЈА

Основа за изработка на Урбанистичкиот проект вон опфат на урбанистички план за инфраструктурна градба – фекална канализациона мрежа и пречистелна станица во с. Добромири, Општина Новаци, ќе биде позитивната регулатива. Истиот ќе биде изработен врз ажурирани геодетски подлоги, насоките од одобрената Проектна програма, просторни анализи на постојната состојба и можностите за развој.

Урбанистичкиот проект вон опфат на урбанистички план за инфраструктурна градба – фекална канализациона мрежа и пречистелна станица во с. Добромири, Општина Новаци да се изработи врз основа на методологијата, која произлегува од одредбите утврдени со Законот за урбанистичко планирање (Службен весник на Република С. Македонија број 32/2020) и Правилникот за урбанистичко планирање (Службен весник на Република С. Македонија број 225/2020, 219/2021).

8 СОДРЖИНА НА УРБАНИСТИЧКИОТ ПРОЕКТ ВОН ОПФАТ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН

Содржината на Урбанистичкиот проект вон опфат на урбанистички план за инфраструктурна градба – фекална канализациона мрежа и пречистелна станица во с. Добромири, Општина Новаци, пропишана е со Правилникот за урбанистичко

планирање (Службен весник на Република С. Македонија број 225/2020, 219/2021) и истата потребно е доследно да се почитува.

9 ПРИЛОГ

- Графички прилог – Местоположба на локацијата
- Графички прилог – Плански опфат со пошироко опкружување
- Услови за планирање на просторот за изработка на Урбанистички план за село Добромири, Општина Новаци, кои произлегуваат од Просторниот план на Р. Македонија (Тех. бр. Y08113, Скопје, мај 2013)
- Известување од Министерство за животна средина и просторно планирање (архивски број: УП1-15 318/2017, од 16.03.2017)

Изработил, планер, потписник:	Благојче Цветковски, дипл. инж. арх.	0 БЛАГОЈЧЕ ЦВЕТКОВСКИ дипл. инж. арх. ОВЛАСТЕН ПЛАНЕР 0463

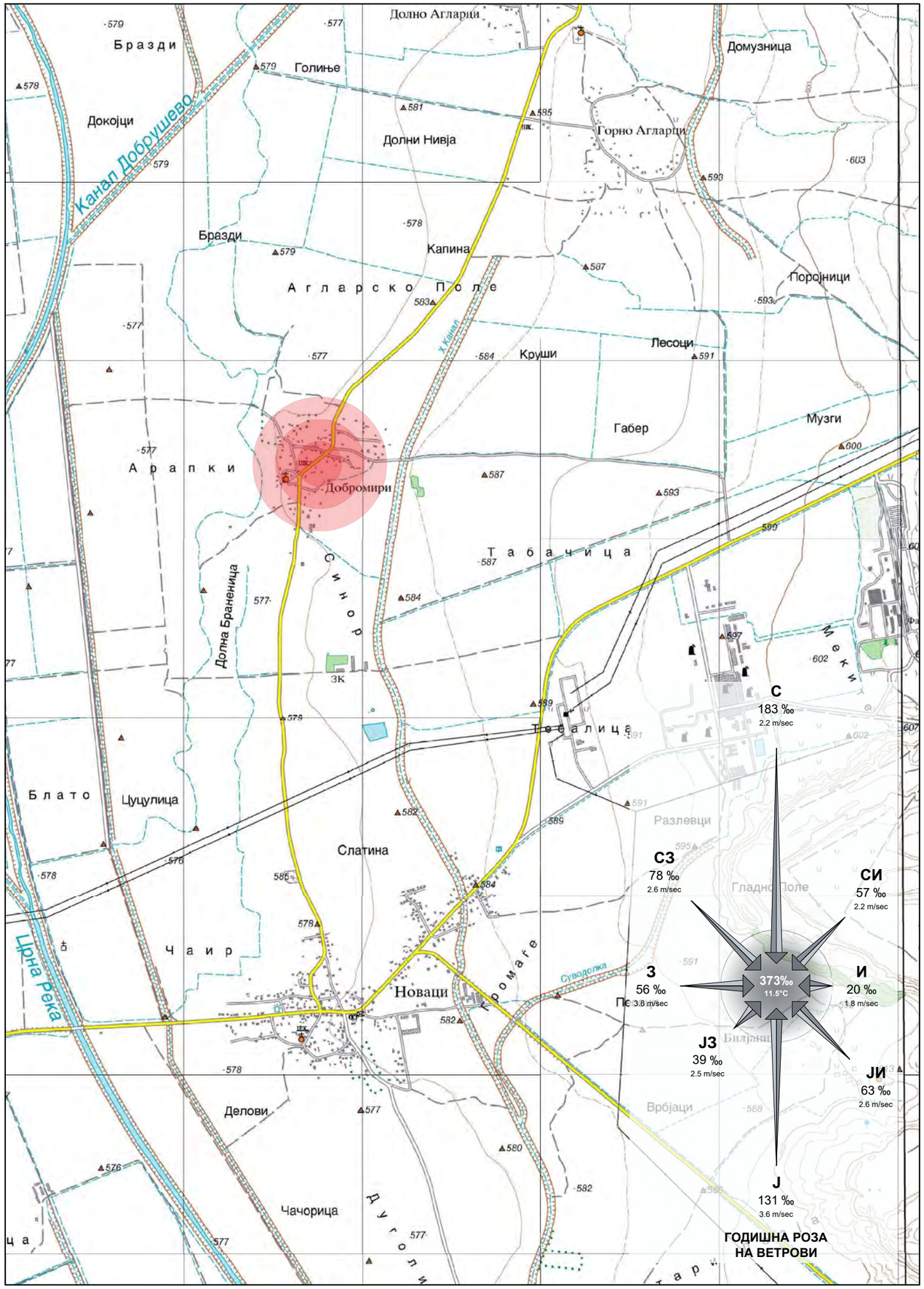

ЛЕГЕНДА:

МЕСТОПОЛЖБА НА ЛОКАЦИЈАТА

АРХИНОВА
дооел Битола

проект:

УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ вон опфат на урбанистички план за Инфраструктурна градба - фекална канализациона мрежа и пречистена станица во с. Добромири, Општина Новаци

фаза:

УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ	**УП**

технички број:	___

инвеститор:

ОПШТИНА НОВАЦИ

Местоположба на локацијата

М=1:25.000	**Лист бр. 01**

Директор:

Маријана Стефановски, дипл. инж. арх.

Планер-потписник на планска документација:

Благојче Цветковски, дипл. инж. арх.

0 — БЛАГОЈЧЕ ЦВЕТКОВСКИ дипл. инж. арх. — ОВЛАСТЕН ПЛАНЕР 0463

Планери:

Маријана Стефновски, дипл. инж. арх.

0 — МАРИЈАНА СТЕФАНОВСКИ дипл. инж. арх. — ОВЛАСТЕН ПЛАНЕР 0140

Д-р Анастасија Трајковска, дипл. инж. арх.

0 — Д-Р АНАСТАСИЈА ТРАЈКОВСКА дипл. инж. арх. — ОВЛАСТЕН ПЛАНЕР 0457

Планери-соработници:

М-р Даниела Стефановски, дипл. инж. арх.

датум:

Април, 2022

ЛЕГЕНДА:

ГРАНИЦА НА ПРОЕКТЕН ОПФАТ

ГОДИШНА РОЗА НА ВЕТРОВИ

С	183 ‰	2.2 m/sec
СИ	57 ‰	2.2 m/sec
И	20 ‰	1.8 m/sec
ЈИ	63 ‰	2.6 m/sec
Ј	131 ‰	3.6 m/sec
ЈЗ	39 ‰	2.5 m/sec
З	56 ‰	3.6 m/sec
СЗ	78 ‰	2.6 m/sec
	373 ‰	11.6 °C

АРХИНОВА
дооел Битола

проект:
УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ вон опфат на урбанистички план за Инфраструктурна градба - фекална канализациона мрежа и пречистителна станица во с. Добромирп, Општина Новаци

фаза:
УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ — УП

технички број:

инвеститор:
ОПШТИНА НОВАЦИ

Плански опфат со пошироко опкружување

M=1:1.000 | Лист бр. 02

Директор:
Маријана Стефановски, дипл. инж. арх.

Планер-потписник на планска документација:
Благоју Цветковски, дипл. инж. арх.
0 БЛАГОЈЧЕ ЦВЕТКОВСКИ дипл. инж. арх. ОВЛАСТЕН ПЛАНЕР 0463

Планери:
Маријана Стефановски, дипл. инж. арх.
0 МАРИЈАНА СТЕФАНОВСКИ дипл. инж. арх. ОВЛАСТЕН ПЛАНЕР 0140

Д-р Анастасија Трајковска, дипл. инж. арх.
0 Д-Р АНАСТАСИЈА ТРАЈКОВСКА дипл. инж. арх. ОВЛАСТЕН ПЛАНЕР 0457

Планери-соработници:
М-р Даниела Стефановски, дипл. инж. арх.

датум:
Април, 2022

АГЕНЦИЈА ЗА ПЛАНИРАЊЕ НА ПРОСТОРОТ

SPATIAL PLANNING AGENCY

УСЛОВИ ЗА ПЛАНИРАЊЕ НА ПРОСТОРОТ

ЗА ИЗРАБОТКА НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ЗА СЕЛО ДОБРОМИРИ

-ОПШТИНА НОВАЦИ-

КОИ ПРОИЗЛЕГУВААТ ОД ПРОСТОРНИОТ ПЛАН НА Р. МАКЕДОНИЈА

Тех. бр. Y08113

Скопје, мај 2013

УСЛОВИ ЗА ПЛАНИРАЊЕ НА ПРОСТОРОТ

ЗА ИЗРАБОТКА НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ЗА СЕЛО ДОБРОМИРИ -ОПШТИНА НОВАЦИ-

КОИ ПРОИЗЛЕГУВААТ ОД ПРОСТОРНИОТ ПЛАН НА Р. МАКЕДОНИЈА

Барател:
Општина Новаци

Тех. бр. Y08113
Е.бр. 08113

Раководител на задачата:
Лидија Петковска дипл.инж.арх.

Агенција за планирање на просторот

Директор:
Огнен Апостолски дипл.инг.арх.

Скопје,мај 2013

УСЛОВИ ЗА ПЛАНИРАЊЕ НА ПРОСТОРОТ ЗА ИЗРАБОТКА НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ЗА СЕЛО ДОБРОМИРИ -ОПШТИНА НОВАЦИ-

На седницата одржана на 11.06.2004 година, Собранието на Република Македонија, го донесе Просторниот план на Р. Македонија како највисок, стратешки, долгорочен, интегрален и развоен документ, заради утврдување на рамномерен и одржлив просторен развој на државата, определување на намената, како и уредувањето и користењето на просторот.

Со Просторниот План се утврдуваат условите за хумано живеење и работа на граѓаните, рационалното управување со просторот и се обезбедуваат услови за спроведување на мерки и активности за заштита и унапредување на животната средина и природата, заштита од воени дејствија, природни и технолошки катастрофи.

Имајќи ја предвид важноста на Просторниот план, со донесувањето на Планот се донесе и Закон за спроведување на Просторниот план на Република Македонија ("Службен весник на Република Македонија" број 39/04).

Со Законот се уредуваат условите, начините и динамиката на спроведувањето на Просторниот план, како и правата и одговорностите на субјектите во спроведувањето на Планот.

Законот за спроведување на Просторниот план на Република Македонија, се заснова врз следните основни начела:

- јавен интерес на Просторниот план на Република Македонија;
- единствен систем во планирањето на просторот;
- јавност во спроведувањето на Просторниот план;
- стратешкиот карактер на просторниот развој на државата;
- следење на состојбите во просторот;
- усогласување на стратешките документи на државата и сите зафати и интервенции во просторот;
- **координација на Просторниот план на Република Македонија, со другите просторни и урбанистички планови и другата документација за планирање и уредување на просторот,** како и со субјектите за вршење на стручни работи во спроведувањето на Планот.

Во функција на спроведувањето на планот, обврзно се усогласуваат соодветните стратегии, основи како и другите развојни програми и сите видови на планови, со Просторниот план.

Според член 4 од овој Закон, Просторниот план се спроведува со изготвување и донесување на просторни планови на региони, просторни планови на подрачја од посебен интерес, како и со **урбанистички планови за села** и друга документација за планирање и уредување на просторот, предвидена со закон.

За изготвување и донесување на плановите од став 2 на овој член, Министерството надлежно за работите на просторното планирање, издава **Решение за Услови за планирање на просторот.**

Условите за планирање на просторот, според овој Закон, содржат општи и посебни одредби, насоки и решенија од планската документација од повисоко ниво и графички прилог, или прилози кои ги прикажуваат решенијата на Планот.

Во конкретниот случај Услови за планирање на просторот се наменети за за изработка на УП за село Добромири, општина Новаци. Границата на планскиот опфат изнесува 54,8ха. Низ површината дефинирана со планскиот опфат минува траса на фекална канализација со пречистителна станица на м.в. Огради на дел од КП425, за која се издадени Услови за планирање на просторот под тех. бр.Y00812.

Условите за планирање треба да претставуваат влезни параметри и смерници при планирањето на просторот и поставување на планските концепции и решенија по сите области релевантни за планирањето во соодветниот плански документ, обработени во **Просторниот план на Р. Македонија.**

Основни определби на Просторниот план на Р.Македонија

Основната **стратешка определба** на Просторниот план на Републиката е остварување на **повисок степен на вкупната функционална интегрираност на просторот на државата**, како и обезбедување услови за значително поголема инфраструктурна и економска интеграција со соседните и останатите европски земји.

Остварувањето на повисок степен на интегрираност на просторот на Републиката подразбира **намалување на регионалните диспропорции**, односно квалитативни промени во просторната, економската и социјалната структура.

Основни претпоставки на кои се базира на стратегијата на **рамномерен развој** се следните:

1. Уважување на реалните фактори на развој;
2. Превземање стимулативни мерки од страна на државните и други фондови и други видови поддршка за програми на локалните заедници и стопанските актери.

Дел од оваа стратегија е поттикнување на соодветни програми за подобрување на квалитетот на живеење во населбите, како и стимулирање на развојот во помалите градови. **Деметрополизацијата** (селективното пренесување на одделни функции и активности, управно-административни, економски, културни и други, од републичкиот центар во други градови) зацртана во Просторниот план, не значи запирање на неговиот развој, туку неопходност за квалитативната трансформација на просторните и социо-економските структури.

Развојот на недоволно развиените, ридски, планински и погранични подрачја базира врз интегрален развој кој подразбира комбинација на фактори, како што се: природните, демографските процеси, сообраќајните и другата инфра и супраструктурна опременост.

Во инвестиционите одлуки за материјалното производство, стриктно се почитуваат локационите, техно-економските и критериумите за заштита на животната средина, кои се усвоени на национално ниво.

- Една од основните цели на Просторниот план се однесува на рационално користење и заштита на природните ресурси, особено дефицитарните и стратешки значајните за развојот и квалитетот на живеењето во Републиката.
- Основните стратешки определби во Просторниот план на Република Македонија е приоритетот во **заштита на водите од Прва и Втора класа**, од кои е предвидено да се врши водоснабдување на населените места

- Меѓу приоритетните определби на Просторниот план е **заштитата на земјоделското земјиште,** а особено стриктното ограничување на трансформацијата на земјиштето од I-II бонитетна класа за неземјоделско користење, како и зачувување на квалитетот и природната плодност на земјиштето. Исто значење му се придава на пошумувањето, обновувањето и подобрувањето на квалитетот на шумите.
- Неопходно е воспоставување на ефикасна контрола на користењето и уредувањето на земјиштето и утврдување на норми и стандарди за градба.
- Во заштитата на природните и културните вредности и напорите за унапредување на квалитетот на живеењето во Републиката, посебно тежиште се става на унапредувањето и заштитата на животната средина. Состојбата на животната средина и еколошките барања се битен фактор на ограничување во планирањето на стопанските активности, заради што е неопходна процена на влијанијата врз животната средина. Посебно значење имаат заштитата и промоцијата на вредните природни богатства и поголемите подрачја со посебна намена и со природни вредности, важни за биодиверзитетот и квалитетот на животната средина, како и заштитата и промоцијата, или соодветниот третман на културното богатство согласно со неговата културолошка и цивилизациска важност и значење.

Местоположба на локацијата и ружа на ветрови

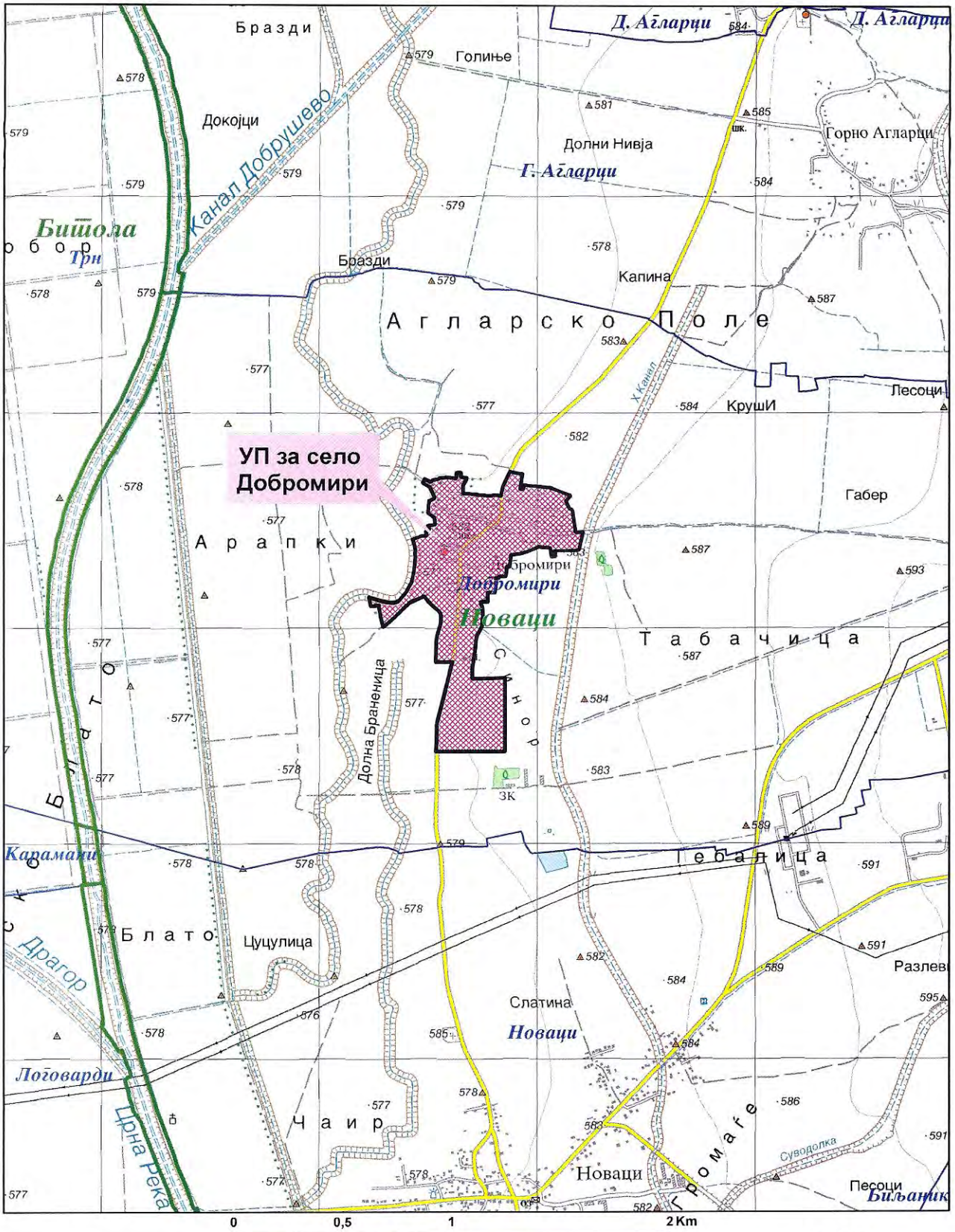

Природни и климатски карактеристики

Природните карактеристики на едно подрачје представуваат збир на вредности и обележја создадени од природата, а без учеството и влијанието на човекот во нив спаѓаат географската и геопрометнаа положба на подрачјето, рељефните карактеристики, геолошки, сеизмички, педолошки и климатски карактеристики.

Во Пелагонија владее модифициран тип на **умерено континентална клима** со чисто изразени годишни сезони, а на планините се чувствува планинската клима која во зависност од надморската височина е различно изразена. Зимата е влажна и студена, а летото топло и суво. Есента е значително потопла од пролетта. Преминот од зима кон лето е побрз отколку обратно, пролетта е кратка и променлива.

Режимот на осончувањето е поволен и овој крај има доста ведри и сончеви денови како и доволен број на часови со сонце. Просечната годишна сума на сончевиот сјај во Пелагонија изнесува 2.332 часа.

Просечната годишна температура изнесува 11,5°C. Средно годишно максимална температура е 17,4°C, а средно годишна минимална 5,3°C.

Врнежите се одраз на медитеранско климатско влијание на овој елемент. Летните месеци се со малку врнежи, а доцните есенски се најврнежливи. Максимумот е во ноември 73мм и во декември 68 мм воден талог, а минимумот е во јули 32мм и август 34мм. Просечно годишно на ова подрачје паѓаат 610мм врнежи. Врнежите се најчесто од дожд, просечно 70–80%, а снегот е ограничен во зимските месеци. Просечно годишно има 30 денови со снежен покривач чија максимална дебелина е забележана од 63см. Мразниот период е долготраен, во просек започнува во октомври, а завршува во мај, но стварниот број на мразни денови е значително помал од деновите на просечниот мразен период. Првиот есенски ден со мраз е 25 октомври, а последниот пролетен ден со мраз е 8 април.

Просечната релативна влажност на воздухот изнесува 75%.

Ветровите се воглавно од север и југ, а поретко од останатите правци. Северниот ветер е со најголема честина и ја снижува температурата на воздухот. Неговата честина просечно годишно изнесува 183‰ со средна брзина од 2,2м/сек. Дува во текот на цела година особено во јули, март и февруари. Јужниот ветер се јавува со просечна честина од 131‰ и со средна годишна брзина од 3,6м/сек. Најчесто дува во март, април и ноември и ја зголемува температурата на воздухот. Западниот ветер е со мала честина од 56‰ и со средна годишна брзина од 3,6м/сек.

Пелагонија се одликува и со појави на локални струења кои во летните месеци делуваат освежително.

Според сеизмичката карта на Р. Македонија и соодветната секторска студија, поширокото подрачје на Битола во кое спаѓа и предметната локација, се наоѓаат во зона на 7-ми степен сеизмичност. Значи просторот претставува геолошки предиспониран терен за сеизмичка активност.

Економски основи на просторниот развој

Концептот на планиран развој и просторна разместеност на економските дејности во Просторниот план на Република Македонија базира на дефинираните цели на економскиот развој во "Националната стратегија на економскиот развој", определбите за рационално користење на потенцијалите и погодностите на развојот и поставеноста на системот на населби, како и политиката за порамномерна и порационална просторна организација на стопанството.

Реализацијата на концептот претпоставува изработка на просторни и урбанистички планови на регионално и локално ниво кои ќе се темелат на основните услови и претпоставки за остварување на целите и определбите поставени во областа на развојот и разместеноста на економските дејности.

Една од фундаменталните поставки на Просторниот план на Р. Македонија е остварување повисок степен на интегрираност на просторот на Државата што подразбира намалување на регионалните диспропорции во просторот, а со тоа и квалитативни промени во економската структура на целиот простор на Републиката. Реализацијата на оваа темелна одредница за уредување и организација на државниот простор е условена меѓу другото и со претпоставките за уважување на реалните фактори на развој и воспоставување на пазарни принципи со формирање соодветна институционална рамка за ефикасно функционирање на пазарните институции.

Економијата на Републиката, а следователно и економијата на поодделните општини, со оглед на ограничената сопствена акумулација и потребата за динамизирање на економскиот развој и менување на неповолната стопанска структура и натаму ќе биде упатена на користење на дополнителна акумулација од странство.

Во инвестиционите одлуки за материјалното производство, стриктно треба да се почитуваат локационите, техно-економските и критериумите за заштита на животната средина, кои се усвоени на национално ниво.

Концепцијата на просторната организација на економските дејности се темели на објективните фактори според кои врз основа на одлуките на одделните сопственици и менаџери и планските предвидувања и одлуки на општодржавните органи или органите во локалната самопуправа, разместувањето се остварува како дисперзија во просторот и како концентрација на стопанството на одделни места. При доминација на пазарот и приватната сопственост во економскиот систем, вистинското решение се наоѓа во комбинација на концентрацијата и дисперзијата, како комплементарни приоди во развојот и просторната разместеност на стопанството.

Со разместувањето на стопанските капацитети и со агломерирањето на населението во просторот, се формираат центри-полови на развојот како што е градот Битола со гравитационо влијание врз просторот каде се предвидува изработката на Урбанистичкиот план за село Добромири во општина Новаци со површина на планскиот опфат од 54,8 ха.

При спроведувањето на стратегијата за организација и користење на просторот за економските дејности, решенијата во просторот треба да овозможат поголема атрактивност на просторот, заштита на природните и создадени ресурси и богатства, сообраќајно и информатичко поврзување, локациона флексибилност и почитување на објективните фактори на развојот.

Согласно определбите на Просторниот план на Р. Македонија, идниот развој и разместеноста на економските дејности во планскиот опфат на просторот на село Добромири во општина Новаци на површина од 54,8 ха, треба да базира на примена на принципите и стандардите за заштита на животната средина, особено нивна превентивна примена и спречување на негативните влијанија врз животната средина.

Користење и заштита на земјоделското земјиште

Зачувувањето, **заштитата и рационалното користење на земјоделското земјиште** е основна планска определба и главен предуслов за ефикасно остварување на производните и другите функции на земјоделството, а конфликтните ситуации кои ќе произлегуваат од развојот на другите стопански и општествени активности ќе се решаваат врз основа на критериуми за глобална општествено-економска рационалност и оправданост со што ќе се постигнат следните зацртани цели:

- Запирање на тенденциите на прекумерна и стихијна пренамена на плодните површини во непродуктивни цели
- Зголемување на продуктивната способност на земјоделското земјиште и подобрување на структурата на оработливите површини во функција на поголемо производство на храна;
- Привремено или трајно исклучување од процесот на производство на храна на терените каде концентрацијата на токсични материи од сообраќајни коридори во земјиштето, воздухот и водата се над дозволените норми;
- Рекултивирање и враќање на деградираното земјиште во земјоделска намена со мелиоративни и агротехнички зафати;
- Искористување на компаративните предности и погодности на одделни подрачја и стопанства за повисок степен на финализација и задоволување на потребите на преработувачките капацитети и нивна ориентација кон извоз;
- Обезбедување на материјални и други услови за дефинирање и реализација на програмата за реонизација на земјоделското производство поради рационално искористување на сите природни ресурси, човечки потенцијали и индустрископреработувачки капацитети;
- Примена на мерки за одржлив развој, кои подразбираат: поголема употреба на природни ѓубрива, контролирана употребува на вештачки ѓубрива во склад со потребата на растенијата односно врз основа на стручни анализи, употреба на т.н еколошки ѓубрива, примената на т.н. систем капка.

За оптимално искористување на еколошките и други услови, се предлага да се користи реонизацијата според која **Република Македонија е поделена во 6 земјоделско-стопански реони и 54 микрореони. Предметниот простор припаѓа на Пелагониски реон со 10 микрореони.**

При изработка на **планската документација**, неопходно е воспоставување и почитување на ефикасна контрола на користењето и уредувањето на земјиштето и утврдување на нормите и стандарди за градба.

При изработка на планската документација локациите за сите содржини треба да се бараат исклучиво на површини од послаба катастарска класа (над II категорија). Приоритет е заштитата на земјоделското земјиште и ограничување на трансформација на земјиштето од I-II класа во неземјоделско земјиште.

Врз основа на Законот за земјоделско земјиште (Сл. весник на РМ, бр. 135/07, 18/11, 42/11, 148/11 и 95/12), пренамена на земјоделско земјиште се регулира со членовите 48, 49, 51, 51-а, 51-б, 51-в, 51-г и 52.

При зафаќање на нови земјоделски површини предвидени со програмата за изработка на урбанистички планови или друг плански документ предвиден согласно Законот за просторно и урбанистичко планирање, потребно е да се прибави согласност за трајна пренамена од Владата на Република Македонија, на предлог на Министерството.

Согласно Член 49, Доколку при изработка на урбанистичко планската документација, односно проект за инфраструктура предвидени согласно со Законот за просторно и урба-нистичко планирање се зафаќаат нови земјоделски по-вршини, надлежниот орган за одобрување на планската програма за урбанистички план, државна и локална урбанистичко планска документација, односно за одобрување на проектот за инфраструктура, пред одобрување на истите, до Министерството поднесува барање за согласност за трајна пренамена на земјоделско земјиште во градежно.

Водни ресурси и водостопанска инфраструктура

Согласно Просторниот план на Р. Македонија планирањето и реализирањето на активностите за подобрување на условите за живот треба да се во корелација со концептот за одржлив развој, кој подразбира рационално користење на природните и создадените добра. Одржливиот развој подразбира користење на добрата во мерка која дозволува нивна репродукција, усогласување на развојните стратегии и спречување на конфликти во сите области на живеење.

Стратегијата за користење и развој на водостопанството е условена од фактот дека Р. Македонија е земја сиромашна со вода поради што треба рационално да се користи и троши. Во развојот на водостопанството и водостопанската инфраструктура мора да се запази концептот на одржлив развој кој е насочен кон рационално користење на водата како природното богатство на земјата. Колку водите во одреден простор може да се сметаат за "воден ресурс" зависи од можноста за нивно искористување, односно од можноста за реализирање на водостопански решенија со кои водите ќе се искористат за покривање на потребите од вода за населението, земјоделството, индустријата и заштитата на живиот свет. Водата како "ресурс" ја има многу помалку од "присутните води" што треба да се има секогаш во предвид при планирањето за нејзино искористување.

Со цел точно да се согледаат расположивите и потребните количини на вода во Републиката согласно Просторниот план на Р. Македонија во трите основни сливови на реките Вардар, Струмица и Црн Дрим дефинирани се 15 водостопански подрачја (ВП): ВП "Полог", "Скопје", "Треска", "Пчиња", "Среден Вардар", "Горна Брегалница", "Средна и Долна Брегалница",

"Пелагонија", "Средна и Долна Црна", "Долен Вардар", "Дојран", "Струмичко - Радовишко", "Преспа", "Охридско - Струшко"и "Дебар".

Селото Добромири, општина Новаци, припаѓа на водостопанското подрачје ВП "Пелагонија". Ова ВП го опфаќа горниот слив на Црна Река од нејзиниот изворишен дел до водомерниот профил Скочивир. Ова ВП е богато со вода.

За целосно искористување на постојниот хидролошки потенцијал на водотеците во ВП "Пелагонија" изградени се акумулациите "Стрежево" на реката Шемница и "Прилепско Езеро" на Стара Река. Водата од овие акумулаци е наменета за наводнување на обработливите површини во Пелагонија.

Во планскиот период во ВП "Пелагонија" се предвидува изградба на акумулациите "Бучин" и "Скочивир" на Црна Река и акумулацијата "Цер" на Церска Река. Водите од овие акумулации се предвидуваат за наводнување на обработливите површини, производство на електрична енергија, водоснабдување на населението и индустријата. Исто така овие акумулации ќе обезбедат и заштита од големи води-поплави и заштита од наноси.

Согласно Просторниот план на Република Македонија основна цел во развојот на водостопанството е обезбедување на квалитетна вода за водоснабдување на населението и целосно покривање на населените места со водоснабдителна инфраструктура. Селото Добромири се водоснабдува од регионалниот водоснабдителен систем РВС Драгор од кој се водоснабдува градот Битола и околните селски населби.

Функционирањето на РВС Драгор преку кој се водоснабдуваат повеќе населени места претставува реализација на една од базичните цели во Просторниот план на Р. Македонија во областа на водостопанството - синхронизирана изградба на водостопански објекти со кои ќе се овозможи повеќе корисници да се снабдуваат со квалитетна вода.

Во границите на планскиот опфат на селото изградбата на водоснабдителната мрежа да биде усогласена со планското ширење на селото. Водата треба да се третира како производ кој има своја економска цена како и сите други производи. Поради тоа при изградбата на водоснабдителната мрежа да се применуваат современи материјали и техники, да се модернизира следењето на функционирањето на водоснабдителната мрежа, со цел да се постигне рационално и штедливо користење на водата.

Еден од основните приоритети во заштитата на животната средина е **заштита на површинските и подземните води.** За таа цел потребна е изградба на канализациски системи за прифаќање и третман на отпадните води.

Проектирањето и изведувањето на канализациониот систем ќе се врши по важечките прописи и стандарди за изградба. За одредување на капацитетот на мрежата усвоен е норма од 80% од водоснабдителната норма.

За да се заштитат површинските и подземните води од загадување со отпадни води потребно е стриктно спроведување на принципот на заштита на квалитетот на водите на самите извориште на загадување преку:

- Изградба на сепарациски канализациски систем во границите на планскиот опфат;
- Иградба на канализациската мрежа согласно со ширење на селото;

- Изградба на пречистителна станица и испуштање на отпадните води во најблискиот реципиент од како нивниот квалитет ќе биде доведен во согласност со "Уредбата за категоризација на водотеците, езерата, акумулациите и подземните води".
- Доколку во границите на планскиот опфат постојат стопански капацитети кои од технолошкиот процес испуштаат отпадни води кои поради својот квалитет може да го оневозможат функционирањето на пречистителната станица за отпадни води или да предизвикаат проблеми во функционирањето на канализацискатa мрежа во селото, стопанскиот субјект мора да изврши предтретман на отпадните води пред да ги испушти во канализациска мрежа.

За **наводнување** на обработливите површини во В.П "Пелагонија" изградени се системи за наводнување кои покриваат површина од 24.743 ха. во Прилепско Поле и Битолско Поле, а за планскиот период до 2020 год. се предвидува проширување за нови 85.223 ха.

Сегашни изворници за наводнување се Црна Река, река Шемница, Стара Река и акумулаците "Стрежево" на р. Шемница и "Прилеп" на Стара Река. Сегашните изворници за наводнување се предвидува да се прошират со изградба на акумулациите "Чебрен", "Бучин" и "Скочивир на Црна Река.

Селото Добромири се наоѓа во Пелагониската Котлина каде се наоѓаат најголемите обработливи површини во Државата. Во близина на селото се наоѓаат водостопански објекти, канали за наводнување и одводнување, кои се дел од системите за наводнување на земјоделското земјиште. При изработката на планската документација за селото да се почитуваат заштитните зони од на каналите согласно позитивната законска регулатива.

При изработка на планската документација за селото, површините за сите содржини треба да се бараат исклучиво на површини од послаби бонитетни класи. Приоритет е заштитата на земјоделското земјиште и ограничување на неговата трансформација во неземјоделско земјиште.

Енергетски извори и енергетска инфраструктура

Од аспект на **енергетиката и енергетската инфраструктура** со Просторниот план на Р.Македонија се дефинираат состојбите, потребите и начините на задоволување на потрошувачката на разните видови на енергија во Македонија. При тоа приоритет се дава на намалување на увозната зависност на енергенти и енергија, односно задоволување на потрошувачката со домашно производство. За урамнотежување на потрошувачката и преносот на електричната енергија во сите делови на Македонија се планира подобрување на квалитетот и доверливоста на работата на ел.преносната мрежа.

Размената на електрична енергија помеѓу балканските електроенергетски системи (чии земји најчесто се увозници) е многу значаен фактор за натамошниот развој. Ел.енергетските системи на овие земји треба да бидат поврзани со интерконективните водови со доволен капацитет за да водовите не преставуваат тесно грло во трансмисијата на потребните количини на електрична моќност. Македонија досега има 400kV водови со Р.Грција (два вода) и Косово, во изградба е водот кон Р. Бугарија а во план е градбата на водови кон

Србија и Р. Албанија. Трасите на постојните 400kV водови приклучени во ТС Битола-2 минуваат на 1км источно од с.Добромири и немаат конфликт.

Постојните и планирани 110kV водови кои завршуваат во ТС Битола-2 минуваат на 1км источно од с.Добромири и немаат конфликт со планскиот опфат.

Гасовод-нафтовод

Природниот гас, со сегашната потрошувачка, малку е застапен во енергетскиот сектор во Македонија. Со негова зголемена употреба се воведува еколошки поприфатливо гориво кое со својот хемиски состав и висока калорична моќ, представува одлична замена за нафтата, нејзините деривати, јагленот и другите цврсти горива. Во однос на другите енергенти природниот гас при согорување испушта помалку штетни материи.

Изградениот крак Жидилово-Скопје е дел од меѓународниот транзитен гасоводен систем Русија-Романија-Бугарија-Македонија. Се планира во идниот период доизградба на гасоводната мрежа во Македонија и поврзување со мрежите на соседните држави што ќе овозможи зголемување на сигурноста во снабдувањето на сите региони во Македонија но и урамнотежување на потрошувачката во текот на целата година.

При проширувањето и натамошната доизградба на гасоводниот систем се планира да се изгради магистрален вод-крак Неготино-Битола со што ќе се овозможат поволни услови за развој на гасоводната мрежа во овој регион. Трасата на овој гасовод ќе минува на 0,4км јужно од с.Добромири.

Население

Утврдувањето на концептот на просторната организација, уредувањето и користењето на територијата на Републиката, а во контекст на тоа и стопанската структура, зависи од развојот, структурните промени и просторната дистрибуција на **населението**.

Врз основа на прогноза за бројот, структурата, темпото на растежот, критериумите за разместување и подвижноста, треба да се покаже просторно-временската компонента на остварување на идната организација и уредување преку демографскиот аспект.

Демографските проекции, кои на планирањето му даваат нова димензија, покажуваат или треба да покажат, како во иднина ќе се формира населението, неговиот работен контингент (работна сила) и домаќинствата и како треба да придонесат кон сестрано согледување на идната состојба на населението како производен дел, потрошувач и управувач - креатор.

Тргнувајќи од определбата дека **популацискатa политика преку систем на мерки и активности** треба да влијае врз природниот прираст, се оценува дека за обезбедување на плански развој и излез од состојбата на неразвиеност се наметнува водењето активна популациска политика во согласност со можностите на социо-економски развој на Републиката. Во овие рамки треба да се води единствена популациска политика со диференциран пристап и мерки по одделни подрачја, со цел да се постигне **оптимализација во користењето на просторот и ресурсите,** хуманизација на условите за семејниот и општествениот живот на

населението, намалување на миграциите, како и создавање на услови за порамномерен регионален развој на Републиката.

Според податоците од Пописот на населението, домаќинствата и становите спроведен во 2002 година, во општината Новаци на која што припаѓа селото Добромири регистрирани се вкупно 3549 жители, додека само во селото Добромири живеат вкупно 345 жители.

Како демографска рамка, населението е значајна категорија која треба да се има во предвид при апроксимацијата на потенцијалните работни ресурси и потенцијалните потрошувачи и корисници на сите видови услуги.

Урбанизација и систем на населби

Урбанизацијата како сложен, динамичен процес треба да претставува основна рамка и влијателен фактор во насочувањето на долгорочниот просторен развој на Република Македонија.

Планскиот концепт на **развојот и уредувањето на селските подрачја** претставува значајно, стратешко прашање и интегрален дел на глобалниот концепт на долгорочниот просторен развој на државата. Негова основна определба претставува унапредување на квалитетот на животните услови во руралната средина и намалување на постојната разлика во однос на условите во урбаните средини, преку интегрален-сеопфатен развој на селото.

Концептот на развојот и уредувањето на селските подрачја за основа ги има целите со кои е предвидено:

- Сеопфатен, рамномерно територијално распределен развој на целата територија;
- Интензивирање на функционалните врски во доменот на стопанството и услугите помеѓу соседните центри со координирано, заедничко организирање на активностите;
- Создавање услови за непречено вршење на основните човекови активности (функции), обезбедување висок степен на заштита на животната средина и запазување на принципите на одржлив развој;
- Стимулирање на развојот на основните дејности преку активирање на локалните потенцијали, оптимално искористување на природните погодности и осовременување на производството;
- Подобрување на животните услови преку плански насочено уредување на населбите и целосно опремување со елементи на комунална инфраструктура;
- Интегрално планирање на развојот на населените места и организација, уредување и користење на севкупната површина во границите на атарот и
- Обезбедување на целосна интеграција на руралните населби во системот на населбите во функционалните единици.

Просторниот развој на руралните населби, базиран на соодветна планска документација наметнува усогласување на истиот со планските решенија и насоки на Просторниот план на Република Македонија во сите сегменти на развојот, со особен акцент на она што значи стратешки решенија и насоки. Во таа смисла, одредени иницијативи за просторен развој кои се манифестираат со зафаќање на нови простори, проширување на урбаните опфати и регулирање на

постојните градежни подрачја треба да се преиспитуваат согласно решенијата од повисок, стратешки интерес за државата. Неопходно е почитување на определбите на Просторниот план во однос на дестимулација на проширување на градежното земјиште од една и поефикасно и порационално искористување на постојната ангажирана површина од друга страна; односно:

- При изработка на урбанистичките планови на населбите, површините за сите урбани содржини треба да се бараат исклучиво во рамките на постојните урбани опфати, а надвор од овие рамки за исклучително оправдани цели и потреби, на површини од послаби бонитетни класи (над II категорија);
- Изградбата на викенд населби, стопански зони, земјоделски и други објекти со специфични намени да се насочува кон подрачја кои со планови и програми на општините ќе бидат определени за тие цели;
- Рационално користење на просторот за изградба на инфраструктурните мрежи и системи во единствени коридори дефинирани во плановите и програмите на општините;
- Усогласување на густините на населеност, изграденост и спратност, со принципите на хумано живеење и рационално искористување на просторот и урбаните содржини согласно со сите видови на заштита.

Во рамките на насоките за изработка на планови од пониско ниво, кои ги дава просторниот план, за комплекси од ваков тип треба да се почитува:

- избор и распоред на активности согласно со природните услови, расположивата работна сила и постојните стопански капацитети;
- создавање можности за отворање нови работни места во населби и подрачја каде треба да се задржи постојното население и да се насочат миграциите;
- обезбедување на спроведување на постојните закони и прописи со кои се заштитува просторот, ресурсите и националното богатство и се организира и уредува просторот со цел за вкупен развој, а особено во однос на:
    - бесправната градба;
    - стопанисувањето со шумите, земјоделското земјиште, водите и друго;
    - заштита на создаденото и природното богатство;
    - насоките и критериумите за уредување на просторот надвор од градежните подрачја треба да се утврдат со помош на стручни основи и упатствата од ресорите на земјоделството, водостопанството, шумарството и заштитата на животната средина.

Домување

Во планските определби и насоки на Просторниот план од аспект на организација на **домувањето** како една од основните функции на населбите, е применета концепцијата на полицентричен развој која го третира домувањето *како посебен тип на развоен ресурс*, што е особено битно за неразвиените

подрачја , каде треба да се тежи кон надминување на негативните стопански и демографски трендови по пат на формирање на нови жаришта на развојот.

Основните цели на домувањето се во функција на оптимална проекција на станбениот простор, а се однесуваат на:

- обезбедување стан за секое домаќинство;
- подобрување на станбениот стандард во поглед на површина, број на соби, градежни карактеристики и комунална опременост на становите;
- изградба на адекватна инфраструктура во функција на поквалитетен стандард на домување;
- обнова, реконструкција и ревитализација на стариот станбен фонд, заради подобрување на условите за домување и подигање на квалитетот на станбениот фонд;
- асеизмичност во градбата,
- замена на субстандардниот станбен фонд
- организирање на становите како хумано уредени простори со соодветни придружни објекти за деца и возрасни;
- постигнување порамномерна станбена изградба;
- изградба на социјални станови;
- обезбедување поволни финансиски услови за решавање на станбениот проблем, преку одобрување поволни кредитни услови за станбена изградба;
- изнаоѓање модуси и дефинирање на критериуми за надминување на појавата на бесправна изградба

При проекција на потребниот станбен фонд за потребите на село Добромири- -општина Новаци треба да се обрне внимание особено на:

- од потребата за нов станбен фонд по основ на порастот на бројот на жителите и намалување на просечниот број членови на домаќинства,
- од потребата за замена на субстандардниот станбен фонд,
- од потребите за корегирање, односно подигнување на стандардот и културата на домувањето.

Како орјентациона рамка за одредување на проекцијата на станбените потреби во селото Добромири може да се користи проекција на станбени потреби на ниво на општина Новаци а согласно податоците од Просторниот План на РМ.

	Општина Новаци
станбен суфицит	127
станови кои се задржуваат	813
субстандардни станови	110
домаќинства во 2020г	1000
нови станови по основ пораст на население	204
нови станови по основ отклонување на дефицит	0
вкупно нови станови во 2020г	314
вкупно станови во 2020г	1127

пазарните услови на стопанисување, ќе може да се формираат и како приватни институции согласно потребите на населението;

- за заштита на здравјето на старите лица да се организираат специфични видови на заштита (сместување, исхрана, домашна нега и други лекувања, патронажни посети и сл.).

Култура:

- барање поголеми можности и повисоки форми на културно живеење, во склад со очекуваниот развој и социо-економските трансформации во услови на пазарно стопанисување.

Физичка култура:

- обезбедување на простори, капацитети и објекти од областа на физичката култура и нивна рамномерна и рационална просторна разместеност;

Во рамките на планирана мрежа на јавните служби во покрај економските показатели, неопходно е да се вклучат и соодветни показатели на достапноста на услугите за граѓаните, како што се:

- сообраќајна достапност, информатичка достапност (телефон, телефакс и сл.) ;
- задржување на традиционалните функционални специфичности на одделни населби во однос на одделни јавни дејности;
- утврдување на обврзувачки стандарди и норми за одделни јавни дејности, со цел да се обезбедат обврзувачки, минимални услови за задоволување на потребите.

Препораката за организација на јавните функции за с. Добромири-општина Новаци, поаѓа од постојната мрежа на јавните функции под претпоставка дека идниот развој на овие функции ќе се развива во согласност со економските, институционални и други промени кои се во тек.

Образование:

- задолжително е основно образование(деветолетка) кое е задолжително за сите населби

Здравствена заштита:

- од примарна задолжително е здравствена станица; мобилна здравствена служба ,и аптеки како комплементарни служби;

Култура:

- библиотеки,
- дом на културата, сценско музички дејности (пожелно е доколку постои интерес и економска основа за организирање на содржината);

Физичка култура:

- отворени, уредени простори, погодни за организирање на разни спортски активности, опремени со минимални барања за одржување;

- покриени објекти за физичка култура со соодветни санитарни и останати пропратни простории.

Основни нормативи и стандарди кои треба да се почитуваат при предвидување на јавните функции во село Добромири-општина Новаци се :

За образование:

- за одредување на површината на училишниот објект потребно е мин. 7 м^2 по ученик и мин. 20 м^2 по ученик за комплексот на училиштето;

За здравство:

- гравитациско подрачје на здравствените станици и мобилна здравствена служба да е до 1000м. Во однос на бројот на лекари потребно е да се обезбедат на 1000жители просечно 2лекари;

За култура:

- потребен простор за библиотеките е со мин. 100 м^2 на 1000 жители;

За физичка култура:

- за задоволување на просторните потреби на објектите од физичка култура потребни се 2 м^2/жител.

Индустрија

Развојот и просторната разместеност на индустријата имаат значајно влијание во поттикнување на развојот на вкупната економија и придонес за модернизација на другите области од економскиот и општествениот живот. Ефикасното и успешно спроведување на насоките и определбите за развој на индустриските гранки и нивно рационално разместување во просторот ги детерминираат позитивните промени и во другите сегменти на економијата: пораст на вработеноста, зголемување на бруто домашниот производ, подобрување на животниот стандард и др.

Врз основа на сознанијата и определбите на националната стратегија за економски развој на Република Македонија (МАНУ, 1997), како и врз основа на досегашниот развој, а особено концептот на одржлив развој, основните насоки и стратешки определби на долгорочниот развој на индустријата се: технолошко преструктурирање; извозна ориентација на водечките сектори и гранки; пошироко воведување и развој на еколошки-просторно прифатливо индустриско производство со развој на штедливи технологии (во однос на природните ресурси, енергијата и горивото и работната сила) и (или) малкуотпадни (безотпадни) технологии; зголемување на ефикасноста на производството, врз база на зголемување на продуктивноста на трудот, ефикасно користење на материјалните ресурси, подобрување на квалитетот на производот, подобрување на организацијата на работењето и др.; почитување на инвестиционите критериуми врз база на континуирано планирање и прифаќање на пазарните критериуми на стопанисување; стратегија на разместеност на индустриските капацитети која ја респектира просторната структура на факторите на разместеноста, рационалниот распоред на материјалните производствени

фондови, од аспект на вкупниот простор на Републиката и потребите од комплексен развој на одделни територијални единици; развој на малите претпријатија, заради остварување на концептот на децентрализираниот развој и разместеност на индустријата.

Развојот на индустријата по одделните општини, особено помалите, се очекува да се остварува со градба на мали, флексибилни капацитети и поголема застапеност меѓу другото и на агро-индустрискиот сектор.

Врз овие основи, во наредниот период, индустриското производство се очекува да биде застапено во сите општини и да остварува растеж кој ќе придонесе за зголемување на вработувањето, подобрување на условите за живеење на граѓаните на поширокиот простор на земјата.

Со Урбанистичкиот план за селото Добромири во општина Новаци со плански опфат од 54,8 ха, доколку се предвидат површини со производна намена потребно е да бидат применети стандардите за заштита на животната средина и одржлив економски развој согласно планските определби утврдени со Просторниот план на Република Македонија во областа на развојот и разместеноста на индустриските дејности. Индустријата која е значајна дејност во придвижувањето на вкупната економија, има истотака значајно влијание врз квалитетот на животната средина. Во услови на усвоената развојна парадигма на "одржлив" развој, напорите треба да се насочат кон суштествени промени во стратегијата и политиката за развој и просторна алокација на индустриски гранки засновани на принципите на заштита на животната средина. Одржливиот развој претставува алтернатива за загрозените природни и создадени вредности и за создавање на хумано општество и окружување. Разрешувањето на конфликтите во овој систем треба да базира на интеракција на релацијата простор и социо-економската компонента на развојот.

Сообраќај и врски

Основата за планирање и развој на патната мрежа на Република Македонија се базира на одредбите за категоризација на патиштата, на стратешки дефинираните меѓународни коридори за патен сообраќај, на досега изградената европска патна мрежа-ТЕМ со "Е" ознака на патиштата, на досега изградената магистрална и регионална патна мрежа, како и на определбите од долгорочната стратегија за развој. Мрежата на патишта "Е" ознака што ги дефинира меѓународните коридори за патен сообраќај низ Републиката се: **Е-65, Е,-75, Е-850, Е-871.**

Според Просторниот план на Република Македонија (2002 - 2020 г.) автопатската и магистрална патна мрежа релевантна за предметниот простор е:

- **Е-65** што се поклопува со делови од магистралните патишта М-3, М-4 и М-5 - (СР-Блаце-Скопје-Тетово-Кичево-Требеништа-Охрид-Битола-Мецитлија-ГР) - коридор за патен сообраќај во насока север-југ
- **М-5** - (Крстосница Подмоље-Охрид-Ресен-Битола-Прилеп-Велес-Бабуна-крстосница Отовица-Штип-Кочани-Делчево-БГ-Звегор), со (Крак Битола-крстосница Кукуречани-ГР-**Мецитлија**)

Врз основа на **Одлуката за категоризација на државните патишта (Сл. Весник број 133/11, 150/11 и 20/12)** овој магистрален патен правец се преименува со ознаката:

- **А3** - (Крстосница Требениште-врска со А-2-крстосница Подмоље-Охрид-Косел-Ресен-Битола-Прилеп-Велес-Штип-Кочани-Делчево-граница со Бугарија-граничен премин Рамна Нива), делница Битола-крстосница Кукуречани-граница со Грција-**граничен премин Меџитлија**-делница Косел-врска со А-3-Охрид-граница со Албанија-ГП Љубаништа)

На автопатската и магистралната патна мрежа се надоврзуваат ***регионалните патишта***, што заедно со локалните категоризирани патишта ќе ја сочинуваат патната мрежа на Република Македонија. Релевантен регионален патен правец за предметната локација Според Просторниот план на Република Македонија (2002 - 2020 г.) е:

- **Р-120** - (Врска со Р-106-Добрушево-Новаци-Бач-врска со Р-510)

Врз основа на **Одлуката за категоризација на државните патишта (Сл. Весник број 133/11, 150/11 и 20/12)** овој регионален патен правец влегува во групата на **регионални патишта "Р2"** и се преименува со ознаката:

- **Р2340 (Р-120)** - (Врска со Р1101-Добрушево-Новаци-Бач-врска со Р2238)

При планирање да се почитува заштитна зона на патот, согласно Законот за јавни патишта (Сл.в. на РМ, бр. 84/08, бр. 52/09, бр. 114/09, бр.124/10, бр.23/11, бр.53/11 и бр.44/12).

Примарната ***аеродромска мрежа*** во Република Македонија треба да ја сочинуваат вкупно 4 аеродроми за јавен воздушен сообраќај, и тоа во Скопје, Охрид, Струмица и Битола. Аеродромот во Скопје треба да се оспособи за прием и отпрема на интерконтинентални авиони (со продолжување на постојната полетнослетна патека, или со изградба на нов аеродром на друга локација), аеродромот во Охрид да се реконструира во повисока-II категорија, а новите аеродроми што се предвидуваат во Струмица и Битола да бидат со доминантна намена за карго транспорт на стоки. Планираниот аеродром во Струмица е во близина на с.Босилово.

Телефонска мрежа

АД "Македонски Телекомуникации" за своите корисници обезбедува широк опсег на услуги како што се: говорни услуги (вклучувајќи услуги со додадена вредност), услуги за пренос на податоци, пристап до Интернет, мобилни телекомуникациони услуги, јавни говорници. Телекомуникационите услуги се обезбедуваат врз основа на добро воспоставената комуникациска мрежа со примена на најсовремени технологии.

Корисници во ова подрачје во телекомуникацискиот сообраќај се приклучени преку телефонската централа во Битола.

Мобилна телефонија

Кориснички компании за мобилна телефонија во Македонија се Т-Мобиле, ВИП и Оне. Тие во своите секојдневни развојни активности вршат:

- Квалитетно мрежно покривање со мобилен сигнал на:
  - региони, општини, населени места,
  - подрачја од јавен интерес (културно-историски, спортски, стопански, индустриски, погранични зони и др.)
  - сообраќајна и транспортна инфраструктура

- Изготвување на проекти за развој на ГСМ мрежата согласно постоечката инфраструктура на теренот
- Усогласување на развојните планови со одделни институции на државата (министерства, управи и сл.).

Целиот овој регион, покриен е со сигнал на трите компании за мобилна телефонија во РМ.

Заштита на животната средина

Анализата на влијанијата врз животната средина, како превентива, има за цел да ги идентификува можните проблеми, да ги рационализира трошоците и да направи оптимален избор на мерките за заштита на животната средина. За разлика од "пасивниот" пристап, со кој се применуваат заштитни мерки по настанатиот проблем, што претставува финансиско оптоварување на производителите, давачите на услуги и општеството во целост, превентивната заштита на животната средина се трансформира во елемент на развој и појдовна основа за глобалното управување со животната средина засновано на принципите на **одржливиот развој**. Одржувањето на континуитет во следењето на состојбите во медиумите и областите на животната средина, дава претстава за трендот на промени кои настанале во текот на подолг временски период на анализираното подрачје, како основа за планирање и предвидување на промените кои би можело да се очекуваат во животната средина во временската рамка на која се однесува планскиот документ.

Мерките и активностите кои се превземаат во насока на рационално искористување на просторот и заштитата на животната средина, при што се земени во предвид и посебните интереси на просторното уредување и развој се:

- Спроведување на постојните закони и прописи со кои се заштитува просторот, ресурсите и националното богатство,
- Организирање и уредување на просторот со цел да се постигне севкупен развој, посебно во однос на:
  - стопанисувањето на земјоделското земјиште, шумите, водите и др.
  - заштитата на природното и создаденото богатство.
- Утврдување на насоката и критериумите за уредување на просторот надвор од градежните подрачја со помош на стручни упатства од ресорите на земјоделството, водостопанството, шумарството и заштитата на животната средина. Неопходно е да се посвети поголемо внимание на планирањето на инфраструктурните коридори и објекти со приоритетно користење на постојните траси и помалку вредни простори.

Преку изработка на **Урбанистичкиот план за село Добромири, општина Новаци** и имплементација на параметрите за уредување на просторот ќе се обезбеди:

- Рационално и ефикасно користење на градежното земјиште и поефикасно искористување на постојната ангажирана површина, како и површината на предвиденото проширување;
- Ефикасно сообраќајно поврзување, планско уредување и екипирање на населбата со комунална инфраструктура и неопходните функционални содржини;

- Стимулација на населението за траен опстанок во матичната средина преку целосна афирмација на најбитните аспекти на живеењето и стопанисувањето и се создава неопходна социјална и економска сигурност;
- Се запазуваат и афирмираат културните и природните посебности и вредности и се запазува квалитетот на животната средина во селските подрачја.

Законската регулатива, врз основа на која се уредува областа, од аспект на заштита на животната средина и која е потребно да се примени при изработка на Урбанистичкиот план за село Добромири, општина Новаци е следната:

- Закон за животна средина (Службен весник на РМ, број.53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11 и 123/12)
- Закон за квалитет на амбиентниот воздух (Сл.в.на РМ, бр.100/12)
- Закон за управување со отпадот (Службен весник на РМ, број.09/11-пречистен текст и број.51/11);
- Закон за заштита од бучава во животната средина (Службен весник на РМ, број.79/07, 124/10 и 47/11)
- Закон за водите (Службен весник на РМ, број.87/08, 06/09, 161/09, 83/10, 51/11, 44/12)
- Уредба за класификација на водите (Службен весник на РМ, број.18/99)
- Уредба за категоризација на водотеците, езерата, акумулациите и подземните води (Службен весник на РМ, број.18/99 и 77/99)
- Правилник за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање (Службен весник на РМ, број. 63/12, 126/12 и 19/13) и други законски и подзаконски акти.

Концептот за заштита на животната средина се базира на општите и посебни цели и насоки за заштита на посебните природни вредности, меѓу кои амбиенталните, естетските и рекреативните потенцијали на просторот. Токму затоа, при изработката на **Урбанистичкиот план за село Добромири, општина Новаци,** потребно е да се има во предвид следното:

- **Да се внимава да не дојде до искористување на земјиштето на начин и обем со кој би се загрозиле неговите природни вредности, квалитетот, количината и режимот на површинските и подземните води;**
- Одржување на крајбрежната вегетација на водотеците во близина, за заштита од ерозивен нанос;
- Да се предвидат соодветни технички зафати за **пречистување на отпадните води** и имплементација на технологии кои ќе овозможат нивно повторно искористување за истата или друга намена;
- Задолжително **испитување на пречистените отпадни води** пред испуштање во најблискиот реципиент, со цел да се усогласат вредностите на концентрацијата на материите присутни во пречистената отпадна вода со граничните вредности на максимално дозволените концентрации на материите присутни во реципиентот, согласно Уредбата за класификација на водите и Уредбата за категоризација на водотеците, езерата, акумулациите и подземните води;
- Да се превземат мерки и активности за **избегнување или намалување на бучавата**, особено во близина на населените места, со цел да се избегнат негативните ефекти од бучавата врз здравјето на населението во

непосредната околина и да се почитуваат пропишаните гранични вредности за дозволено ниво на бучава во животната средина;
- Согласно со член 7 од Законот за управување со отпадот (Сл.в. на РМ, бр.09/11- пречистен текст и бр.51/11), создавачите на отпад се должни во најголема можна мера, да го избегнат создавањето на отпад и да ги намалат штетните влијанија на отпадот врз животната средина, животот и здравјето на луѓето. При **управување со отпадот** по претходно извршената селекција, отпадот треба да биде преработен по пат на рециклирање, повторно употребен или во истиот или во друг процес за екстракција на секундарни суровини или пак да се искористи како извор на енергија;
- После соодветниот третман, **отпадните материи** да се одложат на депонија;
- Потребно е да се потенцира дека создавачот и/или поседувачот на отпадни материи и емисии ги сноси сите трошоци за санација на евентуално предизвиканите нарушувања во животната средина.
- Да се избегне губење, модификација и фрагментација на живеалиштата и прекумерно искористување на биолошките ресурси, со цел да се намалат или целосно елиминираат негативните последици врз стабилноста на екосистемите и деградација на биодиверзитетот;
- При изработка на Урбанистичкиот план за село да се имплементираат плански мерки за заштита на биодиверзитетот;
- Планирање на **современа инфраструктура**.

Природно наследство

Од областа на **заштита на природата** *(природното наследство, природните реткости и биолошката и пределската разновидност)*, урбанистичкиот план за село треба да се усогласи со Просторниот план на Република Македонија на тој начин што, врз основа на режимот за заштита, ќе се организира распоред на активности и изградба на објекти кои ќе се усогласат со барањата кои ги поставува одржливото користење на природата и современиот третман на заштита.

Особено внимание при заштита на природата, треба да се посвети на начинот, видот и обемот на изградбата што се предвидува во заштитените простори за да се одбегнат или да се надминат судирите и колизиите со инкомпатабилните функции. За таа цел е неопходно почитување на следните принципи:
- Оптимална заштита на просторите со исклучителна вредност;
- Зачувување и обновување на постојната биолошка и пределска разновидност во состојба на природна рамнотежа;
- Обезбедување на одржливо користење на природното наследство во интерес на сегашниот и идниот развој, без значително оштетување на деловите на природата и со што помали нарушувања на природната рамнотежа;
- Спречување на штетните активности на физички и правни лица и нарушувања во природата како последица на технолошкиот развој и извршување на дејности, односно обезбедување на што поповолни услови за заштита и развој на природата;
- Рационална изградба на инфраструктурата;

- Концентрација и ограничување на изградбата;
- Правилен избор на соодветна локација.

Според Законот за заштита на природата (Службен весник на РМ, број.67/04, 14/06, 84/07, 35/10, 47/11, 148/11, 59/12 и 13/13) и Законот за животната средина (Службен весник на РМ, број.53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11 и 123/12) потребно е внесување на мерки за заштита на природата при планирањето и уредувањето на просторот кои треба строго да се почитуваат.

На просторот за кој се планира изработка на Урбанистички план за село Добромири, општина Новаци, нема регистрирано ниту евидентирано природно наследство.

Доколку при изработка на урбанистичкиот план за село или при уредувањето на просторот се дојде до одредени нови сознанија за природно наследство кое би можело да биде загрозено со урбанизацијата на овој простор, потребно е да се предвидат мерки за заштита на природното наследство:

- Утврдување на границите и означување на сите објекти кои би можеле да бидат предложени и прогласени како природно наследство;
- Забрана за вршење на какви било стопански активности кои не се во согласност со целите и мерките за заштита утврдени со правниот акт за прогласување природното добро или Просторниот план за подрачје со специјална намена;
- Магистралната и останатата инфраструктура (надземна и подземна) да се води надвор од објектите со природни вредности, а при помали зафати потребно е нејзино естетско вклопување во природниот пејзаж;
- Воспоставување на мониторинг, перманентна контрола и надзор на објектите со природни вредности и преземање на стручни и управни постапки за санирање на негативните појави;
- Воспоставување на стручна соработка со соодветни институции во окружувањето;
- Почитување на начелата за заштита на природата согласно Законот за заштита на природата (Службен весник на РМ, број.67/04, 14/06, 84/07, 35/10, 47/11, 148/11, 59/12 и 13/13).

Заштита на културно-историско наследство

Во своето милениумско постоење, човековата цивилизација од праисторијата до денес, на територија на Р. Македонија, оставила значајни траги од вонредни културни, историски и уметнички вредности, кои го потврдуваат постоењето, континуитетот и идентитетот на македонскиот народ на овие простори.

Просторниот аспект на недвижното културно наследство е предмет на анализа во корелација со долгорочната стратегија за економски, општествен и просторен развој, односно стратегијата за зачувување и заштита на тоа наследство во услови на пазарно стопанство.

Републичкиот завод за заштита на спомениците на културата, за потребите на Просторниот план на Републиката, изготви **Експертен елаборат за заштита на**

недвижното културно наследство во кој е даден Инвентар на недвижно културно наследство од посебно значење.

Инвентарот содржи список на регистрирани и евидентирани недвижни културни добра, што подразбира список на недвижните предмети со утврдено својство споменик на културата, односно на недвижните предмети за кои основано се претпоставува дека имаат споменично својство. Тоа се: археолошки локалитети, цркви, манастири, џамии, бањи, безистени, кули, саат кули, турбиња, мавзолеи, конаци, мостови, згради, куќи, стари чаршии, стари градски јадра и други споменици со нивните имиња, локации, блиските населени места, период на настанување и општините во кои се наоѓаат спомениците.

Согласно Законот за заштита културното наследство (Сл.весник на РМ бр. 20/04, бр.115/07, бр.18/11, бр.148/11 и бр.23/13), видови на недвижно културно наследство се: споменици, споменички целини и културни предели.

Значаен дел од недвижното културно наследство (околу 45%), се наоѓа во **руралните населби** и ридско-планинските подрачја, кои се целосно или делумно напуштени, што значително ја усложнува нивната заштита и користење.

На подрачјето кое е предмет на анализа **нема** регистрирани недвижни споменици на културата (Екпертен елаборат).

Во **Археолошката карта на Република Македонија**, која ги проучува предисториските и историските слоеви на човечката егзистенција, од најстарите времиња до доцниот среден век, на анализираното подрачје, евидентирани се локалитети:

- **КО Добромири** - *Арапски Гробишта,* населба од неолитско време, се наоѓа на 1 км северно од селото и на околу 400 м источно од Црна Река; *Голема Тумба,* населба од неолитско време, се наоѓа на 1.5 км северно од селото, во непосредна близина на старото корито на Црна Река; *Горна Тумба,* населба од неолитско време, се наоѓа на 1 км северно од селото и на околу 300 м западно од патот за селото Аглеарци;

Според Просторниот план на Р.Македонија, најголем број на цели се однесуваат на третманот и заштитата на културното наследство во плановите од пониско ниво.

При изработка на планска документација од пониско ниво, да се утврди точната позиција на утврдениот *локалитет со културно наследство* и во таа смисла да се применат плански мерки за заштита на недвижно културно наследство:

- задолжителен третман на недвижното културно наследство во процесот на изработката на просторните и на урбанистичките планови од пониско ниво заради обезбедување на плански услови за нивната заштита, остварување на нивната културна функција, просторна интеграција и активно користење на спомениците на културата за соодветна намена, во туристичкото стопанство, во малото стопанство и услугите и во вкупниот развој на државата;
- -планирање на реконструкција, ревитализација и конзервација на најзначајните споменички целини и објекти и организација и уредување на контактниот, околниот споменичен простор заради зачувување на нивната културно-историска димензија и соодветна презентација;

- измена и дополнување на просторните и урбанистичките планови заради усогласување од аспект на заштита на недвижното културно наследство;

Согласно Закон за просторно и урбанистичко планирање (Сл. весник на РМ бр.60/11 - пречистен текст и 53/11 - измена и дополна), во просторните и урбанистички планови, врз основа на документацијата за недвижното културно наследство, задолжително се утврдуваат: плански мерки за заштита на спомениците на културата, како и насоки за определување на режимот на нивната заштита.

Вградувањето соответен режим за заштита на недвижното културно наследство во просторен и урбанистички план се врши според заштитно-конзерваторски основи за културно наследство (Согласно чл. 71 од Законот за заштита на културно наследство).

Недвижното културно наследство, без оглед дали е во прашање градителска целина или поединечен објект, како заедничко културно богатство на светот, во просторните и урбанистичките планови треба да се третира на начин кој ќе обезбеди негово успешно вклопување во просторното и организационото ткиво на градовите и населените места или пошироките подрачја и потенцирање на неговите градежни обликовни и естетски вредности.

Туризам и организација на туристички простори

Туризмот и угостителството со својата основна функција-прифаќање, сместување и истовремено задоволување на голем број разновидни барања и желби на туристите, влијае како врз вкупната економија и развојот на одредена средина, а исто така има изразено влијание и врз просторот во кој ја обавува дејноста. Туризмот со своето мултиплицирано влијание во процесот на стопанисување, посредно и непосредно, ги вклучува и другите гранки и дејности во вкупната понуда на туристичкиот пазар. Ова, пред сé, се однесува на угостителството, трговијата, сообраќајот, занаетчиството, здравството и на разни други видови услуги. Исто така, преку туризмот се нудат и се продаваат и нематеријални вредности, како што се: разни информации, обичаи, фолклор, забава, спортско-рекреативни активности и слично.

Врз основа на комплексно согледаните природни и создадени услови и ресурси по обем, квалитет, распространетост или уникатност, функционалност, атрактивност и степен на активираност, на територијата на Р. Македонија како посебни целини може да се издвојат следните видови на туристички потенцијали: водените површини, планините, бањите, целините и добрата со природно и културно наследство, транзитните туристички правци, градските населби, ловните подрачја и селата.

Согласно со основните долгорочни цели, концептот и критериумите за развој и организација на туристичката понуда, во Републиката се дефинирани вкупно 10 туристички региони со 54 туристички зони.

Предметниот простор за кој се наменети Условите за планирање на просторот, припаѓа на Пелагониски туристички регион со 9 туристички зони и 25 туристички локалитети.

Заштита од воени разурнувања, природни и техничко-технолошки катастрофи

Согласно Просторниот план на Република Македонија и согласно Законот за одбрана (Службен весник на РМ, број.185/11 - пречистен текст), Законот заштита и спасување (Службен весник на РМ, број.93/12 - пречистен текст) и Законот за управување со кризи (Службен весник на РМ, број.29/05 и 36/11), селото за кое се работи Урбанистички план се наоѓа во **простори погодни за слободни територии-подрачја**, односно простори кои поради своие природни својства се тешко пристапни за оклопни механизирани единици надвор од урбаните агломерации и комуникациите и од главните насоки на напаѓање. Овие подрачја поради слабата населеност и недоволната изграденост имаат низок степен на повредливост заради што се погодни за формирање на слободни територии.

Поволноста на просторите погодни за слободни територии , овозможуваат сместување на евакуираното население. Во плановите за евакуација треба да завземаат најзначајно место како простори од регионално и републичко значење во кои во услови на војна евакуираното население ќе биде носител на производство пред се на храна како и за други најнеопходни производи за одбрана и преживување. На овие простори треба да се предвидуваат туристички и рекреативни капацитети, викенд населби, развој на сточарство и земјоделие, лоцирање на помали индустриски и стопански капацитети и изградба на наеопходна инфраструктура како трајна развојна и одбрамбена стратегија.

Според тоа во согласност со член 53 од Законот заштита и спасување (Службен весник на РМ, број.93/12 - пречистен текст) **задолжително треба да се применуваат мерките за заштита и спасување.** Тоа опфаќа пред се изградба на објекти отпорни на сеизмички дејствија, регулирање на водотеците и изградба на систем на одбранбени насипи, обезбедување на противпожарни пречки, изградба на објекти и заштита и изградба на потребната инфраструктура. За ефикасна заштита на населението и материјалните добра, задолжително треба да се обезбедат средства за лична и колективна заштита, материјално-технички средства потребни за спроведување на мерките за заштита и спасување, обука за примена на средствата за заштита и спасување во за тоа предвидените центри.

Обврската за изградба на засолништа се однесува на загрозените зони. Загрозените зони ги утврдува Владата и истите се составен дел на просторните и урбанистичките планови.

Начинот на изградба, одржувањето и користењето на засолништата и другите заштитни објекти и определувањето на потребниот број на засолнишни места со уредба ги уредува Владата.

Обврската на планирање и изградба на засолништа заради заштита на населението од воени разурнувања во станбените, стопанските, деловните, јавните и другите видови на градежни објекти е уредено со повеќе закони и подзаконски акти, и тоа:

- Законот за одбрана (Службен весник на РМ, број.185/11 - пречистен текст);
- Законот за заштита и спасување (Службен весник на РМ, број.93/12 - пречистен текст);
- Законот за управување со кризи (Службен весник на РМ, број.29/05 и 36/11);

- Законот за просторно и урбанистичко планирање (Службен весник на РМ, број.60/11 - пречистен текст и број.53/11) ;
- Уредба за начинот на изградбата на јавните засолништа и одржувањето и користењето на веќе изградените засолништа и другите заштитни објекти и определување на потребниот број засолнишни места (Службен весник на РМ, број.153/10);
- Уредба за спроведување на засолнувањето (Службен весник на РМ, број.93/05);
- Уредба за спроведување на мерката заштита и спасувањето од пожари, експлозии и опасни материи (Службен весник на РМ, број. 100/10);
- Уредба за начинот на применувањето на мерките за заштита и спасување, при планирањето и уредувањето на просторот и населбите, во проектите и при изградба на објектите, како и учество во техничкиот преглед (Службен весник на РМ, број.105/05);
- Правилник за поблиска содржина, размер и начин на графичка обработка на урбанистички планови (Службен весник на РМ, број.78/06);

Сеизмичките појави-земјотресите се доминантни природни непогоди во Република Македонија, кои можат да имаат катастрофални последици врз човекот и природата.

Присутни се низ вековите, на десет сеизмички жаришта во земјата или во нејзината поблиска и поширока околина. Земјотресите со умерени магнитуди (M<6,0) можат да предизвикаат сериозни разурнувања, бидејќи традиционално градените објекти, особено во руралните средини, не можат да ги издржат овие земјотреси без значителни оштетувања.

Историските податоци покажуваат дека силните земјотреси генерирани на територијата на државата се проследени и со појава на колатерални хазарди (ликвифакција, одрони, свлечишта, пукнатини, раседници, померувања), со доминантни одрони и свлечишта, што уште повеќе ги зголемува негативните последици на земјотресите.

Во досегашниот просторен развој на Републиката, природните богатства, географските, морфолошките и другите погодности имале доминантно влијание врз изградбата и уредувањето на нејзината територија, без оглед на присутните сеизмички ризици. Тоа создава конфликтна ситуација во која најголемите градови, најголем број на населението, индустриските капацитети и најзначајните комуникации, како што се коридорите север-југ и исток-запад, се лоцирани во зоните со најголема сеизмичност (интензитет од VIII-X степени на МСК- 64).

Просторот на селото според очекуваните сеизмички интензитети се наоѓа во зоната изложена на потреси од 7^0 по МКС.

Намалување на сеизмичкиот ризик може да се изврши со задолжителна примена на нормативно-правна регулатива, со која се уредени постапките, условите и барањата за постигнување на технички конзистентен и економски одржив степен на сеизмичка заштита, кај изградбата на новите објекти.

Во инвестиционите проекти треба да се разработат мерките за заштита на човекот, материјалните добра и животната средина од природните катастрофи.

Неопходно е перманентно ажурирање на плановите за заштита од елементарни непогоди, кои согласно законските обврски постојат за целата

територија на државата, поради присутниот сеизмички хазард, како и изложеноста на други природни катастрофи.

Со реализација на наведените приоритети се создаваат реални услови за успешна инженерска превенција и намалување на сеизмичкиот ризик на територијата на Република Македонија, односно за ефикасен менаџмент на ефектите и вонредните состојби предизвикани од силните сеизмички сили.

За успешно функционирање на **заштитата од природни и елементарни катастрофи** во процесот на урбанистичко планирање потребно е да се превземат соодветни мерки за **заштита од пожари**, односно евентуалните човечки и материјални загуби да бидат што помали во случаи на пожарите.

Во однос на диспозицијата на противпожарната заштита, населеното место во случај на пожар ќе го опслужува противпожарните единица од **соседните населени места.** Во процесот на планирање потребно е да се води сметка за конфигурација на теренот, степен на загрозеност од пожари и услови кои им погодуваат на пожарите: климатско-хидролошките услови, ружата на ветрови и слично кои имаат влијание врз загрозеност и заштита од пожари.

Заради поуспешна заштита од ваквите појави во урбанистички планови се превземаат низа мерки за отстранување на причините за предизвикување на пожари, спречување на нивното ширење, гаснење и укажување помош при отстранување на последиците предизвикани со пожари, кои се однесуваат на:

- изворите за снабдување со вода, капацитетите на градската водоводна мрежа и водоводните објекти кои обезбедуваат доволно количество вода за гаснење на пожари;
- оддалеченоста меѓу зоните предвидени за станбени и јавни објекти и зоните предвидени за индустриски објекти и објекти за специјална намена за сместување лесно запаливи течности, гасови и експлозивни материи;
- оддалеченоста меѓу објектите со различна намена и отпорност на пожари на конструкциите внатре во индустриската зона;
- широчината, носивоста и проточноста на патиштата со кои ќе се овозможи пристап на противпожарни возила до секој објект и нивно маневрирање за време на гаснење на пожарите;

Заштитата од пожари опфаќа мерки и дејности од нормативен, оперативен, организационен, технички, образовно-воспитен и пропаганден карактер, кои се уредени со Законот за заштита и спасување Законот за заштита и спасување (Службен весник на РМ, број.93/12 - пречистен текст) кој е во согласност со директивите на Европска Унија, како и Уредбата за спроведување на заштитата и спасувањето од пожари.

Во идниот развој за **заштита на просторот од поплави и големи води** треба да се почитуваат насоките и мерките дефинирани во делот на водостопанство.Од метеоролошки појави со карактеристики на елементарни непогоди се манифестираат појавата на **град, луњени ветрови и магли.**

Со цел за поефикасна заштита обавезно е предвидување на современа громобранска инсталација и нејзино континуирано одржување.

Како посебна мерка за заштита од силните ветрови, покрај комуникациите, претставува изборот на вегетација.

Едно од можните и неопходно потребни превентивни мерки за заштита од **техничко - технолошки катастрофи** е планирањето, кое преку осознавање и анализа на состојбите и опасностите од можните инциденти, во одржувањето на

инсталациите и опремата, треба да создаде прифатлив однос кон животната средина. Притоа основните методолошки постапки за планирање и уредување на просторот се:

- оценка на состојбите на природните компоненти на животната средина и степенот на загрозеност од појава на технички катастрофи;
- оценка на оптовареноста на просторот со технолошки системи со одредено ниво на ризик;
- анализа на меѓусебната зависност на природните услови и постојните технолошки системи;
- дефинирање на нивото на постојниот ризик при редовна секојдневна работа на технолошките системи и при појавата на инцидентни случаи;
- процена на загрозеноста на луѓето и материјалните добра;
- утврдување на критериумите за избор на оптимална варијанта на заштита врз основа на проценетиот степен на загрозеност.
- сопримена на оваа методолошка постапка може де се очекува остварување на следните основни цели за заштита од техничко-технолошки катастрофи:
- максимално усогласување и користење на просторот од аспект на заштита во рамките на просторните можности;
- вградување на мерките на кои се засновува организацијата на заштита и спасување на човечките животи и материјалните добра од техничко-технолошки катастрофи во определувањето на намената на просторот;
- интегрирање на елементите на загрозеноста во рамките на комплексот на прашањата врзани со заштитата на животната средина.

Заради постигнување на целосна заштита на луѓето, материјалните добра и потесната и поширокаата животна средина постојат три нивоа на преземање на сигурносни, превентивни мерки:

Прво ниво: ги вклучува сите мерки кои се преземаат во одржувањето на опремата и инсталациите, заради сигурно користење на опасни материјали во технолошките процеси и одбегнување на технолошки катастрофи.

Второ ниво: се однесува на сите мерки кои треба да обезбедат ограничување на емисијата како последица од пожар, експлозија или ослободување на хемикалии, што може да се случи во околности на поголеми индустриски акциденти.

Трето ниво: вклучува мерки кои се преземаат за заштита на животната средина во смисол на ограничување на ефектите од емисија на опасни материи, или последици од пожар и експлозии.

При изработката на плановите од пониско ниво треба да се има предвид следното:

- потребата од оформување на системот на евиденција и анализа на технолошките акциденти, компактибилен на системот MAPC на Европската унија, како база за евиденција на опасни материјали, присутни во технолошките постројки и можни причини на катастрофи.
- потребата од предвидување на превентивни мерки од страна на стопанските субјекти за спречување на технолошки катастрофи, базирани врз анализата на однесувањето на исти или слични постројки.

- потребата од замена на халогенираните јагленоводороди како разладни средства и пропеланти; редукција на сегашната емисија на голем број на опасни супстанци до 50% и редукција на емисија на бензен, хлорметан, дихлоретан, бакар и кадмиум од 60-70%; намалување на емисијата на јагленороден-диоксид и сулфур-диоксид и дефосфатизирање и денитрифицирање на отпадниот материјал.
- изработка на соодветни планови и програми за заштита на населението и едукација и тренинг на персоналот во случај на евентуална техничка катастрофа.

Усогласување на планската документација со Просторниот план

Сите активности во просторот треба **да се усогласат со насоките на Просторниот план на државата**, особено значителните и оние кои се однесуваат на планирањето и изградбата на:

- државните инфраструктурни системи (патишта, железници, воздушен сообраќај, телекомуникации);
- енергетските системи, енерговоди и поголеми водостопански системи;
- градежните објекти важни за државата;
- капацитетите на туристичката понуда;
- стопанските комплекси и оние кои се однесуваат на поголеми концентрации (слободни економски зони);
- капацитетите за користење на природните ресурси;
- Просторните планови на регионите, општините и подрачјата од посебен интерес и урбанистичките планови се усогласуваат со Просторниот план на Републиката, особено во однос на следните елементи:
- намената и користењето на површините;
- мрежата на инфраструктура;
- мрежата на населби;
- заштитата на животната средина;

Насоките на Просторниот план на Републиката во однос на намената и користењето на површините се однесуваат на заложбата при изработката на урбанистичките планови, **површините за сите урбани содржини треба да се бараат исклучиво на површини од послаби бонитетни класи (над II категорија);**

Посебни мерки и активности за остварување на рационалното користење и заштита на просторот, како и посебни интереси на просторниот развој се:

1. Обезбедување на спроведување на постојните закони и прописи со кои се заштитува просторот, ресурсите и националното богатство и се организира и уредува просторот со цел за вкупен развој.
2. Рационално користење на подрачјата за градба и нивно проширување или формирањето на нови врз база на критериумите за изготвување на соодветна планска документација.
3. Насоките и критериумите за уредување на просторот надвор од градежните подрачја треба да се утврдат со помош на стручни основи и упатствата од ресорите на земјоделството, водостопанството, шумарството и заштитата на животната средина.
4. Утврдување на можностите за користење на стопанските зони преку внатрешна трансформација, модернизација и подобро користење на просторот и опремата.
5. Постапно дислоцирање на загадувачките дејности од населбите;
6. Создавање на услови за лоцирање на мали стопански единици.

ЗАКЛУЧНИ СОГЛЕДУВАЊА

Економски основи на просторниот развој:

- **Согласно определбите на Просторниот план на Р. Македонија, идниот развој и разместеноста на економските дејности во планскиот опфат на просторот на село Добромири во општина Новаци на површина од 54,8 ха, треба да базира на примена на принципите и стандардите за заштита на животната средина, особено нивна превентивна примена и спречување на негативните влијанија врз животната средина.**

Заштита на земјоделско земјиште:

- Врз основа на Законот за земјоделско земјиште (Сл. весник на РМ, бр. 135/07, 18/11, 42/11, 148/11 и 95/12), пренамена на земјоделско земјиште се регулира со членовите 48, 49, 51, 51-а, 51-б, 51-в, 51-г и 52.
- При зафаќање на нови земјоделски површини предвидени со програмата за изработка на урбанистички планови или друг плански документ предвиден согласно Законот за просторно и урбанистичко планирање, потребно е да се прибави согласност за трајна пренамена од Владата на Република Македонија, на предлог на Министерството.
- Согласно Член 49, Доколку при изработка на урбанистичко планската документација, односно проект за инфраструктура предвидени согласно со Законот за просторно и урба-нистичко планирање се зафаќаат нови земјоделски по-вршини, надлежниот орган за одобрување на планската програма за урбанистички план, државна и локална урбанистичко планска документација, односно за одобрување на проектот за инфраструктура, пред одобрување на истите, до Министерството поднесува барање за согласност за трајна пренамена на земјоделско земјиште во градежно.

Водостопанска инфраструктура:

- Изградбата на водоснабдителната мрежа во границите на планскиот опфат на селото Добромири да биде усогласена со планското ширење на селото.
- Водата треба да се третира како производ кој има своја економска цена како и сите други производи. Поради тоа при изградбата на водоснабдителната мрежа во селото Добромири да се применуваат современи материјали и техники, да се модернизира следењето на функционирањето на водоснабдителната мрежа, со цел да се постигне рационално и штедливо користење на водата.
- Изградбата на сепарациската канализациска мрежа во границите на планскиот опфат на селото да биде усогласена со планското ширење на селото.
- Отпадните води пред да се испуштат во реципиентот мора да бидат подложени на третман на пречистување, односно да бидат доведени до

квалитет према "Уредбата за категоризација на водотеците, езерата, акумулациите и подземните води".

- Доколку во границите на планскиот опфат на селото постојат стопански капацитети кои од технолошкиот процес испуштаат отпадни води кои поради својот квалитет може да го оневозможат функционирањето на пречистителна станица за отпадни води или да предизвикаат проблеми во функционирањето на канализацискатa мрежа во селото, стопанскиот субјект мора да изврши предтретман на отпадните води пред да ги испушти во градската канализациска мрежа.
- Селото Добромири се наоѓа во Пелагониската Котлина каде се наоѓаат најголемите обработливи површини во Државата. Во близина на селото се наоѓаат водостопански објекти, канали за наводнување и одводнување, кои се дел од системите за наводнување на земјоделското земјиште. При изработката на планската документација за селото да се почитуваат заштитните зони од на каналите согласно позитивната законска регулатива.

Енергетика:

- Планскиот опфат на с.Добромири нема конфликт со постојните и планирани енергетски водови.

Домување:

- Основна определба на станбената изградба во областа на домувањето за УП за с. Добромири- општина Новаци, во планираниот период треба да биде реализација на зацртаните цели на концепцијата на домувањето во зависност од потребите и економските можности;
- Проекцијата на потребниот станбен простор за селото во планскиот период треба да се заснова на нормативите зацртани во ППРМ и тоа: 20-25 $м^2$/жител станбена површина, 40-80 $м^2$/стан (оптимална големина), 100% опременост на станот со инсталации и потполно елиминирање, односно замена на субстандардниот станбен фонд;

Јавни функции:

- Организација на јавните функции, согласно планираната мрежа на населби, да поаѓа од постојната мрежа на јавните функции со запазување на пропишаните стандарди и нормативи согласно Просторниот план на Р. Македонија и под претпоставка дека идниот развој на овие функции ќе се развива во согласност со економските, институционални и други промени кои се во тек;

Индустрија

- Во наредниот период, индустриското производство се очекува да биде застапено во сите општини и да остварува растеж кој ќе придонесе за зголемување на вработувањето, подобрување на условите за живеење на граѓаните на поширокиот простор на земјата.
- **Со Урбанистичкиот план за селото Добромири во општина Новаци со плански опфат од 54,8 ха, доколку се предвидат површини со производна**

намена потребно е да бидат применети стандардите за заштита на животната средина и одржлив економски развој согласно планските определби утврдени со Просторниот план на Република Македонија во областа на развојот и разместеноста на индустриските дејности. Индустријата која е значајна дејност во придвижувањето на вкупната економија, има истотака значајно влијание врз квалитетот на животната средина. Во услови на усвоената развојна парадигма на "одржлив" развој, напорите треба да се насочат кон суштествени промени во стратегијата и политиката за развој и просторна алокација на индустриски гранки засновани на принципите на заштита на животната средина.

Сообраќајна инфраструктура:

- **Наведените показатели ја потврдуваат добрата поставеност на локацијата во однос на сообраќајните правци и текови во Р. Македонија.**
- **При планирање да се почитува заштитна зона на патот, согласно Законот за јавни патишта (Сл.в. на РМ, бр. 84/08, бр. 52/09, бр. 114/09, бр.124/10, бр.23/11, бр.53/11 и бр.44/12).**

Комуникациска инфраструктура:

- Планскиот опфат на с.Добромири нема конфликт со постојните и планирани комуникациски водови.

Заштита на животната средина:

- **Со цел да се обезбеди заштита и унапредување на животната средина при изработката на Урбанистичкиот план за село Добромири, општина Новаци потребно е да се почитуваат одредбите пропишани во Законот за животната средина (Службен весник на РМ, број.53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11 и 123/12) и подзаконските акти донесени врз основа на овој закон.**
- **Да се внимава да не дојде до искористување на земјиштето на начин и обем со кој би се загрозиле неговите природни вредности, квалитетот, количината и режимот на површинските и подземните води.**
- Одржување на крајбрежната вегетација на водотеците во близина, за заштита од ерозивен нанос.
- Да се предвидат соодветни технички зафати за **пречистување на отпадните води** и имплементација на технологии кои ќе овозможат нивно повторно искористување за истата или друга намена.
- Задолжително **испитување на пречистените отпадни води** пред испуштање во најблискиот реципиент, со цел да се усогласат вредностите на концентрацијата на материите присутни во пречистената отпадна вода со граничните вредности на максимално дозволените концентрации на материите присутни во реципиентот, согласно Уредбата за класификација на водите и Уредбата за категоризација на водотеците, езерата, акумулациите и подземните води.
- Да се превземат мерки и активности за **избегнување или намалување на бучавата**, особено во близина на населените места, со цел да се избегнат негативните ефекти од бучавата врз здравјето на населението во

непосредната околина и да се почитуваат пропишаните гранични вредности за дозволено ниво на бучава во животната средина.

- Согласно со член 7 од Законот за управување со отпадот (Сл.в. на РМ, бр.09/11- пречистен текст и бр.51/11), создавачите на отпад се должни во најголема можна мера, да го избегнат создавањето на отпад и да ги намалат штетните влијанија на отпадот врз животната средина, животот и здравјето на луѓето. При **управување со отпадот** по претходно извршената селекција, отпадот треба да биде преработен по пат на рециклирање, повторно употребен или во истиот или во друг процес за екстракција на секундарни суровини или пак да се искористи како извор на енергија.
- После соодветниот третман задолжително одложување **на отпадните материи** на депонија.
- Потребно е да се потенцира дека создавачот и/или поседувачот на отпадни материи и емисии ги сноси сите трошоци за санација на евентуално предизвиканите нарушувања во животната средина.
- Да се избегне губење, модификација и фрагментација на живеалиштата и прекумерно искористување на биолошките ресурси, со цел да се намалат или целосно елиминираат негативните последици врз стабилноста на екосистемите и деградација на биодиверзитетот.
- При изработка на Урбанистичкиот план за село да се имплементираат плански мерки за заштита на биодиверзитетот.
- Планирање на **современа инфраструктура**.

Природно наследство:

- **На просторот за кој се планира изработка на Урбанистички план за село Добромири, општина Новаци, нема регистрирано ниту евидентирано природно наследство.**
- Доколку при изработка на урбанистичкиот план за село или при уредувањето на просторот се дојде до одредени нови сознанија за природно наследство кое би можело да биде загрозено со урбанизацијата на овој простор, потребно е да се предвидат мерки за заштита на природното наследство, согласно Законот за заштита на природата (Службен весник на РМ, број.67/04, 14/06, 84/07, 35/10, 47/11, 148/11, 59/12 и 13/13).

Културно наследство

- Доколку при изведувањето на земјаните работи се наиде на археолошки артефакти, односно дојде до откривање на материјални остатоци со културно-историска вредност, потребно е да се постапи во согласност со чл.65 од Законот за заштита на културно наследство (Сл.весник на РМ бр. 20/04, бр.115/07, бр.18/11, бр.148/11 и бр.23/13), односно веднаш да се запре со отпочнатите градежни активности и да се извести надлежната институција за заштита на културното наследство во смисла на чл.129 од Законот.

Развој на туризам:

- Предметниот простор за кој што се наменети Условите за планирање, припаѓа на **Пелагониски туристички регион во кој се утврдени 9 туристички зони со 25 туристички локалитети.**

- **Согласно поставките на Концептот и критериумите за развој и организација на туристичката дејност, за непречен развој на вкупната туристичка понуда на ова подрачје, се препорачува, при идната организација на стопанските дејности да се почитуваат критериумите за заштита и одржлив економски развој.**

Заштита од воени разурнувања, природни и техничкио-технолошки катастрофи:

- Просторот за кој се наменети Условите за планирање на просторот за изработка на **УП за село Добромири-општина Новаци,** се наоѓа во **простори погодни за слободни територии-подрачја,** што наметнува задолжителна примена на мерките за заштита и спасување, во согласност со член 53 од Законот заштита и спасување(Службен весник на РМ, број.93/12 - пречистен текст);
- Задолжителна е примена на мерки за заштита од пожар.
- Предметниот простор според очекуваните сеизмички интензитети се наоѓа во зоната изложена на потреси од 7^0 **по МКС,** поради што се сугерира задоволување на условите и барањата за постигнување на технички конзистентен и економски одржив степен на сеизмичка заштита, при изградбата на новите објекти;

ИЗВОД ОД ПРОСТОРЕН ПЛАН НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
2002 - 2020

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

АГЕНЦИЈА ЗА ПЛАНИРАЊЕ НА ПРОСТОРОТ

Сектор:
Синтезни карти

Тема:
Биланс на намена на површините

Користење на земјиштето

Карта бр. 20

Легенда:

- шуми и шумско земјиште
- земјоделско земјиште
- наводнувани површини
- високопланински пасишта
- акумулации
- зони за експлоат. на минерали
- туристички простори
- транзитни коридори
- туристички центри
- автопат
- магистрален пат
- регионален пат
- железничка мрежа
- воздухопловно пристаниште

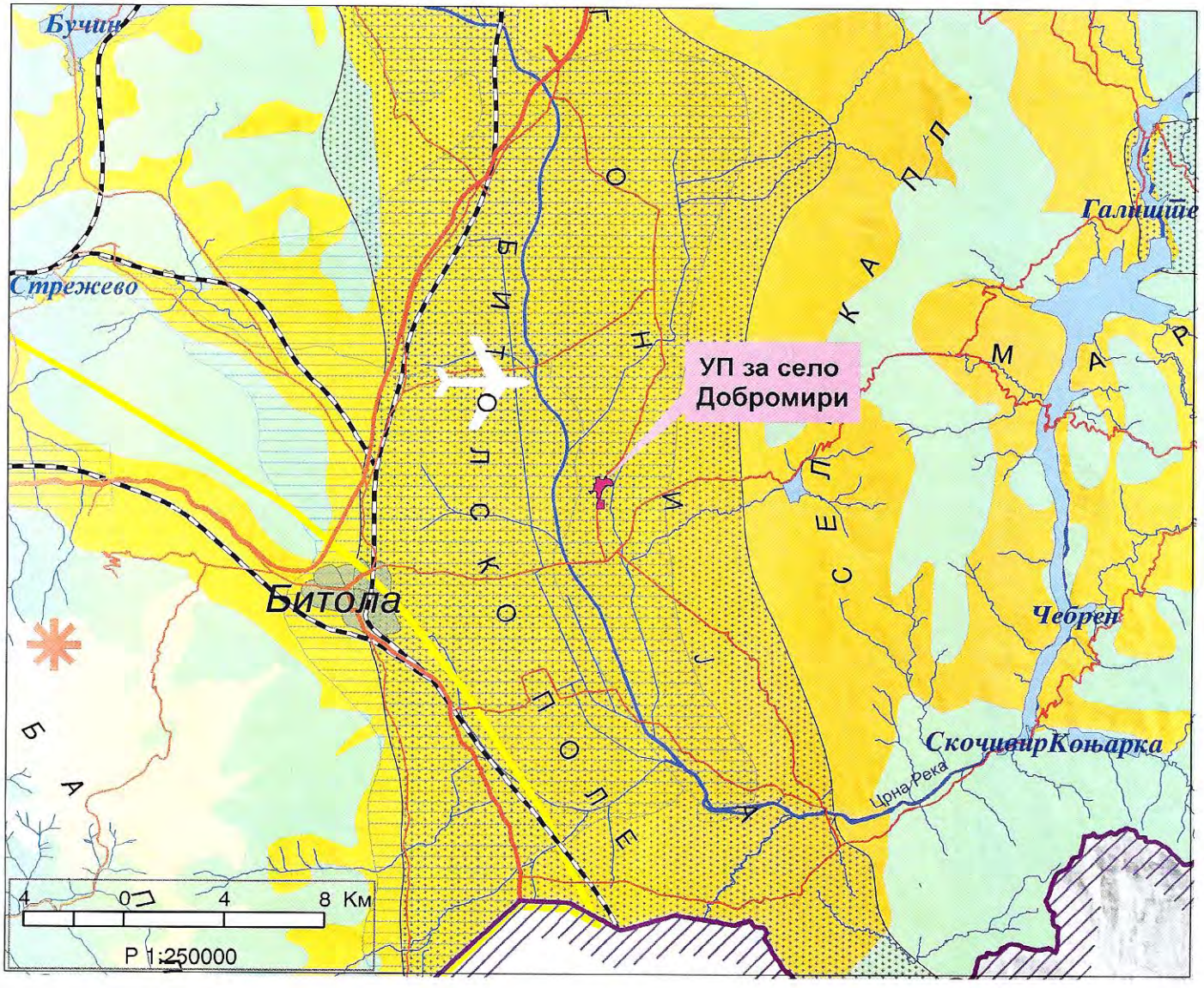

ИЗВОД ОД ПРОСТОРЕН ПЛАН НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
2002 - 2020

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

АГЕНЦИЈА ЗА ПЛАНИРАЊЕ НА ПРОСТОРОТ

Сектор:
Синтезни карти

Тема:
Просторно-функционална организација

Систем на населби и сообраќајна мрежа

Карта бр. 22

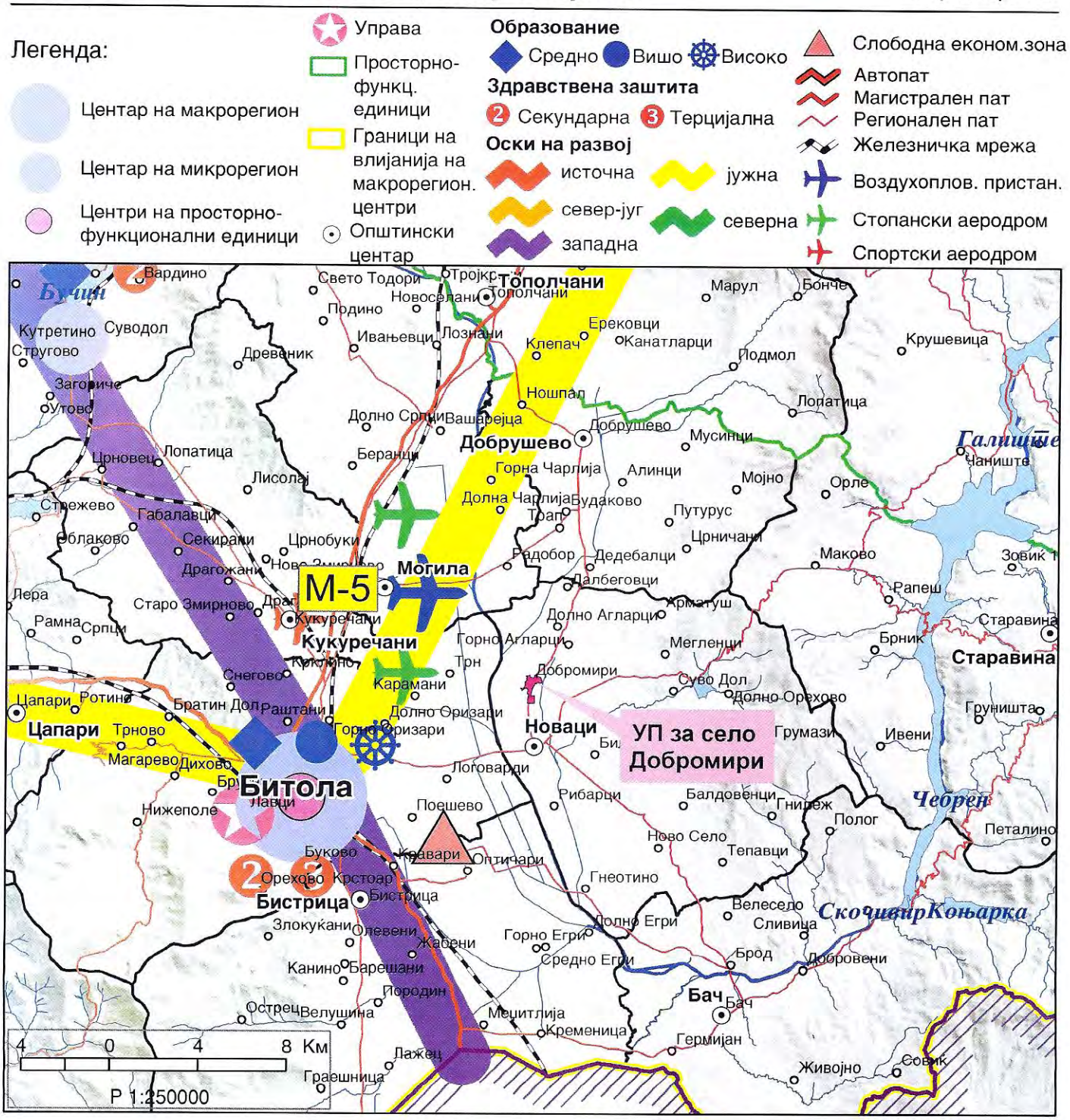

ИЗВОД ОД ПРОСТОРЕН ПЛАН НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
2002 - 2020

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

АГЕНЦИЈА ЗА ПЛАНИРАЊЕ НА ПРОСТОРОТ

Сектор:
Синтезни карти

Тема:
Техничка инфраструктура

Водостопанска и енергетска инфраструктура

Карта бр. 23

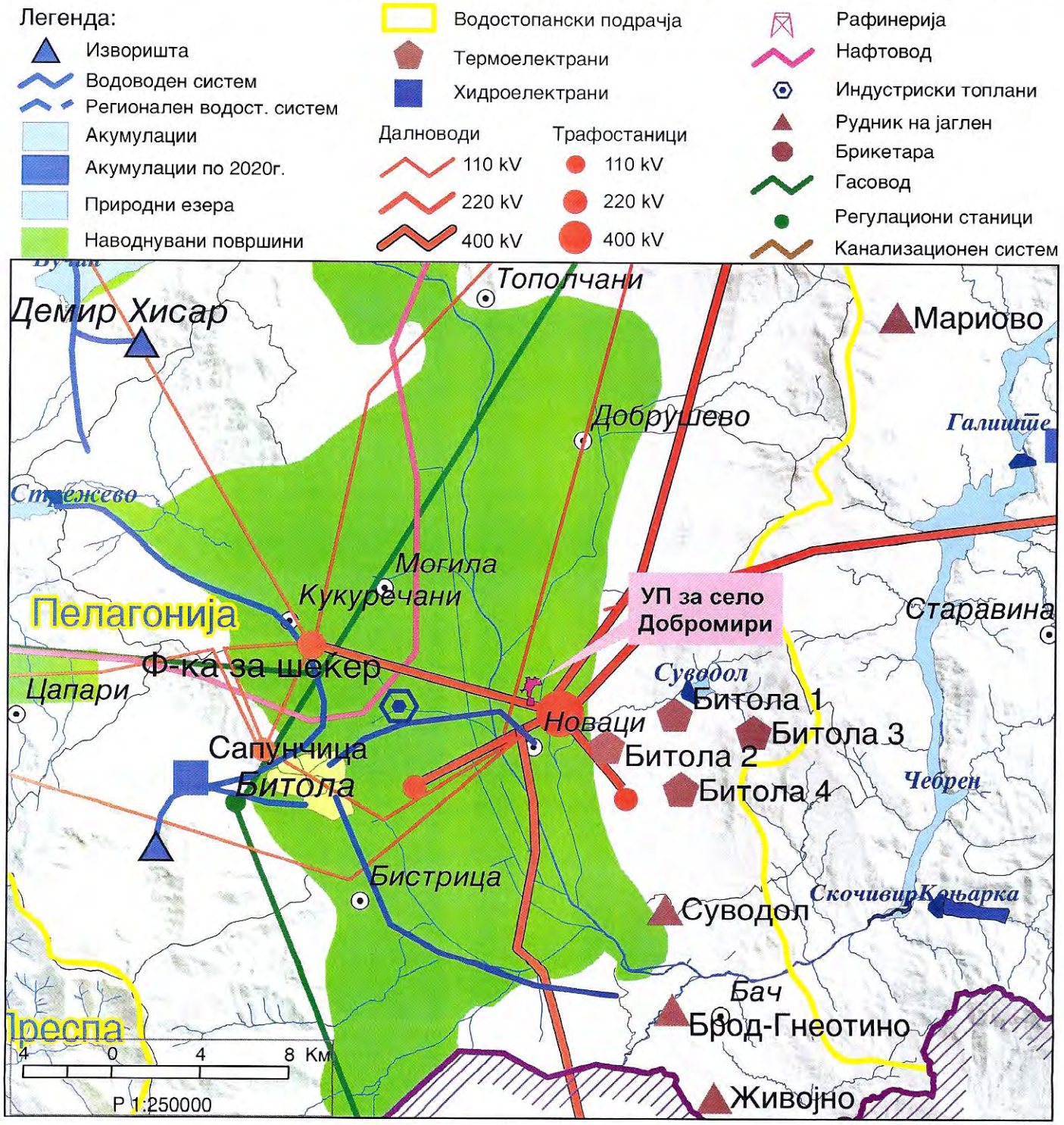

ИЗВОД ОД ПРОСТОРЕН ПЛАН НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
2002 - 2020

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

АГЕНЦИЈА ЗА ПЛАНИРАЊЕ НА ПРОСТОРОТ

Сектор:
Синтезни карти

Тема:
Заштита на животната средина

Реонизација и категоризација на просторот за заштита

Карта бр. 24

Легенда:

- Граници на региони за управување со животната средина
- Заштита на простори со природни вредности
- Рекултивација на деград. простори
- Управување со загад. на воздух и вода
- Заштита на реки со нарушен квалитет
- Заштита на акумулации и реки за водозафати
- Рекултивација на деградирани простори
- Заштита на земјоделско земјиште
- Заштита на шуми
- Поволни подрачја за лоцирање регионални санитарни депонии
- Поволни хидрогеолошки средини за лоцирање на депонии
- Споменичко подрачје
- Археолошки локалитети
- Споменички целини

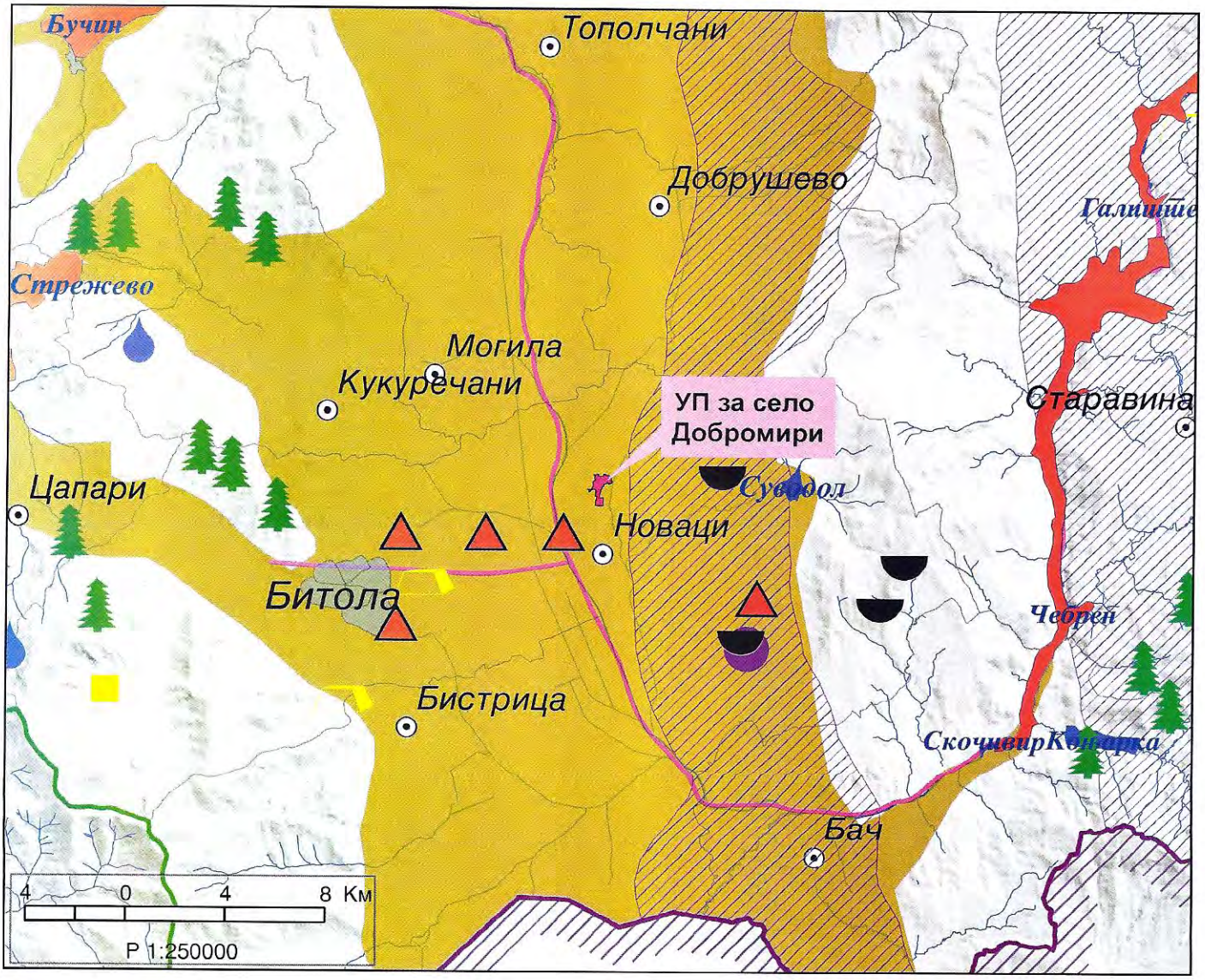

Република Македонија
Министерство за животна средина
и просторно планирање

МКД
СЕРТИФИКАТ
МКС EN ISO 9001:2009

Република Македонија
Министерство за
животна средина
и просторно
планирање

Бул."Гоце Делчев" бр.18,
1000 Скопје,
Република Македонија
Тел. (02) 3251 400
Факс. (02) 3220 165
Е-пошта:
infoeko@moepp.gov.mk
Сајт: www. moepp.gov.mk

Архивски број: УП1-15 318/2017

Дата: 16. 03. 2017

ДО: ОПШТИНА НОВАЦИ

ПРЕДМЕТ: Известување

Почитувани,

Во врска Вашето барање бр. 09-222/3 од 03.03.2017 год., доставено преку електронскиот систем е-урбанизам со постапка бр. 9387 од 06.03.2017 год. до Министерството за животна средина и просторно планирање – Сектор за просторно планирање, архивирано под бр. УП1-15 318/2017 од 06.03.2017 год., а се однесува за потврдување на издадено Решение за Услови за планирање на просторот под бр. 15-1745/5 од 28.05.2013 год., Ве известуваме за следното:

Согласно член 25 став 2 од Законот за просторно и урбанистичко планирање ("Службен весник на РМ" бр. 199/14, 44/15, 193/15, 31/16 и 163/16), Услови за планирање на просторот не се бараат при изработување на урбанистички планови и измени и дополнувања на урбанистички планови доколку тие се прават во периодот кога е на сила истиот Просторен план на Република Македонија според кој претходно се издадени Условите за планирање на просторот, а се однесуваат за ист плански опфат.

Во контекст на предходно кажаното издаденото Решение за Услови за планирање на просторот под бр. 15-1745/5 од 28.05.2013 год. е во важност додека е на сила Просторниот план на Република Македонија, според кој е издадено истото.

Со почит,

МИНИСТЕР
Bashkim Ameti

Изработил: Дајана Марковска Ристеска

Одобрил: Неби Реџепи

Република Северна Македонија
Општина Новаци
Бр. 09 467/3
29. 04. 2022 год
Новаци

ОПШТИНА НОВАЦИ, 7211 Новаци, Република Македонија
Тел./факс: 047-203-060; тел:. 047-282-900; e-mail- novacio@t-home.mk
Одделение за комунални дејности, урбанизам, сообраќај и заштита на животна средина и ЛЕР

Градоначалникот на општина Новаци, решавајќи по барањето на Стевче Ангелевски во својство на Секретар на Општина Новаци ембс 6020925, с. Новаци, поднесено под бр. 09-467/1 од 15,04,2022, за одобрување на планска програма за изработка на УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ ВОН ОПФАТ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН за инфраструктурна градба – фекална канализациона мрежа и пречистелна станица во с. Добромири, Општина Новаци, врз основа на член 44 став 7 од Законот за урбанистичко планирање (Сл. весник на РСМ бр. 32/20) , го издава следното :

Р Е Ш Е Н И Е

Се одобрува Планска програма за изработка на **УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ ВОН ОПФАТ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН за инфраструктурна градба – фекална канализациона мрежа и пречистелна станица во с. Добромири, Општина Новаци** со тех. Бр. 01/05/22 од 04/2022 година, изработена од страна на ДООЕЛ Архинова Битола.

О Б Р А З Л О Ж Е Н И Е

Инвеститорот Општина Новаци ембс 6020925, с. Новаци, поднесе барање бр. 09-467/1 од 15,04,2022година за одобрување на Планска програма за изработка на **УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ ВОН ОПФАТ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН за инфраструктурна градба – фекална канализациона мрежа и пречистелна станица во с. Добромири, Општина Новаци** со тех. бр. 01/05/22 од 04/2022 година.

Со барањето ја приложи следната документација :

- Барање за одобрување Предлог планска програма
- Предлог Планска програма со тех. бр. 01/05/22 од 04/2022 годинаизработена од ,,Архинова,, Дооел Битола
- Графички прилог со исцртан плански опфат на ажурирана геодетска подлога
- Геодетски елаборат за ажурирана геодетска подлога Дел. бр. 07-168/3 од 13,04,2022
- Услови за планирање на просторот издадени од Агенцијата за планирање на просторот Y 08113 од мај 2013 година ,
- Решение за услови за планирање на просторот УП1 15 1745/5 од 28,05,2013 година
- Известување, УП1 бр. 15-318/2017 од 16,03,2017, издадено од страна на Министерството за животна средина и просторно планирање со кое се потврдува дека

издадените Услови за планирање се во важност се до донесување на нов Просторен план на РМ

- Записник за прифаќање на Планската програма со бр. 09-467/2 од 28,04.2022 година

Градоначалникот на општина Новаци, по извршениот увид на доставената документација и предлогот на Комисијата за урбанизам за прифаќање на понудената планска програма , констатира дека барањето е основано и се исполнети условите за одобрување на Планска програма за УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ ВОН ОПФАТ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН за инфраструктурна градба – фекална канализациона мрежа и пречистелна станица во с. Добромири, Општина Новаци со тех. бр.01/05/22 од 04/2022 година, согласно Законот за урбанистичко планирање (Сл. Весник на РМ бр. 32/2020) и член 21 од Правилникот за урбанистичко планирање(Сл. Весник на РМ бр. 225/2020).

Врз основа на гореизнесеното се донесе решение како во диспозитивот.

Упатство за правно средство:

Против ова Решение, барателот може да изјави жалба во рок од 15 дена од денот на приемот на одобрението до министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот.

Жалбата се таксира со 250,00 денари административна такса.

Изработил:
Лиљана Најдовска, диа
Раководител:
Летка Јовановска, дипл.правник

Градоначалник на Општина Новаци:

Стевче Стевановски

Република Северна Македонија • Општина Новаци •

3.1.2Инвентаризација на снимен изграден градежен фонд, вкупна физичка супраструктура и инфраструктура во рамки на проектниот опфат

Проектниот опфат зафаќа дел од градежно и дел од земјоделско земјиште. На одредени делови од опфатот до самиот опфат постои изграден градежен фонд, доминантно во форма на комплекси од селско-стопански градби до кои се пристапува преку делумно развиена сообраќајна мрежа. Опфатот има релативно ниско развиена комунална инфраструктура. Со инфраструктурата стопанисуваат субјекти. Во однос на зеленилото, околината изобилува со диверзитет од вегетација, како и полјоделски култури.

Во рамки на опфатот евидентирано е градежно земјиште со основна класа на намена Е-Инфраструктура.

Согласно податоците и информациите добиени од ЈКП Водовод Битола во проектниот опфат постои водоводна инфраструктура и истата соодветно е графички нанесена во графичкиот прилог Инвентаризација на изградената комунална инфраструктура.

Согласно податоците и информациите добиени од ЕВН во проектниот опфат постои електроенергетска инфраструктура и истата соодветно е графички нанесена во графичкиот прилог Инвентаризација на изградената комунална инфраструктура.

Согласно податоците и информациите добиени од Агенција за електронски комуникации во проектниот опфат постои телекомуникациска инфраструктура и истата соодветно е графички нанесена во графичкиот прилог Инвентаризација на изградената комунална инфраструктура.

Согласно податоците и информациите добиени од Македонски Телеком АД во проектниот опфат постои телекомуникациска инфраструктура и истата соодветно е графички нанесена во графичкиот прилог Инвентаризација на изградената комунална инфраструктура.

3.1.3Опис и образложение на проектниот концепт на урбанистичкото решение

Целта на овој Проект за инфраструктура е обезбедување планска документација за инфраструктурна градба – фекална канализациона мрежа и пречистелна станица во с. Добромири, Општина Новаци. Со спроведување на оваа документација ќе се обезбедат услови за развој и хармонизација на просторот. Врз основа на истата, ќе се изработат проектни документации, кои ќе ги дефинираат техничките решенија, за целосна реализација на градбата, во функција на зголемување на нивото на квалитетен живот и работа на корисниците.

Со Проектот за инфраструктура се предвидува група на класи на намени на земјиштето и градбите Е-инфраструктура. Со решението се нуди можност за задоволување на инфраструктурните потреби на корисниците и населеното место воопшто.

3.1.4Детални услови за проектирање и градење

Деталните услови за проектирање и градење се однесуваат на целиот проектен опфат и служат за спроведување на урбанистичкиот проект.

1. **При спроведувањето на Урбанистичкиот проект вон опфат на урбанистички план за инфраструктурна градба – фекална канализациона мрежа и пречистелна станица во с. Добромири, Општина Новаци задолжително да се применуваат одредбите од Законот за урбанистичко планирање (Службен весник на Република С. Македонија број 32/2020) и Правилникот за урбанистичко планирање (Службен весник на Република С. Македонија број 225/2020, 219/2021).**
2. Спроведувањето на планско-проектната документација потребно е да се реализира согласно позитивните законски прописи од областа на урбанизмот и градежништвото и параметрите составен дел на оваа планска документација.
3. Спроведувањето на планско-проектната документација се дозволува да се реализира во фази
4. При спроведувањето на планско-проектната документација, задолжително да се обезбедат Услови за проектирање и Согласност од Секторот „Води“ во Министерството за животна средина и просторно планирање.
5. При спроведувањето на планско-проектната документација, да се почитуваат заштитните зони од каналите согласно позитивната законска регулатива. За таа цел да се обезбедат Услови за проектирање и Согласност од субјектот кој стопанисува со истите - Акционерско Друштво Водостопанство на Република Македонија во државна сопственост, или друг надлежен субјект.
6. Проектната документација потребно е да ги содржи сите неопходни мерки за заштита на постојните инфраструктурни инсталации. Изработувачот преку проектната документација, задолжително да го задолжи изведувачот пред градежните активности, да се обрати до субјектите кои ги вршат работите од областа на заштита на животната средина, заштита на културното наследство, заштитата и спасувањето, здравствената заштита, образованието, земјоделието, водостопанството, транспортот и врските, воздухопловството, безбедноста, јавните патишта, како и субјектите надлежни за изградба и одржување на сообраќајна, водоводна, канализациона, електроенергетска, телекомуникациска, топловодна и гасоводна инфраструктура, за информации за подземна инфраструктура и соодветно лоцирање на терен.
7. При спроведувањето на оваа планско-проектна документација да се направи техничко решение за дислокација на постојната водоводна инфраструктура, која се наоѓа во рамки на планираната градежна парцела. Дислокацијата на постојната водоводна инфраструктура претставува услов за спроведување на оваа планско-проектна документација во делот на градежната парцела за пречистителна станица.
8. Доколку при реализирањето на проектната документација се наиде на археолошки артефакти, односно дојде до откривање на материјални остатоци со културно историска вредност, потребно е веднаш да се запре со отпочнатите градежни активности и да се извести надлежната институција за заштита на културното наследство.

9. При вршење на ископот да се внимава да не дојде до оштетување на улична и патна мрежа, или доколку е неопходна интервенција на истата, по завршувањето на градежните активности да биде вратена во почетна состојба.
10. По потреба, со цел задоволување на минималните растојанија, дозволено е преместување и/или премостување на постојната инфраструктура, за што потребно е да се изработи техничко решение.
11. Фекалната канализациона инфраструктура во овој проект за инфраструктура има функција на примарна и секундарна фекална канализација. При димензионирањето на профилот на истата потребно е да се земат во предвид параметрите од анализите за начинот на одведување на водите од населеното место.
12. Доколку при спроведувањето на оваа планско-проектна документација се појави потреба, дозволени се отстапувања на планираните технички елементи на инфраструктурата само во рамки на проектниот опфат. Отстапувањата се дефинираат во Проектна задача од страна на органот што го заверува овој Урбанистички проект. Во тој случај техничките елементи на инфраструктурата од Проектната задача и проектната документација задолжително да бидат согласно актуелната регулатива.

Параметрите се применуваат на земјиштето во рамки на проектниот опфат

3.1.5Мерки за заштита

3.1.5.1Мерки за заштита на животната средина

Животната средина е простор со сите живи организми и природни богатства, односно природни и создадени вредности, нивните меѓусебни односи и вкупниот простор во кој живее човекот и во кој се сместени населбите, добрата во општа употреба, индустриските и другите објекти, вклучувајќи ги и медиумите и областите на животната средина.

Загадувањето на животната средина подразбира емисија на загадувачки материи и супстанции во воздухот, водата или почвата, како резултат на антропогените активности, која може да биде штетна за квалитетот на животната средина, животот и здравјето на луѓето или, емисија на загадувачки материи и супстанции од која може да произлезе штета за имотот или која ги нарушува или влијае врз биолошката и пределската разновидност и врз другите начини на користење на животната средина.

Заштитата на животната средина како темелна вредност на Уставот на Република Македонија е регулирана со Законот за животна средина. Основна цел на Законот за животна средина е зачувување, заштита, обновување и унапредување на квалитетот на животната средина; заштита на животот и на здравјето на луѓето; заштита на биолошката разновидност; рационално и одржливо користење на природните богатства и спроведување и унапредување на мерките за решавање на регионалните и глобалните проблеми на животната средина. На заштитата и унапредувањето на квалитетот и состојбата на медиумите и областите на животната средина, покрај одредбите од овој закон се применуваат и одредбите на законите за одделните медиуми и области:

- Закон за квалитет на амбиентниот воздух
- Закон за води

- Закон за заштита од бучава во животната средина
- Закон за управување со отпадот
- Закон за заштита на природата и други законски и подзаконски акти.

Заштитата и унапредувањето на животната средина се остварува со воспоставување на систем на планирање на заштитата кој ќе овозможи навремено спречување на потенцијалните ризици и опасности, санирање на оштетените сегменти и зачувување на чистата животна средина преку континуирано предвидување, следење, спречување, ограничување и отстранување на негативните влијанија врз медиумите и областите на животната средина.

Превентивната заштита на животната средина, како нераздвоен елемент на современото планирање, уредување и урбанизација на просторот игра клучна улога во донесувањето на планските решенија во сите фази од изработка на предметниот проект за инфраструктура.

3.1.5.1.1 Мерки за управување со отпадот

Согласно Законот за управување со отпад, создавачите на отпад се должни во најголема можна мера, да го избегнат создавањето на отпад и да ги намалат штетните влијанија на отпадот врз животната средина, животот и здравјето на луѓето. При управување со отпадот по претходно извршената селекција, отпадот треба да биде преработен по пат на рециклирање, повторно употребен во истиот или во друг процес за екстракција на секундарните суровини или пак да се искористи како извор на енергија. После соодветниот третман се препорачува задолжително депонирање на отпадните материи во депонија. Создавачот и/или поседувачот на отпадни материи и емисии ги сноси сите трошоци за санација на евентуално предизвиканите нарушувања во животната средина.

Со цел да се обезбеди заштита и унапредување на животната средина при изработка на Проектот за инфраструктура, за изградба на одлагалишта за одлагање на вишок на земјен материјал, потребно е да се почитуваат одредбите пропишани во законската регулатива од областа на заштитата на животната средина и подзаконските акти донесени врз нивна основа.

3.1.5.1.2 Мерки за заштита на воздухот

Квалитетот на воздух е прецизиран во Уредбата за гранични вредности особено за нивоата и видовите на загадувачките супстанции во амбиентниот воздух и прагови на алармирање, рокови за постигнување на граничните вредности, маргини на толеранција за гранична вредност, целни вредности и долгорочни цели за озонот. Уредбата поставува гранични вредности за нивоата на концентрација, маргини за толеранција и рокови за постигнување на граничните вредности за сулфур диоксид, азот диоксид и азотен оксид, суспендирани честички со големина од десет микрометри (PM10), олово, бензин, јаглерод моноксид.

Ширината на зоната за санитарна заштита зависи од класата во која спаѓа објектот што го загадува воздухот. Во зависност од ружата на ветрови, географско-климатските, топографските и метеоролошките услови, ширината на зоната за санитарна заштита според одделни страни може да биде поголема или помала.

3.1.5.1.3 Мерки за заштита на водите

Со Законот за води се уредени обврските кои се однесуваат на Правните и физичките лица кои испуштаат отпадни води, а кои се должни да инсталираат инструменти за мерење на испуштените количества на води и анализа на нивниот квалитет и да ги одржуваат инструментите во исправна состојба, да водат записи за извршените мерења и овие податоци да ги доставуваат до Министерството за животна средина и просторно планирање и Министерство за здравство. Квалитетот на водата во однос на специфичната цел за нејзината употреба, согласно Законот за води, е утврден преку класификација и категоризација на водните ресурси, езера, акумулации и подземни води.

Со цел да се минимизира или целосно елиминира потенцијалната опасност од контаминација на водите од евентуално истекување или протекување на гориво, при изведувањето на градежните активности на предметното подрачје потребно е да се избегнува сервисирање на градежната опрема или полнење со гориво во близина на водните тела.

Помошните и пратечките градежни објекти (магацински објекти за материјали, алати и гориво и други помошни објекти), кои ќе се користат во фазата на изградба, треба да бидат лоцирани на поголеми растојанија од коритото на водотекот и површините под шуми, квалитетни земјоделски површини, населени места и заштитено и предложено за заштита природно наследство.

3.1.5.1.4 Мерки за заштита од бучава во животната средина

Во насока на минимизирање на бучавата во периодот на градба, се препорачува употреба на современа механизација и запазување на дозволените нивоа на бучава во животната средина.

При вршењето на предвидените активности да се превземат дејства за намалување на бучавата и вибрациите од опремата, со цел да се избегнат негативните ефекти од бучавата и да се почитуваат пропишаните гранични вредности за дозволено ниво на бучава во животната средина.

3.1.5.1.5 Заштита на биолошката разновидност и други природни богатства (Мерки за заштита на природата)

Во современото планирање на просторот, мерките и активностите за заштитата на природата се насочени кон активно уредување и заштита на природата и средината во која човекот живее и работи.

Доколку при изработка на документација од пониско ниво се дојде до одредени нови сознанија за природно наследство кое може да биде загрозено со изградбата, потребно е да се превземат мерки за заштита согласно со Закон.

3.1.5.2Мерки за заштита и спасување

Согласно Законот за одбрана, Законот за заштита и спасување, Законот за пожарникарство и Законот за управување со кризи и другите позитивни прописи со кои е регулирана оваа област задолжително треба да се применуваат мерките за заштита и спасување.

Мерките за заштита и спасување се остваруваат преку организирање на дејства и постапки од превентивен карактер, кои ги подготвува и спроведува Републиката преку органите на државната управа во областа за кои се основани.

Мерките за заштита и спасување задолжително се применуваат при планирањето и уредувањето на просторот, во плановите како и при изградба на

градби и инфраструктура, согласно Уредбата за начинот на применување на мерките за заштита и спасување, при планирање и уредување на просторот и населбите, во проектите и изградба на објектите, како и учество во техничкиот преглед.

Мерките за заштита и спасување се однесуваат на заштита од природни непогоди и други несреќи, во мир и во војна и од воени дејствија.

Природни непогоди се земјотреси, поплави, лизгање на земјиште, снежни лавини, наноси, луњи, уривање на високи брани и насипи, суша, атмосферски и други непогоди.

Други несреќи се пожари, големи несреќи во патниот, железничкиот и воздушниот сообраќај, несреќи во рудници, индустриски несреќи предизвикани од експлозии и други техничко-технлошки причини, паѓање на радиоактивни врнежи, прашини и талози, излевање на нафта и нафтени деривати, и други отровни хемикалии, екслозии на гасови, запалливи течности и гасови, како и други гориви материи кои со воздухот создаваат експлозивни смеси и други експлозивни материјали од поголем размер.

3.1.5.2.1 Заштита и спасување од пожари, експлозии и опасни материи

Превентивни мерки за заштита и спасување од пожари, експлозии и опасни материи се активности кои се планираат и спроведуваат со нормативи при проектирање на градбите.

Организацијата и спроведувањето на заштита од пожари која се остварува во рамките на системот за заштита и спасување се уредува со уредбата за спроведување на заштита и спасување од пожари.

Во однос на диспозицијата на противпожарна заштита планскиот опфат во случај на пожар го опслужува противпожарната единица од Струмица. Во исклучителни ситуации, во зависност од капацитетите на противпожарната единица од Струмица, противпожарните единици од околните градови доколку е потребно, ќе се вклучат со оперативен ангажман на сопствените капацитети.

Во процесот на планирањето треба да се води сметка за конфигурацијата на теренот, степенот на загрозеност од пожари и услови кои им погодуваат на пожарите, климатско-хидролошки услови, ружа на ветрови и слично, кои имаат влијание врз загрозеноста и заштитата од пожари.

Заради успешна заштита од вакви појави се преземаат низа мерки за отстранување на причините за предизвикување на пожари, спречување на нивното ширење, гасење и укажување помош при отстранување на последиците педизвикани со пожари.

3.1.5.2.2 Заштита и спасување од урнатини

Заштита и спасување под урнатини, опфаќа превентивни и оперативни мерки. Превентивните мерки за заштита од урнатини се состојат од активности кои се планираат и спроведуваат со просторно и урбанистичко планирање и со примена на техничките нормативи при проектирањето и изведбата на зградите. Да се изградат асеизмички градби, обезбедување слободен проток на сообраќајниците, обезбедување на депонија за складирање на градежен отпад при евентуални урнатини. Организацијата и спроведувањето на спасувањето од урнатини се утврдуваат во рамките на системот за заштита и спасување, се уредува со Уредбата за спроведување и спасување од урнатини.

За планираната траса не се предвидуваат посебни урбанистички мерки за заштита од урнатини.

3.1.5.2.3 Заштита и спасување од поплави, уривање на брани и други атмосферски непогоди

Заштитата и спасувањето од поплави, уривање на брани и други атмосферски непогоди опфаќа регулирање на водотоците, изградба на заштитни објекти, одржување и санирање на оштетените делови на заштитните објекти, набљудување и извидување на состојбите на водотоците и високите брани, заштитните објекти и околината, обележување на висинските коти на плавниот бран, навремено известување и тревожење на населението во загрозеното подрачје, спроведување на евакуација на населението и материјалните добра од загрозеното подрачје, обезбедување на премин и превоз преку вода, спасување на загрозените луѓе на вода и под вода, црпење на водата од поплавените објекти и извлекување на удавените, обезбедување на населението во поплавените подрачја со основните услови за живот и учество во санирање на последиците предизвикани од поплавата.

3.1.5.2.4 Заштита и спасување од свлекување на земјиштето

При спроведувањето на овој Проект за инфраструктура, потребно е да се изготви Елаборат од извршени геомеханички, геолошки и хидролошки испитувања, кој ќе претставува влезен параметар за изработка на проектни решенија за предметната градба. Елаборатот преку теренските истражувања и лабораториските испитувања ќе даде одговори за геотехничкиот состав на теренот и носивите карактеристики на подлогата. Таквата анализа ќе ги дефинира условите на теренот, како природна средина, ќе ги дефинира почвените слоеви по длабочината на испитуваната локација, односно ќе се предвидат можните интеракции помеѓу природната средина и идната градба. Дефинирањето на геомеханичкиот профил на тлото на испитуваната локација во состав на теренот, во услови пред проектирање на градбата ќе даде податоци за евентуалната појава на подземна вода со релативна кота и состојбата на почвените материјали.

3.1.5.2.5 Радиолошка, хемиска и биолошка заштита

Радиолошката, хемиската и биолошката заштита опфаќаат мерки и средства за навремено откривање, следење и контрола на опасностите од последиците од несреќи со опасни материи, како и последиците од радиолошко, хемиско и биолошко оружје, преземање на мерки за заштита и отстранување на последиците од нив.

Сопствениците на објекти во кои се произведуваат и складираат опасни материи, сопствениците на транспортни средства, како и сопствениците и корисниците на објектите и уредите кои се наменети за јавно снабдување со вода, производство, сообраќај и складирање на животни, лекарства и сточна храна, јавните здравствени служби, како и сопствениците на објекти во кои се врши згрижувањето и образованието на децата, се должни да обезбедат заштитни средства и да ги извршуваат пропишаните мерки за радиолошка, хемиска и биолошка заштита.

3.1.5.3Мерки за обезбедување на пристапност за лица со инвалидност

Поради видот на инфраструктурата не се предвидуваат мерки за обезбедување на пристапност за лица со инвалидност.

3.1.5.4Мерки за заштита на природното и културното наследство

Доколку при изведувањето на земјаните работи се наиде на археолошки артефакти, односно дојде до откривање на материјални остатоци со културно историска вредност, потребно е да се постапи согласно член 65 од Законот за заштита на културно наследство (Службен весник на Република Македонија број 20/2004, 71/2004, 115/2007, 18/2011, 148/2011, 23/2013, 137/2013, 164/2013, 38/2014, 44/2014, 199/2014, 104/2015, 154/2015, 192/2015, 39/2016, 11/2018), односно веднаш, а најдоцна до три дена:

1. Да се пријави откритието во смисла на Член 129, став (2) од Законот
2. Да се запре со работите и да се обезбеди наоѓалиштето од евентуално оштетување и уништување, како и од неовластен пристап и
3. Да се зачуваат откриените предмети на местото и во состојба во која се најдени

По исклучок, ако предметите се ископани, односно извадени заради нивната подобра заштита или со оглед на околностите, потребно е:

1. Да се предадат откриените предмети при нивното пријавување или тоа да се направи при идентификација во смисла на Член 66 од Законот, а до предавањето да се превземат мерки кои се нужни да не пропаднат и да не се оштетат или да се отуѓат и
2. Да се дадат сите релевантни податоци во врска со местото и положбата на предметите во времето на откривањето и за околностите под кои тоа е направено

Изработил, одговорен планер:	Благојче Цветковски, дипл. инж. арх.	0 БЛАГОЈЧЕ ЦВЕТКОВСКИ дипл. инж. арх. ОВЛАСТЕН ПЛАНЕР 0463

3.2 Графички дел

3.2.1Услови за планирање на просторот

3.2.2Ажурирана геодетска подлога

3.2.3Табели со нумерички показатели

3.2.4Урбанистичко решение

Република Македонија
Министерство за животна средина
и просторно планирање

МКД
СЕРТИФИКАТ
МКС EN ISO 9001:2009

Република Македонија
Министерство за
животна средина
и просторно
планирање

Бул."Гоце Делчев" бр.18,
1000 Скопје,
Република Македонија
Тел. (02) 3251 400
Факс. (02) 3220 165
Е-пошта:
infoeko@moepp.gov.mk
Сајт: www.moepp.gov.mk

Архивски број: УП1-15 318/2017

Дата: 16. 03. 2017

ДО: ОПШТИНА НОВАЦИ

ПРЕДМЕТ: Известување

Почитувани,

Во врска Вашето барање бр. 09-222/3 од 03.03.2017 год., доставено преку електронскиот систем е-урбанизам со постапка бр. 9387 од 06.03.2017 год. до Министерството за животна средина и просторно планирање – Сектор за просторно планирање, архивирано под бр. УП1-15 318/2017 од 06.03.2017 год., а се однесува за потврдување на издадено Решение за Услови за планирање на просторот под бр. 15-1745/5 од 28.05.2013 год., Ве известуваме за следното:

Согласно член 25 став 2 од Законот за просторно и урбанистичко планирање ("Службен весник на РМ" бр. 199/14, 44/15, 193/15, 31/16 и 163/16), Услови за планирање на просторот не се бараат при изработување на урбанистички планови и измени и дополнувања на урбанистички планови доколку тие се прават во периодот кога е на сила истиот Просторен план на Република Македонија според кој претходно се издадени Условите за планирање на просторот, а се однесуваат за ист плански опфат.

Во контекст на предходно кажаното издаденото Решение за Услови за планирање на просторот под бр. 15-1745/5 од 28.05.2013 год. е во важност додека е на сила Просторниот план на Република Македонија, според кој е издадено истото.

Со почит,

МИНИСТЕР
Bashkim Ameti

Изработил: Дајана Марковска Ристеска

Одобрил: Неби Рецепи 2. Мар

АГЕНЦИЈА ЗА ПЛАНИРАЊЕ НА ПРОСТОРОТ

SPATIAL PLANNING AGENCY

УСЛОВИ ЗА ПЛАНИРАЊЕ НА ПРОСТОРОТ

ЗА ИЗРАБОТКА НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ЗА СЕЛО ДОБРОМИРИ

-ОПШТИНА НОВАЦИ-

КОИ ПРОИЗЛЕГУВААТ ОД ПРОСТОРНИОТ ПЛАН НА Р. МАКЕДОНИЈА

Тех. бр. Y08113

Скопје, мај 2013

УСЛОВИ ЗА ПЛАНИРАЊЕ НА ПРОСТОРОТ

ЗА ИЗРАБОТКА НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ЗА СЕЛО ДОБРОМИРИ

-ОПШТИНА НОВАЦИ-

КОИ ПРОИЗЛЕГУВААТ ОД ПРОСТОРНИОТ ПЛАН НА Р. МАКЕДОНИЈА

Барател:
Општина Новаци

Тех. бр. Y08113
Е.бр. 08113

Раководител на задачата:
Лидија Петковска дипл.инж.арх.

Агенција за планирање на просторот

Директор:
Огнен Апостолски дипл.инг.арх.

Скопје,мај 2013

УСЛОВИ ЗА ПЛАНИРАЊЕ НА ПРОСТОРОТ ЗА ИЗРАБОТКА НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ЗА СЕЛО ДОБРОМИРИ -ОПШТИНА НОВАЦИ-

На седницата одржана на 11.06.2004 година, Собранието на Република Македонија, го донесе Просторниот план на Р. Македонија како највисок, стратешки, долгорочен, интегрален и развоен документ, заради утврдување на рамномерен и одржлив просторен развој на државата, определување на намената, како и уредувањето и користењето на просторот.

Со Просторниот План се утврдуваат условите за хумано живеење и работа на граѓаните, рационалното управување со просторот и се обезбедуваат услови за спроведување на мерки и активности за заштита и унапредување на животната средина и природата, заштита од воени дејствија, природни и технолошки катастрофи.

Имајќи ја предвид важноста на Просторниот план, со донесувањето на Планот се донесе и Закон за спроведување на Просторниот план на Република Македонија ("Службен весник на Република Македонија" број 39/04).

Со Законот се уредуваат условите, начините и динамиката на спроведувањето на Просторниот план, како и правата и одговорностите на субјектите во спроведувањето на Планот.

Законот за спроведување на Просторниот план на Република Македонија, се заснова врз следните основни начела:

- јавен интерес на Просторниот план на Република Македонија;
- единствен систем во планирањето на просторот;
- јавност во спроведувањето на Просторниот план;
- стратешкиот карактер на просторниот развој на државата;
- следење на состојбите во просторот;
- усогласување на стратешките документи на државата и сите зафати и интервенции во просторот;
- **координација на Просторниот план на Република Македонија, со другите просторни и урбанистички планови и другата документација за планирање и уредување на просторот,** како и со субјектите за вршење на стручни работи во спроведувањето на Планот.

Во функција на спроведувањето на планот, обврзно се усогласуваат соодветните стратегии, основи како и другите развојни програми и сите видови на планови, со Просторниот план.

Според член 4 од овој Закон, Просторниот план се спроведува со изготвување и донесување на просторни планови на региони, просторни планови на подрачја од посебен интерес, како и со **урбанистички планови за села** и друга документација за планирање и уредување на просторот, предвидена со закон.

За изготвување и донесување на плановите од став 2 на овој член, Министерството надлежно за работите на просторното планирање, издава **Решение за Услови за планирање на просторот.**

Условите за планирање на просторот, според овој Закон, содржат општи и посебни одредби, насоки и решенија од планската документација од повисоко ниво и графички прилог, или прилози кои ги прикажуваат решенијата на Планот.

Во конкретниот случај Услови за планирање на просторот се наменети за за изработка на УП за село Добромири, општина Новаци. Границата на планскиот опфат изнесува 54,8ха. Низ површината дефинирана со планскиот опфат минува траса на фекална канализација со пречистителна станица на м.в. Огради на дел од КП425, за која се издадени Услови за планирање на просторот под тех. бр.Y00812.

Условите за планирање треба да претставуваат влезни параметри и смерници при планирањето на просторот и поставување на планските концепции и решенија по сите области релевантни за планирањето во соодветниот плански документ, обработени во **Просторниот план на Р. Македонија.**

Основни определби на Просторниот план на Р.Македонија

Основната **стратешка определба** на Просторниот план на Републиката е остварување на **повисок степен на вкупната функционална интегрираност на просторот на државата**, како и обезбедување услови за значително поголема инфраструктурна и економска интеграција со соседните и останатите европски земји.

Остварувањето на повисок степен на интегрираност на просторот на Републиката подразбира **намалување на регионалните диспропорции**, односно квалитативни промени во просторната, економската и социјалната структура.

Основни претпоставки на кои се базира на стратегијата на **рамномерен развој** се следните:

1. Уважување на реалните фактори на развој;
2. Превземање стимулативни мерки од страна на државните и други фондови и други видови поддршка за програми на локалните заедници и стопанските актери.

Дел од оваа стратегија е поттикнување на соодветни програми за подобрување на квалитетот на живеење во населбите, како и стимулирање на развојот во помалите градови. **Деметрополизацијата** (селективното пренесување на одделни функции и активности, управно-административни, економски, културни и други, од републичкиот центар во други градови) зацртана во Просторниот план, не значи запирање на неговиот развој, туку неопходност за квалитативната трансформација на просторните и социо-економските структури.

Развојот на недоволно развиените, ридски, планински и погранични подрачја базира врз интегрален развој кој подразбира комбинација на фактори, како што се: природните, демографските процеси, сообраќајните и другата инфра и супраструктурна опременост.

Во инвестиционите одлуки за материјалното производство, стриктно се почитуваат локационите, техно-економските и критериумите за заштита на животната средина, кои се усвоени на национално ниво.

- Една од основните цели на Просторниот план се однесува на рационално користење и заштита на природните ресурси, особено дефицитарните и стратешки значајните за развојот и квалитетот на живеењето во Републиката.
- Основните стратешки определби во Просторниот план на Република Македонија е приоритетот во **заштита на водите од Прва и Втора класа**, од кои е предвидено да се врши водоснабдување на населените места

- Меѓу приоритетните определби на Просторниот план е **заштитата на земјоделското земјиште,** а особено стриктното ограничување на трансформацијата на земјиштето од I-II бонитетна класа за неземјоделско користење, како и зачувување на квалитетот и природната плодност на земјиштето. Исто значење му се придава на пошумувањето, обновувањето и подобрувањето на квалитетот на шумите.
- Неопходно е воспоставување на ефикасна контрола на користењето и уредувањето на земјиштето и утврдување на норми и стандарди за градба.
- Во заштитата на природните и културните вредности и напорите за унапредување на квалитетот на живеењето во Републиката, посебно тежиште се става на унапредувањето и заштитата на животната средина. Состојбата на животната средина и еколошките барања се битен фактор на ограничување во планирањето на стопанските активности, заради што е неопходна процена на влијанијата врз животната средина. Посебно значење имаат заштитата и промоцијата на вредните природни богатства и поголемите подрачја со посебна намена и со природни вредности, важни за биодиверзитетот и квалитетот на животната средина, како и заштитата и промоцијата, или соодветниот третман на културното богатство согласно со неговата културолошка и цивилизациска важност и значење.

Местоположба на локацијата и ружа на ветрови

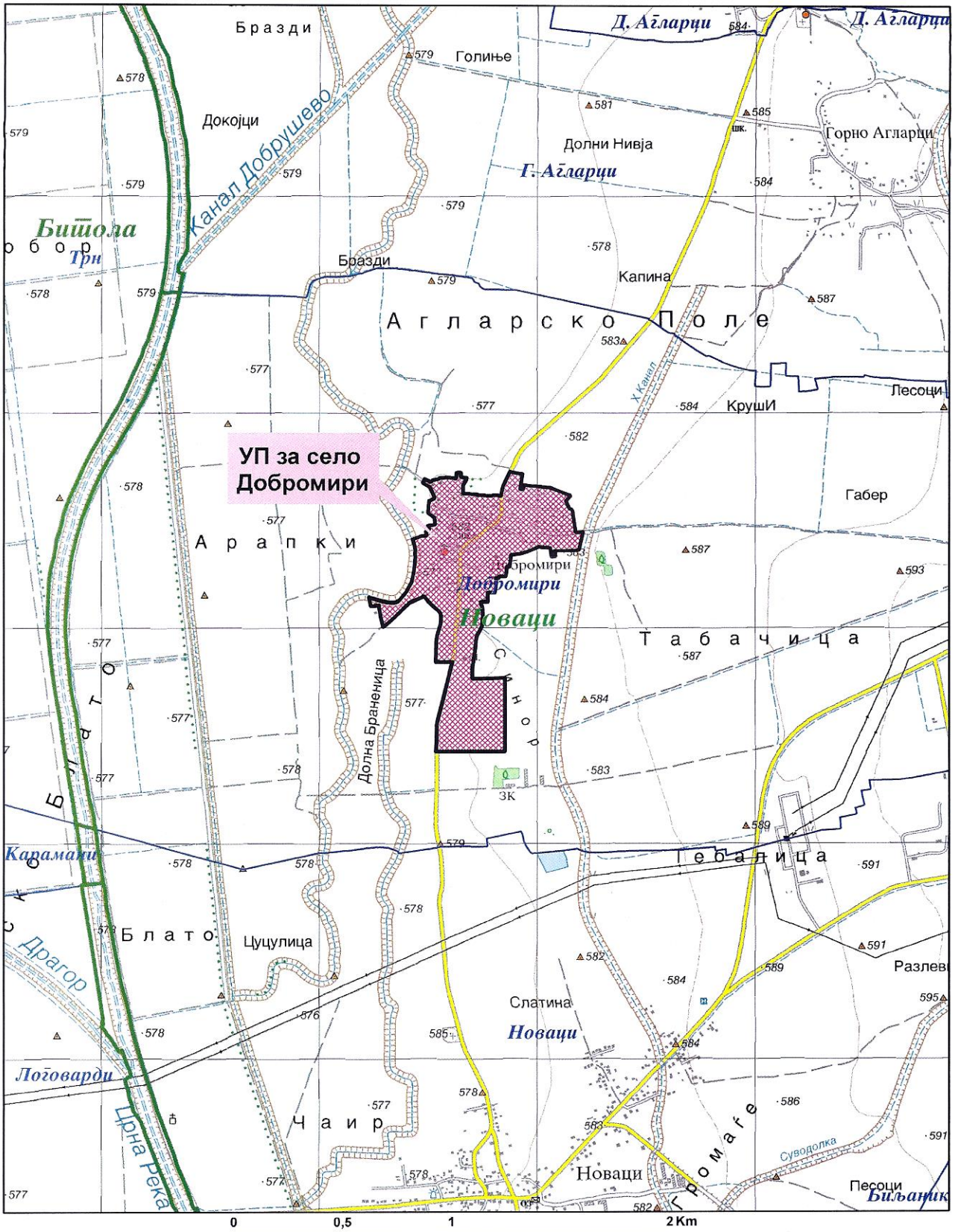

Природни и климатски карактеристики

Природните карактеристики на едно подрачје представуваат збир на вредности и обележја создадени од природата, а без учеството и влијанието на човекот во нив спаѓаат географската и геопрометнаа положба на подрачјето, рељефните карактеристики, геолошки, сеизмички, педолошки и климатски карактеристики.

Во Пелагонија владее модифициран тип на **умерено континентална клима** со чисто изразени годишни сезони, а на планините се чувствува планинската клима која во зависност од надморската височина е различно изразена. Зимата е влажна и студена, а летото топло и суво. Есента е значително потопла од пролетта. Преминот од зима кон лето е побрз отколку обратно, пролетта е кратка и променлива.

Режимот на осончувањето е поволен и овој крај има доста ведри и сончеви денови како и доволен број на часови со сонце. Просечната годишна сума на сончевиот сјај во Пелагонија изнесува 2.332 часа.

Просечната годишна температура изнесува 11,5°C. Средно годишно максимална температура е 17,4°C, а средно годишна минимална 5,3°C.

Врнежите се одраз на медитеранско климатско влијание на овој елемент. Летните месеци се со малку врнежи, а доцните есенски се најврнежливи. Максимумот е во ноември 73мм и во декември 68 мм воден талог, а минимумот е во јули 32мм и август 34мм. Просечно годишно на ова подрачје паѓаат 610мм врнежи. Врнежите се најчесто од дожд, просечно 70–80%, а снегот е ограничен во зимските месеци. Просечно годишно има 30 денови со снежен покривач чија максимална дебелина е забележана од 63см. Мразниот период е долготраен, во просек започнува во октомври, а завршува во мај, но стварниот број на мразни денови е значително помал од деновите на просечниот мразен период. Првиот есенски ден со мраз е 25 октомври, а последниот пролетен ден со мраз е 8 април.

Просечната релативна влажност на воздухот изнесува 75%.

Ветровите се воглавно од север и југ, а поретко од останатите правци. Северниот ветер е со најголема честина и ја снижува температурата на воздухот. Неговата честина просечно годишно изнесува 183‰ со средна брзина од 2,2м/сек. Дува во текот на цела година особено во јули, март и февруари. Јужниот ветер се јавува со просечна честина од 131‰ и со средна годишна брзина од 3,6м/сек. Најчесто дува во март, април и ноември и ја зголемува температурата на воздухот. Западниот ветер е со мала честина од 56‰ и со средна годишна брзина од 3,6м/сек.

Пелагонија се одликува и со појави на локални струења кои во летните месеци делуваат освежително.

Според сеизмичката карта на Р. Македонија и соодветната секторска студија, поширокото подрачје на Битола во кое спаѓа и предметната локација, се наоѓаат во зона на 7-ми степен сеизмичност. Значи просторот претставува геолошки предиспониран терен за сеизмичка активност.

Економски основи на просторниот развој

Концептот на планиран развој и просторна разместеност на економските дејности во Просторниот план на Република Македонија базира на дефинираните цели на економскиот развој во "Националната стратегија на економскиот развој", определбите за рационално користење на потенцијалите и погодностите на развојот и поставеноста на системот на населби, како и политиката за порамномерна и порационална просторна организација на стопанството.

Реализацијата на концептот претпоставува изработка на просторни и урбанистички планови на регионално и локално ниво кои ќе се темелат на основните услови и претпоставки за остварување на целите и определбите поставени во областа на развојот и разместеноста на економските дејности.

Една од фундаменталните поставки на Просторниот план на Р. Македонија е остварување повисок степен на интегрираност на просторот на Државата што подразбира намалување на регионалните диспропорции во просторот, а со тоа и квалитативни промени во економската структура на целиот простор на Републиката. Реализацијата на оваа темелна одредница за уредување и организација на државниот простор е условена меѓу другото и со претпоставките за уважување на реалните фактори на развој и воспоставување на пазарни принципи со формирање соодветна институционална рамка за ефикасно функционирање на пазарните институции.

Економијата на Републиката, а следователно и економијата на поодделните општини, со оглед на ограничената сопствена акумулација и потребата за динамизирање на економскиот развој и менување на неповолната стопанска структура и натаму ќе биде упатена на користење на дополнителна акумулација од странство.

Во инвестиционите одлуки за материјалното производство, стриктно треба да се почитуваат локационите, техно-економските и критериумите за заштита на животната средина, кои се усвоени на национално ниво.

Концепцијата на просторната организација на економските дејности се темели на објективните фактори според кои врз основа на одлуките на одделните сопственици и менаџери и планските предвидувања и одлуки на општодржавните органи или органите во локалната самопуправа, разместувањето се остварува како дисперзија во просторот и како концентрација на стопанството на одделни места. При доминација на пазарот и приватната сопственост во економскиот систем, вистинското решение се наоѓа во комбинација на концентрацијата и дисперзијата, како комплементарни приоди во развојот и просторната разместеност на стопанството.

Со разместувањето на стопанските капацитети и со агломерирањето на населението во просторот, се формираат центри-полови на развојот како што е градот Битола со гравитационо влијание врз просторот каде се предвидува изработката на Урбанистичкиот план за село Добромири во општина Новаци со површина на планскиот опфат од 54,8 ха.

При спроведувањето на стратегијата за организација и користење на просторот за економските дејности, решенијата во просторот треба да овозможат поголема атрактивност на просторот, заштита на природните и создадени ресурси и богатства, сообраќајно и информатичко поврзување, локациона флексибилност и почитување на објективните фактори на развојот.

Согласно определбите на Просторниот план на Р. Македонија, идниот развој и разместеноста на економските дејности во планскиот опфат на просторот на село Добромири во општина Новаци на површина од 54,8 ха, треба да базира на примена на принципите и стандардите за заштита на животната средина, особено нивна превентивна примена и спречување на негативните влијанија врз животната средина.

Користење и заштита на земјоделското земјиште

Зачувувањето, **заштитата и рационалното користење на земјоделското земјиште** е основна планска определба и главен предуслов за ефикасно остварување на производните и другите функции на земјоделството, а конфликтните ситуации кои ќе произлегуваат од развојот на другите стопански и општествени активности ќе се решаваат врз основа на критериуми за глобална општествено-економска рационалност и оправданост со што ќе се постигнат следните зацртани цели:

- Запирање на тенденциите на прекумерна и стихијна пренамена на плодните површини во непродуктивни цели
- Зголемување на продуктивната способност на земјоделското земјиште и подобрување на структурата на оработливите површини во функција на поголемо производство на храна;
- Привремено или трајно исклучување од процесот на производство на храна на терените каде концентрацијата на токсични материи од сообраќајни коридори во земјиштето, воздухот и водата се над дозволените норми;
- Рекултивирање и враќање на деградираното земјиште во земјоделска намена со мелиоративни и агротехнички зафати;
- Искористување на компаративните предности и погодности на одделни подрачја и стопанства за повисок степен на финализација и задоволување на потребите на преработувачките капацитети и нивна ориентација кон извоз;
- Обезбедување на материјални и други услови за дефинирање и реализација на програмата за реонизација на земјоделското производство поради рационално искористување на сите природни ресурси, човечки потенцијали и индустрископреработувачки капацитети;
- Примена на мерки за одржлив развој, кои подразбираат: поголема употреба на природни ѓубрива, контролирана употребува на вештачки ѓубрива во склад со потребата на растенијата односно врз основа на стручни анализи, употреба на т.н еколошки ѓубрива, примената на т.н. систем капка.

За оптимално искористување на еколошките и други услови, се предлага да се користи реонизацијата според која **Република Македонија е поделена во 6 земјоделско-стопански реони и 54 микрореони. Предметниот простор припаѓа на Пелагониски реон со 10 микрореони.**

При изработка на **планската документација**, неопходно е воспоставување и почитување на ефикасна контрола на користењето и уредувањето на земјиштето и утврдување на нормите и стандарди за градба.

При изработка на планската документација локациите за сите содржини треба да се бараат исклучиво на површини од послаба катастарска класа (над II категорија). Приоритет е заштитата на земјоделското земјиште и ограничување на трансформација на земјиштето од I-II класа во неземјоделско земјиште.

Врз основа на Законот за земјоделско земјиште (Сл. весник на РМ, бр. 135/07, 18/11, 42/11, 148/11 и 95/12), пренамена на земјоделско земјиште се регулира со членовите 48, 49, 51, 51-а, 51-б, 51-в, 51-г и 52.

При зафаќање на нови земјоделски површини предвидени со програмата за изработка на урбанистички планови или друг плански документ предвиден согласно Законот за просторно и урбанистичко планирање, потребно е да се прибави согласност за трајна пренамена од Владата на Република Македонија, на предлог на Министерството.

Согласно Член 49, Доколку при изработка на урбанистичко планската документација, односно проект за инфраструктура предвидени согласно со Законот за просторно и урба-нистичко планирање се зафаќаат нови земјоделски по-вршини, надлежниот орган за одобрување на планската програма за урбанистички план, државна и локална урбанистичко планска документација, односно за одобрување на проектот за инфраструктура, пред одобрување на истите, до Министерството поднесува барање за согласност за трајна пренамена на земјоделско земјиште во градежно.

Водни ресурси и водостопанска инфраструктура

Согласно Просторниот план на Р. Македонија планирањето и реализирањето на активностите за подобрување на условите за живот треба да се во корелација со концептот за одржлив развој, кој подразбира рационално користење на природните и создадените добра. Одржливиот развој подразбира користење на добрата во мерка која дозволува нивна репродукција, усогласување на развојните стратегии и спречување на конфликти во сите области на живеење.

Стратегијата за користење и развој на водостопанството е условена од фактот дека Р. Македонија е земја сиромашна со вода поради што треба рационално да се користи и троши. Во развојот на водостопанството и водостопанската инфраструктура мора да се запази концептот на одржлив развој кој е насочен кон рационално користење на водата како природното богатство на земјата. Колку водите во одреден простор може да се сметаат за "воден ресурс" зависи од можноста за нивно искористување, односно од можноста за реализирање на водостопански решенија со кои водите ќе се искористат за покривање на потребите од вода за населението, земјоделството, индустријата и заштитата на живиот свет. Водата како "ресурс" ја има многу помалку од "присутните води" што треба да се има секогаш во предвид при планирањето за нејзино искористување.

Со цел точно да се согледаат расположивите и потребните количини на вода во Републиката согласно Просторниот план на Р. Македонија во трите основни сливови на реките Вардар, Струмица и Црн Дрим дефинирани се 15 водостопански подрачја (ВП): ВП "Полог", "Скопје", "Треска", "Пчиња", "Среден Вардар", "Горна Брегалница", "Средна и Долна Брегалница",

"Пелагонија", "Средна и Долна Црна", "Долен Вардар", "Дојран", "Струмичко - Радовишко", "Преспа", "Охридско - Струшко"и "Дебар".

Селото Добромири, општина Новаци, припаѓа на водостопанското подрачје ВП "Пелагонија". Ова ВП го опфаќа горниот слив на Црна Река од нејзиниот изворишен дел до водомерниот профил Скочивир. Ова ВП е богато со вода.

За целосно искористување на постојниот хидролошки потенцијал на водотеците во ВП "Пелагонија" изградени се акумулациите "Стрежево" на реката Шемница и "Прилепско Езеро" на Стара Река. Водата од овие акумулаци е наменета за наводнување на обработливите површини во Пелагонија.

Во планскиот период во ВП "Пелагонија" се предвидува изградба на акумулациите "Бучин" и "Скочивир" на Црна Река и акумулацијата "Цер" на Церска Река. Водите од овие акумулации се предвидуваат за наводнување на обработливите површини, производство на електрична енергија, водоснабдување на населението и индустријата. Исто така овие акумулации ќе обезбедат и заштита од големи води-поплави и заштита од наноси.

Согласно Просторниот план на Република Македонија основна цел во развојот на водостопанството е обезбедување на квалитетна вода за водоснабдување на населението и целосно покривање на населените места со водоснабдителна инфраструктура. Селото Добромири се водоснабдува од регионалниот водоснабдителен систем РВС Драгор од кој се водоснабдува градот Битола и околните селски населби.

Функционирањето на РВС Драгор преку кој се водоснабдуваат повеќе населени места претставува реализација на една од базичните цели во Просторниот план на Р. Македонија во областа на водостопанството - синхронизирана изградба на водостопански објекти со кои ќе се овозможи повеќе корисници да се снабдуваат со квалитетна вода.

Во границите на планскиот опфат на селото изградбата на водоснабдителната мрежа да биде усогласена со планското ширење на селото. Водата треба да се третира како производ кој има своја економска цена како и сите други производи. Поради тоа при изградбата на водоснабдителната мрежа да се применуваат современи материјали и техники, да се модернизира следењето на функционирањето на водоснабдителната мрежа, со цел да се постигне рационално и штедливо користење на водата.

Еден од основните приоритети во заштитата на животната средина е **заштита на површинските и подземните води.** За таа цел потребна е изградба на канализациски системи за прифаќање и третман на отпадните води.

Проектирањето и изведувањето на канализациониот систем ќе се врши по важечките прописи и стандарди за изградба. За одредување на капацитетот на мрежата усвоен е норма од 80% од водоснабдителната норма.

За да се заштитат површинските и подземните води од загадување со отпадни води потребно е стриктно спроведување на принципот на заштита на квалитетот на водите на самите извориште на загадување преку:

- Изградба на сепарациски канализациски систем во границите на планскиот опфат;
- Иградба на канализациската мрежа согласно со ширење на селото;

- Изградба на пречистителна станица и испуштање на отпадните води во најблискиот реципиент од како нивниот квалитет ќе биде доведен во согласност со "Уредбата за категоризација на водотеците, езерата, акумулациите и подземните води".
- Доколку во границите на планскиот опфат постојат стопански капацитети кои од технолошкиот процес испуштаат отпадни води кои поради својот квалитет може да го оневозможат функционирањето на пречистителната станица за отпадни води или да предизвикаат проблеми во функционирањето на канализацискатa мрежа во селото, стопанскиот субјект мора да изврши предтретман на отпадните води пред да ги испушти во канализациска мрежа.

За **наводнување** на обработливите површини во В.П "Пелагонија" изградени се системи за наводнување кои покриваат површина од 24.743 ха. во Прилепско Поле и Битолско Поле, а за планскиот период до 2020 год. се предвидува проширување за нови 85.223 ха.

Сегашни изворници за наводнување се Црна Река, река Шемница, Стара Река и акумулаците "Стрежево" на р. Шемница и "Прилеп" на Стара Река. Сегашните изворници за наводнување се предвидува да се прошират со изградба на акумулациите "Чебрен", "Бучин" и "Скочивир на Црна Река.

Селото Добромири се наоѓа во Пелагониската Котлина каде се наоѓаат најголемите обработливи површини во Државата. Во близина на селото се наоѓаат водостопански објекти, канали за наводнување и одводнување, кои се дел од системите за наводнување на земјоделското земјиште. При изработката на планската документација за селото да се почитуваат заштитните зони од на каналите согласно позитивната законска регулатива.

При изработка на планската документација за селото, површините за сите содржини треба да се бараат исклучиво на површини од послаби бонитетни класи. Приоритет е заштитата на земјоделското земјиште и ограничување на неговата трансформација во неземјоделско земјиште.

Енергетски извори и енергетска инфраструктура

Од аспект на **енергетиката и енергетската инфраструктура** со Просторниот план на Р.Македонија се дефинираат состојбите, потребите и начините на задоволување на потрошувачката на разните видови на енергија во Македонија. При тоа приоритет се дава на намалување на увозната зависност на енергенти и енергија, односно задоволување на потрошувачката со домашно производство. За урамнотежување на потрошувачката и преносот на електричната енергија во сите делови на Македонија се планира подобрување на квалитетот и доверливоста на работата на ел.преносната мрежа.

Размената на електрична енергија помеѓу балканските електроенергетски системи (чии земји најчесто се увозници) е многу значаен фактор за натамошниот развој. Ел.енергетските системи на овие земји треба да бидат поврзани со интерконективните водови со доволен капацитет за да водовите не преставуваат тесно грло во трансмисијата на потребните количини на електрична моќност. Македонија досега има 400kV водови со Р.Грција (два вода) и Косово, во изградба е водот кон Р. Бугарија а во план е градбата на водови кон

Србија и Р. Албанија. Трасите на постојните 400kV водови приклучени во ТС Битола-2 минуваат на 1км источно од с.Добромири и немаат конфликт.

Постојните и планирани 110kV водови кои завршуваат во ТС Битола-2 минуваат на 1км источно од с.Добромири и немаат конфликт со планскиот опфат.

Гасовод-нафтовод

Природниот гас, со сегашната потрошувачка, малку е застапен во енергетскиот сектор во Македонија. Со негова зголемена употреба се воведува еколошки поприфатливо гориво кое со својот хемиски состав и висока калорична моќ, представува одлична замена за нафтата, нејзините деривати, јагленот и другите цврсти горива. Во однос на другите енергенти природниот гас при согорување испушта помалку штетни материи.

Изградениот крак Жидилово-Скопје е дел од меѓународниот транзитен гасоводен систем Русија-Романија-Бугарија-Македонија. Се планира во идниот период доизградба на гасоводната мрежа во Македонија и поврзување со мрежите на соседните држави што ќе овозможи зголемување на сигурноста во снабдувањето на сите региони во Македонија но и урамнотежување на потрошувачката во текот на целата година.

При проширувањето и натамошната доизградба на гасоводниот систем се планира да се изгради магистрален вод-крак Неготино-Битола со што ќе се овозможат поволни услови за развој на гасоводната мрежа во овој регион. Трасата на овој гасовод ќе минува на 0,4км јужно од с.Добромири.

Население

Утврдувањето на концептот на просторната организација, уредувањето и користењето на територијата на Републиката, а во контекст на тоа и стопанската структура, зависи од развојот, структурните промени и просторната дистрибуција на **населението**.

Врз основа на прогноза за бројот, структурата, темпото на растежот, критериумите за разместување и подвижноста, треба да се покаже просторно-временската компонента на остварување на идната организација и уредување преку демографскиот аспект.

Демографските проекции, кои на планирањето му даваат нова димензија, покажуваат или треба да покажат, како во иднина ќе се формира населението, неговиот работен контингент (работна сила) и домаќинствата и како треба да придонесат кон сестрано согледување на идната состојба на населението како производен дел, потрошувач и управувач - креатор.

Тргнувајќи од определбата дека **популацискатa политика преку систем на мерки и активности** треба да влијае врз природниот прираст, се оценува дека за обезбедување на плански развој и излез од состојбата на неразвиеност се наметнува водењето активна популациска политика во согласност со можностите на социо-економски развој на Републиката. Во овие рамки треба да се води единствена популациска политика со диференциран пристап и мерки по одделни подрачја, со цел да се постигне **оптимализација во користењето на просторот и ресурсите,** хуманизација на условите за семејниот и општествениот живот на

населението, намалување на миграциите, како и создавање на услови за порамномерен регионален развој на Републиката.

Според податоците од Пописот на населението, домаќинствата и становите спроведен во 2002 година, во општината Новаци на која што припаѓа селото Добромири регистрирани се вкупно 3549 жители, додека само во селото Добромири живеат вкупно 345 жители.

Како демографска рамка, населението е значајна категорија која треба да се има во предвид при апроксимацијата на потенцијалните работни ресурси и потенцијалните потрошувачи и корисници на сите видови услуги.

Урбанизација и систем на населби

Урбанизацијата како сложен, динамичен процес треба да претставува основна рамка и влијателен фактор во насочувањето на долгорочниот просторен развој на Република Македонија.

Планскиот концепт на **развојот и уредувањето на селските подрачја** претставува значајно, стратешко прашање и интегрален дел на глобалниот концепт на долгорочниот просторен развој на државата. Негова основна определба претставува унапредување на квалитетот на животните услови во руралната средина и намалување на постојната разлика во однос на условите во урбаните средини, преку интегрален-сеопфатен развој на селото.

Концептот на развојот и уредувањето на селските подрачја за основа ги има целите со кои е предвидено:

- Сеопфатен, рамномерно територијално распределен развој на целата територија;
- Интензивирање на функционалните врски во доменот на стопанството и услугите помеѓу соседните центри со координирано, заедничко организирање на активностите;
- Создавање услови за непречено вршење на основните човекови активности (функции), обезбедување висок степен на заштита на животната средина и запазување на принципите на одржлив развој;
- Стимулирање на развојот на основните дејности преку активирање на локалните потенцијали, оптимално искористување на природните погодности и осовременување на производството;
- Подобрување на животните услови преку плански насочено уредување на населбите и целосно опремување со елементи на комунална инфраструктура;
- Интегрално планирање на развојот на населените места и организација, уредување и користење на севкупната површина во границите на атарот и
- Обезбедување на целосна интеграција на руралните населби во системот на населбите во функционалните единици.

Просторниот развој на руралните населби, базиран на соодветна планска документација наметнува усогласување на истиот со планските решенија и насоки на Просторниот план на Република Македонија во сите сегменти на развојот, со особен акцент на она што значи стратешки решенија и насоки. Во таа смисла, одредени иницијативи за просторен развој кои се манифестираат со зафаќање на нови простори, проширување на урбаните опфати и регулирање на

постојните градежни подрачја треба да се преиспитуваат согласно решенијата од повисок, стратешки интерес за државата. Неопходно е почитување на определбите на Просторниот план во однос на дестимулација на проширување на градежното земјиште од една и поефикасно и порационално искористување на постојната ангажирана површина од друга страна; односно:

- При изработка на урбанистичките планови на населбите, површините за сите урбани содржини треба да се бараат исклучиво во рамките на постојните урбани опфати, а надвор од овие рамки за исклучително оправдани цели и потреби, на површини од послаби бонитетни класи (над II категорија);
- Изградбата на викенд населби, стопански зони, земјоделски и други објекти со специфични намени да се насочува кон подрачја кои со планови и програми на општините ќе бидат определени за тие цели;
- Рационално користење на просторот за изградба на инфраструктурните мрежи и системи во единствени коридори дефинирани во плановите и програмите на општините;
- Усогласување на густините на населеност, изграденост и спратност, со принципите на хумано живеење и рационално искористување на просторот и урбаните содржини согласно со сите видови на заштита.

Во рамките на насоките за изработка на планови од пониско ниво, кои ги дава просторниот план, за комплекси од ваков тип треба да се почитува:

- избор и распоред на активности согласно со природните услови, расположивата работна сила и постојните стопански капацитети;
- создавање можности за отворање нови работни места во населби и подрачја каде треба да се задржи постојното население и да се насочат миграциите;
- обезбедување на спроведување на постојните закони и прописи со кои се заштитува просторот, ресурсите и националното богатство и се организира и уредува просторот со цел за вкупен развој, а особено во однос на:
    - бесправната градба;
    - стопанисувањето со шумите, земјоделското земјиште, водите и друго;
    - заштита на создаденото и природното богатство;
    - насоките и критериумите за уредување на просторот надвор од градежните подрачја треба да се утврдат со помош на стручни основи и упатствата од ресорите на земјоделството, водостопанството, шумарството и заштитата на животната средина.

Домување

Во планските определби и насоки на Просторниот план од аспект на организација на **домувањето** како една од основните функции на населбите, е применета концепцијата на полицентричен развој која го третира домувањето *како посебен тип на развоен ресурс*, што е особено битно за неразвиените

подрачја , каде треба да се тежи кон надминување на негативните стопански и демографски трендови по пат на формирање на нови жаришта на развојот.

Основните цели на домувањето се во функција на оптимална проекција на станбениот простор, а се однесуваат на:

- обезбедување стан за секое домаќинство;
- подобрување на станбениот стандард во поглед на површина, број на соби, градежни карактеристики и комунална опременост на становите;
- изградба на адекватна инфраструктура во функција на поквалитетен стандард на домување;
- обнова, реконструкција и ревитализација на стариот станбен фонд, заради подобрување на условите за домување и подигање на квалитетот на станбениот фонд;
- асеизмичност во градбата,
- замена на субстандардниот станбен фонд
- организирање на становите како хумано уредени простори со соодветни придружни објекти за деца и возрасни;
- постигнување порамномерна станбена изградба;
- изградба на социјални станови;
- обезбедување поволни финансиски услови за решавање на станбениот проблем, преку одобрување поволни кредитни услови за станбена изградба;
- изнаоѓање модуси и дефинирање на критериуми за надминување на појавата на бесправна изградба

При проекција на потребниот станбен фонд за потребите на село Добромири- -општина Новаци треба да се обрне внимание особено на:

- од потребата за нов станбен фонд по основ на порастот на бројот на жителите и намалување на просечниот број членови на домаќинства,
- од потребата за замена на субстандардниот станбен фонд,
- од потребите за корегирање, односно подигнување на стандардот и културата на домувањето.

Како орјентациона рамка за одредување на проекцијата на станбените потреби во селото Добромири може да се користи проекција на станбени потреби на ниво на општина Новаци а согласно податоците од Просторниот План на РМ.

	Општина Новаци
станбен суфицит	127
станови кои се задржуваат	813
субстандардни станови	110
домаќинства во 2020г	1000
нови станови по основ пораст на население	204
нови станови по основ отклонување на дефицит	0
вкупно нови станови во 2020г	314
вкупно станови во 2020г	1127

Проекцијата на потребниот станбен простор во планскиот период треба да се заснива на нормативите зацртани во ППРМ и тоа: 20-25 м^2/жител станбена површина, 40-80 м^2/стан (оптимална големина), 100% опременост на станот со инсталации и потполно елиминирање, односно замена на субстандардниот станбен фонд.

Јавни функции

Организацијата на јавните функции, согласно планираната мрежа на населби, поаѓа од постојната мрежа на јавните функции во регионот под претпоставка дека идниот развој на истите ќе се развива во согласност со економските, институ-ционалните и други промени во него.

Организирање на мрежата на јавните функции овозможува:

- достапност на функциите до сите граѓани во регионот;
- воедначен квалитет на пружените услуги;
- прилагоденост на програмата на јавните служби на локалните карактеристики како и можност за избор на модалитет и вид на услуга.

Целите за развој на јавните функции по дејности се следни:

Предучилишно о бразование:

- развој на мрежата институции за предучилишно воспитување и образование детски установи (јасли, комбинирани детски установи и сл.), за поуспешно подготвување на децата за училиште;
- во предучилишни установи треба да бидат опфатени 70% од децата на предучилишна возраст ;

Основно образование:

- по можност во секое населено место да има основни училишта или во непосредна околина, со организиран превоз со училишни автобуси;
- изградба на нови и реконструкција на стари училишни објекти во согласност со современите педагошки и хигиенски барања како и обезбедување оптимален училишен простор според современите стандарди и нормативи;
- целосна опафатеност на децата на возраст од 7-14 год во училиштата;
- приспособување на програмските содржини и образовно воспитната функција на училиштето со современите педагошки и научни сознанија.

Здравство:

- порамномерен развој на здравствената служба и подобрување на квалитетот на пружените услуги со подобрување на просторната организација и кадровска екипираност на здравствените служби, за задоволување на потребите на населението;

Социјална заштита:

- развој на организациите за социјална заштита и организациите за згрижување и воспитание на децата и нивно поттикнување, од кои дел, во

пазарните услови на стопанисување, ќе може да се формираат и како приватни институции согласно потребите на населението;

- за заштита на здравјето на старите лица да се организираат специфични видови на заштита (сместување, исхрана, домашна нега и други лекувања, патронажни посети и сл.).

Култура:

- барање поголеми можности и повисоки форми на културно живеење, во склад со очекуваниот развој и социо-економските трансформации во услови на пазарно стопанисување.

Физичка култура:

- обезбедување на простори, капацитети и објекти од областа на физичката култура и нивна рамномерна и рационална просторна разместеност;

Во рамките на планирана мрежа на јавните служби во покрај економските показатели, неопходно е да се вклучат и соодветни показатели на достапноста на услугите за граѓаните, како што се:

- сообраќајна достапност, информатичка достапност (телефон, телефакс и сл.) ;
- задржување на традиционалните функционални специфичности на одделни населби во однос на одделни јавни дејности;
- утврдување на обврзувачки стандарди и норми за одделни јавни дејности, со цел да се обезбедат обврзувачки, минимални услови за задоволување на потребите.

Препораката за организација на јавните функции за с. Добромири-општина Новаци, поаѓа од постојната мрежа на јавните функции под претпоставка дека идниот развој на овие функции ќе се развива во согласност со економските, институционални и други промени кои се во тек.

Образование:

- задолжително е основно образование(деветолетка) кое е задолжително за сите населби

Здравствена заштита:

- од примарна задолжително е здравствена станица; мобилна здравствена служба ,и аптеки како комплементарни служби;

Култура:

- библиотеки,
- дом на културата, сценско музички дејности (пожелно е доколку постои интерес и економска основа за организирање на содржината);

Физичка култура:

- отворени, уредени простори, погодни за организирање на разни спортски активности, опремени со минимални барања за одржување;

- покриени објекти за физичка култура со соодветни санитарни и останати пропратни простории.

Основни нормативи и стандарди кои треба да се почитуваат при предвидување на јавните функции во село Добромири-општина Новаци се :

За образование:

- за одредување на површината на училишниот објект потребно е мин. 7 м^2 по ученик и мин. 20 м^2 по ученик за комплексот на училиштето;

За здравство:

- гравитациско подрачје на здравствените станици и мобилна здравствена служба да е до 1000м. Во однос на бројот на лекари потребно е да се обезбедат на 1000жители просечно 2лекари;

За култура:

- потребен простор за библиотеките е со мин. 100 м^2 на 1000 жители;

За физичка култура:

- за задоволување на просторните потреби на објектите од физичка култура потребни се 2 м^2/жител.

Индустрија

Развојот и просторната разместеност на индустријата имаат значајно влијание во поттикнување на развојот на вкупната економија и придонес за модернизација на другите области од економскиот и општествениот живот. Ефикасното и успешно спроведување на насоките и определбите за развој на индустриските гранки и нивно рационално разместување во просторот ги детерминираат позитивните промени и во другите сегменти на економијата: пораст на вработеноста, зголемување на бруто домашниот производ, подобрување на животниот стандард и др.

Врз основа на сознанијата и определбите на националната стратегија за економски развој на Република Македонија (МАНУ, 1997), како и врз основа на досегашниот развој, а особено концептот на одржлив развој, основните насоки и стратешки определби на долгорочниот развој на индустријата се: технолошко преструктурирање; извозна ориентација на водечките сектори и гранки; пошироко воведување и развој на еколошки-просторно прифатливо индустриско производство со развој на штедливи технологии (во однос на природните ресурси, енергијата и горивото и работната сила) и (или) малкуотпадни (безотпадни) технологии; зголемување на ефикасноста на производството, врз база на зголемување на продуктивноста на трудот, ефикасно користење на материјалните ресурси, подобрување на квалитетот на производот, подобрување на организацијата на работењето и др.; почитување на инвестиционите критериуми врз база на континуирано планирање и прифаќање на пазарните критериуми на стопанисување; стратегија на разместеност на индустриските капацитети која ја респектира просторната структура на факторите на разместеноста, рационалниот распоред на материјалните производствени

фондови, од аспект на вкупниот простор на Републиката и потребите од комплексен развој на одделни територијални единици; развој на малите претпријатија, заради остварување на концептот на децентрализираниот развој и разместеност на индустријата.

Развојот на индустријата по одделните општини, особено помалите, се очекува да се остварува со градба на мали, флексибилни капацитети и поголема застапеност меѓу другото и на агро-индустрискиот сектор.

Врз овие основи, во наредниот период, индустриското производство се очекува да биде застапено во сите општини и да остварува растеж кој ќе придонесе за зголемување на вработувањето, подобрување на условите за живеење на граѓаните на поширокиот простор на земјата.

Со Урбанистичкиот план за селото Добромири во општина Новаци со плански опфат од 54,8 ха, доколку се предвидат површини со производна намена потребно е да бидат применети стандардите за заштита на животната средина и одржлив економски развој согласно планските определби утврдени со Просторниот план на Република Македонија во областа на развојот и разместеноста на индустриските дејности. Индустријата која е значајна дејност во придвижувањето на вкупната економија, има истотака значајно влијание врз квалитетот на животната средина. Во услови на усвоената развојна парадигма на "одржлив" развој, напорите треба да се насочат кон суштествени промени во стратегијата и политиката за развој и просторна алокација на индустриски гранки засновани на принципите на заштита на животната средина. Одржливиот развој претставува алтернатива за загрозените природни и создадени вредности и за создавање на хумано општество и окружување. Разрешувањето на конфликтите во овој систем треба да базира на интеракција на релацијата простор и социо-економската компонента на развојот.

Сообраќај и врски

Основата за планирање и развој на патната мрежа на Република Македонија се базира на одредбите за категоризација на патиштата, на стратешки дефинираните меѓународни коридори за патен сообраќај, на досега изградената европска патна мрежа-ТЕМ со "Е" ознака на патиштата, на досега изградената магистрална и регионална патна мрежа, како и на определбите од долгорочната стратегија за развој. Мрежата на патишта "Е" ознака што ги дефинира меѓународните коридори за патен сообраќај низ Републиката се: **Е-65, Е,-75, Е-850, Е-871.**

Според Просторниот план на Република Македонија (2002 - 2020 г.) автопатската и магистрална патна мрежа релевантна за предметниот простор е:

- **Е-65** што се поклопува со делови од магистралните патишта М-3, М-4 и М-5 - (СР-Блаце-Скопје-Тетово-Кичево-Требеништа-Охрид-Битола-Меџитлија-ГР) - коридор за патен сообраќај во насока север-југ
- **М-5** - (Крстосница Подмоље-Охрид-Ресен-Битола-Прилеп-Велес-Бабуна-крстосница Отовица-Штип-Кочани-Делчево-БГ-Звегор), со (Крак Битола-крстосница Кукуречани-ГР-**Меџитлија**)

Врз основа на **Одлуката за категоризација на државните патишта (Сл. Весник број 133/11, 150/11 и 20/12)** овој магистрален патен правец се преименува со ознаката:

- **А3** - (Крстосница Требениште-врска со А-2-крстосница Подмоље-Охрид-Косел-Ресен-Битола-Прилеп-Велес-Штип-Кочани-Делчево-граница со Бугарија-граничен премин Рамна Нива), делница Битола-крстосница Кукуречани-граница со Грција-**граничен премин Меџитлија**-делница Косел-врска со А-3-Охрид-граница со Албанија-ГП Љубаништа)

На автопатската и магистралната патна мрежа се надоврзуваат ***регионалните патишта***, што заедно со локалните категоризирани патишта ќе ја сочинуваат патната мрежа на Република Македонија. Релевантен регионален патен правец за предметната локација Според Просторниот план на Република Македонија (2002 - 2020 г.) е:

- **Р-120** - (Врска со Р-106-Добрушево-Новаци-Бач-врска со Р-510)

Врз основа на **Одлуката за категоризација на државните патишта (Сл. Весник број 133/11, 150/11 и 20/12)** овој регионален патен правец влегува во групата на **регионални патишта "Р2"** и се преименува со ознаката:

- **Р2340 (Р-120)** - (Врска со Р1101-Добрушево-Новаци-Бач-врска со Р2238)

При планирање да се почитува заштитна зона на патот, согласно Законот за јавни патишта (Сл.в. на РМ, бр. 84/08, бр. 52/09, бр. 114/09, бр.124/10, бр.23/11, бр.53/11 и бр.44/12).

Примарната ***аеродромска мрежа*** во Република Македонија треба да ја сочинуваат вкупно 4 аеродроми за јавен воздушен сообраќај, и тоа во Скопје, Охрид, Струмица и Битола. Аеродромот во Скопје треба да се оспособи за прием и отпрема на интерконтинентални авиони (со продолжување на постојната полетнослетна патека, или со изградба на нов аеродром на друга локација), аеродромот во Охрид да се реконструира во повисока-II категорија, а новите аеродроми што се предвидуваат во Струмица и Битола да бидат со доминантна намена за карго транспорт на стоки. Планираниот аеродром во Струмица е во близина на с.Босилово.

Телефонска мрежа

АД "Македонски Телекомуникации" за своите корисници обезбедува широк опсег на услуги како што се: говорни услуги (вклучувајќи услуги со додадена вредност), услуги за пренос на податоци, пристап до Интернет, мобилни телекомуникациони услуги, јавни говорници. Телекомуникационите услуги се обезбедуваат врз основа на добро воспоставената комуникациска мрежа со примена на најсовремени технологии.

Корисници во ова подрачје во телекомуникацискиот сообраќај се приклучени преку телефонската централа во Битола.

Мобилна телефонија

Кориснички компании за мобилна телефонија во Македонија се Т-Мобиле, ВИП и Оне. Тие во своите секојдневни развојни активности вршат:

- Квалитетно мрежно покривање со мобилен сигнал на:
  - региони, општини, населени места,
  - подрачја од јавен интерес (културно-историски, спортски, стопански, индустриски, погранични зони и др.)
  - сообраќајна и транспортна инфраструктура

- Изготвување на проекти за развој на ГСМ мрежата согласно постоечката инфраструктура на теренот
- Усогласување на развојните планови со одделни институции на државата (министерства, управи и сл.).

Целиот овој регион, покриен е со сигнал на трите компании за мобилна телефонија во РМ.

Заштита на животната средина

Анализата на влијанијата врз животната средина, како превентива, има за цел да ги идентификува можните проблеми, да ги рационализира трошоците и да направи оптимален избор на мерките за заштита на животната средина. За разлика од "пасивниот" пристап, со кој се применуваат заштитни мерки по настанатиот проблем, што претставува финансиско оптоварување на производителите, давачите на услуги и општеството во целост, превентивната заштита на животната средина се трансформира во елемент на развој и појдовна основа за глобалното управување со животната средина засновано на принципите на **одржливиот развој**. Одржувањето на континуитет во следењето на состојбите во медиумите и областите на животната средина, дава претстава за трендот на промени кои настанале во текот на подолг временски период на анализираното подрачје, како основа за планирање и предвидување на промените кои би можело да се очекуваат во животната средина во временската рамка на која се однесува планскиот документ.

Мерките и активностите кои се превземаат во насока на рационално искористување на просторот и заштитата на животната средина, при што се земени во предвид и посебните интереси на просторното уредување и развој се:

- Спроведување на постојните закони и прописи со кои се заштитува просторот, ресурсите и националното богатство,
- Организирање и уредување на просторот со цел да се постигне севкупен развој, посебно во однос на:
  - стопанисувањето на земјоделското земјиште, шумите, водите и др.
  - заштитата на природното и создаденото богатство.
- Утврдување на насоката и критериумите за уредување на просторот надвор од градежните подрачја со помош на стручни упатства од ресорите на земјоделството, водостопанството, шумарството и заштитата на животната средина. Неопходно е да се посвети поголемо внимание на планирањето на инфраструктурните коридори и објекти со приоритетно користење на постојните траси и помалку вредни простори.

Преку изработка на **Урбанистичкиот план за село Добромири, општина Новаци** и имплементација на параметрите за уредување на просторот ќе се обезбеди:

- Рационално и ефикасно користење на градежното земјиште и поефикасно искористување на постојната ангажирана површина, како и површината на предвиденото проширување;
- Ефикасно сообраќајно поврзување, планско уредување и екипирање на населбата со комунална инфраструктура и неопходните функционални содржини;

- Стимулација на населението за траен опстанок во матичната средина преку целосна афирмација на најбитните аспекти на живеењето и стопанисувањето и се создава неопходна социјална и економска сигурност;
- Се запазуваат и афирмираат културните и природните посебности и вредности и се запазува квалитетот на животната средина во селските подрачја.

Законската регулатива, врз основа на која се уредува областа, од аспект на заштита на животната средина и која е потребно да се примени при изработка на Урбанистичкиот план за село Добромири, општина Новаци е следната:

- Закон за животна средина (Службен весник на РМ, број.53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11 и 123/12)
- Закон за квалитет на амбиентниот воздух (Сл.в.на РМ, бр.100/12)
- Закон за управување со отпадот (Службен весник на РМ, број.09/11-пречистен текст и број.51/11);
- Закон за заштита од бучава во животната средина (Службен весник на РМ, број.79/07, 124/10 и 47/11)
- Закон за водите (Службен весник на РМ, број.87/08, 06/09, 161/09, 83/10, 51/11, 44/12)
- Уредба за класификација на водите (Службен весник на РМ, број.18/99)
- Уредба за категоризација на водотеците, езерата, акумулациите и подземните води (Службен весник на РМ, број.18/99 и 77/99)
- Правилник за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање (Службен весник на РМ, број. 63/12, 126/12 и 19/13) и други законски и подзаконски акти.

Концептот за заштита на животната средина се базира на општите и посебни цели и насоки за заштита на посебните природни вредности, меѓу кои амбиенталните, естетските и рекреативните потенцијали на просторот. Токму затоа, при изработката на **Урбанистичкиот план за село Добромири, општина Новаци,** потребно е да се има во предвид следното:

- **Да се внимава да не дојде до искористување на земјиштето на начин и обем со кој би се загрозиле неговите природни вредности, квалитетот, количината и режимот на површинските и подземните води;**
- Одржување на крајбрежната вегетација на водотеците во близина, за заштита од ерозивен нанос;
- Да се предвидат соодветни технички зафати за **пречистување на отпадните води** и имплементација на технологии кои ќе овозможат нивно повторно искористување за истата или друга намена;
- Задолжително **испитување на пречистените отпадни води** пред испуштање во најблискиот реципиент, со цел да се усогласат вредностите на концентрацијата на материите присутни во пречистената отпадна вода со граничните вредности на максимално дозволените концентрации на материите присутни во реципиентот, согласно Уредбата за класификација на водите и Уредбата за категоризација на водотеците, езерата, акумулациите и подземните води;
- Да се превземат мерки и активности за **избегнување или намалување на бучавата**, особено во близина на населените места, со цел да се избегнат негативните ефекти од бучавата врз здравјето на населението во

непосредната околина и да се почитуваат пропишаните гранични вредности за дозволено ниво на бучава во животната средина;
- Согласно со член 7 од Законот за управување со отпадот (Сл.в. на РМ, бр.09/11- пречистен текст и бр.51/11), создавачите на отпад се должни во најголема можна мера, да го избегнат создавањето на отпад и да ги намалат штетните влијанија на отпадот врз животната средина, животот и здравјето на луѓето. При **управување со отпадот** по претходно извршената селекција, отпадот треба да биде преработен по пат на рециклирање, повторно употребен или во истиот или во друг процес за екстракција на секундарни суровини или пак да се искористи како извор на енергија;
- После соодветниот третман, **отпадните материи** да се одложат на депонија;
- Потребно е да се потенцира дека создавачот и/или поседувачот на отпадни материи и емисии ги сноси сите трошоци за санација на евентуално предизвиканите нарушувања во животната средина.
- Да се избегне губење, модификација и фрагментација на живеалиштата и прекумерно искористување на биолошките ресурси, со цел да се намалат или целосно елиминираат негативните последици врз стабилноста на екосистемите и деградација на биодиверзитетот;
- При изработка на Урбанистичкиот план за село да се имплементираат плански мерки за заштита на биодиверзитетот;
- Планирање на **современа инфраструктура**.

Природно наследство

Од областа на **заштита на природата** *(природното наследство, природните реткости и биолошката и пределската разновидност)*, урбанистичкиот план за село треба да се усогласи со Просторниот план на Република Македонија на тој начин што, врз основа на режимот за заштита, ќе се организира распоред на активности и изградба на објекти кои ќе се усогласат со барањата кои ги поставува одржливото користење на природата и современиот третман на заштита.

Особено внимание при заштита на природата, треба да се посвети на начинот, видот и обемот на изградбата што се предвидува во заштитените простори за да се одбегнат или да се надминат судирите и колизиите со инкомпатабилните функции. За таа цел е неопходно почитување на следните принципи:
- Оптимална заштита на просторите со исклучителна вредност;
- Зачувување и обновување на постојната биолошка и пределска разновидност во состојба на природна рамнотежа;
- Обезбедување на одржливо користење на природното наследство во интерес на сегашниот и идниот развој, без значително оштетување на деловите на природата и со што помали нарушувања на природната рамнотежа;
- Спречување на штетните активности на физички и правни лица и нарушувања во природата како последица на технолошкиот развој и извршување на дејности, односно обезбедување на што поповолни услови за заштита и развој на природата;
- Рационална изградба на инфраструктурата;

- Концентрација и ограничување на изградбата;
- Правилен избор на соодветна локација.

Според Законот за заштита на природата (Службен весник на РМ, број.67/04, 14/06, 84/07, 35/10, 47/11, 148/11, 59/12 и 13/13) и Законот за животната средина (Службен весник на РМ, број.53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11 и 123/12) потребно е внесување на мерки за заштита на природата при планирањето и уредувањето на просторот кои треба строго да се почитуваат.

На просторот за кој се планира изработка на Урбанистички план за село Добромири, општина Новаци, нема регистрирано ниту евидентирано природно наследство.

Доколку при изработка на урбанистичкиот план за село или при уредувањето на просторот се дојде до одредени нови сознанија за природно наследство кое би можело да биде загрозено со урбанизацијата на овој простор, потребно е да се предвидат мерки за заштита на природното наследство:

- Утврдување на границите и означување на сите објекти кои би можеле да бидат предложени и прогласени како природно наследство;
- Забрана за вршење на какви било стопански активности кои не се во согласност со целите и мерките за заштита утврдени со правниот акт за прогласување природното добро или Просторниот план за подрачје со специјална намена;
- Магистралната и останатата инфраструктура (надземна и подземна) да се води надвор од објектите со природни вредности, а при помали зафати потребно е нејзино естетско вклопување во природниот пејзаж;
- Воспоставување на мониторинг, перманентна контрола и надзор на објектите со природни вредности и преземање на стручни и управни постапки за санирање на негативните појави;
- Воспоставување на стручна соработка со соодветни институции во окружувањето;
- Почитување на начелата за заштита на природата согласно Законот за заштита на природата (Службен весник на РМ, број.67/04, 14/06, 84/07, 35/10, 47/11, 148/11, 59/12 и 13/13).

Заштита на културно-историско наследство

Во своето милениумско постоење, човековата цивилизација од праисторијата до денес, на територија на Р. Македонија, оставила значајни траги од вонредни културни, историски и уметнички вредности, кои го потврдуваат постоењето, континуитетот и идентитетот на македонскиот народ на овие простори.

Просторниот аспект на недвижното културно наследство е предмет на анализа во корелација со долгорочната стратегија за економски, општествен и просторен развој, односно стратегијата за зачувување и заштита на тоа наследство во услови на пазарно стопанство.

Републичкиот завод за заштита на спомениците на културата, за потребите на Просторниот план на Републиката, изготви **Експертен елаборат за заштита на**

недвижното културно наследство во кој е даден Инвентар на недвижно културно наследство од посебно значење.

Инвентарот содржи список на регистрирани и евидентирани недвижни културни добра, што подразбира список на недвижните предмети со утврдено својство споменик на културата, односно на недвижните предмети за кои основано се претпоставува дека имаат споменично својство. Тоа се: археолошки локалитети, цркви, манастири, џамии, бањи, безистени, кули, саат кули, турбиња, мавзолеи, конаци, мостови, згради, куќи, стари чаршии, стари градски јадра и други споменици со нивните имиња, локации, блиските населени места, период на настанување и општините во кои се наоѓаат спомениците.

Согласно Законот за заштита културното наследство (Сл.весник на РМ бр. 20/04, бр.115/07, бр.18/11, бр.148/11 и бр.23/13), видови на недвижно културно наследство се: споменици, споменички целини и културни предели.

Значаен дел од недвижното културно наследство (околу 45%), се наоѓа во **руралните населби** и ридско-планинските подрачја, кои се целосно или делумно напуштени, што значително ја усложнува нивната заштита и користење.

На подрачјето кое е предмет на анализа **нема** регистрирани недвижни споменици на културата (Екпертен елаборат).

Во **Археолошката карта на Република Македонија**, која ги проучува предисториските и историските слоеви на човечката егзистенција, од најстарите времиња до доцниот среден век, на анализираното подрачје, евидентирани се локалитети:

- **КО Добромири** - *Арапски Гробишта,* населба од неолитско време, се наоѓа на 1 км северно од селото и на околу 400 м источно од Црна Река; *Голема Тумба,* населба од неолитско време, се наоѓа на 1.5 км северно од селото, во непосредна близина на старото корито на Црна Река; *Горна Тумба,* населба од неолитско време, се наоѓа на 1 км северно од селото и на околу 300 м западно од патот за селото Аглеарци;

Според Просторниот план на Р.Македонија, најголем број на цели се однесуваат на третманот и заштитата на културното наследство во плановите од пониско ниво.

При изработка на планска документација од пониско ниво, да се утврди точната позиција на утврдениот *локалитет со културно наследство* и во таа смисла да се применат плански мерки за заштита на недвижно културно наследство:

- задолжителен третман на недвижното културно наследство во процесот на изработката на просторните и на урбанистичките планови од пониско ниво заради обезбедување на плански услови за нивната заштита, остварување на нивната културна функција, просторна интеграција и активно користење на спомениците на културата за соодветна намена, во туристичкото стопанство, во малото стопанство и услугите и во вкупниот развој на државата;
- -планирање на реконструкција, ревитализација и конзервација на најзначајните споменички целини и објекти и организација и уредување на контактниот, околниот споменичен простор заради зачувување на нивната културно-историска димензија и соодветна презентација;

- измена и дополнување на просторните и урбанистичките планови заради усогласување од аспект на заштита на недвижното културно наследство;

Согласно Закон за просторно и урбанистичко планирање (Сл. весник на РМ бр.60/11 - пречистен текст и 53/11 - измена и дополна), во просторните и урбанистички планови, врз основа на документацијата за недвижното културно наследство, задолжително се утврдуваат: плански мерки за заштита на спомениците на културата, како и насоки за определување на режимот на нивната заштита.

Вградувањето соответен режим за заштита на недвижното културно наследство во просторен и урбанистички план се врши според заштитно-конзерваторски основи за културно наследство (Согласно чл. 71 од Законот за заштита на културно наследство).

Недвижното културно наследство, без оглед дали е во прашање градителска целина или поединечен објект, како заедничко културно богатство на светот, во просторните и урбанистичките планови треба да се третира на начин кој ќе обезбеди негово успешно вклопување во просторното и организационото ткиво на градовите и населените места или пошироките подрачја и потенцирање на неговите градежни обликовни и естетски вредности.

Туризам и организација на туристички простори

Туризмот и угостителството со својата основна функција-прифаќање, сместување и истовремено задоволување на голем број разновидни барања и желби на туристите, влијае како врз вкупната економија и развојот на одредена средина, а исто така има изразено влијание и врз просторот во кој ја обавува дејноста. Туризмот со своето мултиплицирано влијание во процесот на стопанисување, посредно и непосредно, ги вклучува и другите гранки и дејности во вкупната понуда на туристичкиот пазар. Ова, пред сé, се однесува на угостителството, трговијата, сообраќајот, занаетчиството, здравството и на разни други видови услуги. Исто така, преку туризмот се нудат и се продаваат и нематеријални вредности, како што се: разни информации, обичаи, фолклор, забава, спортско-рекреативни активности и слично.

Врз основа на комплексно согледаните природни и создадени услови и ресурси по обем, квалитет, распространетост или уникатност, функционалност, атрактивност и степен на активираност, на територијата на Р. Македонија како посебни целини може да се издвојат следните видови на туристички потенцијали: водените површини, планините, бањите, целините и добрата со природно и културно наследство, транзитните туристички правци, градските населби, ловните подрачја и селата.

Согласно со основните долгорочни цели, концептот и критериумите за развој и организација на туристичката понуда, во Републиката се дефинирани вкупно 10 туристички региони со 54 туристички зони.

Предметниот простор за кој се наменети Условите за планирање на просторот, припаѓа на Пелагониски туристички регион со 9 туристички зони и 25 туристички локалитети.

Заштита од воени разурнувања, природни и техничко-технолошки катастрофи

Согласно Просторниот план на Република Македонија и согласно Законот за одбрана (Службен весник на РМ, број.185/11 - пречистен текст), Законот заштита и спасување (Службен весник на РМ, број.93/12 - пречистен текст) и Законот за управување со кризи (Службен весник на РМ, број.29/05 и 36/11), селото за кое се работи Урбанистички план се наоѓа во **простори погодни за слободни територии-подрачја**, односно простори кои поради своие природни својства се тешко пристапни за оклопни механизирани единици надвор од урбаните агломерации и комуникациите и од главните насоки на напаѓање. Овие подрачја поради слабата населеност и недоволната изграденост имаат низок степен на повредливост заради што се погодни за формирање на слободни територии.

Поволноста на просторите погодни за слободни територии , овозможуваат сместување на евакуираното население. Во плановите за евакуација треба да завземаат најзначајно место како простори од регионално и републичко значење во кои во услови на војна евакуираното население ќе биде носител на производство пред се на храна како и за други најнеопходни производи за одбрана и преживување. На овие простори треба да се предвидуваат туристички и рекреативни капацитети, викенд населби, развој на сточарство и земјоделие, лоцирање на помали индустриски и стопански капацитети и изградба на наеопходна инфраструктура како трајна развојна и одбрамбена стратегија.

Според тоа во согласност со член 53 од Законот заштита и спасување (Службен весник на РМ, број.93/12 - пречистен текст) **задолжително треба да се применуваат мерките за заштита и спасување.** Тоа опфаќа пред се изградба на објекти отпорни на сеизмички дејствија, регулирање на водотеците и изградба на систем на одбранбени насипи, обезбедување на противпожарни пречки, изградба на објекти и заштита и изградба на потребната инфраструктура. За ефикасна заштита на населението и материјалните добра, задолжително треба да се обезбедат средства за лична и колективна заштита, материјално-технички средства потребни за спроведување на мерките за заштита и спасување, обука за примена на средствата за заштита и спасување во за тоа предвидените центри.

Обврската за изградба на засолништа се однесува на загрозените зони. Загрозените зони ги утврдува Владата и истите се составен дел на просторните и урбанистичките планови.

Начинот на изградба, одржувањето и користењето на засолништата и другите заштитни објекти и определувањето на потребниот број на засолнишни места со уредба ги уредува Владата.

Обврската на планирање и изградба на засолништа заради заштита на населението од воени разурнувања во станбените, стопанските, деловните, јавните и другите видови на градежни објекти е уредено со повеќе закони и подзаконски акти, и тоа:

- Законот за одбрана (Службен весник на РМ, број.185/11 - пречистен текст);
- Законот за заштита и спасување (Службен весник на РМ, број.93/12 - пречистен текст);
- Законот за управување со кризи (Службен весник на РМ, број.29/05 и 36/11);

- Законот за просторно и урбанистичко планирање (Службен весник на РМ, број.60/11 - пречистен текст и број.53/11) ;
- Уредба за начинот на изградбата на јавните засолништа и одржувањето и користењето на веќе изградените засолништа и другите заштитни објекти и определување на потребниот број засолнишни места (Службен весник на РМ, број.153/10);
- Уредба за спроведување на засолнувањето (Службен весник на РМ, број.93/05);
- Уредба за спроведување на мерката заштита и спасувањето од пожари, експлозии и опасни материи (Службен весник на РМ, број. 100/10);
- Уредба за начинот на применувањето на мерките за заштита и спасување, при планирањето и уредувањето на просторот и населбите, во проектите и при изградба на објектите, како и учество во техничкиот преглед (Службен весник на РМ, број.105/05);
- Правилник за поблиска содржина, размер и начин на графичка обработка на урбанистички планови (Службен весник на РМ, број.78/06);

Сеизмичките појави-земјотресите се доминантни природни непогоди во Република Македонија, кои можат да имаат катастрофални последици врз човекот и природата.

Присутни се низ вековите, на десет сеизмички жаришта во земјата или во нејзината поблиска и поширока околина. Земјотресите со умерени магнитуди (M<6,0) можат да предизвикаат сериозни разурнувања, бидејќи традиционално градените објекти, особено во руралните средини, не можат да ги издржат овие земјотреси без значителни оштетувања.

Историските податоци покажуваат дека силните земјотреси генерирани на територијата на државата се проследени и со појава на колатерални хазарди (ликвифакција, одрони, свлечишта, пукнатини, раседници, померувања), со доминантни одрони и свлечишта, што уште повеќе ги зголемува негативните последици на земјотресите.

Во досегашниот просторен развој на Републиката, природните богатства, географските, морфолошките и другите погодности имале доминантно влијание врз изградбата и уредувањето на нејзината територија, без оглед на присутните сеизмички ризици. Тоа создава конфликтна ситуација во која најголемите градови, најголем број на населението, индустриските капацитети и најзначајните комуникации, како што се коридорите север-југ и исток-запад, се лоцирани во зоните со најголема сеизмичност (интензитет од VIII-X степени на МСК- 64).

Просторот на селото според очекуваните сеизмички интензитети се наоѓа во зоната изложена на потреси од 7^0 по МКС.

Намалување на сеизмичкиот ризик може да се изврши со задолжителна примена на нормативно-правна регулатива, со која се уредени постапките, условите и барањата за постигнување на технички конзистентен и економски одржив степен на сеизмичка заштита, кај изградбата на новите објекти.

Во инвестиционите проекти треба да се разработат мерките за заштита на човекот, материјалните добра и животната средина од природните катастрофи.

Неопходно е перманентно ажурирање на плановите за заштита од елементарни непогоди, кои согласно законските обврски постојат за целата

територија на државата, поради присутниот сеизмички хазард, како и изложеноста на други природни катастрофи.

Со реализација на наведените приоритети се создаваат реални услови за успешна инженерска превенција и намалување на сеизмичкиот ризик на територијата на Република Македонија, односно за ефикасен менаџмент на ефектите и вонредните состојби предизвикани од силните сеизмички сили.

За успешно функционирање на **заштитата од природни и елементарни катастрофи** во процесот на урбанистичко планирање потребно е да се превземат соодветни мерки за **заштита од пожари**, односно евентуалните човечки и материјални загуби да бидат што помали во случаи на пожарите.

Во однос на диспозицијата на противпожарната заштита, населеното место во случај на пожар ќе го опслужува противпожарните единица од **соседните населени места.** Во процесот на планирање потребно е да се води сметка за конфигурација на теренот, степен на загрозеност од пожари и услови кои им погодуваат на пожарите: климатско-хидролошките услови, ружата на ветрови и слично кои имаат влијание врз загрозеност и заштита од пожари.

Заради поуспешна заштита од ваквите појави во урбанистички планови се превземаат низа мерки за отстранување на причините за предизвикување на пожари, спречување на нивното ширење, гаснење и укажување помош при отстранување на последиците предизвикани со пожари, кои се однесуваат на:

- изворите за снабдување со вода, капацитетите на градската водоводна мрежа и водоводните објекти кои обезбедуваат доволно количество вода за гаснење на пожари;
- оддалеченоста меѓу зоните предвидени за станбени и јавни објекти и зоните предвидени за индустриски објекти и објекти за специјална намена за сместување лесно запаливи течности, гасови и експлозивни материи;
- оддалеченоста меѓу објектите со различна намена и отпорност на пожари на конструкциите внатре во индустриската зона;
- широчината, носивоста и проточноста на патиштата со кои ќе се овозможи пристап на противпожарни возила до секој објект и нивно маневрирање за време на гаснење на пожарите;

Заштитата од пожари опфаќа мерки и дејности од нормативен, оперативен, организационен, технички, образовно-воспитен и пропаганден карактер, кои се уредени со Законот за заштита и спасување Законот за заштита и спасување (Службен весник на РМ, број.93/12 - пречистен текст) кој е во согласност со директивите на Европска Унија, како и Уредбата за спроведување на заштитата и спасувањето од пожари.

Во идниот развој за **заштита на просторот од поплави и големи води** треба да се почитуваат насоките и мерките дефинирани во делот на водостопанство.Од метеоролошки појави со карактеристики на елементарни непогоди се манифестираат појавата на **град, луњени ветрови и магли.**

Со цел за поефикасна заштита обавезно е предвидување на современа громобранска инсталација и нејзино континуирано одржување.

Како посебна мерка за заштита од силните ветрови, покрај комуникациите, претставува изборот на вегетација.

Едно од можните и неопходно потребни превентивни мерки за заштита од **техничко - технолошки катастрофи** е планирањето, кое преку осознавање и анализа на состојбите и опасностите од можните инциденти, во одржувањето на

инсталациите и опремата, треба да создаде прифатлив однос кон животната средина. Притоа основните методолошки постапки за планирање и уредување на просторот се:

- оценка на состојбите на природните компоненти на животната средина и степенот на загрозеност од појава на технички катастрофи;
- оценка на оптовареноста на просторот со технолошки системи со одредено ниво на ризик;
- анализа на меѓусебната зависност на природните услови и постојните технолошки системи;
- дефинирање на нивото на постојниот ризик при редовна секојдневна работа на технолошките системи и при појавата на инцидентни случаи;
- процена на загрозеноста на луѓето и материјалните добра;
- утврдување на критериумите за избор на оптимална варијанта на заштита врз основа на проценетиот степен на загрозеност.
- сопримена на оваа методолошка постапка може де се очекува остварување на следните основни цели за заштита од техничко-технолошки катастрофи:
- максимално усогласување и користење на просторот од аспект на заштита во рамките на просторните можности;
- вградување на мерките на кои се засновува организацијата на заштита и спасување на човечките животи и материјалните добра од техничко-технолошки катастрофи во определувањето на намената на просторот;
- интегрирање на елементите на загрозеноста во рамките на комплексот на прашањата врзани со заштитата на животната средина.

Заради постигнување на целосна заштита на луѓето, материјалните добра и потесната и поширокаата животна средина постојат три нивоа на преземање на сигурносни, превентивни мерки:

Прво ниво: ги вклучува сите мерки кои се преземаат во одржувањето на опремата и инсталациите, заради сигурно користење на опасни материјали во технолошките процеси и одбегнување на технолошки катастрофи.

Второ ниво: се однесува на сите мерки кои треба да обезбедат ограничување на емисијата како последица од пожар, експлозија или ослободување на хемикалии, што може да се случи во околности на поголеми индустриски акциденти.

Трето ниво: вклучува мерки кои се преземаат за заштита на животната средина во смисол на ограничување на ефектите од емисија на опасни материи, или последици од пожар и експлозии.

При изработката на плановите од пониско ниво треба да се има предвид следното:

- потребата од оформување на системот на евиденција и анализа на технолошките акциденти, компактибилен на системот MAPC на Европската унија, како база за евиденција на опасни материјали, присутни во технолошките постројки и можни причини на катастрофи.
- потребата од предвидување на превентивни мерки од страна на стопанските субјекти за спречување на технолошки катастрофи, базирани врз анализата на однесувањето на исти или слични постројки.

- потребата од замена на халогенираните јагленоводороди како разладни средства и пропеланти; редукција на сегашната емисија на голем број на опасни супстанци до 50% и редукција на емисија на бензен, хлорметан, дихлоретан, бакар и кадмиум од 60-70%; намалување на емисијата на јагленороден-диоксид и сулфур-диоксид и дефосфатизирање и денитрифицирање на отпадниот материјал.
- изработка на соодветни планови и програми за заштита на населението и едукација и тренинг на персоналот во случај на евентуална техничка катастрофа.

Усогласување на планската документација со Просторниот план

Сите активности во просторот треба **да се усогласат со насоките на Просторниот план на државата**, особено значителните и оние кои се однесуваат на планирањето и изградбата на:

- државните инфраструктурни системи (патишта, железници, воздушен сообраќај, телекомуникации);
- енергетските системи, енерговоди и поголеми водостопански системи;
- градежните објекти важни за државата;
- капацитетите на туристичката понуда;
- стопанските комплекси и оние кои се однесуваат на поголеми концентрации (слободни економски зони);
- капацитетите за користење на природните ресурси;
- Просторните планови на регионите, општините и подрачјата од посебен интерес и урбанистичките планови се усогласуваат со Просторниот план на Републиката, особено во однос на следните елементи:
- намената и користењето на површините;
- мрежата на инфраструктура;
- мрежата на населби;
- заштитата на животната средина;

Насоките на Просторниот план на Републиката во однос на намената и користењето на површините се однесуваат на заложбата при изработката на урбанистичките планови, **површините за сите урбани содржини треба да се бараат исклучиво на површини од послаби бонитетни класи (над II категорија);**

Посебни мерки и активности за остварување на рационалното користење и заштита на просторот, како и посебни интереси на просторниот развој се:

1. Обезбедување на спроведување на постојните закони и прописи со кои се заштитува просторот, ресурсите и националното богатство и се организира и уредува просторот со цел за вкупен развој.
2. Рационално користење на подрачјата за градба и нивно проширување или формирањето на нови врз база на критериумите за изготвување на соодветна планска документација.
3. Насоките и критериумите за уредување на просторот надвор од градежните подрачја треба да се утврдат со помош на стручни основи и упатствата од ресорите на земјоделството, водостопанството, шумарството и заштитата на животната средина.
4. Утврдување на можностите за користење на стопанските зони преку внатрешна трансформација, модернизација и подобро користење на просторот и опремата.
5. Постапно дислоцирање на загадувачките дејности од населбите;
6. Создавање на услови за лоцирање на мали стопански единици.

ЗАКЛУЧНИ СОГЛЕДУВАЊА

Економски основи на просторниот развој:

- **Согласно определбите на Просторниот план на Р. Македонија, идниот развој и разместеноста на економските дејности во планскиот опфат на просторот на село Добромири во општина Новаци на површина од 54,8 ха, треба да базира на примена на принципите и стандардите за заштита на животната средина, особено нивна превентивна примена и спречување на негативните влијанија врз животната средина.**

Заштита на земјоделско земјиште:

- Врз основа на Законот за земјоделско земјиште (Сл. весник на РМ, бр. 135/07, 18/11, 42/11, 148/11 и 95/12), пренамена на земјоделско земјиште се регулира со членовите 48, 49, 51, 51-а, 51-б, 51-в, 51-г и 52.
- При зафаќање на нови земјоделски површини предвидени со програмата за изработка на урбанистички планови или друг плански документ предвиден согласно Законот за просторно и урбанистичко планирање, потребно е да се прибави согласност за трајна пренамена од Владата на Република Македонија, на предлог на Министерството.
- Согласно Член 49, Доколку при изработка на урбанистичко планската документација, односно проект за инфраструктура предвидени согласно со Законот за просторно и урба-нистичко планирање се зафаќаат нови земјоделски по-вршини, надлежниот орган за одобрување на планската програма за урбанистички план, државна и локална урбанистичко планска документација, односно за одобрување на проектот за инфраструктура, пред одобрување на истите, до Министерството поднесува барање за согласност за трајна пренамена на земјоделско земјиште во градежно.

Водостопанска инфраструктура:

- Изградбата на водоснабдителната мрежа во границите на планскиот опфат на селото Добромири да биде усогласена со планското ширење на селото.
- Водата треба да се третира како производ кој има своја економска цена како и сите други производи. Поради тоа при изградбата на водоснабдителната мрежа во селото Добромири да се применуваат современи материјали и техники, да се модернизира следењето на функционирањето на водоснабдителната мрежа, со цел да се постигне рационално и штедливо користење на водата.
- Изградбата на сепарациската канализациска мрежа во границите на планскиот опфат на селото да биде усогласена со планското ширење на селото.
- Отпадните води пред да се испуштат во реципиентот мора да бидат подложени на третман на пречистување, односно да бидат доведени до

квалитет према "Уредбата за категоризација на водотеците, езерата, акумулациите и подземните води".

- Доколку во границите на планскиот опфат на селото постојат стопански капацитети кои од технолошкиот процес испуштаат отпадни води кои поради својот квалитет може да го оневозможат функционирањето на пречистителна станица за отпадни води или да предизвикаат проблеми во функционирањето на канализацискатa мрежа во селото, стопанскиот субјект мора да изврши предтретман на отпадните води пред да ги испушти во градската канализациска мрежа.
- Селото Добромири се наоѓа во Пелагониската Котлина каде се наоѓаат најголемите обработливи површини во Државата. Во близина на селото се наоѓаат водостопански објекти, канали за наводнување и одводнување, кои се дел од системите за наводнување на земјоделското земјиште. При изработката на планската документација за селото да се почитуваат заштитните зони од на каналите согласно позитивната законска регулатива.

Енергетика:

- Планскиот опфат на с.Добромири нема конфликт со постојните и планирани енергетски водови.

Домување:

- Основна определба на станбената изградба во областа на домувањето за УП за с. Добромири- општина Новаци, во планираниот период треба да биде реализација на зацртаните цели на концепцијата на домувањето во зависност од потребите и економските можности;
- Проекцијата на потребниот станбен простор за селото во планскиот период треба да се заснова на нормативите зацртани во ППРМ и тоа: 20-25 $м^2$/жител станбена површина, 40-80 $м^2$/стан (оптимална големина), 100% опременост на станот со инсталации и потполно елиминирање, односно замена на субстандардниот станбен фонд;

Јавни функции:

- Организација на јавните функции, согласно планираната мрежа на населби, да поаѓа од постојната мрежа на јавните функции со запазување на пропишаните стандарди и нормативи согласно Просторниот план на Р. Македонија и под претпоставка дека идниот развој на овие функции ќе се развива во согласност со економските, институционални и други промени кои се во тек;

Индустрија

- Во наредниот период, индустриското производство се очекува да биде застапено во сите општини и да остварува растеж кој ќе придонесе за зголемување на вработувањето, подобрување на условите за живеење на граѓаните на поширокиот простор на земјата.
- **Со Урбанистичкиот план за селото Добромири во општина Новаци со плански опфат од 54,8 ха, доколку се предвидат површини со производна**

намена потребно е да бидат применети стандардите за заштита на животната средина и одржлив економски развој согласно планските определби утврдени со Просторниот план на Република Македонија во областа на развојот и разместеноста на индустриските дејности. Индустријата која е значајна дејност во придвижувањето на вкупната економија, има истотака значајно влијание врз квалитетот на животната средина. Во услови на усвоената развојна парадигма на "одржлив" развој, напорите треба да се насочат кон суштествени промени во стратегијата и политиката за развој и просторна алокација на индустриски гранки засновани на принципите на заштита на животната средина.

Сообраќајна инфраструктура:

- **Наведените показатели ја потврдуваат добрата поставеност на локацијата во однос на сообраќајните правци и текови во Р. Македонија.**
- **При планирање да се почитува заштитна зона на патот, согласно Законот за јавни патишта (Сл.в. на РМ, бр. 84/08, бр. 52/09, бр. 114/09, бр.124/10, бр.23/11, бр.53/11 и бр.44/12).**

Комуникациска инфраструктура:

- Планскиот опфат на с.Добромири нема конфликт со постојните и планирани комуникациски водови.

Заштита на животната средина:

- **Со цел да се обезбеди заштита и унапредување на животната средина при изработката на Урбанистичкиот план за село Добромири, општина Новаци потребно е да се почитуваат одредбите пропишани во Законот за животната средина (Службен весник на РМ, број.53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11 и 123/12) и подзаконските акти донесени врз основа на овој закон.**
- **Да се внимава да не дојде до искористување на земјиштето на начин и обем со кој би се загрозиле неговите природни вредности, квалитетот, количината и режимот на површинските и подземните води.**
- Одржување на крајбрежната вегетација на водотеците во близина, за заштита од ерозивен нанос.
- Да се предвидат соодветни технички зафати за **пречистување на отпадните води** и имплементација на технологии кои ќе овозможат нивно повторно искористување за истата или друга намена.
- Задолжително **испитување на пречистените отпадни води** пред испуштање во најблискиот реципиент, со цел да се усогласат вредностите на концентрацијата на материите присутни во пречистената отпадна вода со граничните вредности на максимално дозволените концентрации на материите присутни во реципиентот, согласно Уредбата за класификација на водите и Уредбата за категоризација на водотеците, езерата, акумулациите и подземните води.
- Да се превземат мерки и активности за **избегнување или намалување на бучавата**, особено во близина на населените места, со цел да се избегнат негативните ефекти од бучавата врз здравјето на населението во

непосредната околина и да се почитуваат пропишаните гранични вредности за дозволено ниво на бучава во животната средина.

- Согласно со член 7 од Законот за управување со отпадот (Сл.в. на РМ, бр.09/11- пречистен текст и бр.51/11), создавачите на отпад се должни во најголема можна мера, да го избегнат создавањето на отпад и да ги намалат штетните влијанија на отпадот врз животната средина, животот и здравјето на луѓето. При **управување со отпадот** по претходно извршената селекција, отпадот треба да биде преработен по пат на рециклирање, повторно употребен или во истиот или во друг процес за екстракција на секундарни суровини или пак да се искористи како извор на енергија.
- После соодветниот третман задолжително одложување **на отпадните материи** на депонија.
- Потребно е да се потенцира дека создавачот и/или поседувачот на отпадни материи и емисии ги сноси сите трошоци за санација на евентуално предизвиканите нарушувања во животната средина.
- Да се избегне губење, модификација и фрагментација на живеалиштата и прекумерно искористување на биолошките ресурси, со цел да се намалат или целосно елиминираат негативните последици врз стабилноста на екосистемите и деградација на биодиверзитетот.
- При изработка на Урбанистичкиот план за село да се имплементираат плански мерки за заштита на биодиверзитетот.
- Планирање на **современа инфраструктура**.

Природно наследство:

- **На просторот за кој се планира изработка на Урбанистички план за село Добромири, општина Новаци, нема регистрирано ниту евидентирано природно наследство.**
- Доколку при изработка на урбанистичкиот план за село или при уредувањето на просторот се дојде до одредени нови сознанија за природно наследство кое би можело да биде загрозено со урбанизацијата на овој простор, потребно е да се предвидат мерки за заштита на природното наследство, согласно Законот за заштита на природата (Службен весник на РМ, број.67/04, 14/06, 84/07, 35/10, 47/11, 148/11, 59/12 и 13/13).

Културно наследство

- Доколку при изведувањето на земјаните работи се наиде на археолошки артефакти, односно дојде до откривање на материјални остатоци со културно-историска вредност, потребно е да се постапи во согласност со чл.65 од Законот за заштита на културно наследство (Сл.весник на РМ бр. 20/04, бр.115/07, бр.18/11, бр.148/11 и бр.23/13), односно веднаш да се запре со отпочнатите градежни активности и да се извести надлежната институција за заштита на културното наследство во смисла на чл.129 од Законот.

Развој на туризам:

- Предметниот простор за кој што се наменети Условите за планирање, припаѓа на **Пелагониски туристички регион во кој се утврдени 9 туристички зони со 25 туристички локалитети.**

- **Согласно поставките на Концептот и критериумите за развој и организација на туристичката дејност, за непречен развој на вкупната туристичка понуда на ова подрачје, се препорачува, при идната организација на стопанските дејности да се почитуваат критериумите за заштита и одржлив економски развој.**

Заштита од воени разурнувања, природни и техничкио-технолошки катастрофи:

- Просторот за кој се наменети Условите за планирање на просторот за изработка на **УП за село Добромири-општина Новаци,** се наоѓа во **простори погодни за слободни територии-подрачја,** што наметнува задолжителна примена на мерките за заштита и спасување, во согласност со член 53 од Законот заштита и спасување(Службен весник на РМ, број.93/12 - пречистен текст);
- Задолжителна е примена на мерки за заштита од пожар.
- Предметниот простор според очекуваните сеизмички интензитети се наоѓа во зоната изложена на потреси од 7^0 **по МКС,** поради што се сугерира задоволување на условите и барањата за постигнување на технички конзистентен и економски одржив степен на сеизмичка заштита, при изградбата на новите објекти;

ИЗВОД ОД ПРОСТОРЕН ПЛАН НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
2002 - 2020

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

АГЕНЦИЈА ЗА ПЛАНИРАЊЕ НА ПРОСТОРОТ

Сектор:
Синтезни карти

Тема:
Биланс на намена на површините

Користење на земјиштето

Карта бр. 20

Легенда:

- шуми и шумско земјиште
- земјоделско земјиште
- наводнувани површини
- високопланински пасишта
- акумулации
- зони за експлоат. на минерали
- туристички простори
- транзитни коридори
- туристички центри
- автопат
- магистрален пат
- регионален пат
- железничка мрежа
- воздухопловно пристаниште

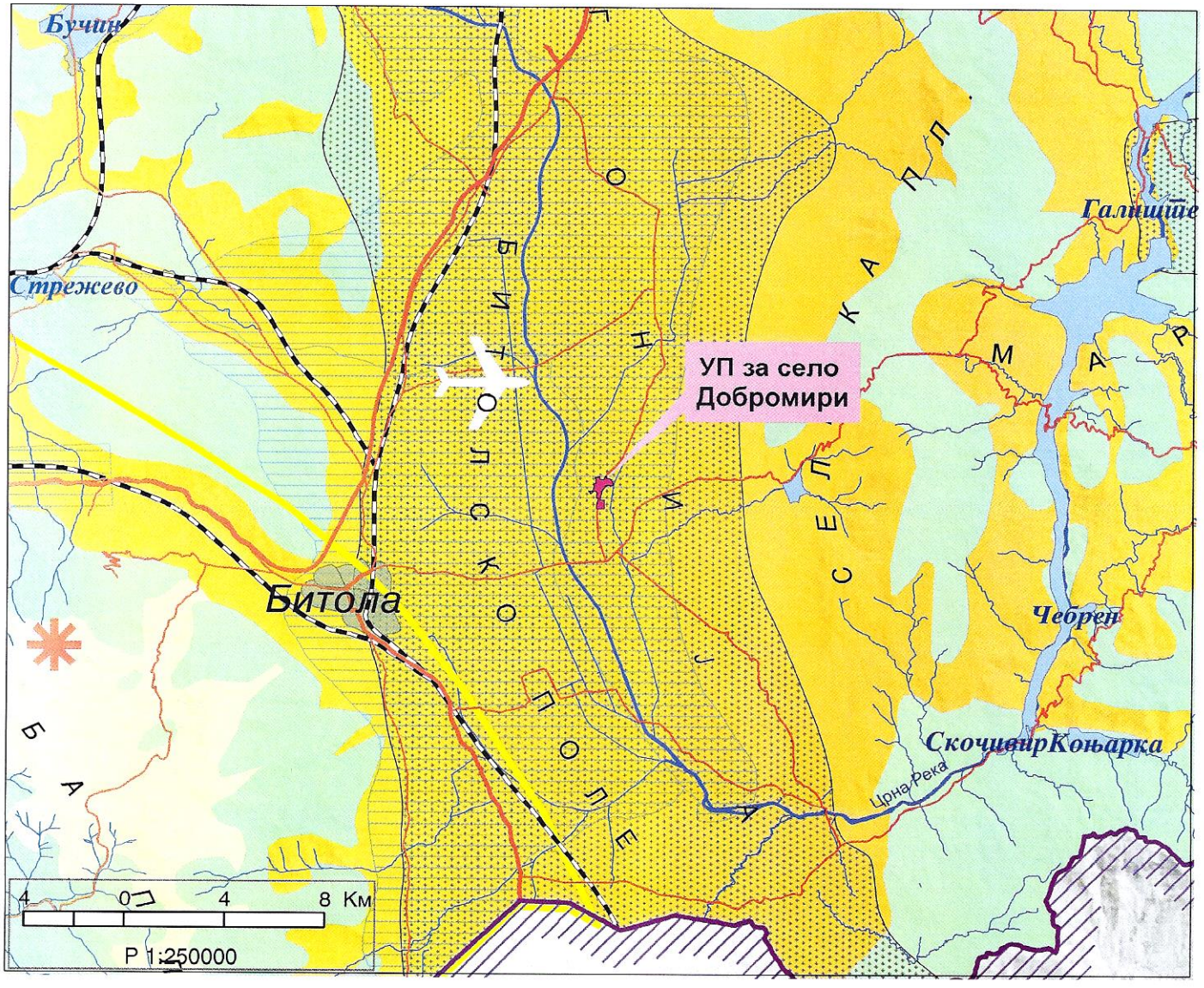

ИЗВОД ОД ПРОСТОРЕН ПЛАН НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
2002 - 2020

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

АГЕНЦИЈА ЗА ПЛАНИРАЊЕ НА ПРОСТОРОТ

Сектор:
Синтезни карти

Тема:
Просторно-функционална организација

Систем на населби и сообраќајна мрежа

Карта бр. 22

Легенда:

Центар на макрорегион

Центар на микрорегион

Центри на просторно-функционални единици

Управа

Просторно-функц. единици

Граници на влијанија на макрорегион. центри

Општински центар

Образование

Средно Вишо Високо

Здравствена заштита

2 Секундарна 3 Терцијална

Оски на развој

источна

југ-север

западна

јужна

северна

Слободна економ.зона

Автопат

Магистрален пат

Регионален пат

Железничка мрежа

Воздухоплов. пристан.

Стопански аеродром

Спортски аеродром

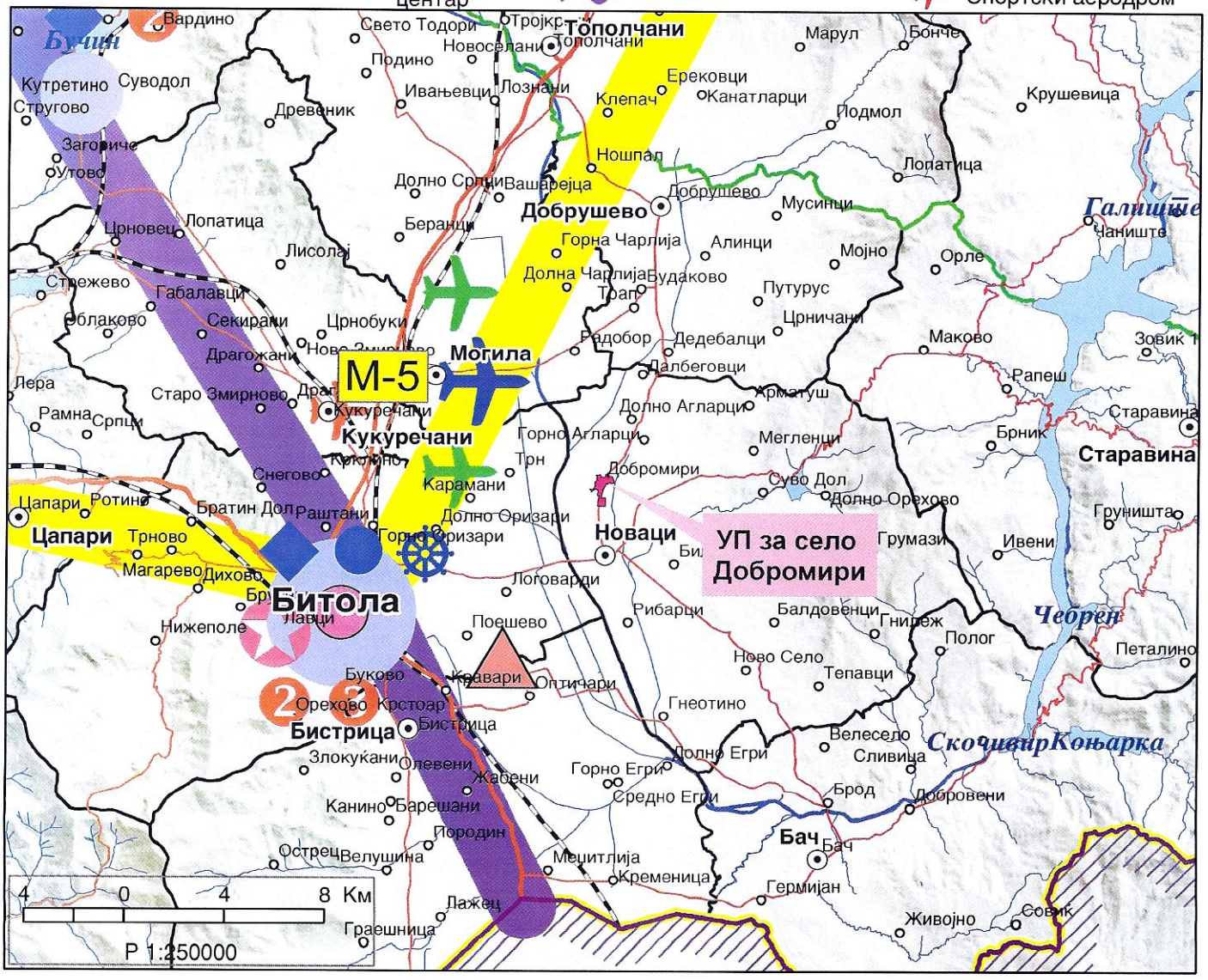

ИЗВОД ОД ПРОСТОРЕН ПЛАН НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
2002 - 2020

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

АГЕНЦИЈА ЗА ПЛАНИРАЊЕ НА ПРОСТОРОТ

Сектор:
Синтезни карти

Тема:
Техничка инфраструктура

Водостопанска и енергетска инфраструктура

Карта бр. 23

Легенда:

- Изворишта
- Водоводен систем
- Регионален водост. систем
- Акумулации
- Акумулации по 2020г.
- Природни езера
- Наводнувани површини
- Водостопански подрачја
- Термоелектрани
- Хидроелектрани

Далноводи
- 110 kV
- 220 kV
- 400 kV

Трафостаници
- 110 kV
- 220 kV
- 400 kV

- Рафинерија
- Нафтовод
- Индустриски топлани
- Рудник на јаглен
- Брикетара
- Гасовод
- Регулациони станици
- Канализационен систем

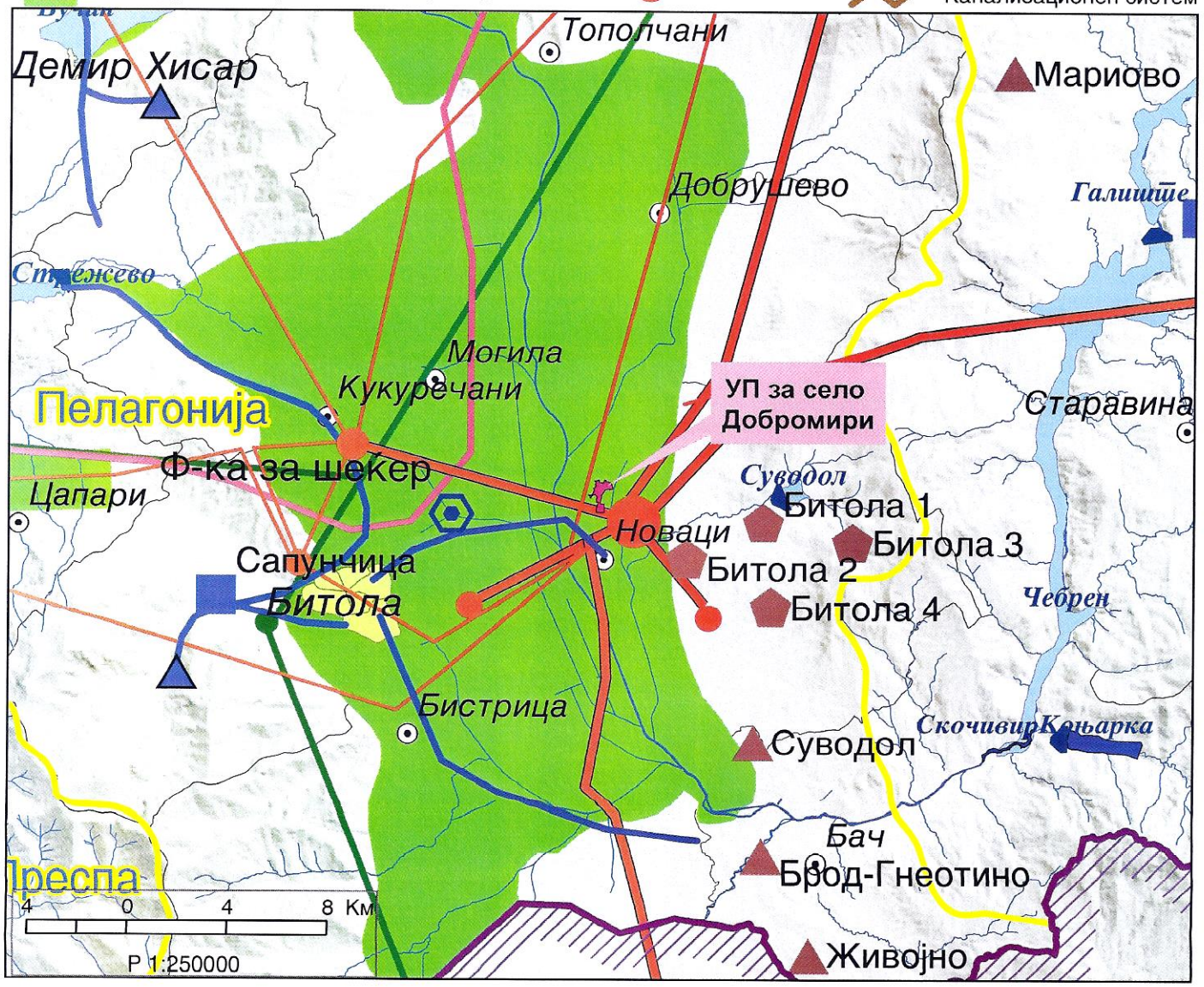

ИЗВОД ОД ПРОСТОРЕН ПЛАН НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
2002 - 2020

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

АГЕНЦИЈА ЗА ПЛАНИРАЊЕ НА ПРОСТОРОТ

Сектор:
Синтезни карти

Тема:
Заштита на животната средина

Реонизација и категоризација на просторот за заштита

Карта бр. 24

Легенда:

- Граници на региони за управување со животната средина
- Заштита на простори со природни вредности
- Рекултивација на деград. простори
- Управување со загад. на воздух и вода
- Заштита на реки со нарушен квалитет
- Заштита на акумулации и реки за водозафати
- Рекултивација на деградирани простори
- Заштита на земјоделско земјиште
- Заштита на шуми
- Поволни подрачја за лоцирање регионални санитарни депонии
- Поволни хидрогеолошки средини за лоцирање на депонии
- Споменичко подрачје
- Археолошки локалитети
- Споменички целини

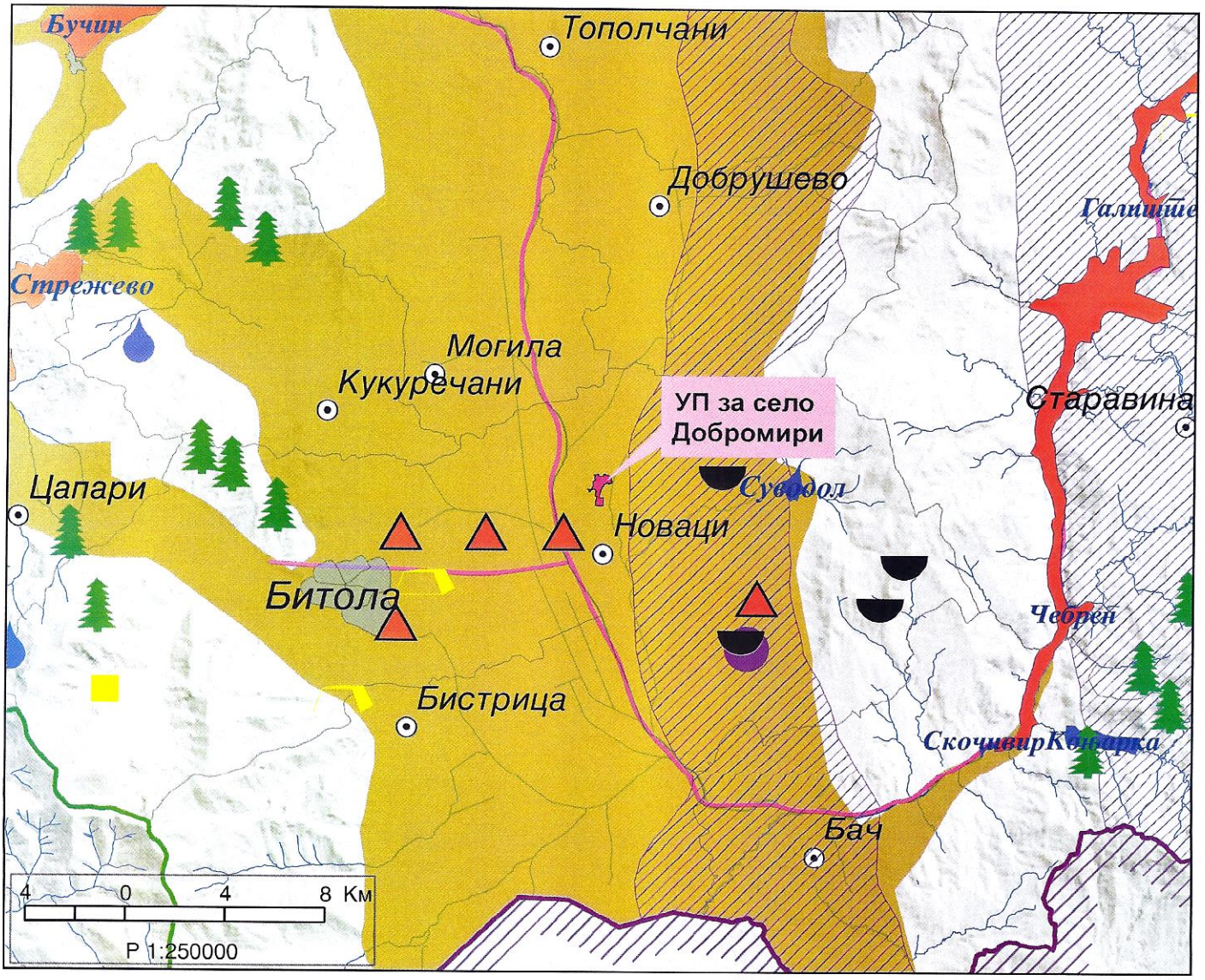

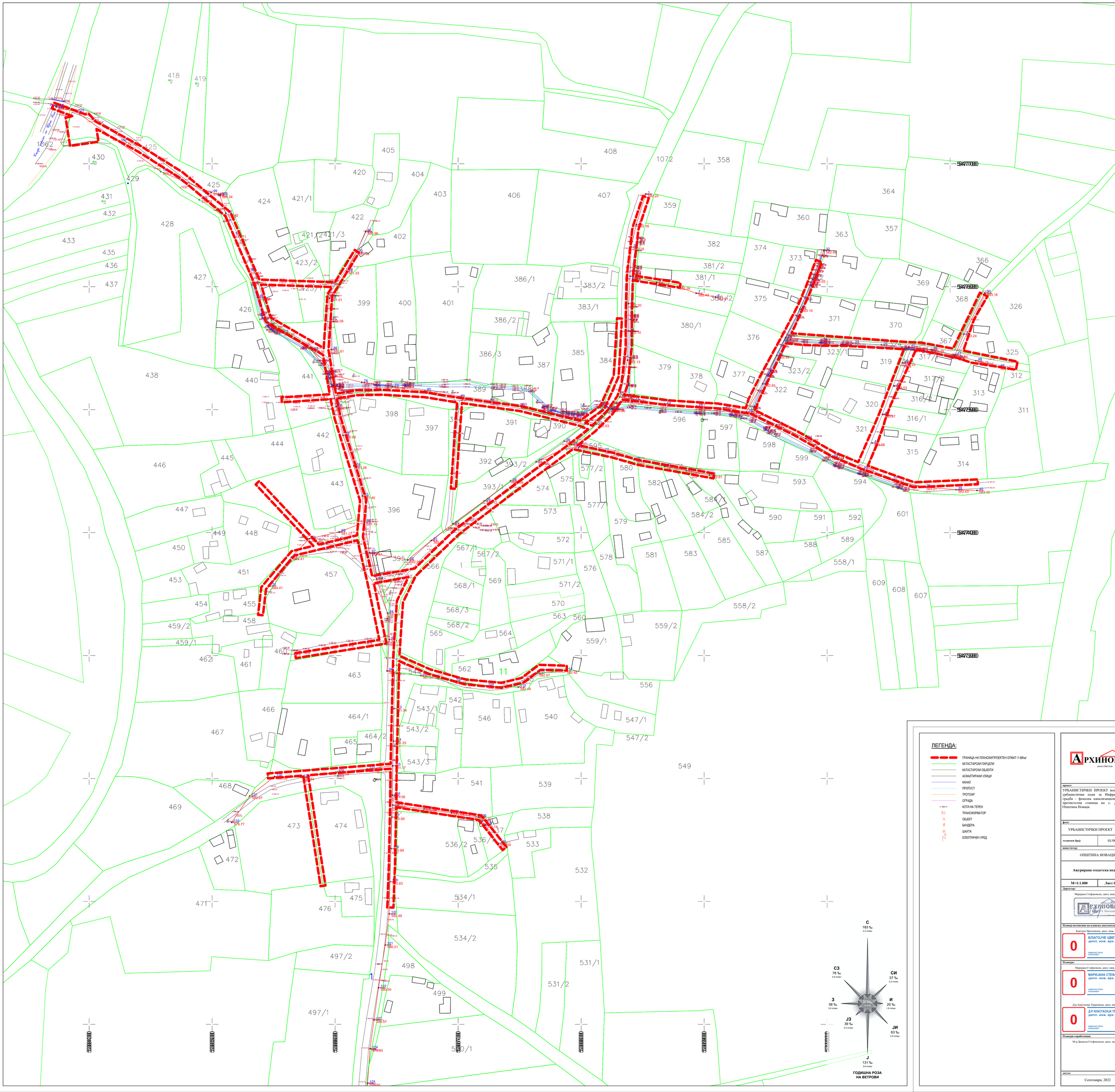
5477000
5474000
5473000
ЛЕГЕНДА:
ГРАНИЦА НА ПЛАНСКИПРОЕКТЕН ОПФАТ /1.68ha/
КАТАСТАРСКИ ПАРЦЕЛИ
КАТАСТАРСКИ ОБЈЕКТИ
АСФАЛТИРАНИ УЛИЦИ
КАНАЛ
ПРОПУСТ
ТРОТОАР
ОГРАДА
КОТИ НА ТЕРЕН
ТРАНСФОРМАТОР
ОБЈЕКТ
БАНДЕРА
ШАХТА
ЕЛЕКТРИЧЕН УРЕД
С 183 ‰ 2.2 m/sec
СИ 57 ‰ 2.2 m/sec
И 20 ‰ 1.8 m/sec
ЈИ 63 ‰ 2.6 m/sec
Ј 131 ‰ 3.6 m/sec
ЈЗ 39 ‰ 2.5 m/sec
З 56 ‰ 3.6 m/sec
СЗ 78 ‰ 2.6 m/sec
373‰ 11.6°C
ГОДИШНА РОЗА НА ВЕТРОВИ
АРХИНОВА
дооел Битола
проект:
УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ вон сопат на урбанистички план за Инфраструктурна градба - фекална канализациона мрежа и пречистителна станица во с. Добромирп, Општина Новаци
фаза:
УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ
УП
технички број:
01/09/2022
инвеститор:
ОПШТИНА НОВАЦИ
Ажурирана геодетска подлога
М=1:1.000
Лист бр. 3.2.2.
Директор:
Маријана Стефановски, дипл. инж. арх.
Планер-потписник на планска документација:
Благоје Цветковски, дипл. инж. арх.
БЛАГОЈЧЕ ЦВЕТКОВСКИ
дипл. инж. арх.
ОВЛАСТЕН ПЛАНЕР
0463
Планер:
Маријана Стефановски, дипл. инж. арх.
МАРИЈАНА СТЕФАНОВСКИ
дипл. инж. арх.
ОВЛАСТЕН ПЛАНЕР
0140
Д-р Анастасија Трајковска, дипл. инж. арх.
Д-Р АНАСТАСИЈА ТРАЈКОВСКА
дипл. инж. арх.
ОВЛАСТЕН ПЛАНЕР
0457
Планер-соработници:
М-р Даниела Стефановски, дипл. инж. арх.
датум:
Септември, 2022

Нумерички показатели на урбанистичките параметри за проектниот опфат					
Парцелирано градежно земјиште за поединечно градење и употреба		Непарцелирано градежно земјиште за општа употреба		Вкупно	
[m²]	[%]	[m²]	[%]	[m²]	[%]
382.39	2.28	16379.39	97.72	16761.78	100.00
382.39	2.28	16379.39	97.72	16761.78	100.00

Нумерички показатели на инфеаструктурните системи	
Инфраструктура	[m]
Фекална канализација планирана	3357.42
Атмосферска канализација планирана	25.00
Водоводни инсталации планирани (дислокација)	23.34
Вкупно:	3405.75

Нумеричките показатели на урбанистичките параметри за градбите во проектниот опфат								
Градежна парцела	Површина на ГП	Површина за градење	Максимално дозволена катност	Максимално дозволена висина до венец	Бруто развиена површина	Процент на изграденост	Коефициент на искористеност	Класа на намени
		[m²]		[m]	[m²]	[%]		
1	382.39	308.17	Подземна градба		308.17	80.59	0.81	E1.6
Вкупно	382.39	308.17			308.17	80.59	0.81	

АРХИНОВА
дооел Битола

проект:

УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ вон опфат на урбанистички план за Инфраструктурна градба - фекална канализациона мрежа и пречистена станица во с. Добромири, Општина Новаци

фаза:

УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ | **УП**

технички број: 01/09/2022

инвеститор:

ОПШТИНА НОВАЦИ

Табели со нумерички показатели

Лист бр. 3.2.3.

Директор:

Маријана Стефановски, дипл. инж. арх.

Планер-потписник на планска документација:

Благојче Цветковски, дипл. инж. арх.

0 — БЛАГОЈЧЕ ЦВЕТКОВСКИ дипл. инж. арх. — ОВЛАСТЕН ПЛАНЕР 0463

Планери:

Маријана Стефновски, дипл. инж. арх.

0 — МАРИЈАНА СТЕФАНОВСКИ дипл. инж. арх. — ОВЛАСТЕН ПЛАНЕР 0140

Д-р Анастасија Трајковска, дипл. инж. арх.

0 — Д-Р АНАСТАСИЈА ТРАЈКОВСКА дипл. инж. арх. — ОВЛАСТЕН ПЛАНЕР 0457

Планери-соработници:

М-р Даниела Стефановски, дипл. инж. арх.

датум:

Септември, 2022

PE100 da 160

PVC KM 90

E1.6
Подземна градба

ЛЕГЕНДА:

- ГРАНИЦА НА ПЛАНСКИПРОЕКТЕН ОПФАТ /1.68ha/
- E1.6 — ГРУПА НА КЛАСИ НА НАМЕНА: Е – ИНФРАСТРУКТУРИ; КЛАСА НА НАМЕНА: Е1 - Сообраќаји, линиски и други инфраструктури Е1.6 – Канализациски инфраструктури: фекални и атмосферски комунални канализациски мрежи, примарни и секундарни канализациски мрежи, канализациски колектори, пумпни и пречистителни станици, ревизиони шахти, преливници, таложници, ретенциони базени, премини под патни и железнички линии, септички јами
- Е - ИНФРАСТРУКТУРА
- РЛ — РЕГУЛАЦИОНА ЛИНИЈА
- ГРАНИЦА НА ГРАДЕЖНА ПАРЦЕЛА
- 1 — БРОЈ НА ГРАДЕЖНА ПАРЦЕЛА
- ПГЛ — ПОДЗЕМНА ГРАДЕЖНА ЛИНИЈА
- ФЕКАЛНА КАНАЛИЗАЦИЈА ПЛАНИРАНА
- АТМОСФЕРСКА КАНАЛИЗАЦИЈА ПЛАНИРАНА
- ВОДОВОДНИ ИНСТАЛАЦИИ ПЛАНИРАНИ (дислокација)
- ЕЛЕКТРИКА ПЛАНИРАНА
- ТЕЛЕКОМУНИКАЦИИ ПЛАНИРАНИ
- ВОДОВОДНИ ИНСТАЛАЦИИ ПОСТОЈНИ - ЈКП Водовод - PE odmer.
- ЕЛЕКТРИКА ПОСТОЈНА - ЕВН - EVN_10(20)_Nadzemen_vod
- ЕЛЕКТРИКА ПОСТОЈНА - ЕВН - EVN_10_Podzemen_vod_planiran_NC
- ЕЛЕКТРИКА ПОСТОЈНА - ЕВН - EVN_0_4_Nadzemen_vod
- ТЕЛЕКОМУНИКАЦИИ ПОСТОЈНИ - АЕК - OPTICKI_KABEL
- ТЕЛЕКОМУНИКАЦИИ ПОСТОЈНИ - АЕК - BAKAREN_KABEL
- ТЕЛЕКОМУНИКАЦИИ ПОСТОЈНИ - МКТ - OPTICKI_KOMUNIKACISKI_KABLI
- ТЕЛЕКОМУНИКАЦИИ ПОСТОЈНИ - МКТ - Bakarni_Komunikaciski_Kabli

Numerical characteristics of the population and households 2002 of

Permanently inhabited dwellings in residential buildings (people and by rooms)		Non-permanently inhabited dwellings in other buildings		Вкупно	
No.	%	No.	%	No.	%
382.38	2.28	16379.39	97.72	16761.78	100.00
382.38	2.28	16379.39	97.72	16761.78	100.00

Population characteristics by settlements and census areas

Населено место	
Фекална канализација планирана	3357.42
Атмосферска канализација планирана	25.20
Водоводни инсталации планирани (дислокација)	23.34
Вкупно	3405.96

Numerical characteristics of the population and households 2002 of

Градинка	Површина на Г.П.	Плански карактер	Висински катности на објектите	Вкупна изградена површина	Вкупна површина	Вкупна површина	Вкупна површина	Класа на намена
1	382.38	308.17	Подземна градба	308.17	80.59	0.81	E1.6	
Вкупно:	382.38	308.17		308.17	80.59	0.81		

ГОДИШНА РОЗА НА ВЕТРОВИ

С	183 ‰	2.2 m/sec
СИ	57 ‰	2.2 m/sec
И	20 ‰	1.8 m/sec
ЈИ	63 ‰	2.8 m/sec
Ј	131 ‰	3.6 m/sec
ЈЗ	39 ‰	2.5 m/sec
З	56 ‰	3.6 m/sec
СЗ	78 ‰	2.6 m/sec
	373‰	11.9°C

АРХИНОВА
дооел Битола

проект:
УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ вон опфат на урбанистички план за Инфраструктурна граѓба - фекална канализациона мрежа и пречистителна станица во с. Добромири, Општина Новаци

фаза:
УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ — УП

технички број: 01/09/2022

инвеститор:
ОПШТИНА НОВАЦИ

Урбанистичко решение

М=1:1.000 | **Лист бр. 3.2.4.**

Директор:
Маријана Стефановски, дипл. инж. арх.

Планер-потписник на плански документации:
Благоџче Цветковски, дипл. инж. арх.
0 БЛАГОЏЧЕ ЦВЕТКОВСКИ дипл. инж. арх. ОВЛАСТЕН ПЛАНЕР 0463

Планери:
Маријана Стефановски, дипл. инж. арх.
0 МАРИЈАНА СТЕФАНОВСКИ дипл. инж. арх. ОВЛАСТЕН ПЛАНЕР 0140

Д-р Анастасија Трајковска, дипл. инж. арх.
0 Д-Р АНАСТАСИЈА ТРАЈКОВСКА дипл. инж. арх. ОВЛАСТЕН ПЛАНЕР 0457

Планери-соработници:
М-р Даниела Стефановски, дипл. инж. арх.

датум:
Септември, 2022